

Bestemmingsplan Hartenseweg 7, 2023

IDN: NL.IMRO.0274.bp0207bg-va03

Bijlagen toelichting

- Bijlage 1   Quicksan*
- Bijlage 2   Verkennend bodemonderzoek*
- Bijlage 3   Beeldkwaliteitsplan en Groen- en beheerplan*
- Bijlage 4   Akoestisch onderzoek*
- Bijlage 5   Aerius-berekening saldering met nieuwe situatie.bouwfase*
- Bijlage 6   Aerius-berekening saldering met nieuwe situatie.gebruiksfase*
- Bijlage 7   Effectbeoordeling i.h.k.v. Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden*
- Bijlage 8   Raadsmemo 22-09-2020; raadvragen Hartenseweg 7*
- Bijlage 9   Uitspraken Raad van State en raadsbesluiten*
- Bijlage 10   Vergelijking Omgevingsverordeningen provincie Gelderland 2018, 2021 en 2023 voor Groene Ontwikkelingszone*
- Bijlage 11   Informeel vooroverlegadvies Provincie 23-11-2020.*
- Bijlage 12   Advies vooroverleg bestemmingsplan Provincie 3 juli 2023*

Bijlagen regels

- Bijlage 1   Landschappelijke inpassing*

Adviesbureau

Mertens B.V.

**QUICK SCAN BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN
HARTENSEWEG 7 TE RENKUM**

Advies op het gebied van natuur, ruimtelijke ordening en natuurwetgeving.

Eindrapport

QUICK SCAN BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN HARTENSEWEG 7 TE RENKUM

rapportnummer 2020.3590

maart 2020

In opdracht van:
Post advies
Bakenbergseweg 1 - 4
6814 MA ARNHEM

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en natuurwetgeving

 Utrechtseweg 120, 6871 DV Renkum
 06-29458456

 info@adviesbureau-mertens.nl
 www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2020.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

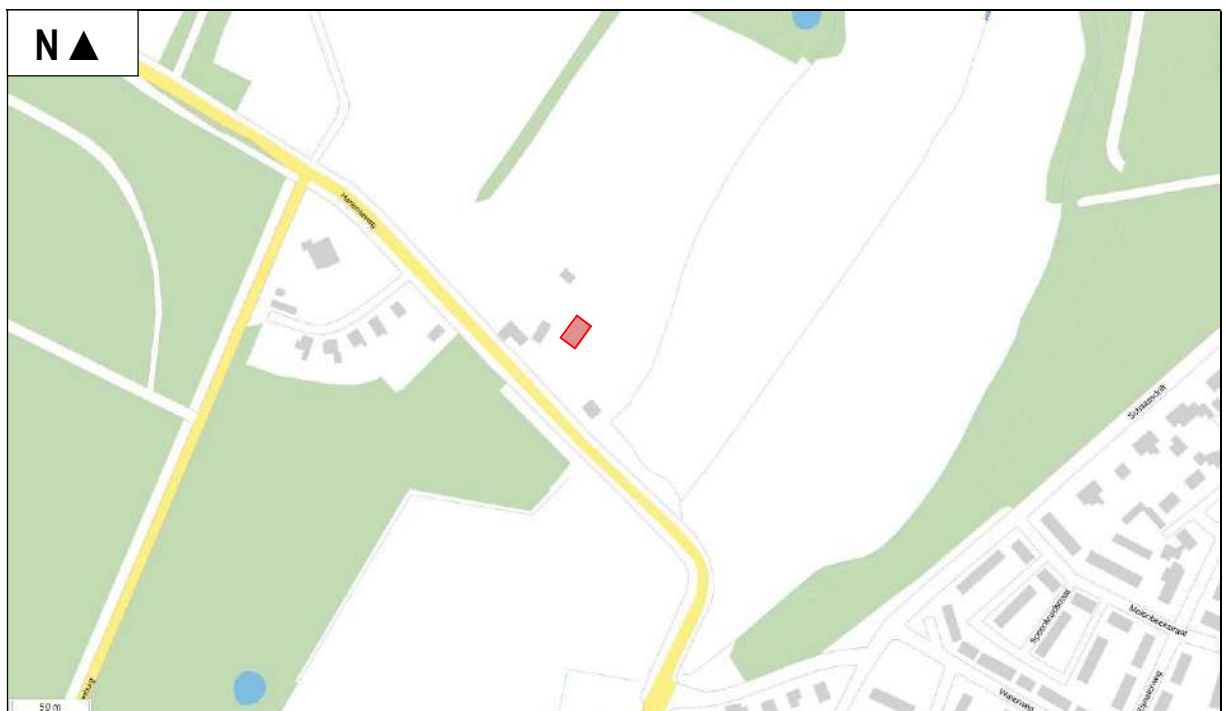
INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 INLEIDING	2
1.2 HET PLANGEBIED EN DE PLANNEN.....	2
1.3 DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK	4
1.4 OPBOUW RAPPORT	5
2. BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN.....	6
2.1 WET NATUURBESCHERMING	6
2.2 RODE LIJST.....	6
3. METHODE.....	8
4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING	9
4.1 FLORA.....	9
4.2 VLEERMUIZEN.....	9
4.3 OVERIGE ZOOGDIEREN.....	9
4.4 BROEDVOGELS	10
4.5 AMFIBIEËN.....	10
4.6 VISSSEN.....	11
4.7 REPTIELEN	11
4.8 OVERIGE	11
5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE	12
GERAADPLEEGDE LITERATUUR.....	13
BIJLAGEN	14
1. PLANGEBIED.....	15
2. BEGRIPPEN	16

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

Er is het voornemen voor de sloop van een schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum om ter plaatse een woning te bouwen. De aanwezigheid van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect omdat met de plannen effecten kunnen ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan is aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een verkennend veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten en indien aanwezig, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied aan de Hartenseweg 7 te Renkum.

1.2 Het plangebied en de plannen

Aan de Hartenseweg 7 te Renkum is een schuur gelegen. Het initiatief bestaat uit de sloop van de schuur om ter plaatse een woning te bouwen. De schuur is enkelwandig en is van recente datum. In figuur 2 wordt een beeld gegeven van de schuur op maandag 9 maart 2020.

Figuur 2. Foto-impressie van de te slopen schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum.

Vervolg figuur 2. Foto-impressie van de te slopen schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum.

1.3 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de soortbescherming van planten- en diersoorten te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven. Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten komen mogelijk voor ter plaatse van en in de directe omgeving van de schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde planten- en diersoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?

1.4 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de soortbescherming van de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode (hoofdstuk 3).
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten (hoofdstuk 4).
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 5).

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de gebruikte definities en afkortingen.

2. BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet implementeert de Vogel- en Habitatrichtlijn en andere verdragen in het nationaal natuurbeschermingsrecht. Het bevoegd gezag is Gedeputeerde Staten van de Provincie(s) waar een project wordt gerealiseerd. Gedeputeerde Staten kunnen deze bevoegdheid ook overdragen conform lid 7 van deze wet. Doorgaans zijn dit Omgevingsdiensten. De soortbescherming richt zich dan ook primair op de bescherming van plant- en diersoorten die genoemd zijn in deze richtlijnen.

Daarnaast is een deel van de soorten van de Rode Lijst (zie paragraaf 2.2) beschermd via de Wet natuurbescherming.

Voor alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten is de algemene zorgplicht van toepassing; handelen of nalaten die gevolgen kunnen hebben dienen achterwege gelaten te worden of er dienen maatregelen getroffen te worden om effecten te voorkomen, of zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Indien een plan resulteert in negatieve beïnvloeding van een soort of soorten kan ontheffing worden verleend conform artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.1 en 3.2 (Vogelrichtlijnsoorten). Ontheffing kan worden verleend conform artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.4 en 3.6 (Habitatrichtlijnsoorten). De criteria voor ontheffingsverlening voor deze soorten zijn identiek aan die Vogel- en Habitatrichtlijn omdat deze richtlijnen zijn geïmplementeerd in het nationaal recht. Het nationaal recht staat het niet toe om hiervan af te wijken. De criteria zijn:

- in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren;
- ter bescherming van flora en fauna.

Om in aanmerking te komen voor een ontheffing dienen mitigerende en eventueel compenserende maatregelen genomen te worden die tot gevolg hebben dat soorten niet nadelig worden beïnvloed in het voorkomen en gedurende de uitvoering van een project.

Provincies kunnen voor de nationaal beschermde soorten een algemene vrijstelling verlenen. In de Provincie Gelderland wordt voor een aantal soorten generieke vrijstelling verleend in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Het betreft o.a. aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 en 2017 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

Tussen de Wet natuurbescherming en de Rode lijsten bestaat geen formele relatie. Alleen op basis van "gunstige staat van instandhouding" kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die gering afnemen in aantal (Rode lijstsoort met het criterium gevoelig) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen

in aantal (soorten van de Rode lijst met het criterium bedreigd of ernstig bedreigd) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op het voorkomen van doden en verwonden van algemene soorten. Op deze manier wordt nader invulling gegeven aan de bescherming van soorten die in aantal en/of verspreiding afnemen.

3. METHODE

Op maandag 9 maart 2020 is een bezoek gebracht aan het plangebied Hartenseweg 7 te Renkum en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek is dit gebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Dit vond plaats aan de hand van aanwezige ecotopen en sporen.

Er is beperkt gebruik gemaakt van bestaande verspreidingsgegevens om het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten te bepalen omdat deze via o.a. Waarneming.nl worden beheerd voor een veel groter gebied. Overige waarnemingen worden tevens bewaard voor een groot gebied, namelijk op kilometerniveau zoals weergegeven op www.telme.nl. en op een nog groter schaalniveau in verspreidingsatlassen.

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING

4.1 Flora

Het plangebied van de schuur en directe omgeving aan de Hartenseweg 7 te Renkum is volledig in cultuur gebracht. De aanwezigheid van beschermde planten wordt derhalve uitgesloten. Gedurende het verkennend veldonderzoek op maandag 9 maart 2020 zijn geen beschermde plantensoorten of resten van beschermde plantensoorten vastgesteld. Op grond hiervan wordt de aanwezigheid van beschermde plantensoorten uitgesloten.

4.2 Vleermuizen

Getoetst is op de verschillende functies die het plangebied kan hebben voor vleermuizen. Dit betreft plaatsen waar vleermuizen kunnen verblijven (verblijfplaatsen zoals kolonie-, paar- en winterverblijfplaatsen), vaste routen tussen verblijfplaatsen in de zomer en winter; respectievelijk vlieg- en migratierouten en plaatsen en gebieden waar vleermuizen foerageren.

De aanwezigheid van verblijfplaatsen zoals kolonie-, paar- en overwinteringsplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. In de schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum zijn geheel geen geschikte openingen aangetroffen waarin vleermuizen kunnen verblijven. Het ontbreekt aan geschikte daklijsten en geschikte beluchtingsgaten om achter of in te kruipen. In het dak zijn geen openingen aangetroffen waarin vleermuizen zich kunnen ophouden. Gedurende het verkennend veldonderzoek zijn ook geen sporen van vleermuizen vastgesteld zoals keutels en afgebeten vleugels van vlinders. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden derhalve uitgesloten.

In het gebied blijft bebouwing (er komt een woning) waardoor vleermuizen zich kunnen blijven oriënteren. In de omgeving zijn ook voldoende alternatieve oriëntatiemogelijkheden. Negatieve effecten op vliegroutes worden derhalve uitgesloten.

De aanwezigheid van migratieroutes wordt uitgesloten omdat grootschalige landschapselementen zoals dijken en rivieren niet voorkomen in het plangebied of aansluiten op het plangebied. Het Renkums-beekdal is wel een begeleidend element en als dusdanig zouden vleermuizen dit kunnen gebruiken als migratieroute. De plannen hebben echter geen negatieve effecten op migratieroutes van vleermuizen en effecten worden derhalve uitgesloten.

Met de realisatie van de plannen zal het gebied niet wezenlijk van vorm veranderen, gelet op de foerageermogelijkheden van vleermuizen. Mogelijk foerageert er gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger als gevolg van de aanwezige ecotopen (pionierecotopen, verhardingen). Het plangebied van de schuur is nu niet van waarde als essentieel foerageergebied en in de toekomst zal deze functie niet negatief verminderen doordat er geen essentiële zaken veranderen. In de omgeving zijn ook voldoende alternatieve foerageerplaatsen aanwezig. Negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen worden derhalve uitgesloten.

4.3 Overige zoogdieren

Gelet op de aanwezige ecotopen van het plangebied en de geografische ligging (zie Broekhuizen e.a., 2016) wordt het de aanwezigheid van overige internationaal beschermde zoogdieren uitgesloten. Voor steenmarter is het plangebied geen leefgebied omdat er geen sporen zijn vastgesteld gedurende het

verkennend veldonderzoek op maandag 9 maart 2020. De schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum wordt ook intensief gebruikt waardoor het voorkomen van de steenmarter kan worden uitgesloten.

In het plangebied komen mogelijk bosmuis en huisspitsmuis voor. Voor deze algemeen voorkomende zoogdieren bestaat een algemene provinciale vrijstelling in de Provincie Gelderland.

4.4 Broedvogels

Gedurende het verkennend veldonderzoek op maandag 9 maart 2020 zijn geen geschikte (potentiële) nestlocaties aangetroffen voor vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen. De te slopen schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum bezit geen mogelijkheden voor vogels om in te verblijven. Voor gierwaluw en huismus ontbreken geschikte openingen in muren en dak. Onder het dak is isolatiemateriaal aanwezig en de onderzijde van het dak kon eenvoudig worden overzien. Er zijn gedurende het verkennend veldonderzoek op maandag 9 maart 2020 geheel geen sporen vastgesteld van huismus, steen- of kerkuil. Braakballen, veren of krijtstrepen van uilen ontbraken. Negatieve effecten op nesten en eieren van vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen derhalve worden uitgesloten.

Figuur 3. Onderzijde dak van de te slopen schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum.

In het plangebied, bijvoorbeeld in de aangrenzende bomen, kunnen algemene broedvogels broeden zoals merel en houtduif. Gedurende het veldonderzoek op maandag 9 maart 2020 is merel vastgesteld. In verband met de aanwezigheid van deze algemene broedvogels is het noodzakelijk om werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren en/of op een manier te werken dat de vogels niet tot broeden komen (vogelverschrikkers gebruiken).

4.5 Amfibieën

Gelet op de aanwezige ecotopen van het plangebied (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009) wordt de aanwezigheid van internationaal beschermde amfibieën uitgesloten (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009).

In het gebied komen gewone pad en bruine kikker voor. Voor de algemene soorten amfibieën bestaat een algemene provinciale vrijstelling in de Provincie Gelderland.

4.6 Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater in en direct rond het plangebied van de schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum, wordt de aanwezigheid van vissen uitgesloten. Negatieve effecten op (beschermde) vissen worden derhalve uitgesloten.

4.7 Reptielen

In het Renkums beekdal leeft de ringslang. Het plangebied van de schuur is voor de ringslang echter geen leefgebied doordat geschikte ecotopen ontbreken. Broeihopen, opgaande kruidachtige vegetaties en water ontbreekt waardoor het voorkomen van ringslang wordt uitgesloten. Gezien de huidige aanwezige ecotopen van de schuur en directe omgeving ten opzichte van de verspreiding van reptielen (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009), kan de aanwezigheid van overige reptielen worden uitgesloten.

4.8 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde ongewervelden (o.a. diverse soorten dagvlinders en libellen) worden uitgesloten. Nationaal beschermde dagvlinders en libellen komen alleen voor in specifieke ecotopen.

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE

Er is het voornemen voor de sloop van een schuur aan de Hartenseweg 7 te Renkum om ter plaatse een woning te bouwen. Deze activiteit zou kunnen samen gaan met effecten op beschermde planten- en diersoorten. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten.

In verband met de aanwezigheid van deze algemene broedvogels is het noodzakelijk om werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren en/of op een manier te werken dat de vogels niet tot broeden komen (vogelverschrikkers gebruiken). Op deze manier kan worden voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming worden overtreden. Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen en broedvogels met vaste rust- en verblijfplaatsen wordt uitgesloten. Mogelijk vliegen en foerageren er vleermuizen. Gedurende en na realisatie van de plannen kunnen deze soorten er blijven vliegen en foerageren. Er zijn daarnaast mogelijk algemene nationaal beschermde zoogdieren en amfibieën aanwezig. Voor deze algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling in de provincie Gelderland. Het voorkomen van overige beschermde soorten wordt uitgesloten.

Op grond van bovenstaande analyse worden effecten op beschermde planten- en diersoorten uitgesloten; de ruimtelijke ontwikkeling aan de Hartenseweg 7 te Renkum is niet in strijd met het gestelde binnen de Wet natuurbescherming.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Literatuur

- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, VZZ, Nijmegen, 1-348.
- Creemers, C.M., Delft, J., 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nijmegen, 1-476.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad den Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van den van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Gerstmeier, R., Romig, T., 1997. Zoetwatervissen van Europa, Tirion, Baarn, 1-368.
- Hustings, F., Vergeer, J.W., Eekelder, P., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, SOVON, Beek-Upbergen, 1-584.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Economische Zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 34 (2016), 1-84.
- SOVON, 1987. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 1-151.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen, Nijmegen, 1-55.

Website

- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.netwerkecologischemonitoring.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

BIJLAGEN

1. PLANGEBIED

2. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroeg voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als "herfst situatie".
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa versa (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolotatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Vorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hibernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en

temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

Adviesbureau

Mertens B.V.

Telefoon (06) 29 45 84 56

E-mail info@adviesbureau-mertens.nl

Advies op het gebied van natuur, ruimtelijke ordening en natuurwetgeving.

MILIEUCONSULT
BODEM & ASBEST

**VERKENNEND BODEM- EN
ASBESTONDERZOEK
VOLGENS NEN 5740 EN NEN 5707
HARTENSEWEG 7 TE RENKUM**

Oprichtgever : KuiperCompagnons
De heer H. Post
Van Nelleweg 3042
3044 BC Rotterdam
gebouw thee 0

Vestiging : ABO-Milieuconsult B.V.
Currieweg 19
2408 BZ Alphen aan den Rijn

Projectnummer : ANL20-5027
Periode onderzoek : april 2020
Datum rapportage : 08 mei 2020

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING.....	3
1 INLEIDING.....	5
2 VOORONDERZOEK.....	6
2.1 Algemene bodem- en locatiegegevens	6
2.2 Historische kaarten, luchtfoto's en overig beeldmateriaal	7
2.3 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek.....	7
2.4 Bodemsamenstelling en geohydrologische situatie	8
2.5 Interpretatie verwachte milieuhygiënische bodemkwaliteit	9
2.6 Conclusies met betrekking tot het vooronderzoek.....	10
3 VELDWERKZAAMHEDEN	11
3.1 Opzet veldwerkzaamheden	11
3.2 Resultaten veldonderzoek.....	11
4 LABORATORIUMONDERZOEK.....	13
4.1 Opzet laboratoriumonderzoek.....	13
4.2 Resultaten laboratoriumonderzoek/toetsingskader	13
4.3 Toetsingstabellen grond en grondwater	14
4.4 Overschrijdingstabellen grond en grondwater.....	14
4.5 Resultaten asbestonderzoek	15
5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	16
5.1 Conclusies	16
5.2 Aanbevelingen	16

TABELLEN

TABEL 2.1: algemene bodem- en locatiegegevens
TABEL 2.2: conclusie en hypothese vooronderzoek
TABEL 3.1: verrichte veldwerkzaamheden
TABEL 3.2: peilbuisgegevens
TABEL 3.3: zintuiglijke waarnemingen
TABEL 4.1: overzicht samenstelling (meng)monsters en analyseparameters
TABEL 4.2: monsteselectie asbestonderzoek
TABEL 4.3: overschrijdingstabel grond
TABEL 4.4: overschrijdingstabel grondwater
TABEL 4.5: resultaten asbestonderzoek

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 ^a : Locatie aanduiding op topografische ondergrond + foto's onderzoekslocatie
BIJLAGE 1 ^b : Historische kaarten en luchtfoto
BIJLAGE 2: Situatietekening onderzoekslocatie
BIJLAGE 3: Boorprofielen
BIJLAGE 4: Analyserapporten
BIJLAGE 5: Toetsingstabellen grond en grondwater
BIJLAGE 6: Toetsingskader
BIJLAGE 7: Vooronderzoek

SAMENVATTING

Op de locatie gelegen aan de Hartenseweg 7 te Renkum is in april 2020 door ABO-Milieuconsult B.V. een verkennend bodem- en asbestonderzoek conform NEN 5740 en NEN 5707 uitgevoerd in opdracht van de firma KuiperCompagnons (contactpersoon de heer H. Post).

De onderzoekslocatie is kadastraal bekend als Gemeente Renkum, sectie B, nummer 3517. Het totale perceel heeft een totale oppervlak van circa 2.060 m². De onderzoekslocatie bestaat uit een schuur, toegangspad en braakliggend terrein. Het toegangspad is deels verhard met grind. De schuur is omstreeks 2015 gebouwd en zal worden vervangen door een woning. Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging voor de locatie en in het verlengde daarvan voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen. De locatie kan op basis van het vooronderzoek als onverdacht worden beschouwd.

Verkennend bodemonderzoek

Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn in totaal 12 boringen verricht. Boring P1 is verricht tot 3,7 m-mv en afgewerkt met een peilbuis (filterstelling 2,7-3,7 m-mv). De boringen 2 en 3 zijn verricht tot 2 m-mv; De overige boringen zijn verricht tot 0,5 m-mv waarbij de boringen 4, 5 en 8 vanwege de aangetroffen puinverharding dieper zijn doorgezet (tot circa 1,3 m-mv).

Verkennend asbestonderzoek

Ter plaatse boringen 1,4, 5 en 8 (met puinbijnemenging in de bovengrond/toegangspad) zijn asbestinspectiegaten gegraven (0,3 m lengte, 0,3 m breedte en 0,5 m diepte). De bodemvreemde materialen afkomstig uit deze gaten en boringen zijn visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal. Daarbij is gezeefd over een zeef van 20 mm. In de grove fractie (> 20 mm) is geen asbestverdacht (plaat)materiaal aangetroffen. Van de fijne fractie (< 20 mm) uit de vier inspectiegaten en boringen is een mengmonster samengesteld voor analyse op asbest.

Conclusies

Verkennend bodemonderzoek

De sterk puinhoudende bovengrond (0-0,5 m-mv ter plaatse van het toegangspad/half verharding) is licht verontreinigd met koper, PAK (10 VROM) en minerale olie. De bovengrond (0-0,5 m-mv) op het overige deel van de locatie is licht verontreinigd met zink, kwik, lood en PAK (10 VROM). De ondergrond (0,8-1,5 m-mv) is licht verontreinigd met kwik, lood en PAK (10 VROM). De gehalten overschrijden de achtergrondwaarde in geringe mate. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffenpakket grond zijn niet verhoogd boven de achtergrondwaarde gemeten.

Het grondwater is licht verontreinigd met zink, cadmium en barium. Daarbij wordt de streefwaarde overschreden. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffenpakket water zijn niet verhoogd boven de streefwaarde gemeten.

Verkennend asbestonderzoek

Zintuiglijk is in de grove fractie (> 20mm) van de puinhoudende grond uit de 4 inspectiegaten en boringen geen asbestverdacht (plaat)materiaal aangetroffen. In het mengmonster van de fijne fractie (< 20 mm) uit de 4 inspectiegaten en boringen is een gewogen asbestgehalte bepaald van 1,9 mg/kg ds. Dit gewogen gehalte ligt daarmee ver onder de interventiewaarde (en hergebruikswaarde) van 100 mg/kg ds.

Op basis van alle onderzoeksresultaten worden geconcludeerd dat de kwaliteit van de bodem geen belemmering vormt voor de voorgenomen nieuwbouwplannen en het toekomstig gebruik van de locatie met bestemming wonen.

Aanbevelingen

De aangetroffen lichte verontreinigingen in grond en grondwater vormen geen aanleiding tot het uitvoeren van nader bodemonderzoek. Ook het gewogen asbestgehalte in de puinhoudende bovengrond is dermate laag (1,9 mg/kg ds) en zo ver onder de interventiewaarde dat dit geen aanleiding is voor het uitvoeren van nader asbestonderzoek.

Aanbevolen wordt om bij graafwerkzaamheden vrijkomende grond zo veel mogelijk op de locatie te verwerken. Indien vrijkomende grond van de locatie moet worden afgevoerd, moet rekening worden gehouden met het gegeven dat in onderhavig onderzoek geen onderzoek op PFAS is uitgevoerd.

Opgemerkt dient te worden dat aan de hand van de bevindingen van onderhavig onderzoek geen absolute uitspraken kunnen worden gedaan over de hergebruiksmogelijkheden van eventueel af te voeren grond. Om te bepalen of er sprake is van grond (bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarde, wonen of industrie) ofwel een bouwstof gelden er andere beoordelingscriteria en onderzoeksstrategieën. Voldaan moet worden aan het Besluit bodemkwaliteit.

Veldmedewerkers:	De heer T. van Gils (Bodembasic B.V. erkend BRL 2001 2002, 2018) De heer F. Fleischmann (Bodembasic B.V. erkend BRL 2001 2002)
Projectadviseur:	De heer D.D.C.A. Bijl De heer D. Ferket Mevrouw S. Lampe

Handtekening:

Dhr. R.J. van der Helm
Team Manager

Zonder toestemming van de opdrachtgever of ABO-Milieuconsult B.V. mag deze uitgave niet anders dan in zijn geheel worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van fotokopie, microfilm of welke andere wijze dan ook. Alle opdrachten worden uitgevoerd volgens onze Algemene Voorwaarden, zoals gedeponeerd bij de KvK Zuidwest-Nederland te Middelburg onder nr. 22065838. Op verzoek kunnen de Algemene Voorwaarden naar u worden toegestuurd.

1 INLEIDING

In opdracht van de firma KuiperCompagnons (contactpersoon de heer H. Post) zijn door ABO-Milieuconsult B.V. een vooronderzoek en verkennend bodemonderzoek conform NEN 5725 en NEN 5740 en een verkennend asbestonderzoek conform NEN 5707 verricht op de locatie gelegen aan de Hartenseweg 7 te Renkum.

Straat, Plaats : Hartenseweg 7 te Renkum
Gemeente : Renkum
Kadastrale gegevens
Sectie : B
Nummer : 3517

Gemeente : Renkum

Oppervlakte : Circa 2.060 m²

Omschrijving : Het te onderzoeken perceel heeft een totaal oppervlak van circa 2.060 m² en bestaat uit een schuur, braakliggend terrein en een toegangspad dat met grind is verhard (oprit).

Zie bijlage 1 voor de regionale ligging en bijlage 2 voor een overzicht van de onderzoekslocatie.

Doel van het onderzoek

Het onderzoek heeft tot doel inzicht te verkrijgen in de algemene kwaliteit van de bodem c.q. de aard en de concentraties aan milieubelastende stoffen die in de grond en het grondwater voorkomen.

Aanleiding van het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging voor de locatie en in het verlengde daarvan voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen

Rapportage

In het onderhavige rapport worden de uitgangspunten en de resultaten van dit verkennend bodem- en asbestonderzoek beschreven.

In hoofdstuk 2 van het rapport zijn de resultaten van het vooronderzoek en de gehanteerde hypothesen weergegeven. De veldwerkzaamheden en het laboratoriumonderzoek zijn beschreven in de hoofdstukken 3 en 4. In hoofdstuk 5 zijn de conclusies en aanbevelingen vermeld.

ABO-Milieuconsult B.V. heeft als onafhankelijk adviseur geen enkele juridische binding met de eigenaar van de onderzoekslocatie.

2 VOORONDERZOEK

In dit hoofdstuk wordt het voormalige, het huidige en het toekomstige bodemgebruik besproken. Dit zal leiden tot een hypothese over de mogelijke verontreinigingssituatie van de onderzoekslocatie.

In de NEN 5725 zijn zeven aanleidingen tot vooronderzoek naar landbodems geformuleerd. Opgemerkt wordt dat er sprake kan zijn van een combinatie van meerdere aanleidingen. In dat geval dienen de onderzoeksvragen voor elke afzonderlijke aanleiding te worden beantwoord. Voor onderhavig onderzoek is de volgende aanleiding / zijn de volgende aanleidingen vastgesteld:

A: Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek.

De onderzoeksvragen, behorende bij de vastgestelde aanleiding, zijn in de navolgende paragrafen in tabelvorm aangegeven. Per onderzoeksvraag is, direct onder de betreffende vraag, het antwoord opgenomen.

2.1 Algemene bodem- en locatiegegevens

De algemene locatiegegevens en algemene gegevens met betrekking tot de bodem worden als volgt samengevat:

Tabel 2.1: Algemene bodem- en locatiegegevens

Algemene onderzoeksaspecten		Bron(houder)
1. Locatiegegevens en ligging		
Adres en plaats	Hartensweg 7 Renkum	Kadaster
Burgerlijke gemeente	Renkum	Kadaster
Kadastrale gemeente	Renkum	Kadaster
Sectie(s)	B	Kadaster
Nummer(s)	3517	Kadaster
Oppervlakte (m ²)	Circa 2.060	Opdrachtgever/ kadaster perceel
Gemiddelde hoogte (m ¹ t.o.v. NAP)	14,0 m	AHN
Ligging op kaart	Zie bijlage 1 en 2	Kadaster
2. Bodemopbouw		
Verhardingen	Grind	Opdrachtgever
Antropogene lagen	Onbekend	Opdrachtgever
Dempingen	Nee, niet bekend	Topotijdreis
Grondwaterbeheersplan	Geen grondwaterbeheersgebied	Waterplan Gelderland (Provincie Gelderland)
Geohydrologie	Zie §2.4	Dinoloket
3. Verwachting t.a.v. de bodemkwaliteit		
Zonering bodemkwaliteitskaart (BKK)	Buitengebied	Bodemkwaliteitskaart Renkum
BKK klasse bovengrond	Achtergrondwaarde	Bodemkwaliteitskaart Renkum
BKK klasse ondergrond	Achtergrondwaarde Industrie	Bodemkwaliteitskaart Renkum
BKK functieklaas	Achtergrondwaarde	Bodemkwaliteitskaart Renkum
Boomgaardenkaart (periode)	Nee	Topotijdreis
Aandachtsgebied lood	n.v.t.	Provincie Gelderland
Aandachtsgebied arseen in grondwater	Nee	Provincie Gelderland
Asbestkansenkaart	Nee	Provincie Gelderland
Voormalig stortplaats bekend	Nee	Gemeente
Opslagtanks bekend	Nee	Gemeente

Geval van ernstige bodemverontreiniging bekend	Nee	Gemeente
Bodemdocumenten bekend	Zie §2.3	Gemeente
4. Gebruik en beïnvloeding van de locatie		
Voormalig gebruik	Bebouwing	Topotijdreis
Huidig gebruik	Schuur	Opdrachtgever, Topotijdreis
Toekomstig gebruik	Woning	Opdrachtgever
Aard bebouwing	Schuur	Opdrachtgever
Periode bebouwing	1966	BAG viewer
Bedrijventerrein	Nee	Bodemkwaliteitskaart Renkum
Calamiteiten bekend	Nee	GeoWeb Gelderland
Bodembedreigende activiteiten bekend	Nee	GeoWeb Gelderland
Relevante vergunningen beschikbaar	Nee	Gemeente
Toepassing asbestverdachte materialen	n.v.t.	Opdrachtgever
5. Terreinverkenning		
Bijzonderheden	Geen	ABO Milieuconsult B.V.

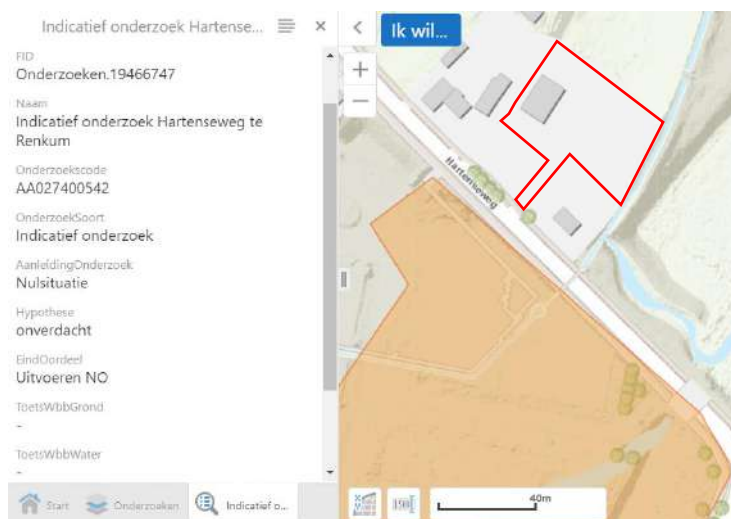
2.2 Historische kaarten, luchtfoto's en overig beeldmateriaal

De onderzoekslocatie is gelegen aan de Hartenseweg 7 te Renkum. De onderzoekslocatie betreft een schuur en braakliggend terrein. De oprit is deels verhard met grind. Uit de historische kaarten van topotijdreis van 1960-2015 blijkt dat de op de onderzoekslocatie eerst andere bebouwing aanwezig was. Deze bebouwing is omstreeks 1966 gebouwd en is omstreeks 2014/2015 afgebroken.

2.3 Eerder uitgevoerd bodemonderzoek

Volgens beschikbare informatie (gemeente) hebben er in het verleden geen activiteiten plaatsgevonden die (bodem) verontreiniging zouden kunnen veroorzaken. Volgens de gemeente zijn op de locatie geen eerdere bodemonderzoeken uitgevoerd (Zie bijlage 7).

In de nabije omgeving van de onderzoekslocatie (circa 25 meter) zijn echter wel milieukundige bodemonderzoeken uitgevoerd. Volgens GeoWeb van de provincie Gelderland is er een indicatief onderzoek uitgevoerd aan de overkant van de straat naar de nulsituatie (kenmerk FID19466747) met als eindoordeel het uitvoeren van een Nader onderzoek.

Indicatief Onderzoek (FID 19466747) Bron: GeoWeb gelderland

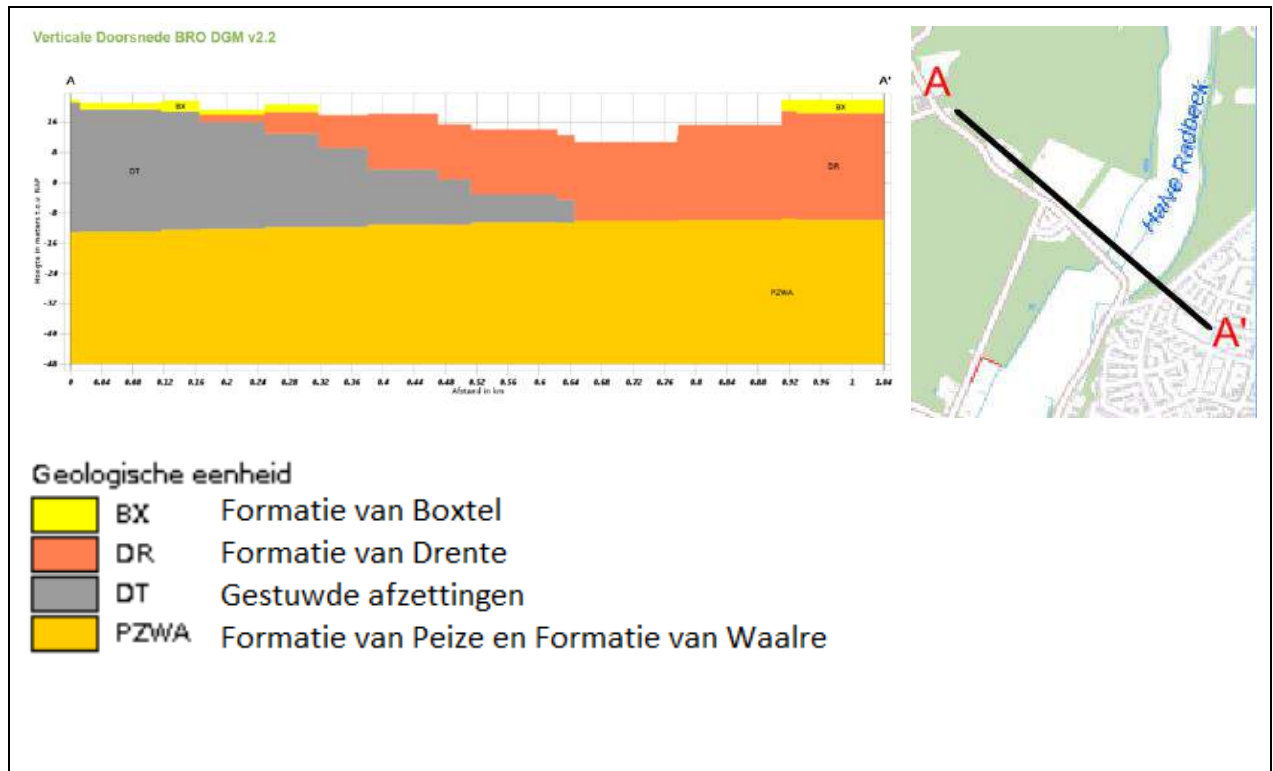

2.4 Bodemsamenstelling en geohydrologische situatie

De gemiddelde hoogteligging van de onderzoekslocatie bedraagt circa 14m +NAP. De regionale ligging van de locatie is opgenomen in bijlage 1.

Voor inzicht in de bodemopbouw (geologie en geohydrologisch) op de onderzoekslocatie is het digitale kaartmateriaal, zoals beschikbaar gesteld door TNO op de website van DINO loket, ingezien.

In onderstaand figuur is het schematisch model (50 meter diepte) van de geologie ter plaatse van de onderzoekslocatie. De zwarte verticale lijn snijdt de onderzoekslocatie.

2.5 Interpretatie verwachte milieuhygiënische bodemkwaliteit

In de NEN 5725:2017 zijn per generieke aanleiding zoals benoemd in het begin van dit hoofdstuk, diverse te beantwoorden onderzoeksvragen geformuleerd. Na het verkrijgen van de gegevens beschreven in voorgaande paragrafen dienen in onderhavig onderzoek nog de volgende vragen te worden beantwoord om een onderzoekshypothese te vormen:

A. Opstellen hypothese over de bodemkwaliteit ten behoeve van uit te voeren bodemonderzoek.

- *Wat is de afbakening van de onderzoekslocatie en is deze voldoende?*

Het onderzoek beperkt zich tot de grenzen zoals aangegeven op de situatietekening in bijlage 2.

- *Is er sprake van potentiële bronnen van bodemverontreiniging, zowel vanuit het verleden als het heden? Zo ja, wat zijn de potentiële bronnen van bodemverontreiniging, waar liggen ze en wat zijn de verdachte parameters?*

Er zijn geen bronnen aanwezig die aanleiding geven tot het veroorzaken van een bodemverontreiniging.

- *Is de bodem asbestverdacht? Welke kwaliteitsklasse is toegekend aan de bodem in de bodemkwaliteitskaart en welke lagen zijn daarbij onderscheiden?*

De bodem is niet asbestverdacht beschouwd. Voor bodemkwaliteitsklasse zie tabel 2.1: algemene bodem- en locatiegegevens.

- *Wat is de bodemopbouw en geohydrologie en is er binnen het onderzoeksgebied sprake van verschillende fysische kwaliteiten en/of bodemvreemde lagen? Zo ja, welke fysische kwaliteiten en/of bodemvreemde lagen zijn er en waar bevinden deze zich?*

De verwachte bodemopbouw betreft zand.

- *Is er sprake van beïnvloeding vanuit de omgeving van de bodemkwaliteit of de kwaliteit van het grondwater? Zo ja, welke beïnvloeding en waar?*

Nee, er is geen informatie bekend met betrekking tot beïnvloeding vanuit de omgeving.

- *Wordt op de locatie of een deel daarvan (geval van ernstige) bodemverontreiniging vermoed? Zo ja, waar bevindt deze zich?*

Nee, er is geen informatie bekend met betrekking tot beïnvloeding vanuit de omgeving.

- *Is de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem afdoende bekend of is bodemonderzoek noodzakelijk? Motiveer het antwoord.*

Veld- en analytisch onderzoek is noodzakelijk. De beschikbare gegevens geven te weinig concrete informatie over de huidige milieuhygiënische kwaliteit van de bodem (bovengrond, ondergrond en grondwater) op de locatie.

- *Welke hypothese en strategie zijn van toepassing bij de uitvoering van bodemonderzoek (inclusief de indeling van de onderzoekslocatie in deellocaties met verschillende hypothesen over de aard en verdeling van de verontreinigende stoffen)?*

Zie §2.6

2.6 Conclusies met betrekking tot het vooronderzoek

Tabel 2.2: Conclusie en hypothese vooronderzoek

(Deel)locatie	Hartenseweg 7 te Renkum	
Oppervlakte (m ²)	Circa 2.060 m ²	
Bijzonderheden	-	
Conclusie	Grond	Onverdacht
	Grondwater	Onverdacht
Hypothese	NEN5740	§5.1 ONV-NL
Onderzoeksstrategie		

Indien één of meer geanalyseerde parameters in de grond of het grondwater worden aangetoond in een gehalte/concentratie boven de achtergrondwaarde voor grond van de toetsingstabel uit de Regeling bodemkwaliteit Bijlage B, tabel 1 (13 december 2007) of streefwaarde voor grondwater uit de Circulaire Bodemsanering 2013, wordt de hypothese verworpen.

3 VELDWERKZAAMHEDEN

3.1 Opzet veldwerkzaamheden

De veldwerkzaamheden, te weten het uitvoeren van de boringen, het bemonsteren van de grond en het zintuiglijk onderzoek van de grondmonsters zijn uitgevoerd onder procescertificaat BRL SIKB 2000, protocol 2001 en 2002 (Versie december 2018).

De grond is, afhankelijk van de zintuiglijke waarnemingen en bodemopbouw, per 0,5 m bemonsterd. De situering van de boorpunten en de peilbuis is weergegeven in bijlage 2. De boorbeschrijvingen zijn opgenomen in bijlage 3.

Tijdens de uitvoering van het veldwerk werd duidelijk dat onder en nabij de grindverharding van het toegangspad een sterk puinhoudende bodemlaag aanwezig is. Vervolgens is besloten ter plaatse van de boringen 1, 4, 5 en 8 waar deze sterk puinhoudende bodemlaag is aangetroffen, een verkennend asbest onderzoek te verrichten conform de richtlijnen van de NEN 5707; 'Inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem en partijen grond', december 2017, en SIKB BRL 2000, protocol 2018 (v 3.2, 2018).

3.2 Resultaten veldonderzoek

Verkennend bodemonderzoek

De veldwerkzaamheden zijn uitbesteed aan Bodembasics B.V. De boorwerkzaamheden en het asbestonderzoek zijn uitgevoerd op 16 april 2020 door de SIKB BRL 2000 erkende veldwerker van Bodembasics B.V. de heer T. van Gils. Het grondwater is bemonsterd op 23 april 2020 door dhr. F. Fleischmann. In de volgende tabellen zijn de verrichte werkzaamheden schematisch weergegeven.

Tabel 3.1: Verrichte veldwerkzaamheden

Locatie	Aantal boringen	Aantal peilbuizen
Hartensweg 7 te Renkum (circa 2.060 m ²)	9 tot 0,5 a 1,3 m-mv 2 tot 2,0 m-mv	1 (standaard filterstelling)

Tabel 3.2: peilbuisgegevens

Watermonster	Filterdiepte (m -mv)	Grondwaterstand (m -mv)	pH (-)	EC (µS/cm)	Troebelheid (NTU)
01-1-1	2,70 - 3,70	2,35	7,8	555	121

EC: elektrisch geleidingsvermogen

pH: zuurgraad

NTU: Nephelometric Turbidity Unit

Troebelheid is een kwalitatieve meting die een waarde geeft over de helderheid van water. Een troebelheid tussen 1 en 10 NTU is een natuurlijke waarde, hoe hoger hoe troebeler het monster.

Een verhoogde troebelheid kan in sommige gevallen leiden tot een overschatting van de gehalten aan organische parameters in het grondwater. Bij het voorliggende onderzoek is de index van geen enkele organische parameter groter dan 0,5. De eventuele overschatting van de gehalten als gevolg van een verhoogde troebelheid heeft geen gevolgen voor de interpretatie van de onderzoeksgegevens en de conclusies van dit rapport. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde troebelheid is daarom niet uitgevoerd.

Geen van de in het veld gemeten overige waarden in het grondwater wijkt af van de waarde, welke gezien de natuurlijke omstandigheden, verwacht kan worden.

Zowel de boven- als de ondergrond tot 3,7 m-mv (maximale boordiepte) bestaat zand. Een gedetailleerde weergave van de bodemopbouw is weergegeven in bijlage 3.

Tijdens het zintuiglijk onderzoek van de grond zijn in de bovengrond van boring 1, 4, 5 en 8 is sterk puinhoudend materiaal aangetroffen en bij boring 7 t/m 10 zijn sporen of resten van baksteen aangetroffen. In tabel 3.3 zijn de zintuiglijke waarnemingen weergegeven.

Tabel 3.3: zintuiglijke waarnemingen

Boring	Diepte boring (m -mv)	Traject (m -mv)	Grondsoort	Waargenomen bijzonderheden
01	3,70	0,00 - 0,80	Zand	sterk puinhoudend, geen olie-water reactie
		0,80 - 2,00	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
		2,00 - 3,70	Zand	geen olie-water reactie
02	2,00	0,00 - 0,08		geen olie-water reactie
		0,08 - 0,10	Zand	geen olie-water reactie
		0,10 - 0,90	Zand	geen olie-water reactie
		0,90 - 2,00	Zand	geen olie-water reactie
03	2,00	0,00 - 1,00	Zand	geen olie-water reactie
		1,00 - 1,40	Zand	geen olie-water reactie
		1,40 - 2,00	Zand	geen olie-water reactie
04	1,30	0,00 - 0,80	Zand	sterk puinhoudend, geen olie-water reactie
		0,80 - 1,30	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
05	1,30	0,00 - 0,80	Zand	sterk puinhoudend, geen olie-water reactie
		0,80 - 1,30	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
06	0,50	0,00 - 0,50	Zand	geen olie-water reactie
07	0,50	0,00 - 0,50	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
08	1,30	0,00 - 0,80	Zand	sterk puinhoudend, geen olie-water reactie
		0,80 - 1,30	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
09	0,50	0,00 - 0,50	Zand	sporen baksteen, geen olie-water reactie
10	0,50	0,00 - 0,50	Zand	resten baksteen, geen olie-water reactie
11	0,50	0,00 - 0,50	Zand	geen olie-water reactie
12	0,50	0,00 - 0,50	Zand	geen olie-water reactie

Verkennend asbestonderzoek

Naar aanleiding van de aangetroffen sterk puinhoudende bovengrond ter plaatse van de boringen 1, 4, 5 en 8 is verkennend asbestonderzoek verricht. Het weer tijdens de uitvoering van het onderzoek was droog (<10mm/uur). Het bodemvochtpercentage is vastgesteld op >10%. Voor het onderzoek is het maaiveld ter plaatse visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdachte materialen. Op het maaiveld is geen asbestverdacht materiaal aangetroffen.

Ter plaatse boringen 1, 4, 5 en 8 zijn asbestinspectiegaten gegraven (0,3 m lengte, 0,3 m breedte en 0,5 m diepte). De boringen zijn doorgezet tot een diepte van minimaal 0,5 meter onderzijde sterk puinhoudende bodemlaag. De bodemvreemde bijmenging afkomstig uit deze gaten en boringen is visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van asbestverdacht materiaal. Daarbij is gezeefd over een zeef van 20 mm. In de grove fractie (> 20 mm) is geen asbestverdacht (plaat)materiaal aangetroffen. Van de fijne fractie (< 20 mm) uit de vier inspectiegaten en boringen is een grondmengmonster samengesteld voor analyse op asbest.

4 LABORATORIUMONDERZOEK

4.1 Opzet laboratoriumonderzoek

Verkennd bodemonderzoek

Het samenstellen van de mengmonsters en de grondanalyses is uitgevoerd door het AS3000 en RvA-geaccrediteerde laboratorium van Eurofins Analytico te Barneveld.

De geanalyseerde (meng)monsters en hun samenstelling zijn als volgt.

Tabel 4.1: Overzicht samenstelling (meng)monsters en analyseparameters

Analysemonster	Traject (m -mv)	Deelmonsters	Motivatie	Analysepakket
M01	0,00 - 0,50	01 (0,00 - 0,50) 04 (0,00 - 0,50) 05 (0,00 - 0,50) 08 (0,00 - 0,50)	Sterk puinhoudende grond ter plaatse of nabij toegangspad	Standaardpakket grond incl. LUOS
M02	0,00 - 0,50	07 (0,00 - 0,50) 09 (0,00 - 0,50) 10 (0,00 - 0,50)	Bovengrond met sporen baksteen overig terrein	Standaardpakket grond incl. LUOS
M03	0,80 - 1,50	01 (1,00 - 1,50) 04 (0,80 - 1,30) 05 (0,80 - 1,30) 08 (0,80 - 1,30)	Ondergrond met sporen baksteen onder toegangspad	Standaardpakket grond incl. LUOS
Grondwater:				
01-1-1	2,70 - 3,70	Filterstelling		Standaardpakket grondwater

Standaard pakket grond: Bestaat uit de parameters: 9 metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, som-PCB's (som van PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153 en PCB 180), som-PAK's (som van naftaleen, fenantreen, antraceen, fluorantheen, chryseen, benzo(a)antraceen, benzo(a)pyreen, benzo(k)fluorantheen, indeno(1,2,3 cd)pyreen en benzo(ghi)peryleen) en minerale olie (GC).

Standaard pakket grondwater: Bestaat uit de parameters: 9 metalen: barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink, minerale olie (GC), vluchtige aromatische koolwaterstoffen (de som van benzeen, toluen, ethylbenzeen som-xylenen (som o, m, p,) styreen en naftaleen), vluchtige gehalogeneerde koolwaterstoffen: de som van 19 stoffen en minerale olie (GC).

Verkennd asbestonderzoek

Van de fijne fractie (< 20 mm) uit de vier inspectiegaten en boringen is een grondmengmonster (van ruim 16 kg) samengesteld voor analyse op asbest. Het monster is aangeleverd aan het erkende laboratorium van Eurofins Analytico te Barneveld.

Tabel 4.2: Monstersselectie asbestonderzoek

Analysemonster	Asbestinspectiegaten/-boringen (traject m-mv)	Deelmonsters	Analysepakket
Asbest in grondmonster (< 20 mm)			
AMM1	0,0 - 0,8	1 (0,00 - 0,80) 4 (0,00 - 0,80) 5 (0,00 - 0,80) 8 (0,00 - 0,80)	Asbest Grond NEN5898 2016

In bijlage 4 zijn de analyserapporten van de grond(meng)monsters, het grondwatermonster en het asbestverdachte grondmengmonster opgenomen. Alle laboratoria van Eurofins zijn RvA-geaccrediteerd.

4.2 Resultaten laboratoriumonderzoek/toetsingskader

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de grond is gebruik gemaakt van de toetsingstabel zoals vermeld in het Besluit- en de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering 2013. Hiervoor is gebruik gemaakt van BOTOVA-gevalideerde software. (BoToVa staat voor Bodem Toets en Validatie). Deze toetsingstabel bevat achtergrond-, streef- en interventiewaarden voor de beoordeling van concentratieniveaus van diverse milieubelastende stoffen in de bodem. Een nadere uitleg betreffende het toetsingskader is opgenomen in bijlage 6.

4.3 Toetsingstabellen grond en grondwater

De achtergrondwaarden en interventiewaarden van de grond hebben betrekking op een bodem met bepaalde organische stof- en lutumpercentages zoals deze in de tabellen zijn gepresenteerd.

De rapportagegrens voor de parameter PCB ligt hoger dan de vastgestelde achtergrondwaarde. Conform de Wijziging Regeling Bodemkwaliteit (6 juni 2008) mag in dit geval, omdat de gehanteerde detectiegrens/ rapportagegrens binnen de eisen van AS-3000 ligt en er geen sprake is van een verhoogde rapportagegrens, worden uitgegaan van een kwaliteit die voldoet aan de achtergrondwaarde.

Aangezien voor barium geen antropogene verontreiniging wordt verwacht in grond, vindt er geen toetsing plaats van het aangetoonde gehalte (conform circulaire bodemsanering 2009).

4.4 Overschrijdingstabellen grond en grondwater

In onderstaande tabellen worden de overschrijdingen van de parameters in de grond en het grondwater aangegeven.

Tabel 4.3: Overschrijdingstabel grond

Analyse-monster	Traject (m -mv)	> AW (+index) Licht verontreinigd	> I (+index) Sterk verontreinigd	Bbk monster-conclusie (klasse bepalende parameter)
M01	0,00 - 0,50	Minerale olie C10 - C40 (0,01) Koper (0,25) PAK 10 VROM (0,13)	-	Klasse industrie (minerale olie)
M02	0,00 - 0,50	Zink (0,01) Kwik (-) Lood (0,08) PAK 10 VROM (0,08)	-	Klasse wonen
M03	0,80 - 1,50	Kwik (-) Lood (0,05) PAK 10 VROM (0,05)	-	Klasse wonen

- : geen overschrijdingen
 > AW : > Achtergrondwaarde
 > I : > Interventiewaarde
 Index : $(GSSD - AW) / (I - AW)$

Conclusie:

In het mengmonster M01 van de sterk puinhoudende bovengrond ter plaatse en/of nabij het toegangspad zijn verhoogde gehalten aan minerale olie, koper en PAK (10 VROM) gemeten die de achtergrondwaarde overschrijden. Ook in het mengmonster van de bovengrond van het overige terrein (M02) zijn verhoogde gehalten boven de achtergrondwaarde aan zink, kwik, lood en PAK (10 VROM) gemeten. In de ondergrond (M03) zijn eveneens verhoogde gehalten aan kwik, lood en PAK (10 VROM) gemeten die de achtergrondwaarde overschrijden. Het betreft in het algemeen geringe overschrijdingen van de achtergrondwaarden. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffen pakket grond zijn niet verhoogd boven de achtergrondwaarde gemeten. De conclusie luidt dat de grond (zowel de sterk puinhoudende als niet sterk puinhoudende) grond hooguit licht verontreinigd is.

De analyseresultaten van de grondmengmonsters zijn ook indicatief getoetst aan Besluit bodemkwaliteit (Bbk). Hieruit blijkt dat de sterk puinhoudende grond (M01) voldoet aan de klasse industrie. Dit wordt bepaald door het licht verhoogde gehalte aan minerale olie. De overige licht verhoogde gehalten aan zware metalen en PAK voldoen aan de maximale waarde voor de klasse Wonen.

Tabel 4.4: Overschrijdingstabel grondwater

Watermonster	Filterdiepte (m -mv)	> SW (+index) Licht verontreinigd	> I (+index) Sterk verontreinigd
01-1-1	2,70 - 3,70	Zink (0,5) Cadmium (0,04) Barium (0,23)	-

- : geen overschrijdingen
 > S : > Streefwaarde
 > I : > Interventiewaarde
 Index : (GSSD - S) / (I - S)

Conclusie:

In het grondwater uit peilbuis 01 (filterstelling 2,70 – 3,70 m-mv) zijn verhoogde gehalten aan zink, cadmium en barium gemeten die de streefwaarde overschrijden. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffenpakket water zijn niet verhoogd boven de streefwaarde gemeten.

De gemeten concentratie aan zink is duidelijk verhoogd (430 µg/l) ten opzichte van de streefwaarde (index 0,5). Het is onduidelijk waardoor deze matig verhoogde concentratie aan zink wordt veroorzaakt. De resultaten van de grondanalyses geven geen aanleiding om aan te nemen dat de bron van de zinkverontreiniging in het grondwater zich op de onderzoekslocatie bevindt. Uit de literatuur is bekend dat in het grondwater op zandgronden van nature verhoogde concentraties aan zink kunnen voorkomen. Deze concentraties worden dan beschouwd als verhoogde achtergrondconcentraties. Dit geldt naar verwachting ook voor de onderzoekslocatie. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde zinkconcentratie in het grondwater wordt in het kader van de nieuwbouw en de bestemmingswijziging niet noodzakelijk geacht.

4.5 Resultaten asbestonderzoek

De resultaten van het onderzoek zijn conform het huidige overheidsbeleid getoetst aan de interventiewaarde uit de Circulaire bodemsanering. Dit beleid houdt in dat een interventiewaarde bodemsanering voor asbest wordt gehanteerd van 100 mg/kg.ds gewogen (serpentijn asbestgehalte vermeerderd met 10 maal de amfibool asbestgehalte).

In onderstaande tabel zijn de onderzoekresultaten weergegeven.

Tabel 4.5: Resultaten asbestonderzoek in grond

Asbest inspectiegat/-sleuf	Traject (m-mv)	Monstercode grond (<20 mm)	droog gewicht (kg)	Aantreffen asbestverdacht materiaal AVM >20 mm (in gram)	Asbest ja/nee type (%)	gewogen concentratie > 20 mm (mg/kg d.s)	Asbest gewogen gehalte < 20 mm mg/kg d.s.
1, 4, 5 en 8	0,00 - 0,80	AMM1	16,48	-	-	-	1,9

Zintuiglijk is in de grove fractie (> 20mm) van de puinhoudende grond uit de 4 inspectiegaten en boringen geen asbestverdacht (plaat)materiaal aangetroffen. In het mengmonster van de fijne fractie (< 20 mm) uit de 4 inspectiegaten en boringen is een gewogen asbestgehalte bepaald van 1,9 mg/kg ds. Dit gewogen gehalte ligt daarmee ver onder de interventiewaarde (en hergebruikswaarde) van 100 mg/kg ds.

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 Conclusies

Verkennd bodemonderzoek

De sterk puinhoudende bovengrond (0-0,5 m-mv ter plaatse van het toegangspad/half verharding) is licht verontreinigd met koper, PAK (10 VROM) en minerale olie. De bovengrond (0-0,5 m-mv) op het overige deel van de locatie is licht verontreinigd met zink, kwik, lood en PAK (10 VROM). De ondergrond (0,8-1,5 m-mv) is licht verontreinigd met kwik, lood en PAK (10 VROM). De gehalten overschrijden de achtergrondwaarde in geringe mate. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffenpakket grond zijn niet verhoogd boven de achtergrondwaarde gemeten.

Het grondwater is licht verontreinigd met zink, cadmium en barium. Daarbij wordt de streefwaarde overschreden. De overige parameters uit het NEN 5740 standaard stoffenpakket water zijn niet verhoogd boven de streefwaarde gemeten.

Het is onduidelijk waardoor de verhoogde concentratie aan zink in het grondwater wordt veroorzaakt. De resultaten van de grondanalyses geven geen aanleiding om aan te nemen dat de bron van de zinkverontreiniging in het grondwater zich op de onderzoekslocatie bevindt. Uit de literatuur is bekend dat in het grondwater op zandgronden van nature verhoogde concentraties aan zink kunnen voorkomen. Deze concentraties worden dan beschouwd als verhoogde achtergrondconcentraties. Dit geldt naar verwachting ook voor de onderzoekslocatie. Aanvullend onderzoek naar de verhoogde zinkconcentratie in het grondwater wordt in het kader van de nieuwbouw en de bestemmingswijziging niet noodzakelijk geacht.

De hypothese de onderzoekslocatie is “onverdacht” dient op basis van de analyseresultaten te worden verworpen. De aangetroffen verontreinigingen in grond en grondwater zijn dermate gering dat aanpassing van de onderzoeksopzet of het uitvoeren van aanvullend of nader bodemonderzoek niet noodzakelijk wordt geacht.

Verkennd asbestonderzoek

Zintuiglijk is in de grove fractie (> 20mm) van de puinhoudende grond uit de 4 inspectiegaten en boringen geen asbestverdacht (plaat)materiaal aangetroffen. In het mengmonster van de fijne fractie (< 20 mm) uit de 4 inspectiegaten en boringen is een gewogen asbestgehalte bepaald van 1,9 mg/kg ds. Dit gewogen gehalte ligt daarmee ver onder de interventiewaarde (en hergebruikswaarde) van 100 mg/kg ds.

Op basis van alle onderzoeksresultaten worden geconcludeerd dat de kwaliteit van de bodem geen belemmering vormt voor de voorgenomen nieuwbouwplannen en het toekomstig gebruik van de locatie met bestemming wonen.

5.2 Aanbevelingen

De resultaten van het uitgevoerde bodem- en asbestonderzoek vormen geen aanleiding voor het aanbevelen van nader bodem- of asbestonderzoek.

Aanbevolen wordt om bij graafwerkzaamheden vrijkomende grond zo veel mogelijk op de locatie te verwerken. Indien vrijkomende grond van de locatie moet worden afgevoerd, moet rekening worden gehouden met het gegeven dat in onderhavig onderzoek geen onderzoek op PFAS is uitgevoerd.

Opgemerkt dient te worden dat aan de hand van de bevindingen van onderhavig onderzoek geen absolute uitspraken kunnen worden gedaan over de hergebruiksmogelijkheden van eventueel af te voeren grond. Om te bepalen of er sprake is van grond (bodemkwaliteitsklasse achtergrondwaarde, wonen of industrie) ofwel een bouwstof gelden er andere beoordelingscriteria en onderzoeksstrategieën. Voldaan moet worden aan het Besluit bodemkwaliteit.

BIJLAGE 1^a

**Locatie aanduiding op topografische ondergrond
+ foto's onderzoekslocatie**

Bijlage 1^a: locatie aanduiding op topografische ondergrond

Onderzoekslocatie

Bron: google maps

Foto 1: Overzichtsfoto 1

Foto 2: Overzichtsfoto 2

Foto 3: Overzichtsfoto 3

Foto 4: Overzichtsfoto 4

Foto 6: Boring P1, 9 en 10

Foto 7: Boring 3 en 7

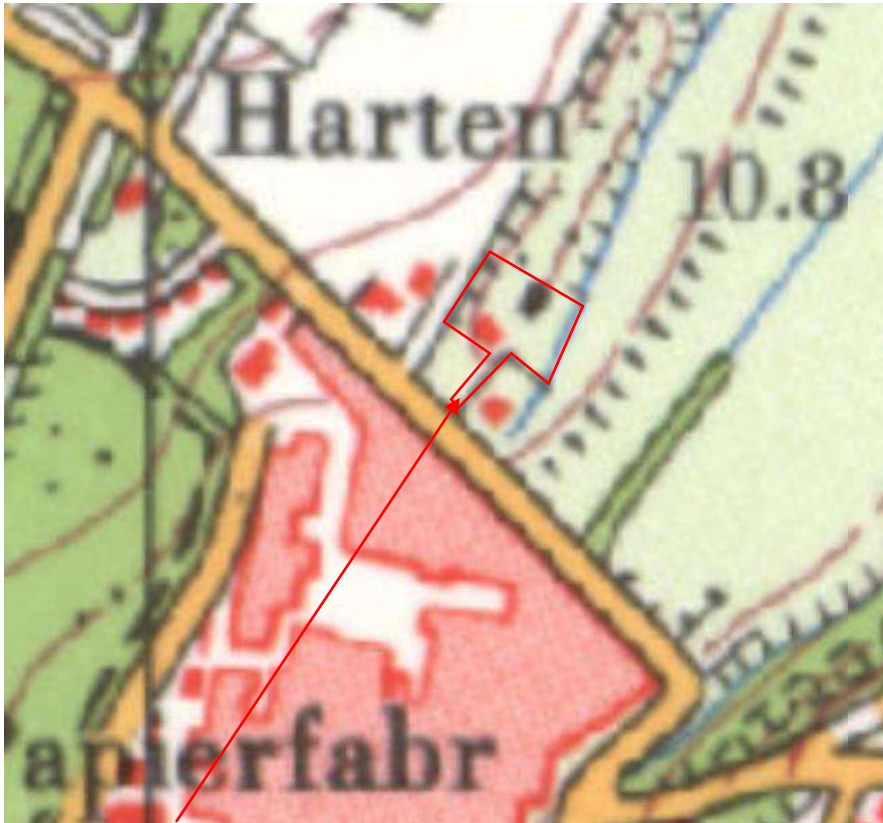
Foto 8: Boring 2

Foto 9: Boring P1

BIJLAGE 1^b

Historische kaarten en luchtfoto

Figuur 1: Onderzoeklocatie (rode arcering) weergegeven op de historische kaart van 1967. Bron: Topotijdreis.nl

Figuur 2: Onderzoeklocatie (rode arcering) weergegeven op de historische kaart van 2004. Bron: Topotijdreis.nl

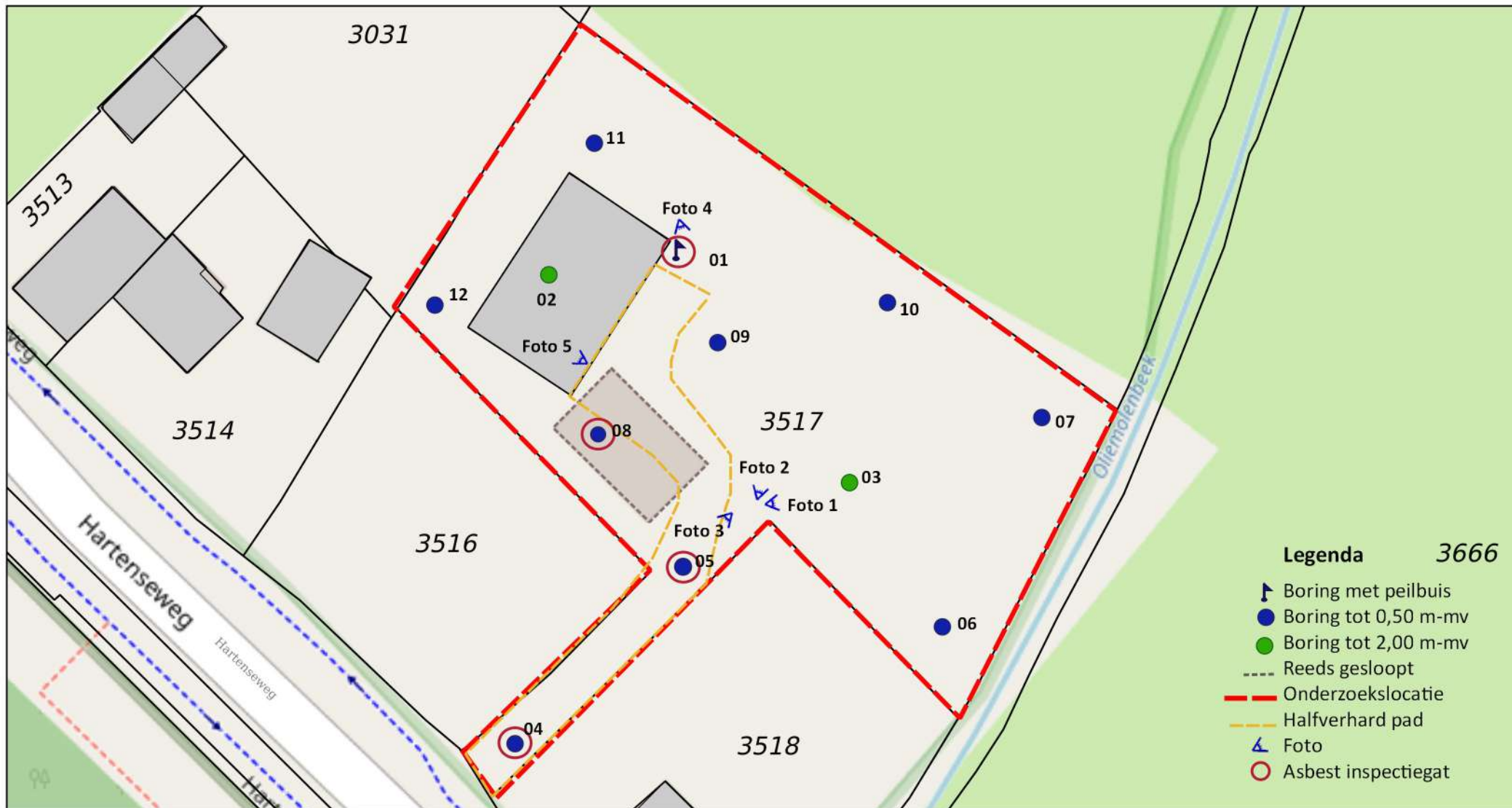
Figuur 3: Onderzoeklocatie (rode arcering) weergegeven op de historische kaart van 2017. Bron: Topotijdreis.nl

Figuur 4: Onderzoeklocatie (blauwe arcering) weergegeven op luchtfoto van 2020. Bron: Kadastrale Kaart

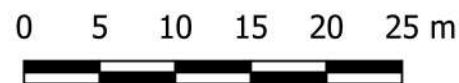
BIJLAGE 2

Situatietekening onderzoekslocatie

Onderwerp: Overzicht en locatie boringen
 Project: V.B.O. Hartenseweg 7 te Renkum
 Opdrachtgever: KuiperCompagnons

Opdrachtnummer: ANL20-5027
 Datum: 08.05.2020
 Schaal: 1:500

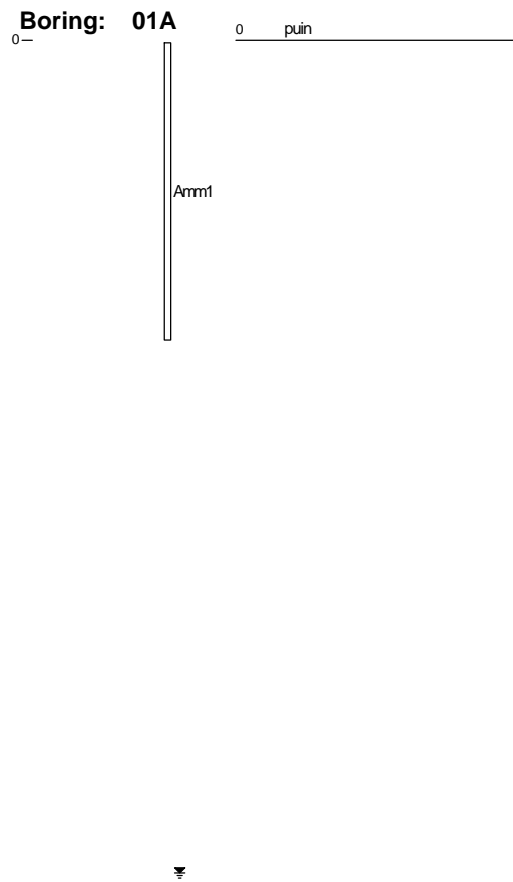
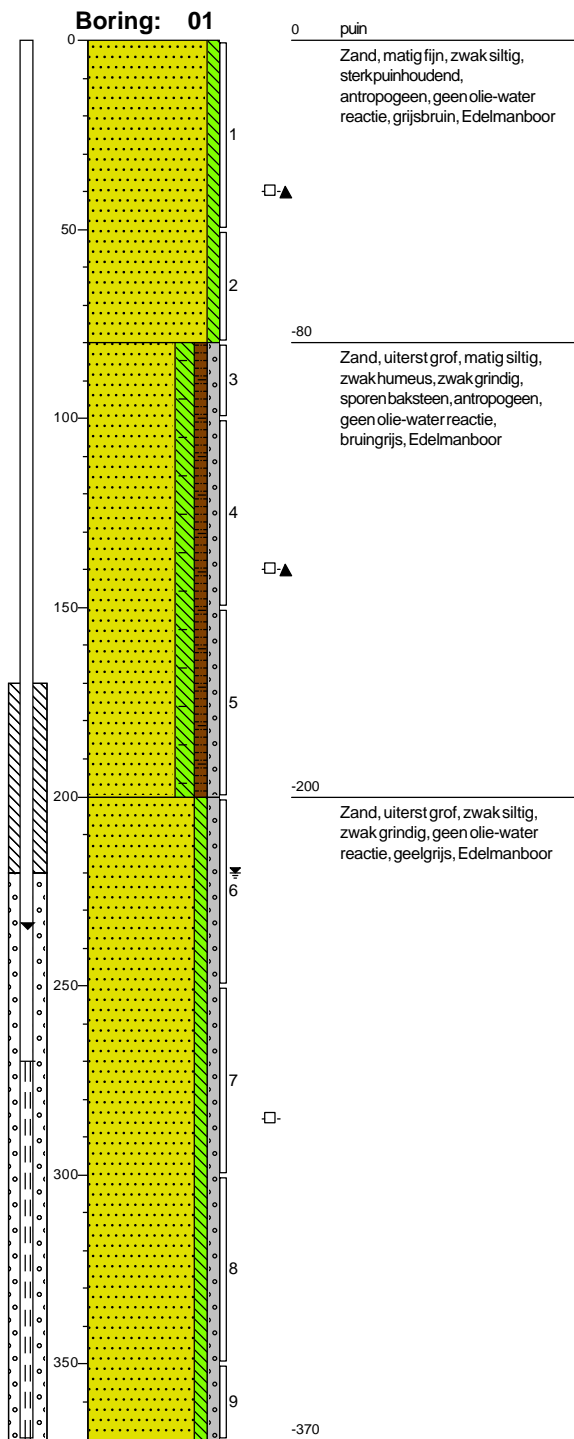
Vestiging: Alphen aan den Rijn
 Adres: Curieweg 19
 Telefoon: 0172 44 98 27

Bijlage: 2
 Formaat: A4
 Get: SLA

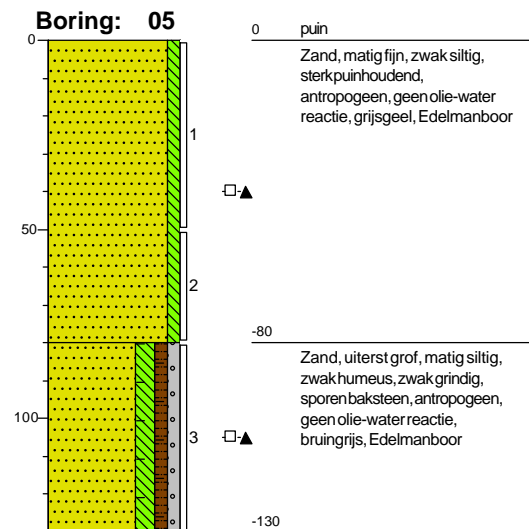
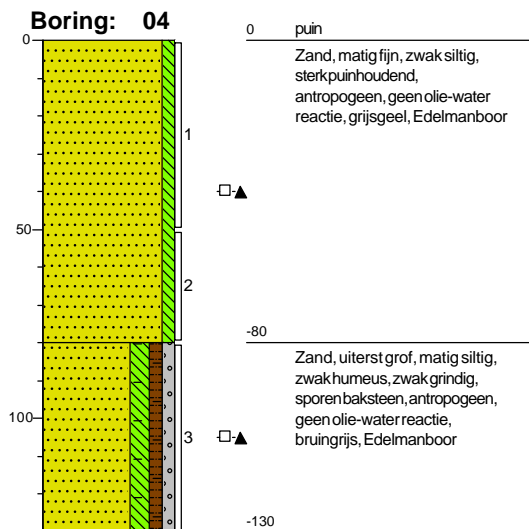
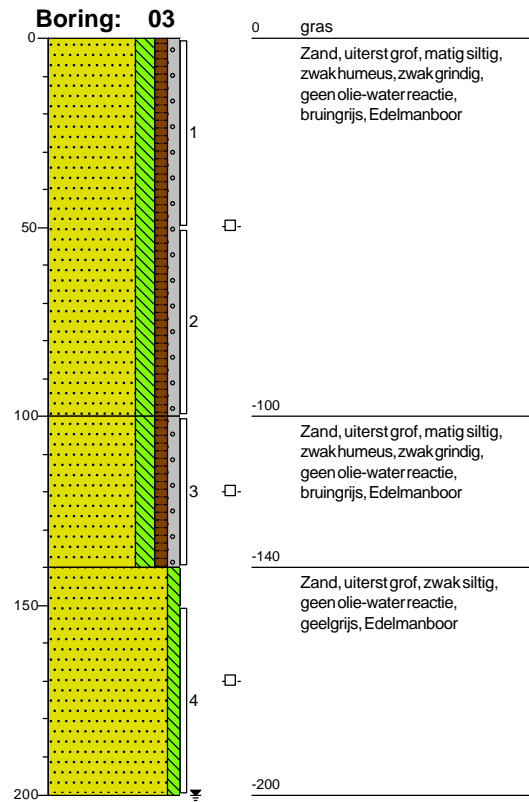
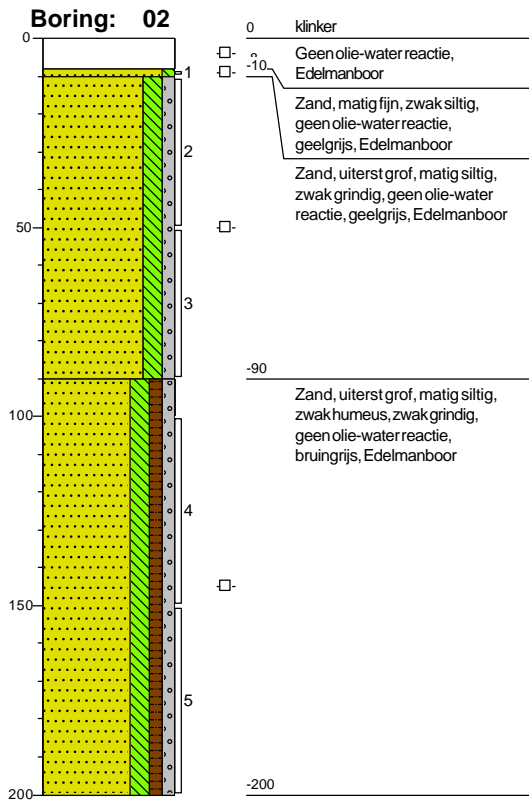
BIJLAGE 3
Boorprofielen

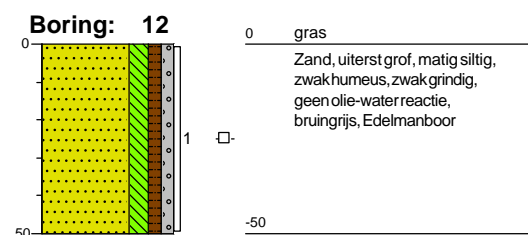
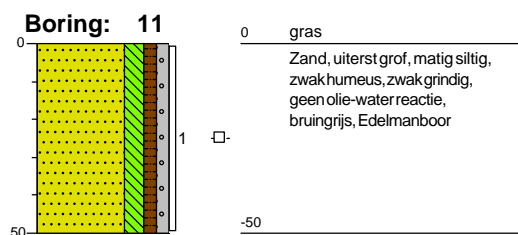
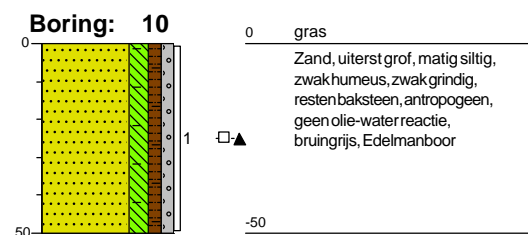
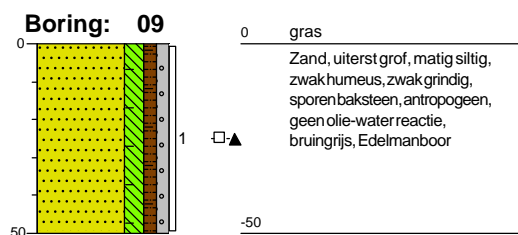
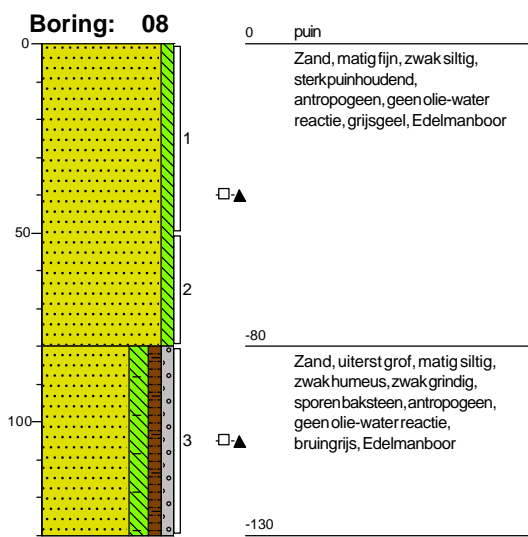
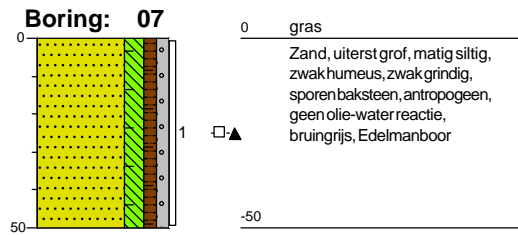
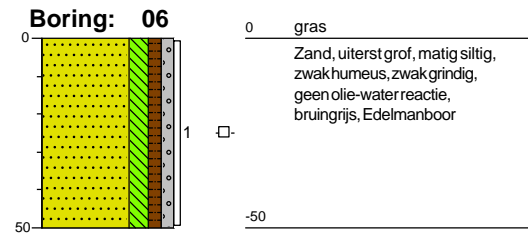
Boorprofielen

Boorprofielen

Boorprofielen

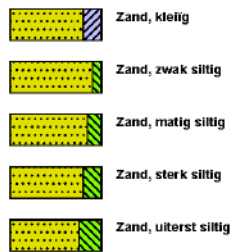

Legenda (conform NEN 5104)

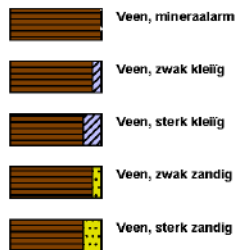
grind

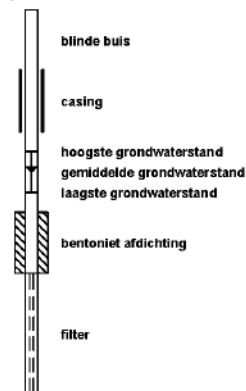
zand

veen

peilbuis

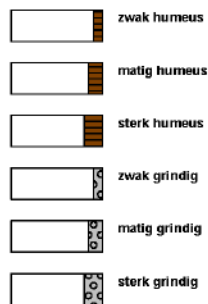
klei

leem

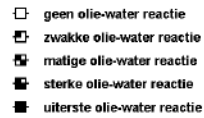
overige toevoegingen

geur

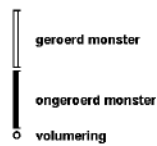
olie

p.i.d.-waarde

monsters

overig

BIJLAGE 4
Analyserapporten

ABO-Milieuconsult B.V. Goes
T.a.v. Sophie Lampe
Amundsenweg 29
4462 GP GOES

Analyscertificaat

Datum: 22-Apr-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020059303/1
Uw project/verslagnummer	ANL20-5027
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	17-Apr-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analyscertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	ANL20-5027	Certificaatnummer/Versie	2020059303/1
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum	Startdatum	17-Apr-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	22-Apr-2020/13:44
Monsternemer		Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	1/2
Projectcode	3998 - AB0 - Project AB0 Milieuconsult		

Analyse	Eenheid	1	2	3
Voorbehandeling				
Cryogeen malen AS3000		Uitgevoerd	Uitgevoerd	Uitgevoerd
Bodemkundige analyses				
Malen m.b.v. Kaakbreker en spleet verdeler (1kg)		Uitgevoerd		
S Droge stof	% (m/m)	92.4	91.6	91.9
S Organische stof	% (m/m) ds	2.0	3.3	1.7
Gloeirest	% (m/m) ds	98	96	98
S Korrelgrootte < 2 µm (Lutum)	% (m/m) ds	3.2	3.0	2.7
Metalen				
S Barium (Ba)	mg/kg ds	75	36	44
S Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20
S Kobalt (Co)	mg/kg ds	4.3	3.1	<3.0
S Koper (Cu)	mg/kg ds	39	15	14
S Kwik (Hg)	mg/kg ds	<0.050	0.15	0.12
S Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5
S Nikkel (Ni)	mg/kg ds	12	7.8	7.0
S Lood (Pb)	mg/kg ds	27	58	47
S Zink (Zn)	mg/kg ds	49	66	56
Minerale olie				
Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0
Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0
Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	8.4	<5.0	<5.0
Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	19	17	13
Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	9.8	10	6.4
Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0
S Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	43	<35	<35
Chromatogram olie (GC)		Zie bijl.		
Polychloorbifenylen, PCB				
S PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 08 (0-50)	16-Apr-2020	11316323
2	M02 07 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50)	16-Apr-2020	11316324
3	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130) 08 (80-130)	16-Apr-2020	11316325

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	ANL20-5027	Certificaatnummer/Versie	2020059303/1
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum	Startdatum	17-Apr-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	22-Apr-2020/13:44
Monsternemer		Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Grond (AS3000)	Pagina	2/2
Projectcode	3998 - AB0 - Project AB0 Milieuconsult		

Analyse	Eenheid	1	2	3
S PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010
S PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾	0.0049 ¹⁾
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK				
S Naftaleen	mg/kg ds	0.073	<0.050	<0.050
S Fenanthreen	mg/kg ds	1.3	0.52	0.33
S Anthraceen	mg/kg ds	0.42	0.14	0.10
S Fluorantheen	mg/kg ds	1.6	1.1	0.84
S Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0.69	0.58	0.44
S Chryseen	mg/kg ds	0.67	0.64	0.45
S Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0.29	0.28	0.19
S Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0.60	0.53	0.37
S Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	0.36	0.38	0.25
S Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	0.45	0.45	0.29
S PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	6.5	4.7	3.3

Nr.	Monsterschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 08 (0-50)	16-Apr-2020	11316323
2	M02 07 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50)	16-Apr-2020	11316324
3	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130) 08 (80-130)	16-Apr-2020	11316325

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

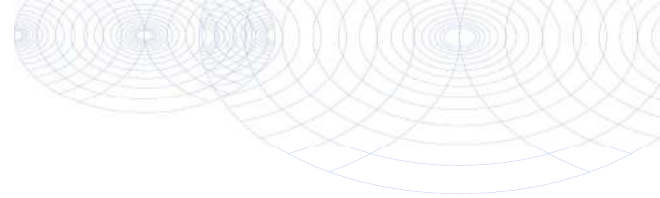
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020059303/1

Pagina 1/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11316323	01	1	0	50	0538095712	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50)
11316323	08	1	0	50	0538133422	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50)
11316323	04	1	0	50	0538133419	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50)
11316323	05	1	0	50	0538133423	M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50)
11316324	09	1	0	50	0538095922	M02 07 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50)
11316324	10	1	0	50	0538095787	M02 07 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50)
11316324	07	1	0	50	0538095348	M02 07 (0-50) 09 (0-50) 10 (0-50)
11316325	04	3	80	130	0538133418	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130)
11316325	05	3	80	130	0538132835	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130)
11316325	01	4	100	150	0538095928	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130)
11316325	08	3	80	130	0538133425	M03 01 (100-150) 04 (80-130) 05 (80-130)

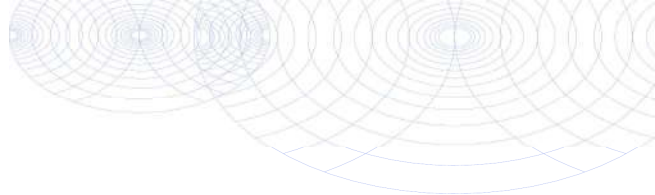

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
 3771 NB Barneveld
 P.O. Box 459
 3770 AL Barneveld NL
 Tel. +31 (0)34 242 63 00
 Fax +31 (0)34 242 63 99
 E-mail info-env@eurofins.nl
 Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
 IBAN: NL71BNPA0227924525
 BIC: BNPANL2A
 KvK/CoC No. 09088623
 BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020059303/1

Pagina 1/1

Opmerking 1) De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \cdot RG$ **Eurofins Analytico B.V.**

Gildeweg 42-46   Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld   Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459   E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL   Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPNL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020059303/1

Pagina 1/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Voorbehandeling			
Cryogeen malen	W0106	Voorbehandeling	AS3000
Bodemkundige analyses			
Malen kaakbreker (1kg)	W0101	Voorbehandeling	NEN-EN 16179
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	pb 3010-2 en NEN-EN 15934
Organische stof (gloeiverlies)	W0109	Gravimetrie	pb 3010-3 en NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W0171	Sedimentatie	pb 3010-4 en NEN 5753
Metalen			
Barium (Ba)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0423	ICP-MS	pb 3010-5 en NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale olie			
Minerale Olie (C10-C40)	W0202	GC-FID	pb 3010-7 en NEN-EN-ISO 16703
Chromatogram M0 (GC)	W0202	GC-FID	NEN-EN-ISO 16703
Polychloorbifenylen, PCB			
PCB (7)	W0271	GC-MS	pb 3010-8 en NEN 6980
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK			
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	pb. 3010-6 en NEN-ISO 18287

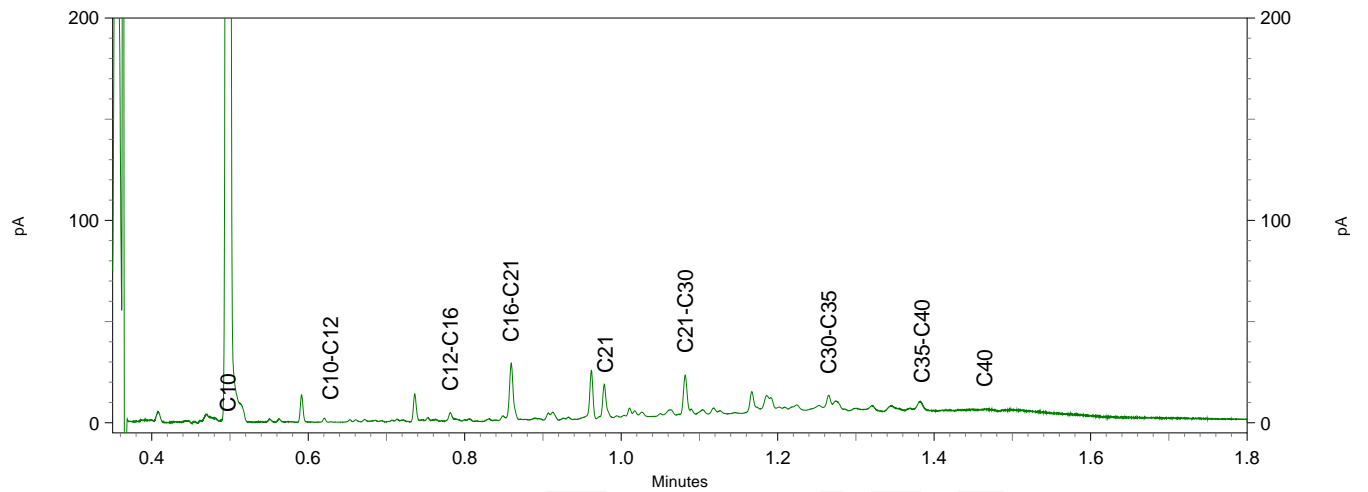
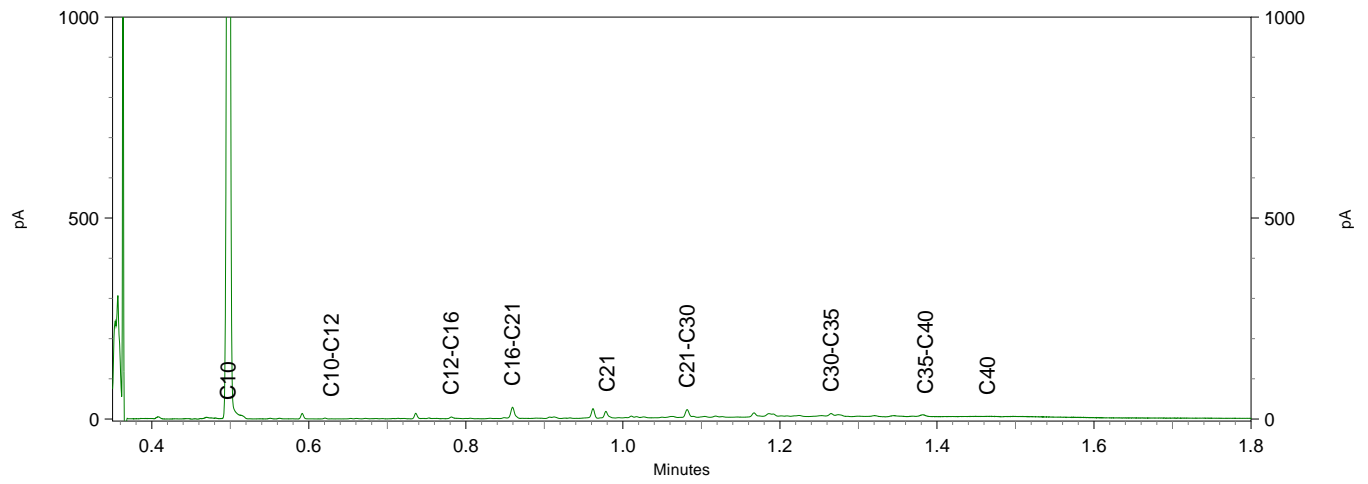
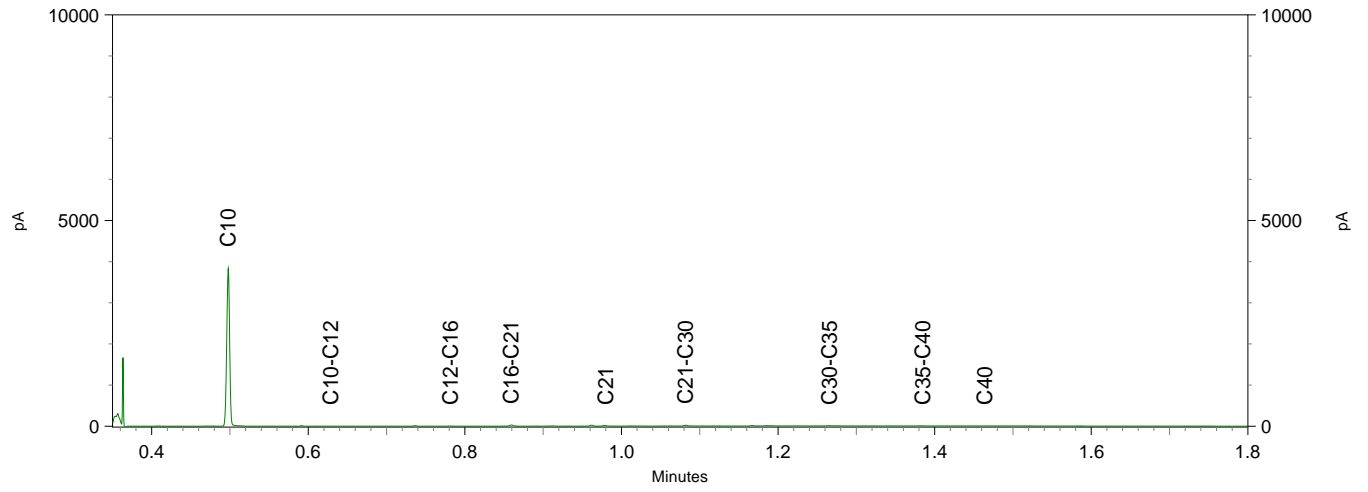
Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

Sample ID.: 11316323

Certificate no.: 2020059303

Sample description.: M01 01 (0-50) 04 (0-50) 05 (0-50) 08 (0-50)

V

ABO-Milieuconsult B.V. Goes
T.a.v. Dennis Bijl
Amundsenweg 29
4462 GP GOES

Analyscertificaat

Datum: 29-Apr-2020

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2020062700/1
Uw project/verslagnummer	ANL20-5027
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	23-Apr-2020

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:

Datum:

Naam:

Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analyscertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	ANL20-5027	Certificaatnummer/Versie	2020062700/1
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum	Startdatum	23-Apr-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	29-Apr-2020/10:04
Monsternemer	Nick Fleischmann	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Water (AS3000)	Pagina	1/2
Projectcode	3998 - AB0 - Project AB0 Milieuconsult		

Analyse	Eenheid	1
Metalen		
S Barium (Ba)	µg/L	180
S Cadmium (Cd)	µg/L	0.64
S Kobalt (Co)	µg/L	<2.0
S Koper (Cu)	µg/L	7.3
S Kwik (Hg)	µg/L	<0.050
S Molybdeen (Mo)	µg/L	<2.0
S Nikkel (Ni)	µg/L	7.5
S Lood (Pb)	µg/L	<2.0
S Zink (Zn)	µg/L	430
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen		
S Benzeen	µg/L	<0.20
S Toluene	µg/L	<0.20
S Ethylbenzeen	µg/L	<0.20
S o-Xyleen	µg/L	<0.10
S m, p-Xyleen	µg/L	<0.20
S Xylenen (som) factor 0,7	µg/L	0.21 ¹⁾
BTEX (som)	µg/L	<0.90
S Naftaleen	µg/L	<0.020
S Styreen	µg/L	<0.20
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen		
S Dichloormethaan	µg/L	<0.20
S Trichloormethaan	µg/L	<0.20
S Tetrachloormethaan	µg/L	<0.10
S Trichlooretheen	µg/L	<0.20
S Tetrachlooretheen	µg/L	<0.10
S 1,1-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S 1,2-Dichloorethaan	µg/L	<0.20
S 1,1,1-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S 1,1,2-Trichloorethaan	µg/L	<0.10
S cis 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	01-1-1 01 (270-370)	23-Apr-2020	11326897

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
R: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	ANL20-5027	Certificaatnummer/Versie	2020062700/1
Uw projectnaam	Hartenseweg 7 te Renkum	Startdatum	23-Apr-2020
Uw ordernummer		Rapportagedatum	29-Apr-2020/10:04
Monsternemer	Nick Fleischmann	Bijlage	A, B, C
Monstermatrix	Water (AS3000)	Pagina	2/2
Projectcode	3998 - AB0 - Project AB0 Milieuconsult		

Analyse	Eenheid	1
S trans 1,2-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
CKW (som)	µg/L	<1.6
S Tribroommethaan	µg/L	<0.20
S Vinylchloride	µg/L	<0.10
S 1,1-Dichlooretheen	µg/L	<0.10
S 1,2-Dichloorethenen (Som) factor 0,7	µg/L	0.14 ¹⁾
S 1,1-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S 1,2-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S 1,3-Dichloorpropaan	µg/L	<0.20
S Dichloorpropanen som factor 0.7	µg/L	0.42
Minerale olie		
Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10
Minerale olie (C12-C16)	µg/L	<10
Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10
Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15
Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10
Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10
S Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50

Nr. **Monsterschrijving**
1 01-1-1 01 (270-370)

Datum monstername 23-Apr-2020
Monster nr. 11326897

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

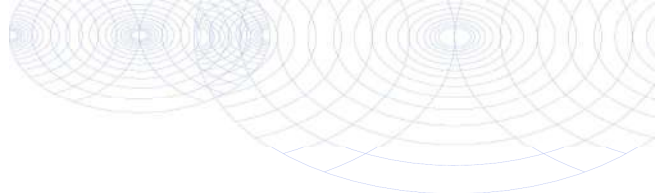
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2020062700/1

Pagina 1/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
11326897	01	06850741761	270	370	0685074176	01-1-1 01 (270-370)
11326897	01	08050882884	270	370	0805088288	01-1-1 01 (270-370)
11326897	01	0685074124.	270	370	0685074124	01-1-1 01 (270-370)

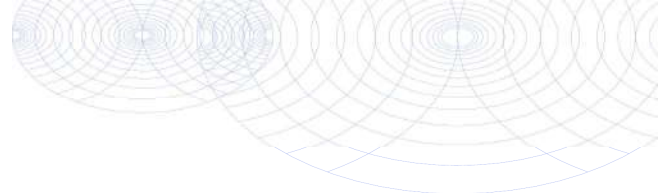

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
 3771 NB Barneveld
 P.O. Box 459
 3770 AL Barneveld NL
 Tel. +31 (0)34 242 63 00
 Fax +31 (0)34 242 63 99
 E-mail info-env@eurofins.nl
 Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
 IBAN: NL71BNPA0227924525
 BIC: BNPANL2A
 KvK/CoC No. 09088623
 BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2020062700/1

Pagina 1/1

Opmerking 1) De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van $0,7 \cdot RG$ **Eurofins Analytico B.V.**

Gildeweg 42-46   Tel. +31 (0)34 242 63 00
3771 NB Barneveld   Fax +31 (0)34 242 63 99
P.O. Box 459   E-mail info-env@eurofins.nl
3770 AL Barneveld NL   Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2015 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2020062700/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Metalen			
Barium (Ba)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn)	W0421	ICP-MS	pb 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2
Vluchtige Aromatische Koolwaterstoffen			
Aromaten (BTEXN)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Xylenen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Styreen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vluchtige organische halogeenkoolwaterstoffen			
VOCl (11)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Tribroommethaan (Bromoform)	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Vinylchloride	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichlooretheen	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiClEtheen som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,1-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,2-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
1,3-Dichloorpropaan	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
DiChlprop. som AS3000	W0254	HS-GC-MS	pb 3130-1
Minerale olie			
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2019.

BIJLAGE 5

Toetsingstabellen grond en grondwater

Tabel 1: Gemeten gehalten in grond met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Grondmonster		M01			M02			M03		
Certificaatcode		2020059303			2020059303			2020059303		
Boring(en)		01, 04, 05, 08			07, 09, 10			01, 04, 05, 08		
Traject (m -mv)		0,00 - 0,50			0,00 - 0,50			0,80 - 1,50		
Humus	% ds	2,00			3,30			1,70		
Lutum	% ds	3,20			3,00			2,70		
Datum van toetsing		1-5-2020			1-5-2020			1-5-2020		
Monsterconclusie		Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde			Overschrijding Achtergrondwaarde		
Monstermelding 1										
Monstermelding 2										
Monstermelding 3										
		Meetw	GSSD	Index	Meetw	GSSD	Index	Meetw	GSSD	Index
METALEN										
Kobalt	mg/kg ds	4,3	13,4	-0,01	3,1	9,8	-0,03	<3	<7	-0,05
Nikkel	mg/kg ds	12	32	-0,05	7,8	21,0	-0,22	7	19	-0,25
Koper	mg/kg ds	39	77	0,25	15	29	-0,07	14	28	-0,08
Zink	mg/kg ds	49	110	-0,05	66	144	0,01	56	128	-0,02
Molybdeen	mg/kg ds	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0	<1,5	<1,1	-0
Cadmium	mg/kg ds	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03	<0,2	<0,2	-0,03
Barium	mg/kg ds	75	253 ⁽⁶⁾		36	124 ⁽⁶⁾		44	157 ⁽⁶⁾	
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	-0	0,15	0,21	0	0,12	0,17	0
Lood	mg/kg ds	27	42	-0,02	58	88	0,08	47	73	0,05
PAK										
Naftaleen	mg/kg ds	0,073	0,073		<0,05	<0,04		<0,05	<0,04	
Anthraceen	mg/kg ds	0,42	0,42		0,14	0,14		0,1	0,1	
Fenanthreen	mg/kg ds	1,3	1,3		0,52	0,52		0,33	0,33	
Fluorantheen	mg/kg ds	1,6	1,6		1,1	1,1		0,84	0,84	
Chryseen	mg/kg ds	0,67	0,67		0,64	0,64		0,45	0,45	
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	0,69	0,69		0,58	0,58		0,44	0,44	
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,6	0,6		0,53	0,53		0,37	0,37	
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	0,29	0,29		0,28	0,28		0,19	0,19	
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,45	0,45		0,45	0,45		0,29	0,29	
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,36	0,36		0,38	0,38		0,25	0,25	
PAK 10 VROM	mg/kg ds		6,50	0,13		4,70	0,08		3,30	0,05
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN										
PCB (som 7)	mg/kg ds		<0,025	0,01		<0,015	-0,01		<0,025	0,01
PCB 28	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 52	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 101	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 118	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 138	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 153	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
PCB 180	mg/kg ds		<0,001	<0,004		<0,001	<0,002		<0,001	<0,004
OVERIG										
Gloeirest	% (m/m) ds	98			96			98		
Droge stof	% m/m	92,4	92,4 ⁽⁶⁾		91,6	91,6 ⁽⁶⁾		91,9	91,9 ⁽⁶⁾	
Lutum	%	3,2			3			2,7		
Organische stof (humus)	%	2			3,3			1,7		
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN										
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<3	11 ⁽⁶⁾		<3	6 ⁽⁶⁾		<3	11 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	43	215	0,01	<35	<74	-0,02	<35	<123	-0,01
Minerale olie C12 - C16	mg/kg ds	<5	18 ⁽⁶⁾		<5	11 ⁽⁶⁾		<5	18 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C16 - C21	mg/kg ds	8,4	42,0 ⁽⁶⁾		<5	11 ⁽⁶⁾		<5	18 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C21 - C30	mg/kg ds	19	95 ⁽⁶⁾		17	52 ⁽⁶⁾		13	65 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C30 - C35	mg/kg ds	9,8	49,0 ⁽⁶⁾		10	30 ⁽⁶⁾		6,4	32,0 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C35 - C40	mg/kg ds	<6	21 ⁽⁶⁾		<6	13 ⁽⁶⁾		<6	21 ⁽⁶⁾	

8,88 : <= Achtergrondwaarde
 >AW : > Achtergrondwaarde
 8,88 : > Interventiewaarde
 2 : Enkele parameters ontbreken in de som
 6 : Heeft geen normwaarde
 8 : Asbest voldoet
 # : verhoogde rapportagegrens
 GSSD : Gestandaardiseerde meetwaarde
 Index : (GSSD - AW) / (I - AW)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 2: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK 10 VROM	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	mg/kg ds	190	190	500	5000

Tabel 3: Gemeten concentraties in grondwater met beoordeling conform de Wet Bodembescherming

Watermonster		01-1-1		
Datum		23-4-2020		
Filterdiepte (m -mv)		2,70 - 3,70		
Datum van toetsing		1-5-2020		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde		
Monstermelding 1				
Monstermelding 2				
Monstermelding 3				
		Meetw	GSSD	Index
METALEN				
Kobalt	µg/l	<2	<1	-0,24
Nikkel	µg/l	7,5	7,5	-0,13
Koper	µg/l	7,3	7,3	-0,13
Zink	µg/l	430	430	0,5
Molybdeen	µg/l	<2	<1	-0,01
Cadmium	µg/l	0,64	0,64	0,04
Barium	µg/l	180	180	0,23
Kwik	µg/l	<0,05	<0,04	-0,04
Lood	µg/l	<2	<1	-0,23
PAK				
Naftaleen	µg/l	<0,02	<0,01	0
PAK 10 VROM	-		<0,00020 ⁽¹¹⁾	
AROMATISCHE VERBINDINGEN				
BTEX (som)	µg/l	<0,9		

Watermonster		01-1-1		
Datum		23-4-2020		
Filterdiepte (m -mv)		2,70 - 3,70		
Datum van toetsing		1-5-2020		
Monsterconclusie		Overschrijding Streefwaarde		
Benzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0
Ethylbenzeen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,03
Tolueen	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
Xylenen (som)	µg/l		<0,21	0
meta-/para-Xyleen (som)	µg/l	<0,2	<0,1	
ortho-Xyleen	µg/l	<0,1	<0,1	
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l		<0,77 ^(2,14)	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN				
CKW (som)	µg/l	<1,6		
1,3-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
1,1-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
Dichloorpropaan	µg/l		<0,42	-0
Dichloorpropanen (0,7 som, 1,1+1,2+1,3)	µg/l	0,42		
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l		<0,14	0,01
1,1-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	0,01
cis-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	
trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	<0,1	<0,1	
Dichloormethaan	µg/l	<0,2	<0,1	0
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l	<0,2	<0,1 ⁽¹⁴⁾	
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	<0,1	<0,1	0,01
1,1-Dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,01
1,2-Dichloorethaan	µg/l	<0,2	<0,1	-0,02
1,2-Dichloorpropaan	µg/l	<0,2	<0,1	
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	<0,1	<0,1	0
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	<0,2	<0,1	-0,05
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	<0,1	<0,1	0
Vinylchloride	µg/l	<0,1	<0,1	0,02
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN				
Minerale olie C10 - C12	µg/l	<10	7 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C10 - C40	µg/l	<50	<35	-0,03
Minerale olie C12 - C16	µg/l	<10	7 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C16 - C21	µg/l	<10	7 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C21 - C30	µg/l	<15	11 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C30 - C35	µg/l	<10	7 ⁽⁶⁾	
Minerale olie C35 - C40	µg/l	<10	7 ⁽⁶⁾	

8,88 : <= Streefwaarde

8,88 : > Streefwaarde

8,88 : > Interventiewaarde

11 : Enkele parameters ontbreken in de berekening van de somfractie

14 : Streefwaarde ontbreekt zorgplicht van toepassing

2 : Enkele parameters ontbreken in de som

6 : Heeft geen normwaarde

: verhoogde rapportagegrens

GSSD : Gestandaardiseerde meetwaarde

Index : (GSSD - S) / (I - S)

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 4: Normwaarden conform de Wet Bodembescherming

		S	S Diep	Indicatief	I
METALEN					
Barium	µg/l	50	200		625
Cadmium	µg/l	0,4	0,06		6
Kobalt	µg/l	20	0,7		100
Koper	µg/l	15	1,3		75
Kwik	µg/l	0,05	0,01		0,3
Lood	µg/l	15	1,7		75
Molybdeen	µg/l	5	3,6		300
Nikkel	µg/l	15	2,1		75
Zink	µg/l	65	24		800
PAK					
Naftaleen	µg/l	0,01			70
AROMATISCHE VERBINDINGEN					
Benzeen	µg/l	0,2			30
Ethylbenzeen	µg/l	4			150
Styreen (Vinylbenzeen)	µg/l	6			300
Tolueen	µg/l	7			1000
Xylenen (som)	µg/l	0,2			70
Som 16 Aromatische oplosmiddelen	µg/l			150	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
1,1,1-Trichloorethaan	µg/l	0,01			300
1,1,2-Trichloorethaan	µg/l	0,01			130
1,1-Dichloorethaan	µg/l	7			900
1,1-Dichlooretheen	µg/l	0,01			10
1,2-Dichloorethaan	µg/l	7			400
cis + trans-1,2-Dichlooretheen	µg/l	0,01			20
Dichloormethaan	µg/l	0,01			1000
Dichloorpropan	µg/l	0,8			80
Tetrachlooretheen (Per)	µg/l	0,01			40
Tetrachloormethaan (Tetra)	µg/l	0,01			10
Tribroommethaan (bromoform)	µg/l				630
Trichlooretheen (Tri)	µg/l	24			500
Vinylchloride	µg/l	0,01			5
Trichloormethaan (Chloroform)	µg/l	6			400
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie C10 - C40	µg/l	50			600

BIJLAGE 6

Toetsingskader

BIJLAGE 6: TOETSINGSKADER

Bij de beoordeling van de kwaliteit van de grond is gebruik gemaakt van de toetsingstabel zoals vermeld in het Besluit- en de Regeling bodemkwaliteit en de Circulaire bodemsanering 2013. Hiervoor is gebruik gemaakt van BOTOVA-gevalideerde software. (BoToVa staat voor Bodem Toets en Validatie). Deze toetsingstabel bevat achtergrond-, streef- en interventiewaarden voor de beoordeling van concentratieniveaus van diverse milieubelastende stoffen in de bodem en het grondwater. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen de volgende richtwaarden:

- AW- waarde: Achtergrondwaarde; welke het niveau aangeeft waarbij sprake is van duurzame bodemkwaliteit;
- S-waarde: Streefwaarde; welke het niveau aangeeft waarbij sprake is van duurzame grondwaterkwaliteit;
- I- waarde: Interventiewaarde; geeft het concentratieniveau aan voor verontreinigingen in grond en grondwater waarboven ernstige vermindering of dreigende vermindering optreedt voor mens, plant of dier. Bij gehalten boven de interventiewaarden is er sprake van een ernstige verontreiniging.

De achtergrondwaarde- en interventiewaarde (AW- en I-waarde) in de grond zijn bij de diverse parameters afhankelijk van het organische stofgehalte en het lutumgehalte. In het algemeen geldt dat de achtergrondwaarde voor diverse parameters lager ligt dan de standaard AW-waarden uit de Leidraad Bodembescherming (hierbij wordt uitgegaan van een standaardbodem met een gehalte organisch stof van 10% en een lutumgehalte van 25%). De omgerekende gestandaardiseerde meetwaarden (GSSD) zijn in de overschrijdingstabellen van bijlage 5 opgenomen. In de tabellen is een index opgenomen. Deze index is het quotiënt tussen de (gestandaardiseerde meetwaarde-achtergrondwaarde) en de (interventiewaarde-achtergrondwaarde). Een index beneden de 0,5 houdt in dat de gestandaardiseerde meetwaarde (ver) onder de interventiewaarde ligt. Een index boven de 1 houdt in dat de gestandaardiseerde meetwaarde boven de interventiewaarde ligt. Een index tussen de 0,5 en 1 houdt in dat de gestandaardiseerde meetwaarde dicht bij de interventiewaarde ligt. Afhankelijk van de specifieke situatie geeft dit mogelijk aanleiding voor het uitsplitsen van een mengmonster en/of het uitvoeren van een nader onderzoek.

Voor bodems met een organisch stofgehalte tot 10 % behoeft met betrekking tot de parameter PAK-totaal (VROM 10) geen bodemtypecorrectie te worden uitgevoerd, waardoor de I- waarde voor PAK 40 mg/kg droge stof blijft en de AW-waarde voor PAK 1,5 mg/kg droge stof blijft (staatscourant 20, december 2007).

Voor het grondwater liggen de streef- en interventiewaarden vast.

BIJLAGE 7

Vooronderzoek

Geachte mw. Lampe,

Naspeuring in ons archief heeft geen resultaat opgeleverd, zowel van de locatie Hartenseweg 7 in Renkum als Lawijckerhof 6 in Wolfheze hebben wij geen bodemrapportages beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Wim Holleman

*Medewerker DIV B
Team DIV*

tel: 026-3348307 • 06-42075463 • Wim.Holleman@connectie.nl
werkdagen: maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag

www.connectie.nl

An aerial photograph showing a rural landscape. A paved road, Hartenseweg 7, runs diagonally from the top left towards the bottom right. The road is flanked by green fields and dense green trees. In the bottom right corner, there is a circular garden or park area with a central structure. The overall scene is a mix of natural greenery and human-made infrastructure.

Beeldkwaliteitsplan
met Groen- en beheerplan
Hartenseweg 7
Renkum

Opgesteld door:

ANNERIE VAN DAATSELAAR

LANDSCHAPSARCHITECT

Sjef Jansen

Planecologie

Beeldkwaliteitsplan
met Groen- en beheerplan
Hartenseweg 7 Renkum

4 mei 2023

Inhoud

Beeldkwaliteitplan

1.	Inleiding	9
2.	Historie van de plek	11
3.	Huidige situatie	13
4.	Plantoelichting en beeldkwaliteit schuurwoning	15
5.	Plantoelichting en beeldkwaliteit buitenruimte	17

Groen- en beheerplan

I.	Situatieschets	26
II.	Doel: versterken kernkwaliteiten	27
III.	Knelpunten	28
IV.	Het oplossen van de knelpunten om de doelen te bereiken	30
V.	Bloemrijke graslanden (sector 1, 2 en 3)	32
VI.	Bloemrijke ruigten en zomen (sector 4)	38
VII.	Mantel, struweel en schaduwplanten (sector 5)	40
VIII.	Bij de beek (grenzend aan sector 4 en 5)	43
IX.	Fauna	44
X.	Evaluatie	45
Bijlage 1 Natuurbeschermingswetgeving		46
Bijlage 2 Lijst van plantensoorten die ontwikkeld kunnen worden op Hartenseweg 7		48
Bijlage 3 Lijst van diersoorten die baat kunnen hebben bij biotoopverbetering op Hartenseweg 7		52
Bijlage 4 Sinusmaaien		55

Planlocatie aan de rand van het Renkums Beekdal.

Planlocatie in Gelderse ontwikkelingszone (lichtgroen) omgeven door Gelders Natuurnetwerk (donkergroen).

Een beeldkwaliteitsplan is een plan dat voor een beheer- of ontwikkellocatie de na te streven beeldkwaliteit beschrijft en dat is gebaseerd op ten minste de ruimtelijke en visuele kenmerken van het gebied. In het plan worden randvoorwaarden en ontwerprichtlijnen voor de inrichting van de beheer -of ontwikkellocatie geformuleerd. (uit: Omgevingsverordening Gelderland)

1. Inleiding

Op het perceel tussen Hartenseweg 5 en 9 in Renkum is een nieuwe woning gepland door de familie Eitjes uit Renkum. Op deze locatie staat momenteel een eenvoudige schuur die in gebruik is geweest als paardenstal. De nieuwe woning wordt binnen het huidige grondvlak van de schuur geplaatst. Om de functiewijziging mogelijk te maken is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk.

De locatie ligt in de zogenaamde Groene Ontwikkelingszone nr. 142 'Renkumse en Heelsumse beken'. Wijziging van het gebruik is hier in principe mogelijk, maar er worden eisen gesteld aan het gebruik en de inrichting van het landschap. De natuurwaarden moeten behouden blijven en versterkt worden. In de Omgevingsverordening van de Provincie Gelderland wordt het als volgt omschreven: een Groene ontwikkelingszone (GO) bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en daar functioneel mee samenhangen en waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Dit betekent dat de ontwikkeling van een nieuwe woning, inclusief de inrichting en het gebruik van het perceel, grote zorgvuldigheid vergt. De initiatiefnemers hebben de ambitie de samenhang te versterken door een duurzame woning te ontwikkelen en de natuurwaarden van de locatie te vergroten. De situatie wordt ten opzichte van de huidige situatie sterk verbeterd.

In het voorliggend beeldkwaliteitsplan zijn de eisen ten aanzien van de architectonische, landschappelijke en ecologische kwaliteit geformuleerd, ondersteund met referentiebeelden. Het beeldkwaliteitsplan is een onlosmakelijk onderdeel van het bestemmingsplan. Het is de basis waarop de ontwerpen en de uitvoering getoetst kunnen worden. Ook voor de langere termijn worden de ruimtelijke en ecologische kwaliteiten hiermee geborgd. Dit is een voorwaarde om de ontwikkeling mogelijk te maken.

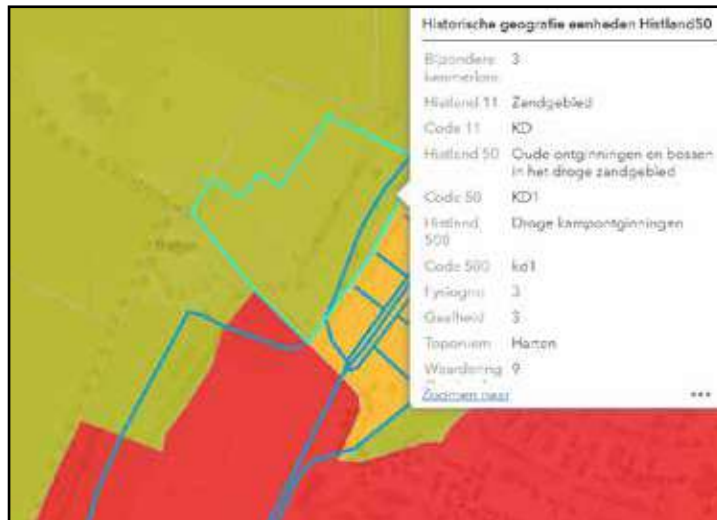
1900

1950

1980

Planlocatie en omgeving op de Cultuurhistorische kaart van de Provincie Gelderland. Weergegeven zijn de Historische geografie eenheden (Histland50) en de beken. De planlocatie ligt binnen het turkooise omliggende gebied, dat wordt aangeduid als “droge kamponginning”, het is een onderdeel van “oude ontginningen en bossen in het droge zandgebied”. Het met een oranje kleur aangegeven gebied is omschreven als “Beekbegeleidende broeken”-gelegen binnnen “oude ontginningen in het natte zandgebied”. Het is opmerkelijk dat het zuidelijk gelegen terrein nog als bebouwd wordt aangegeven.

Bron: <https:// Gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=2cc6fb-09cfc24a8d8a923867ecf57d7c>, geraadpleegd 22 juli 2020

Beekje op Harte. Ansichtkaart 1905-1910.

Bedrijventerrein Benkenlaan in het Renkums Beekdal.

Vier lindebomen en de muur van de voormalige papierfabriek verwijzen naar het verleden.

2. Historie van de plek

De locatie ligt op de westelijke flank van het Renkums Beekdal op een plek waar al enkele duizenden jaren sprake is van woon- en werkplaatsen. De overgang van hoog naar laag, van droog naar nat was een perfecte vestigingsplaats. De buurschap die hier eeuwen geleden gevestigd was, had de naam Harten.

Vanaf het eind van de zestiende eeuw vonden hier met behulp van handgegraven (opgeleide) beken en watermolens de eerste industriële activiteiten plaats. De naam Oliemolenbeek verwijst nog naar één van de verdwenen molens.

Op de topografische kaarten is goed te zien dat de hooggelegen flank met bos en akkerbouwgronden op deze plek een uitstulping heeft. Hier is vanaf het eind van de negentiende of begin van twintigste eeuw een nieuwe cluster bebouwing ontstaan van watermolens en enkele boerderijen. Vanaf de jaren vijftig groeiden de activiteiten uit tot een groot bedrijventerrein. Ruim zestig jaar later hebben deze grootschalige en vervuilende activiteiten plaats gemaakt voor een open beekdal met ruimte voor natuur en recreatie.

Enkele industriële relictten zijn behouden gebleven en vormen als kunstobjecten monumenten van herinnering in het beekdal. Zo is ten zuiden van de Hartensweg een muur van de papierfabriek behouden gebleven en er is een nieuw bosperceel aangeplant. Het is bijzonder dat de cultuurhistorie hier een grotere betekenis heeft gekregen, dan de realisatie van het open beekdal. De open verbinding van het Renkums beekdal ligt meer oostelijk.

De planlocatie ligt tussen de adressen Hartensweg 5 en 9 in. Tussen deze woningen heeft een boerderij gestaan, waarvan alleen de vier lindebomen nog verwijzen naar dit verleden. Op een kaartje met de huidige schuur staan twee gesloopte schuren aangegeven, mogelijk behoorden deze schuren tot het oude erf.

Schuur met puinverharding vanuit het westen gezien.

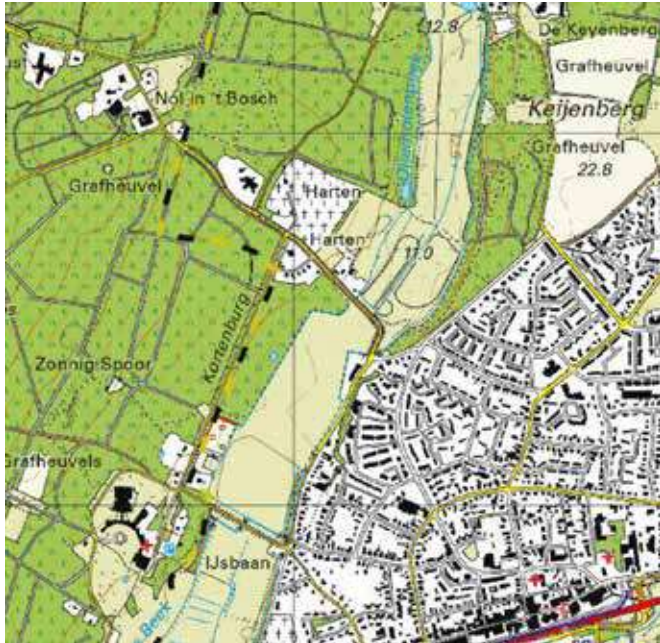
Schuur vanuit het noorden gezien.

Schuur met lindebomen en muur van de papierfabriek.

Schuur en Hartensweg 9 vanuit het noordoosten gezien.

2019

Kaart met de huidige schuur en eerder gesloopte schuren.

3. Huidige situatie

De huidige schuur staat op afstand van de Hartensweg en vanuit noordelijke richting gezien lijkt het gebouw onderdeel te zijn van de gebouwencluster van Hartensweg 9. De bosrand ten westen van het beekdal vormt een stevige achtergrond. Tussen de schuur en Hartensweg 5 is een open ruimte met zicht op het noordoostelijke deel van het beekdal. Om de bouw van de schuur mogelijk te maken zijn destijds twee oude schuren gesloopt, waardoor meer openheid is ontstaan. Deze openheid is een kwaliteit van de plek.

Het beekdal wordt door de behouden muur van de papierfabriek ruimtelijk in twee delen gesplitst. Het zuidelijke deel van het beekdal is vanaf de Hartensweg niet te ervaren.

De schuur heeft een eenvoudige functionele uitstraling, maar heeft geen architectonische kwaliteit.

Het terrein bij de schuur bestaat uit puinverharding en opslag. Het geheel heeft een rommelig beeld.

Schuur met recent aangebrachte puinverharding (2020).

Referentiebeeld schuurwoning.

Referentiebeeld schuurwoning met zonnepanelen.

4. Plantoelichting en beeldkwaliteit schuurwoning

De nieuwe woning wordt op dezelfde plek gesitueerd als de bestaande schuur, maar met een ca. 18% kleiner vloeroppervlak. Het vloeroppervlak van de huidige schuur is 16 x 10,6 meter. De woning krijgt een vloeroppervlakte van 14,6 x 9,5 meter.

Deze eigentijdse houten woning bestaat uit één laag met een kap. De goothoogte is 4 meter. De nokhoogte is 8 meter. De woning is een zogenaamde schuurwoning. Dit woningtype past goed bij de kenmerken van het landelijk gebied en past ook goed bij de positie van de woning op afstand van de straat. Het type refereert naar de schuren die vroeger achter de boerderij op het erf stonden.

De initiatiefnemer, de heer Eitjes, is opgeleid als architect en ontwerpt de woning zelf. De woning wordt energieneutraal door gebruik te maken van een hoge isolatiewaarde van de schil; houtskeletbouw gevuld met cellulose en goed geïsoleerde betonvloer. Daarnaast voorzien een warmtepomp, die gebruik maakt van een bodemwarmtewisselaar, en zonnepanelen voor ruim voldoende warmte en energie voor de eigen behoefte. De gevel wordt bekleed met hout dat vergrijsd. De foto op de volgende pagina (Referentiebeeld gevel en entree) geeft een beeld van de uitstraling. Het hout is fijnbezaagd, het wordt bewust niet geschaafd. Het zadeldak wordt voorzien van antraciet dakpannen of een felsdak voorzien van zonnepanelen.

Aan de noordoostzijde wordt een houten terras gerealiseerd als integraal onderdeel van de woning.

Er mogen geen losse bijgebouwen op het perceel gebouwd worden. In de woning is ruimte voor het parkeren van een auto en er is voldoende bergruimte in de woning opgenomen. Er is dus ook geen noodzaak voor het toevoegen van een garage en/of een schuur.

Referentiebeeld schuurwoning met terras.

Referentiebeeld gevelafwerking en entree.

Referentiebeeld verlichting aan de gevel.

Referentiebeeld gebruik hemelwater.

Referentiebeeld dakbedekking.

Referentiebeeld bloemrijk grasland met uitgemaaid pad.

5. Plantoelichting en beeldkwaliteit buitenruimte

De landschappelijke inpassing van de buitenruimte bij de woning is weergegeven op het landschappelijke inpassingsplan op pagina 14. De tekening geeft de eindsituatie aan.

Bij een woning met deze sobere uitstraling behoort een landelijke en natuurlijke terreininrichting, waarbij enkele van de Groene ontwikkelingsdoelen van de provincie Gelderland het uitgangspunt zijn. Dit zijn:

- Ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden.
- Ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën.
- Ontwikkeling van geleidelijke overgangen in het landschap langs de voet van de Veluwe: bosjes, singels, beken en graslanden.

Er wordt geen terreinverlichting toegestaan om zo min mogelijk verstoring te veroorzaken. Verlichting wordt beperkt tot maximaal drie punten aan de gevel van de woning. De armaturen met LED schijnen naar beneden.

Het hemelwater wordt opgevangen in het terrein en bewaard voor eigen gebruik, zoals het besproeiing van planten.

Referentiebeeld bloemrijk grasland (beginfase).

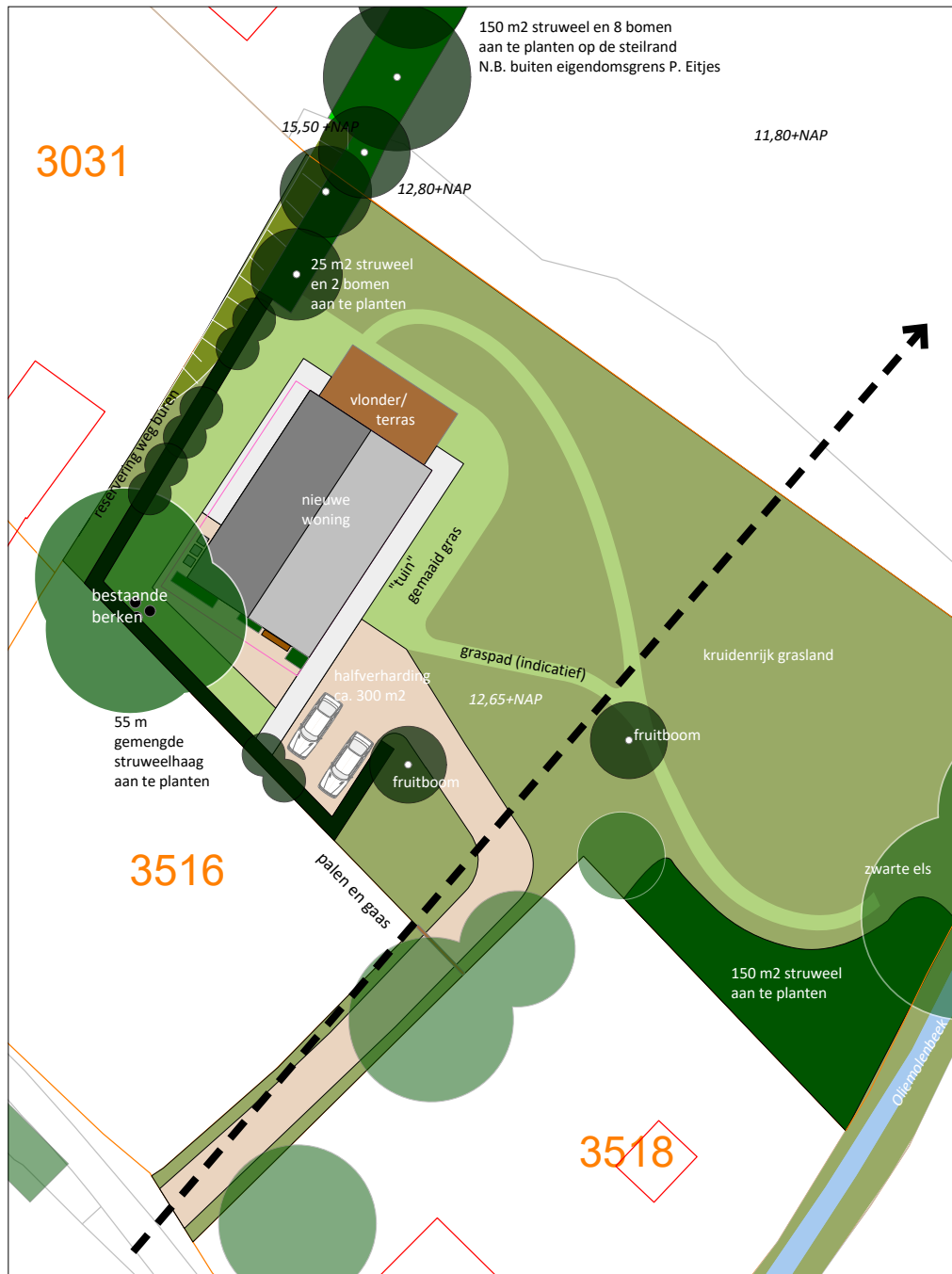

Referentiebeeld kastanhebouten palen met schapengaas.

Referentiebeelden losuitgroeende haag (max. hoogte 1,5 meter).

Te behouden zichtlijn.

De toegangsweg en het voorterrein wordt uitgevoerd in halfverharding (bijvoorbeeld Achterhoeks padvast). De bocht in de toegangsweg wordt gemarkeerd door twee hoogstam fruitbomen. Er is manoeuvreerruimte en beperkte parkeerruimte voor de auto voor de woning. Met behulp van een 1 tot maximaal 1,5 meter hoge gemengde (struweel)haag worden de woning en de voorruimte afgeschermd. De haag kan strak geschoren worden, maar een meer losse uitgroei is ook mogelijk. De haag bestaat uit soorten als meidoorn, veldesdoorn, Gelderse roos, hondsroos en Spaanse aak (zie ook pagina 50).

De zuidoostelijke hoek van het terrein wordt ingeplant met inheems bosplantsoen, zoals hazelaar, Gelderse roos en meidoorn (zie ook pag. 50).

In verband met het behoud van doorzicht vanaf de openbare weg naar het beekdal, wordt een deel van de zuidrand van het perceel opengehouden. Hier zal de terreinafscheiding bestaan uit palen met een schapenraster.

Het terrein ten noorden en ten oosten van de woning krijgt de bestemming 'natuur'. Het overgrote deel van dit terrein zal bestaan uit kruidrijk- of bloemrijk grasland. Het is de ambitie om het terrein een eenheid te laten zijn met het aanliggende beekdal. In het Groen- en beheerplan (vanaf pagina 25) is beschreven hoe het gewenste beeld en de natuurkwaliteit wordt bereikt.

Referentiebeeld entree en erf met Achterboekse Padvast.

Referentiebeeld gebakken klinkers nabij de woning.

Referentiebeelden kleine landelijke tuin rondom de woning.

Referentiebeeld fruitboom.

Rondom de woning wordt van een zeer sobere tuinrichting uitgegaan en bestaat voornamelijk uit (gemaaid) gras met eventueel een kleine moestuin en bessenstruiken. Het terras ligt aan de noordzijde van de woning, deze is gekoppeld aan de keuken en de eetkamer.

Aan de zuidzijde is een klein zitje voorzien en beplanting met een landelijke uitstraling tegen de gevel van de woning.

Groen- en beheerplan Hartenseweg 7 Renkum

Groen- en beheerplan Hartenseweg 7

Sjef Jansen 13-04-2023

Inhoud

I.	Situatieschets.....	26
II.	Doel: versterken kernkwaliteiten.....	27
III.	Knelpunten.....	28
IV.	Het oplossen van de knelpunten om de doelen te bereiken.....	30
V.	Bloemrijke graslanden (sector 1, 2 en 3)	32
VI.	Bloemrijke ruigten en zomen (sector 4)	38
VII.	Mantel, struweel en schaduwplanten (sector 5).....	40
VIII.	Bij de beek (grenzend aan sector 4 en 5).....	43
IX.	Fauna.....	44
X.	Evaluatie.....	45
	Bijlage 1 Natuurbeschermingswetgeving.....	46
	Bijlage 2 Lijst van plantensoorten die ontwikkeld kunnen worden op Hartenseweg 7	48
	Bijlage 3 Lijst van diersoorten die baat kunnen hebben bij biotoopverbetering op Hartenseweg 7	52
	Bijlage 4 Sinusmaaien.....	55

I. Situatieschets

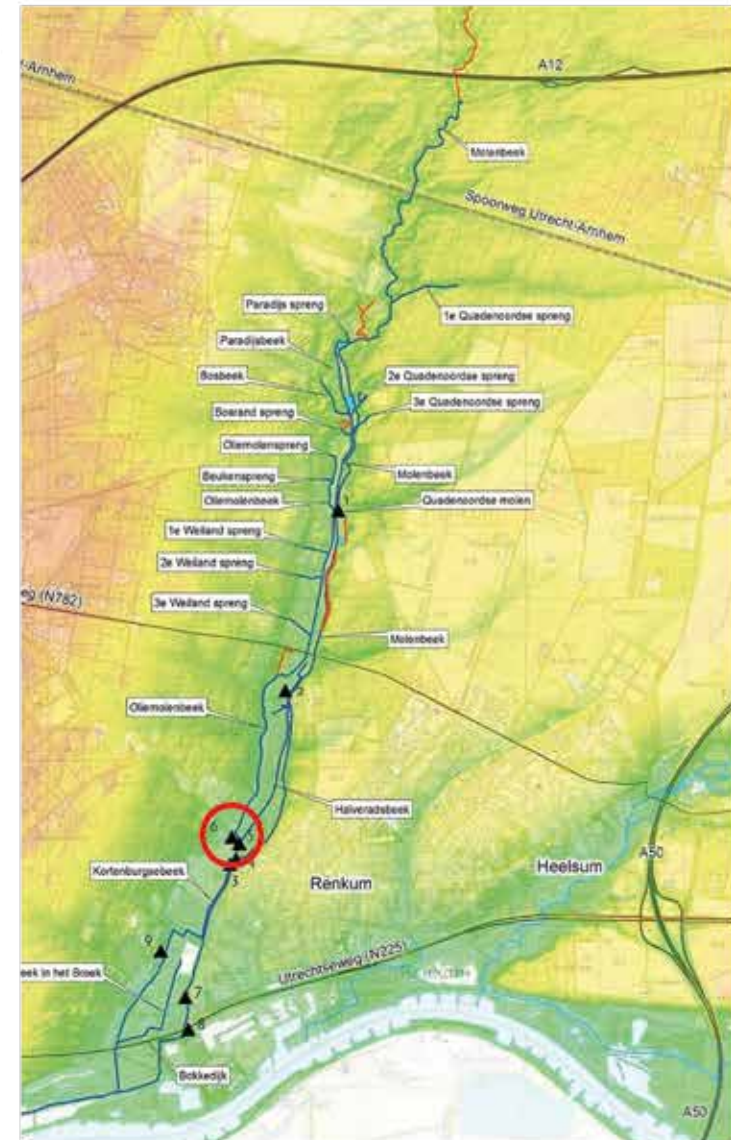
De kwaliteit van het perceel Hartenseweg 7 hangt samen met de ligging naast en aan de rand van het Renkumse beekdal en naast de Oliemolenbeek. Deze beek is ca. 6 kilometer lang en de oudste in het beekdal. Hij wordt gevoed door vijf sprengen aan de westkant van het dal, die hun water ontvangen uit de stuwwal Wageningen-Lunteren. De Oliemolenbeek volgt aanvankelijk de natuurlijke beekloop in het midden van het beekdal. Pas ten zuiden van de Beekdalhoeve (Everwijnsgoed) is hij opgeleid naar de westkant van het beekdal. Het opgeleide gedeelte ontvangt op verschillende plaatsen nog water uit de directe omgeving. De Oliemolenbeek diende voor het aandrijven van de Hartense oliemolen en de Kortenburgse papiermolen. Na het passeren van de Hartenseweg heet deze beek de Kortenburgse Beek. Doordat de Oliemolenbeek ten zuiden van Everwijnsgoed naar de westkant van het dal wordt omgeleid is de natuurlijke afwatering in het midden van het beekdal 'onthoofd'. De kwel in de dalbodem benedenstrooms van Everwijnsgoed was destijds nog groot genoeg voor het aandrijven van een extra papiermolen.

Het gehele Renkumse beekdal zelf is snel in ecologische waarde aan het stijgen. Het beheer van vernatting en verschraling in het beekdal levert draslanden op met een biotoop voor onder andere rietorchis en zeldzame soorten als moeraskartelblad en klimopwaterranonkel. Er is vaak wel een ree te zien en verder komen das en boommarter voor die in de bossen hun thuis vinden.

De Oliemolenbeek vormt nu de oostelijke grens van het perceel Hartenseweg 7. De beek valt nauwelijks op door een dichte begroeiing met braam, en 's zomers ook Japanse duizendknoop.

Achter aan bij de beek is een ruigte aanwezig. Waarschijnlijk zullen er wel enkele broedvogelsoorten in het struweel broeden. De rest van het perceel is opgehoogd en verhard met grind en puin. Dit maakt de natuurwaarde op een groot deel van het perceel vrijwel nul.

Wat de abiotische omstandigheden betreft, de bodem van het perceel van Hartenseweg 7 is grofzandig, een klein beetje siltig, met wat humus en grind. Verder zijn er zeer lichte sporen van giftige stoffen in bodemonsters aangetroffen. Op PFAS is niet gecheckt.

II. Doel: versterken kernkwaliteiten

Omdat het gebied deel uitmaakt van de Groene ontwikkelingszone van het Gelders natuurnetwerk is er een landelijke en natuurlijke terreininrichting vereist, waarbij enkele van de Groene ontwikkelingsdoelen van de provincie Gelderland het uitgangspunt zijn, oftewel zoals het in de omgevingsverordening Gelderland staat (artikel 2.52): In een bestemmingsplan dat van toepassing is op een locatie binnen de Groene ontwikkelingszone wordt een activiteit of ontwikkeling alleen toegelaten als uit onderzoek blijkt dat:

1. De kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in de bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone, per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
2. De samenhang niet verloren gaat.

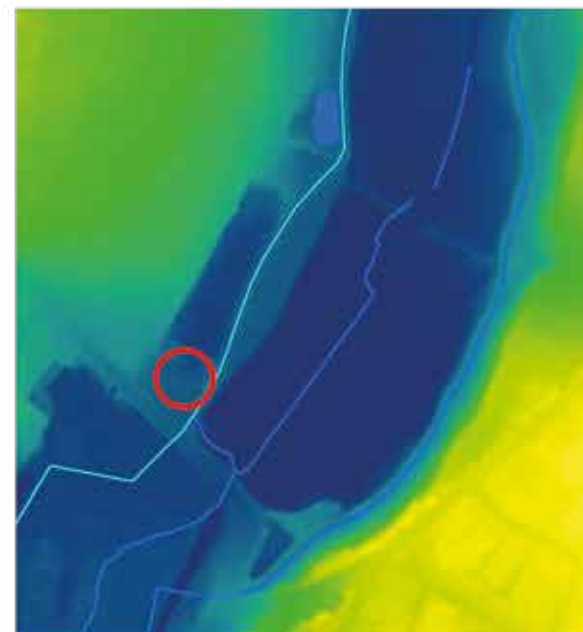
In het voorliggend groen- en beheerplan, dat in combinatie met het beeldkwaliteitsplan een versterkingsplan vormt, wordt de versterking uitgebreid toegelicht. De planologische verankering van de versterking vindt plaats in het bestemmingsplan door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting. In dit groen- en beheerplan wordt aangegeven hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd op de locatie waar de versterking plaatsvindt.

De ontwikkelingsdoelen van het deelgebied waarin het beekdal e.o. ligt, zijn:

- ontwikkeling ecologische verbinding Renkumse Poort: singels, poelen, plas-drasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken, dekking voor het wild;
- ontwikkeling bronnen en beken;
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden;
- ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën;
- ontwikkeling landgoederen en hun cultuurhistorische patronen (watermolen);
- ontwikkeling overige cultuurhistorische patronen en beheersvormen;
- ontwikkeling van geleidelijke overgangen in het landschap langs de voet van de Veluwe: bosjes, singels, beken en graslanden.

Uit deze algemene doelen kunnen meer terreinspecifieke doelen worden afgeleid: het ecologisch invullen van de specifieke plek gelegen tussen de hoge gronden van de Veluwe en de lage gronden van het beekdal, zoals op de hoogtekaart mooi te zien is.

Deze ecologische invulling moet dicht bij de huidige landschapsopbouw blijven, omdat het bij het Gelders Natuurnetwerk hoort. Dat betekent een bloemrijk grasland, overgaand naar de beekwal en de beek in een zoom en soms een mantel. Iets verderop is deze situatie ook zo aanwezig. De struiken uit de mantellaag verdwijnen verder naar het noorden toe.

III. Knelpunten

Hoewel alle drie de landschapstypen aanwezig zijn, zijn zowel het grasland, de zoom als de mantel op Hartenseweg 7 in zeer slechte staat. Het liefst zouden we ook de braambegroeiing langs de beek opschonen en vervangen door deel open vegetatie en deels een struweel dat bij zo'n beek hoort. De beekwal hoort niet tot het perceel.

Als we meer in detail kijken op het deel van de kaart van de huidige situatie waar natuurontwikkeling moet plaatsvinden (de nrs 1-5), kunnen de knelpunten als volgt worden beschreven:

1. *Beoogde doel is bloemrijk grasland:* knelpunt daarbij is dat het half-verharde deel thans keihard is aangereden en geen plantengroei toelaat. Op de luchtfoto hieronder is goed te zien hoeveel verharding er op dit moment op het terrein aanwezig is.
2. *Beoogde doel is eveneens bloemrijk grasland:* hier is al grasland/ruigte, maar de huidige vegetatie is zodanig slecht ontwikkeld dat een bloemrijk grasland of fraai ontwikkelde zoomvegetatie door verschraling zeer lang gaat duren. Hier en daar komt Japanse duizendknoop op.
3. *Beoogde doel is wederom bloemrijk grasland:* er wordt echter nog redelijk intensief geboerd met mestinjecties vanaf het vroege voorjaar. Dat is geen goede start voor een bloemrijk grasland.
4. *Beoogde doel is zoomvegetatie:* met de aanwezige Japanse duizendknoop mag echter niet gemaaid worden en braam verhindert verstoort eveneens het ontwikkelen van een goede zoomvegetatie, omdat die overal door heen groeit.

5. *Beoogde doel is mantelvegetatie:* In het gedeelte tegen de beek waar veel braam staat zou het ontwikkelen van een goede struweelvegetatie telkens verstoord worden door braam die overal door heen zou groeien en met alleen een bosmaaier lastig uit te roeien is.

Aan de achterkant en aan de zuidwestkant van het beoogde huis waarvoor geen natuurdoel is geformuleerd, maar wel intensiever gemaaid moet worden, is eveneens erg veel ruigte met Japanse duizendknoop.

IV. Het oplossen van de knelpunten om de doelen te bereiken

In het kaartje van het ontwerp, hetgeen overeenkomt met het bestemmingsplan, zijn wederom de 5 deelgebieden opgenomen en achtereenvolgens kunnen de maatregelen worden opgesomd die moeten worden genomen om het doel toch te bereiken:

1. Voor het bloemrijke grasland zal het half-verharde deel moeten worden afgegraven, zie hoofdstuk V voor hoe bloemrijk grasland moet worden ontwikkeld en beheerd.
2. Een bloemrijk grasland gaat door vershraling lang duren. Het afplaggen van de toplaag en het uitgraven van de Japanse duizendknoop is nodig, zie eveneens hoofdstuk V.
3. Het huidige agrarisch grondgebruik is geen goede start voor een bloemrijk grasland. Hier is vershraling mogelijk, maar beter is ook hier de toplaag te verwijderen en enkele Japanse duizendknopen uit te graven. Op het uitgraven van de Japanse duizendknoop na is dat echter niet noodzakelijk. Omdat er al zo veel gegraven en geplagd moet worden is het hier voor de hand liggend het grasland te verbeteren door vershralingsbeheer en met bloemrijke soorten door te zaaien, zie wederom hoofdstuk V.
4. Voor de beoogde zoomvegetatie is verwijdering van Japanse duizendknoop en braam noodzakelijk. Daartoe kan het best na uitgraven van de duizendknopen de hele toplaag worden verwijderd, want anders blijft er een kraterlandschap over. In het gedeelte tegen de beekwal staan de meeste Japanse duizendknopen en daarnaast braam die overal door heen zou groeien en lastig uit te roeien is. Beide kunnen het best worden uitgegraven, zie verder hoofdstuk VI en VIII.

5. In het zuidwestelijk gedeelte tegen de beekwal kunnen de bramen het best worden verwijderd door de toplaag af te schrapen of uit te graven zie verder hoofdstuk VII en VIII.

Verder: aan de achterkant en aan de zuidwestkant kan bij de sloop van de schuur meteen de Japanse duizendknopen worden uitgegraven. Nu kan daar dus niet gemaaid worden, laat staan een gazon worden gemaakt want maaien is funest. De wortelstokjes verspreiden zich en laten de duizendknoop snel toenemen.

V. Bloemrijke graslanden (sector 1, 2 en 3)

Het grootste deel van de natuurtuin aan de Hartenseweg zal gaan bestaan uit bloemrijk grasland (zie op kaart de sectoren 1,2 en 3). Dat is ook de beste bijdrage die de natuurtuin kan leveren aan de biodiversiteit. Het gaat namelijk niet goed met het bloemrijke graslanden in Nederland. Dit heeft ook gevolgen voor de bijbehorende fauna, waarmee de sterke achteruitgang van onze vlinderfauna kan worden verklaard. In de eerste helft van de twintigste eeuw, was bloemrijk grasland in Nederland de overheersende begroeiing. In de jaren '60 was van de schrale graslanden niet veel meer over en gingen voedselrijkere graslanden overheersen. Deze waren nog wel betrekkelijk soortenrijk met onder andere veel scherpe boterbloem, pinksterbloem, veldzuring, gewone ereprijs, reukgras en tal van andere soorten die destijds zeer algemeen waren. Dit latere type grasland, nog wel hier en daarin bermen aanwezig, is inmiddels uit grote delen van ons land vrijwel verdwenen. Het heeft plaatsgemaakt voor soortenarme cultuurgraslanden en maïsakkers.

Bloemrijke graslanden zijn graslanden die rijk zijn aan kruiden met vaak opvallende bloemen of bloeiwijzen. Grassen, die het hoofdbestanddeel van de graslanden uitmaken, bloeien natuurlijk ook, maar de bloemen zijn meestal klein en onopvallend.

Er zijn twee uitgangssituaties:

- Kale grond, doordat de bovenlaag is verwijderd. Dat gebeurt in de sectoren 1 en 2, omdat in 1 de verharding wordt verwijderd en in 2 het verstoorde grasland wordt afgeplagd.
- Bestaand grasland dat wordt gehandhaafd, zoals in sector 3. Al is ook voor 3 afplaggen een betere, maar nogal bewerkelijke start.

Aanleg van bloemrijk grasland op kale grond (sector 1 en 2)

Wanneer kale grond begroeid raakt en we de begroeiing maaien of laten begrazen, ontstaat vanzelf een grasland met zijn kenmerkende

soorten. In het eerste jaar groeien er overwegend eenjarige planten, vooral soorten die we als akkeronkruiden kennen. Maar in dat eerste jaar vestigen zich ook grasland planten, waaronder grassoorten, die in het volgende jaar al kunnen gaan domineren. Een dergelijk snelle ontwikkeling zien we op wat voedselrijkere grond. Op zeer voedselarme en droge grond gaat de ontwikkeling veel trager. Hier kan het een aantal jaren duren voordat een min of meer gesloten begroeiing ontstaat. De spontane methode is de gemakkelijkste, maar leidt in de regel niet tot een grote soorten- en bloemenrijkdom, zeker niet in de eerste jaren. Veel eenjarige pioniersoorten zoals vogelmuur, ganzenvoet- en meldesoorten hebben weinig opvallende bloemen. Kamillesoorten zijn vaak de enige met opvallende bloemen. Als bovendien het grasland geïsoleerd ligt ten opzichte van bloemrijke graslanden in de omgeving, kan de vestiging van veel grasland planten zeer lang op zich laten wachten. Zeker als we het nodige geïnvesteerd hebben in het netjes opleveren van de bodem, is daarna niets-doen geen goede optie. Een geheel spontane ontwikkeling is wel op zijn plaats bij natuurontwikkeling in het landelijk gebied wanneer in de nabijheid al soortenrijke begroeiingen aanwezig zijn. Hier is dat niet het geval. De in de buurt aanwezige bloemrijke begroeiingen wijken te veel af: het zijn beekdalgraslanden die een stuk vochtiger substraat hebben.

Spontane ontwikkeling heeft het voordeel dat er alleen soorten ontwikkelen die in de buurt groeien of gegroeid hebben. Het duurt echter wel een jaar of vijf voordat er sprake is van een goed ontwikkeld bloemrijk grasland. Wat dat betreft is werken met bloemenzaad sneller.

Met uitzaaien direct na voltooiing van de grondwerkzaamheden, wordt de vestiging van graslandplanten bevorderd. Er worden soorten uitgezaaid die geschikt zijn voor het betreffende milieu. In de bijlage bevinden zich lijsten met hiervoor geschikte soorten. Bij twijfel tussen twee typen is het beste een mengsel van beide uit te zaaien. Het milieu zal dan selecteren en uit de overblijvende en zich uitbreidende soorten is het begroeiingstype vast te stellen waar dan nog wat van bij kan worden gezaaid.

Grassoorten inzaaien valt af te raden. Dat leidt meestal tot een vrij dichte, eenvormige begroeiing waarin niet veel plaats zal zijn voor andere soorten. Grassen komen al in voldoende mate vanzelf op. Uitzonderingen zijn een paar bijzondere soorten met opvallende bloeiwijzen zoals bevertjes en zachte haver. Behalve grasland planten kunt u op droge bodem direct na de grondwerkzaamheden ook zaden van akkeronkruiden en tweejarige soorten mee uitzaaien. Akkeronkruiden als klapproos, korenbloem en bolderik zorgen in het eerste jaar voor een bloemrijke begroeiing. Tweejarige soorten als slangenkruid en diverse soorten teunisbloem en toorts maken in het eerste jaar een rozet en bloeien in het tweede jaar. Daarna verdwijnen ze. Zowel voor akkeronkruiden als voor deze tweejarige planten, is een gesloten grasland geen geschikt milieu. Zij hebben dan ook geen betekenis voor de verdere graslandontwikkeling: ze dienen alleen om in de eerste jaren meer bloemen te krijgen. Margriet, een soort die permanent in het grasland aanwezig kan blijven, vestigt zich ook goed op kale grond en kan in de eerste jaren voor een bloemrijk geheel zorgen.

Als op een gazon of voormalig agrarisch grasland de bovengrond verwijderd is en reliëf is aangebracht, kan desgewenst de variatie in het milieu worden vergroot. Dat kan door het gradiëntsgewijs aanbrengen van elders in de tuin te verwijderen grond of door gradiëntsgewijze bekalking. De ervaring leert dat dit tot betere en snellere resultaten leidt dan wanneer dunne grondlagen of bekalking op een bestaande begroeiing worden aangebracht.

Men kan het gehele jaar door zaaien, maar beter niet tijdens bijzondere weersomstandigheden zoals zeer droge, natte of koude perioden. Bij voorkeur wordt tijdens vochtige en groeizame perioden gezaaid: in het najaar vanaf september en in het vroege voorjaar van februari tot en met april. Daar er nogal wat

soorten zijn die een langere periode nodig hebben om te kiemen of eerst een koude periode moeten doormaken, verdient zaaien in nazomer en herfst de voorkeur.

De te gebruiken hoeveelheid zaad van bloemrijke kruiden is ongeveer 10 gram per 10 m² voor kleine oppervlakten tot 1 g per 10 m² voor grote oppervlakten. Is er voldoende zaad, dan kunnen we meer inzaaien, tot ongeveer 20 g per 10 m² voor een bloemrijk resultaat. Zaaien we eenjarige soorten mee, dan is 1/2 à 1/4 g per 10 m² al voldoende. Het zaad kan het beste met een vulmiddel als licht vochtig zand worden gemengd. Dit geeft een aanzienlijk grotere massa waardoor de zaden beter en gelijkmatiger verspreid.

Na het zaaien worden de zaden licht ingewerkt waarna de grond een klein beetje wordt aangedrukt met de platte bats om uitdrogen te voorkomen.

Zaaien kan ook door vers maaisel van een bloemrijk grasland van een type waarvan verwacht kan worden dat het nauw verwant is uit te spreiden over de kale grond. Na een paar weken kunt u het maaisel bij droog weer afharken en afvoeren. Het maaisel is dan inmiddels hooi geworden en de meeste zaden zijn in de bodem terechtgekomen.

Doorzaaien in bestaand grasland (sector 3)

In sector 3 kan de grasmat behouden blijven, maar het huidige bemestingsniveau zal de eerste jaren geen geweldig resultaat te zien geven. Zeker nu we geconstateerd hebben dat de zodenbemester aan het werk is geweest in deze sector.

Op deze sector wordt een verschravingsbeheer toegepast. Wel moeten ook hier de Japanse duizendknopen worden verwijderd.

Hier wordt de grasmat verrijkt door soorten van het rijke bloemrijke type (zie bijlage 2, type Gr) bij te zaaien.

Vlak na het maaien is een goed moment voor uitzaai. Door het maaien en het afharken van maaisel en mossen ontstaan open plekjes waar soorten kunnen kiemen. Een dergelijke lichte verstoring werkt juist gunstig voor de vestiging van soorten.

Zaadmateriaal bij grasland (sector 1, 2 en 3)

In de soortenlijsten van de bijlage zijn nogal wat minder algemene soorten opgenomen die wel op de Zuid-Veluwe, maar niet in de onmiddellijke omgeving voorkomen. Uitzaaiproeven in natuurtuinen en ecologische proeftuinen bewijzen overduidelijk dat als het milieu geschikt is, de vestiging van soorten sterk begunstigd kan worden door uitzaai, ook die van zeldzame soorten.

Bij natuurbeheer en natuurontwikkeling gaat het erom de biodiversiteit zo goed mogelijk te behouden. Dat betekent niet alleen het behoud van de soorten, maar ook van de genetische variatie binnen de soorten. In dit verband dienen we in natuurontwikkelingsgebieden te streven naar een ruime genetische basis binnen de soorten. Daarom zouden vooral zeldzame en bedreigde plantensoorten zich zo goed mogelijk over nieuwe geschikte natuurontwikkelingsgebieden moeten verspreiden. Als verwante natuurgebieden in de onmiddellijke omgeving ontbreken, is dat gemis slechts te verwezenlijken door uitzaai, bijvoorbeeld door middel van het uitleggen van vers maaisel dat uit de meest nabij gelegen natuurgebieden afkomstig is.

Omdat het hier een natuurtuin betreft hoeft gebruik van zaden van kwekerijen en zaadhandels niet echt worden ontraden, maar pas op: koop dat bij betrouwbare adressen die inheems materiaal leveren als Cruydt-Hoeck en een sortiment hebben dat aansluit bij wat er in de betreffende landstreek of floradistrict van nature thuishoort. Soms blijkt dat kwekerijen wel eens cultuurvariëteiten of uitheemse typen van inheemse soorten leveren. Dit laatste is wellicht een gevolg van het winnen van zaad in het buitenland. Zulke variëteiten en typen kunnen we beter niet introduceren en zeker niet in natuurgebieden. Bij de inzaai van wegbermen in het landelijk gebied wordt overigens vaak wel zaad van kwekerijen en zaadhandels betrokken, omdat het anders een kostbare aangelegenheid wordt. Het uitleggen van vers maaisel uit natuurgebieden uit de buurt blijft niettemin de meest geschikte methode. Het best kan daartoe contact worden opgenomen met natuurbeschermingsorganisaties die in de omgeving terreinen beheren. Wellicht kan vers maaisel uit het natuurgebied verkregen worden of kan er vlak voor het maaien zaden worden verzameld. Het verse maaisel wordt dan verspreid over de kale bodem of over de kort daarvoor gemaaide begroeiing uit. Na enkele weken kan het maaisel worden afharkt. De zaden zijn er dan al grotendeels uitgevallen en worden verder bij het afharken verspreid. Naast kwekerijen en zaadhandels kunt u voor planten en zaden bij diverse heemtuinen of ruilbeurzen terecht. Van algemene plantensoorten kunnen natuurlijk zaden uit het wild verzameld worden waar dat is toegestaan.

Aanplanten in grasland (sector 1, 2 en 3)

Het kan gewenst zijn om van bepaalde soorten die weinig zaad geven of die slechts onder bijzondere voorwaarden kiemen, planten uit te zetten. Na aanplanten van een aantal exemplaren zorgt de soort, als het milieu daarvoor geschikt is, zelf voor verdere uitbreiding. Voorbeelden van dergelijke soorten zijn stinzensoorten als adderwortel en diverse bol- en knolgewassen, zoals wilde narcis en zomerklokje.

Aanplanten kan het best direct na voltooiing van de grondwerkzaamheden. Als er later wordt aangeplant, ontstaat verstoring van de begroeiing. Het kan dan nog wel, maar heel voorzichtig: steek een mes of klein schepje in de grond en wrik zachtjes heen en weer. Hierdoor ontstaat een smalle gleuf waarin een plant, bol of knol kan worden geplaatst. Ook is het mogelijk om soorten uit te planten op molshopen.

Toch verdient zaaien de voorkeur boven aanplanten, zeker in latere ontwikkelingsfasen van het grasland.

Maaien van grasland (sector 1, 2 en 3)

Het maaien gebeurt één of twee keer per jaar, al naar gelang de productie en de hoogte van het grasland. Alleen bij verschrallingsbeheer kan het in zeer voedselrijke situaties wenselijk zijn drie- of viermaal per jaar te maaien. In dit geval geldt dat voor sector 3, als daar besloten wordt niet af te plaggen. Het beste is het om hier en daar plekken niet te maaien zodat daar insecten kunnen overleven en na de laatste maaibeurt kunnen overwinteren. Die plekken worden afgewisseld, zodat voorkomen wordt dat sommige delen van het grasland te lang ongemaaid blijven: hierdoor kan de begroeiing achteruitgaan. De beoogde graspaden die op kaart zijn gezet zijn een prima start voor het zogenoemde sinusmaaien, waarbij eveneens mozaïeken van gemaaide en niet gemaaide stukken ontstaan, zie bijlage 4.

In juni is de gemiddelde hoogte van voedselrijke graslanden ruim 1 meter. De hoogste grashalmen steken daar vaak tot ongeveer 1,5 meter bovenuit. Deze graslanden moeten we tweemaal per jaar maaien. De eerste maaibeurt kan het beste in de tweede helft van juni plaatsvinden. In die tijd zijn de meeste soorten uitgebloeid en hebben zaad gevormd. Wordt een dergelijk grasland niet gemaaid in de zomer, dan gaat het ten gevolge van regen en wind meestal gauw legeren (platliggen), hetgeen een goede graslandontwikkeling in de weg staat. Lage soorten raken verstikt en verdwijnen. Bovendien worden minder voedingsstoffen afgevoerd en zullen diverse soorten geen tweede bloei te zien geven. Juist het maaien in de zomer bevordert het nogmaals bloeien in de nazomer! Bij de eerste maaibeurt is een spreiding mogelijk van half mei tot begin juli. Een deel van het voedselrijke grasland kan bijvoorbeeld al in mei worden gemaaid. Daar kunnen dan soorten alweer in bloei staan wanneer in juni of juli de rest van het grasland wordt gemaaid. Dit zogenoemde gefaseerd maaibeheer zorgt ervoor dat permanent bloemrijk grasland aanwezig blijft en dat is onder andere voor insecten van belang.

Bij de tweede maaibeurt is een spreiding mogelijk van half september tot eind oktober. Maaien in oktober verdient de voorkeur. In september bloeien vaak nog allerlei soorten. Bovendien kan in deze tijd nog een aanmerkelijke groei plaatsvinden en het grasland gaat minder kort de winter in.

De graslanden moeten met de zeis of motorzeis worden gemaaid. Bij voorkeur maaien bij droog weer, zodat het maaisel kan drogen en hooi wordt. Het maaisel een- of tweemaal met een hooihark (over grotere oppervlakten kan dat mechanisch gebeuren) gekeerd om het drogen te bevorderen. Na enkele dagen droog en zonnig weer is het hooi geworden en kan het afharken en afvoeren plaats vinden. Behalve dat hooi veel lichter is dan vers gras, heeft hooien nog een voordeel. Tijdens het drogen vindt namelijk een versnelde zaadrijping plaats zodat soorten zich beter kunnen uitzaaien, bijvoorbeeld tijdens het keren en afharken van het hooi. Bij maaien in de herfst is het meestal koeler en vochtiger waardoor hooien niet meer mogelijk is. Het verse maaisel moet dan binnen vijf dagen worden afgevoerd. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat uitspoeling van voedingsstoffen kan optreden wanneer vers maaisel langer dan vijf dagen blijft liggen. Hetgeen dus leidt tot ongewenste voedselverrijking.

Bemesting van grasland (sector 1 en 2, eerste jaren niet aan de orde)

Het lijkt vreemd om hier aandacht aan bemesting te besteden, maar een langdurig beheer van maaien en maaisel afvoeren kan leiden tot het ontstaan van schrale soortenarme begroeiingen die gedomineerd worden door gewoon struisgras en armer aan soorten en bloemen zijn dan het vroegere grasland. Meestal is hier sprake van sterke verschralling en verzuring. In dergelijke situaties kunnen we het beste eerst een eenmalige lichte bekalking en kaliumbemesting toepassen. Daarbij is 2 kg kalk en 50 g kaliumoxide per 10 m² voldoende. Er kan hieraan nog een organische mest toegevoegd worden omdat dit gunstig is voor het bodemleven, bijvoorbeeld gedroogde koemest in een goede dosering. Pas bemesting in het kader van natuurontwikkeling en natuurbeheer nooit egaal toe over de gehele oppervlakte: doe dat altijd gradiëntsgewijs en laat altijd een deel van de oppervlakte onbemest. Dan wordt later goed zichtbaar wat het effect van de bemesting is. Bovendien ontstaat daardoor meer variatie in de begroeiing.

Als deze maatregelen na enkele jaren weinig effect hebben, is het waarschijnlijk dat fosfaat beperkend is. Het advies is om dan kleinschalig eens een gradiëntsgewijze fosfaatbemesting uit te voeren met maximaal 50 g fosfaat (in de vorm van P_2O_5) per 10 m². Dat geeft vaak een duidelijke verbetering. De soorten- en bloemenrijkdom kunnen daardoor ook toenemen.

Door af en toe een gradiëntsgewijze bemesting te geven, is het mogelijk om gevarieerde en bloemrijke graslanden in stand te houden. Het is zeker niet noodzakelijk om ieder jaar te bemesten. Als een terrein hoogteverschillen heeft, moeten de hoogste delen altijd onbemest blijven en de mesthoeveelheid moet geleidelijk naar omlaag toenemen. Gebruik geen stikstofbemesting want uit de atmosfeer komt al veel te veel stikstof.

Overige maatregelen (sector 1, 2 en 3)

Natuurlijke graslanden kunnen goed tegen droogte. Hoewel ze tijdens langdurige droogte wat dor en bruin kunnen worden, blijven de soorten wel in leven, zo niet bovengronds dan wel ondergronds. Als vochtiger weer zijn intrede doet, is na korte tijd niets meer van de droogte-invloeden te zien. De graslanden moeten zeker niet worden besproeid tijdens droog weer. Dat heeft negatieve gevolgen voor de soorten- en bloemenrijkdom.

Vooraf in natuurtuinen en -parken waar een kleinschalige afwisseling is van grasland en bos, is vaak aan het eind van de herfst of in het begin van de winter een belangrijk deel van het grasland met boomblad overdekt. Ter bevordering van een goede graslandontwikkeling en ter voorkoming van voedselverrijking is het aan te bevelen om het blad af te harken.

Mollen vormen een natuurlijk onderdeel van graslanden en zeker op grotere oppervlakten kunnen we ze gerust hun gang laten gaan.

De in het oorspronkelijke beeldkwaliteitsplan opgenomen vijver met vlonder is komen te vervallen, omdat het grondwaterpeil 2,5 meter diep weg zit en in een natuurplan als dit, een kunstmatige afdichting niet wenselijk is. Daar komt nog bij dat er voldoende water in de buurt is. Weliswaar is het dynamische watermilieu van een beek niet meteen te vergelijken met het statische milieu van een poel, maar niet al het water in het beekdal stroomt en bijvoorbeeld amfibieën en libellen zullen voldoende biotoop vinden in het beekdal.

VI. Bloemrijke ruigten en zomen (sector 4)

In sector 4 van het kaartje zijn bloemrijke ruigten en zomen voorzien. Achter op het perceel kunnen ruigten en zoombegroeiingen worden verwacht. Ruigten zijn begroeiingen van hoog opschietende kruiden, zogenoemde ruigtekruiden, zie in bijlage 2 de lijst met ruigtekruiden. Meestal groeien er wel grassen in de ruigten, maar ze overheersen er niet zoals in graslanden. Veel ruigten zijn rijk aan soorten met opvallende bloemen. Onder meer zijn dat op natte bodem moerasspirea, echte valeriaan en koninginnenkruid en op droge bodem fluitenkruid, gewone berenklauw en boerenwormkruid. Zeer bloemrijke 'ruigten' zijn de zogeheten zoomvegetaties op kalkrijke bodem. Daar groeien onder andere marjolein, borstelkrans, boslathyrus en agrimonie. Zoomvegetaties of 'zomen' zijn de begroeiingen die voorkomen op de overgang van grasland naar struweel of bos. Ze zijn karakteristiek door het voorkomen van soorten die hun voorkeur hebben voor bos- en struweelranden en daarom 'zoomplanten' worden genoemd. In de bijlage zijn lijsten opgenomen met zoom- en ruigtesoorten.

Veel ruigtesoorten en zoomplanten komen ook in grasland voor en soms is er een geleidelijke overgang tussen grasland en ruigte of zoom. Waar grassen overheersen spreken we van grasland. In ruigten en zomen overheersen ruigtesoorten, respectievelijk zoomplanten. Ruigten en zomen kunnen ontstaan of voortbestaan bij een extensief maaibeheer (minder vaak maaien dan voor grasland nodig is). Een belangrijke milieufactor bij ruigten en zomen is het vergaan van organisch materiaal. Dat kan plantenmateriaal zijn dat ter plaatse heeft gegroeid en niet via maaien of begrazing is afgevoerd. Ruigten verlangen gemiddeld een hogere voedselrijkdom dan. Op zeer voedselarme gronden komen ze dan ook niet voor. Als maaien achterwege blijft, gaat de ruigte of zoom op den duur in bos of struweel over.

Op kale grond die niet te voedselrijk is, kunnen we ruigten en zomen het beste inzaaien. Neem op droge gronden bij voorkeur een mengsel van meerjarige ruigtekruiden en van akkeronkruiden. In het eerste jaar leveren de akkeronkruiden een bloemrijk aspect, in het jaar daarna de tweejarige soorten en ten slotte komen de meerjarige ruigtekruiden of zoomplanten tot een goede ontwikkeling. In de handel zijn mengsels verkrijgbaar waarin zowel ruigtekruiden als graslandsoorten en akkeronkruiden zitten. Deze zijn goed toe te passen.

In een grasland waarin grote brandnetel, ridderzuring en gewone berenklauw voorkomen, zal minder vaak maaien leiden tot weinig gevarieerde brandnetelruigten. Veel beter is het om op de gehele oppervlakte het grasland tweemaal per jaar te blijven maaien. En pas na een aantal jaren, wanneer dus enige voedselverarming heeft plaatsgevonden, kan overgegaan worden tot een minder frequent maaibeheer op de plaatsen waar ruigten of zomen gewenst zijn. Dit gebeurt bij voorkeur door een strook van minstens enkele meters breed langs struikgewas of bos minder vaak te maaien.

Maaien van zomen en ruigtes (sector 4)

Evenals bij graslanden is maaien (met afvoer van het maaisel) nodig voor het voortbestaan van ruigten en zomen. Het moet wel een ruigte blijven, dus het meer dan eenmaal per jaar maaien is niet gewenst. Omdat ruigtekruiden en zoomplanten gemiddeld later bloeien dan graslandplanten, dienen we ruigten en zomen later te maaien dan graslanden: in de herfst of in de winter.

Hoe vaak er gemaaid wordt hangt af van het milieu en van de vegetatieontwikkeling. Op (vrij) voedselrijke grond is meestal eenmaal in de twee à drie jaar voldoende. Ook jaarlijks maaien in de winter of het vroege voorjaar is goed mogelijk: in de afgestorven plantenmassa zitten dan weinig voedingsstoffen want die zijn opgeslagen in de ondergrondse delen. Een indicatie voor meer of minder vaak maaien, is de grote brandnetel. Dit is namelijk de ruigtesoort met de grootste behoefte aan voedingsstoffen. Neemt hij toe, dan betekent het dat het milieu voedselrijker wordt. In dat geval moet vaker en/of vroeger gemaaid worden. Indien de bloemrijke ruigtekruiden minder vitaal groeien en minder rijk bloeien is dat een teken dat de voedselrijkdom te laag is. De oplossing is dan minder vaak maaien en/of bemesten met organisch materiaal. Bagger die vrijkomt bij het uitdiepen van de Oliemolensloot is daarvoor goed te gebruiken. Bemesten gebeurt altijd gradiëntsgewijs. Dat geeft meer variatie in de begroeiing en voorkomt tegelijkertijd het ontstaan van uniforme brandnetelruigten.

Japanse duizendknoop en braam (sector 4 en 5, maar ook in 2, 3)

Een complicerende factor in het perceel aan de Hartenseweg is de Japanse duizendknoop en de braamopslag. In het perceel komen deze soorten veel voor aan de achterkant van het perceel op de plaatsen waar de zoom en mantel zijn gepland. Er worden thans veel manieren uitgeprobeerd om duizendknoop te bestrijden. Het best lijkt te werken om de planten helemaal uit te graven en geen wortelrest te laten zitten. Als er toch een graafmachine het grondwerk moet doen verwijder dan meteen de duizendknoop met wortel en tak. Het wortelstelsel kan diep zitten, zeker als het grondwater zo'n 2,5 meter diep zit, zoals hier, maar de eerste 50 cm zitten de meeste wortels. Wat er blijft zitten kan eventueel met kokend water worden behandeld. Maai in ieder geval de duizendknoop niet uit. Het werkt verspreiding alleen maar in de hand. Als de plant nog opkomt naar inrichting blijf 'm dan uitgraven. Alternatief is niet graven en de duizendknoop tot de grond terugsnoeien en besproeien met kokend water. Verder zijn er nog bedrijven die gespecialiseerd zijn in bestrijding van deze plant. De meeste graven inderdaad ook uit, maar soms wordt ook wel elektrocutie en bevriezing toegepast met wisselend succes. Braam is het tweede probleem op het terrein. Deze plant heeft vooral de laatste decennia geprofiteerd van de toegenomen stikstofdepositie. Uitmaaien heeft niet dezelfde fatale gevolgen als bij duizendknoop, maar beteugelt de soort nauwelijks. Afgraven biedt ook hier soelaas. Dat hoeft meestal niet zo diep als bij Japanse duizendknoop, maar ook hier moeten de wortels eruit.

VII. Mantel, struweel en schaduwplanten (sector 5)

In het plan wordt in sector 5 het meest geplant. Het gaat vooral om een aantal struiken. Daarvoor moet eerst worden nagegaan wat voor bomen en struiken in de omgeving van nature voorkomen. Daarbij kan goed worden aangesloten. De boom- en struikenlijst in bijlage 2 geeft al aan hoe klein de lijst is.

Bij de aanplant van de, hooguit een paar, bomen wordt rekening gehouden met de grootte en hoogte die ze in volle wasdom kunnen bereiken en de schaduw die ze dan geven. Dit is vooral belangrijk wanneer andere begroeiingstypen in de nabijheid liggen die aan een zonnig milieu gebonden zijn, zoals diverse typen bloemrijk grasland.

Het kan voorkomen dat de grond door zwaar materieel bereden is geweest. Op een sterk verdichte bodem groeien bomen en struiken slecht. In zulke gevallen moet eerst de grond los worden gemaakt, bijvoorbeeld met hulp van een graafmachine. Die moet dan achteruit kunnen werken zodat de losgemaakte grond niet nogmaals bereden wordt.

De boomsoort heeft een belangrijke invloed op de ondergroei die later ontstaat. Dit heeft te maken met de snelheid waarmee boombladeren verteren. Populierenblad verteert bijvoorbeeld heel snel. Blad van beuken en eiken verteert het langzaamst, zeker op deze zandgronden.

Bij aanplant van zwarte els moeten rekening worden gehouden met de bodem die hierdoor voedselrijker kan worden. Net als vlinderbloemigen heeft zwarte els de mogelijkheid om door middel van wortelknolletjes atmosferische stikstof te binden. In een milieu dat voedselarm moet blijven, zoals een nat schraalland, kunnen we dus beter geen elzen gebruiken. Zachte berk is hiervoor meer geschikt.

Houd rekening met het feit dat diverse bomen en struiken zich door middel van ondergrondse uitlopers kunnen uitbreiden, onder andere ratelpopulier, sleedoorn, wilde kardinaalsmuts en rode kornoelje. Plant ze niet vlak bij een mooi soortenrijk graslandje om veel opslag van deze soorten te voorkomen.

Sector 5 is bedoeld als struweel. Struweel bestaat uit struiken en moet regelmatig van boomopslag worden ontdaan. Struweel is een aantrekkelijk begroeiingstype voor vogels. Het bestaat uit struiken met opvallende bloemen en vruchten zoals eenstijlige meidoorn, sleedoorn en kardinaalsmuts. Het biedt goede broedgelegenheid voor allerlei struweelvogels als fitis en braamsluiper.

Globaal kan een plantafstand van ongeveer twee meter worden aangehouden en kunnen hier en daar ook plekken open worden gelaten. Die gaten groeien dan later spontaan dicht en ontstaat er meteen wat spreiding in de leeftijd van de bomen. Op voedselrijke gronden zal zich binnen enkele jaren tussen de aanplant een ruige begroeiing ontwikkelen met onder andere grote brandnetel. Op kleinere oppervlakten zoals hier is het raadzaam de ruigte te maaien, waarbij natuurlijk de aanplant niet moet worden meegemaaid. Laat het maaisel liggen en concentreer het zo mogelijk vlak rondom de jonge boompjes; dat voorkomt een snelle hergroei van de ruigte. Na ongeveer vijf jaar zijn de bomen en struiken zo groot dat ze niet meer overgroeid raken. Er is dan meer schaduw ontstaan waardoor lichtminnende soorten afnemen en het milieu geleidelijk geschikt gaat worden voor bosplanten. Dat zijn in eerste instantie vooral soorten van bosranden en voedselrijke zomen.

Beheer (sector 5)

Naarmate de struiken groeien, moet tijdig hier en daar exemplaren worden weggekapt om de overblijvende struiken voldoende groeiruimte te geven. Veel soorten kunnen zich spontaan goed verjongen. De meeste kunnen zeer goed tegen snoei. Als het struweel te hoog wordt kan het worden teruggezet. Vaak gebeurt dat zo eens in de tien jaar. Het struweel kan op rijke grond dan zelfs helemaal tot bijna op de bodem worden afgezaagd. Op deze zandige bodem zal het zo'n vaart niet lopen en kan rigoureuze snoei waarschijnlijk achterwege blijven om braam ook niet te veel kans te geven.

Spontane ontwikkeling (sector 5)

Direct na de aanleg van een struweel is er nog vrijwel geen schaduw en overheersen allerlei lichtminnende soorten, onder andere verschillende grassen. Echte bosplanten verspreiden zich vaak nog veel moeilijker dan graslandplanten. Wanneer in de naaste omgeving geen bosplanten voorkomen, is de kans op vestiging binnen een periode van bijvoorbeeld enkele tientallen jaren zeer gering. De kans is groot dat het hooguit bij enkele soorten van zomen en bosranden blijft zoals geel nagelkruid, robertskruid en dagkoekoeksbloem. Waarschijnlijk zal zevenblad lange tijd domineren. Vaak zaait klimop zich mettertijd uit en kan daarna gaan overheersen.

Zaaien en/of uitplanten (sector 5)

Door zaaien en/of uitplanten van kruidige schaduwsoorten wordt veel spoediger een soortenrijkere ondergroei bereikt. Begin daarmee pas wanneer de aanplant zo is uitgegroeid dat voldoende schaduw is ontstaan en lichtminnende soorten afnemen.

Bij pas ontstaan struweel in het landelijk gebied kunnen we voor de ondergroei het beste aansluiten bij de ondergroei in de omgeving. Door van dergelijke schaduwplanten zaad te verzamelen en dat in de aanplant uit te strooien, sluiten we zo veel mogelijk aan bij natuurlijke ontwikkelingen.

Plantmateriaal (sector 5)

In ons land zijn veel boomkwekerijen waar inheemse struiken te verkrijgen zijn. Sommige soorten echter wijken af van de wilde soort. De laatste tijd is men zich meer gaan realiseren dat het belangrijk is om oorspronkelijk inheemse typen in ons land te laten voortbestaan. Bij het natuurbehoud is het zaak de totale rijkdom aan soorten, ondersoorten, variëteiten, enz. te behouden. Het gaat uiteindelijk om het behoud van de genenrijkdom en dus van alle erfelijke eigenschappen.

Het is belangrijk dat in ons land onderzoek gaande is naar groeiplaatsen van oorspronkelijk inheemse bomen en struiken. Daarvan zijn zaden verzameld waarmee in kwekerijen autochtone struiken gekweekt worden. Kwekerijen als Nlbloei en Frowein leveren dit materiaal.

Stinzenmilieu (sector 5)

Stinzenplanten zijn zeer geschikt voor een bloemrijke ondergroei in het (vroeg) voorjaar. Zo kan een stinzenmilieu ontstaan (van het Friese woord stins, een soort versterkte hofstede). Stinzenmilieus hebben als gemeenschappelijk kenmerk dat de bodem in het verleden door de mens is bewerkt en voedselrijker gemaakt. Door vermenging van de grond met puin van vroegere bouwwerken is de kalkrijkdom toegenomen. Tot de stinzenplanten behoort een reeks bol- en knolgewassen die al vroeg in het jaar met hun bloei beginnen zoals gewoon sneeuwkllokje en vingerhelmbloem. Verder zijn er stinzenplanten die zich net als gevlekte dovenetel goed vegetatief kunnen uitbreiden zoals gele dovenetel, lievevrouwebedstro en kleine maagdenpalm. Deze soorten kunnen we ook goed gebruiken als bodembedekker. Lelietje-van-dalen kan op voedselarmere bodem groeien dan de meeste andere stinzenplanten kunnen. Stinzenplanten die meer licht nodig hebben en dus minder op beschaduwde plekken groeien, zijn diverse krokussoorten, kievitsbloem en adderwortel. Ze kunnen bijvoorbeeld goed in grasland verwilderen.

In een voedselrijk stinzenmilieu gedijen natuurlijk ook andere soorten goed zoals zevenblad, fluitenkruid, hondsdrif en speenkruid. Daarmee groeien de stinzenplanten meestal samen bij een spontane vegetatieontwikkeling. Dat is op veel buitenplaatsen het geval. In kleine stinzenbosjes in tuinen kan het wieden van bijvoorbeeld zevenblad geen kwaad. Stinzenplanten kunnen overigens goed met voornoemde soorten samengroeien, onder meer vanwege hun vroege groei- en bloeiperiode. Zie ook de soortenlijst van stinzenplanten in de bijlage.

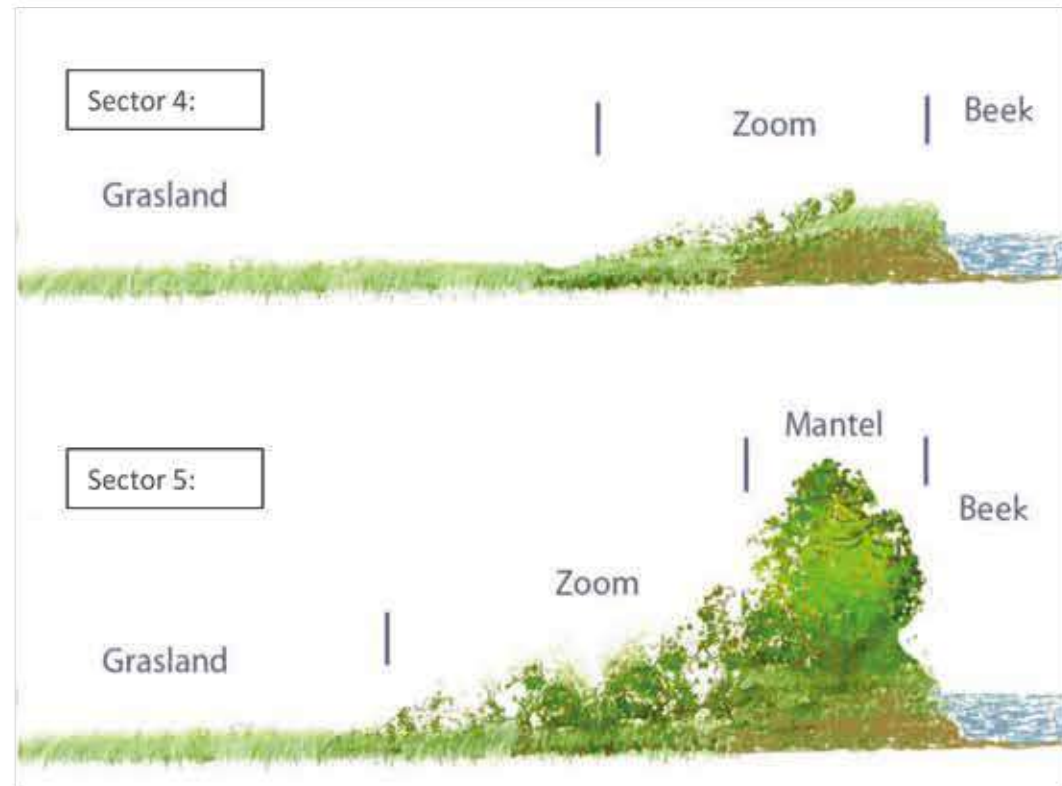
VIII. Bij de beek (grenzend aan sector 4 en 5)

De beekwal is een deel op dit moment open en een deel bedekt met bramen.

De Oliemolenbeek en de wal is van een andere eigenaar, maar de aansluiting is niettemin erg belangrijk. In feite zou die overgang naar de beek er in de toekomst uit gaan zien zoals hiernaast afgebeeld. In sector 4 gaat gras over in bloemrijke wat ruigere vegetaties tot aan de beek. In sector 5 zal dat meer struweel zijn, maar bij voorkeur geen braam.

Het is jammer dat deze werelden gescheiden worden gehouden, want de wal is nu slecht zichtbaar en moet eigenlijk ook worden onderhouden. De wal is vrijwel geheel begroeid met braam dat maakt het lastig om de braam in de aanliggende natuurtuin uit te bannen.

Advies is om in overleg met de beheerder van de wal een oplossing te vinden die in de richting gaat van de twee hier gemaakte schetsen.

IX. Fauna

Voorstel om geen extra milieus te creëren voor de fauna. Op grond van de beoogde vegetatieontwikkeling is duidelijk dat een rijk dierenleven al ruimschoots wordt bevorderd door het laten ontstaan van een gevarieerde begroeiing. Aan de fauna hoeven we niets te doen. Die ontwikkelt zichzelf.

Insecten reageren sterk positief op de soorten- en bloemenrijkdom van de vegetatie en op een kleinschalige afwisseling van de diverse begroeiingstypen. Zorg vooral voor veel zonnige randen langs struweel en bos en voor kleine beschutte open plekjes waar de zon goed kan doordringen. Het is belangrijk dat u ieder jaar een stukje grasland of ruigte ongemaaid laat zodat daar insecten kunnen overwinteren.

Een rijke broedvogelfauna krijgen we via veel afwisseling in begroeiing. Broedvogels reageren op grootschaliger verschillen in begroeiing dan insecten. Ze hebben voor hun territorium een bepaalde ruimte nodig. Bestem onder meer een behoorlijke oppervlakte voor struweel met doornstruiken en besheesters. Laat een ruige ondergroei ontstaan.

Het spreekt vanzelf dat de rijkdom aan broedvogels in sterke mate afhangt van de totale oppervlakte van het terrein. Op een klein perceel kunnen we maar weinig broedvogels verwachten. Maar op ongeveer een halve hectare kunnen dat bij een gevarieerde begroeiing al circa twintig soorten zijn.

Natuurlijk kunnen wat extra nestkasten worden opgehangen voor vogels en vleermuizen en kunnen aan het gebouw wat extra nestelplaatsen worden aangebracht voor gierzwaluw en huismus. De huiszwaluw wordt al ruimschoots bediend aan de overkant van de Hartenseweg. Helemaal uitgesloten kan niet worden dat huiszwaluwen ook aan het nieuwe gebouw nesten bouwen, maar het is niet nodig om, net zoals aan de overkant, kunstnesten op te hangen.

X. Evaluatie

Er kan op het perceel van de Hartenseweg 7 een veel betere ecologische situatie worden gecreëerd dan thans het geval is. De biodiversiteit en karakteristieke begroeiingen kunnen flink toenemen.

Vóórdat het echter zo ver is en de in het beeldkwaliteitsplan beoogde ecologisch diverse en goed ontwikkelde grasland- zoom- en mantelvegetatie wordt gerealiseerd, is er veel werk aan de winkel. Door de grote mate van verstoring en verwaarlozing moet vooral wat grondwerk betreft helaas rigoureuus worden ingegrepen. Dit beheerplan gaat er van uit dat de huidige toplaag van het perceel voor een aanzienlijk deel moet worden afgeplagd en dat er plaatselijk moet worden gegraven. Natuurlijk kan het ook simpeler: het plaatselijk bestrijden van Japanse duizendknoop en braam in combinatie met maaien en afvoeren. Het beoogde einddoel gaat dan wel flink langer duren in plaats van een paar jaar voor het bereiken van een bloemrijk grasland moet dan toch wel een jaar of tien worden gerekend. De Japanse duizendknoop zal telkens weer opkomen, evenals de braam. Dat kan tot grote irritatie leiden bij de gebruiker en heel veel extra werk. Doe het in een keer goed en wat duurder in plaats van telkens weer ingrijpen de komende decennia. Ook het maaibeheer wordt, zonder ingrijpen nu, erg lastig, want duizendknoop mag je niet maaien om te voorkomen dat de soort zich razendsnel gaat uitbreiden.

Het was een teleurstellende gewaarwording dat de weide ten noordoosten van het perceel vroeg in het voorjaar alweer de eerste mestinjectie had gehad. Het verklaart wel dat het aansluitende grasland weinig kwaliteit heeft, maar ook daarmee zijn negatieve invloed heeft op de rest van het beekdal (stikstof, waterkwaliteit!) Het advies vormt een pleidooi om de kwaliteitsimpuls die hier aan het perceel aan de Hartenseweg wordt gegeven moet worden doorgezet in het verlengde van het terrein richting noordoost en dat dit soort bemestingen daar niet thuishoren.

Bijlage 1 Natuurbeschermingswetgeving

Wet natuurbescherming - beschermde soorten

Onder de Wnb bestaat de soortenbescherming uit drie delen: een apart beschermingsregime voor zowel Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten als 'andere soorten'. Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen.

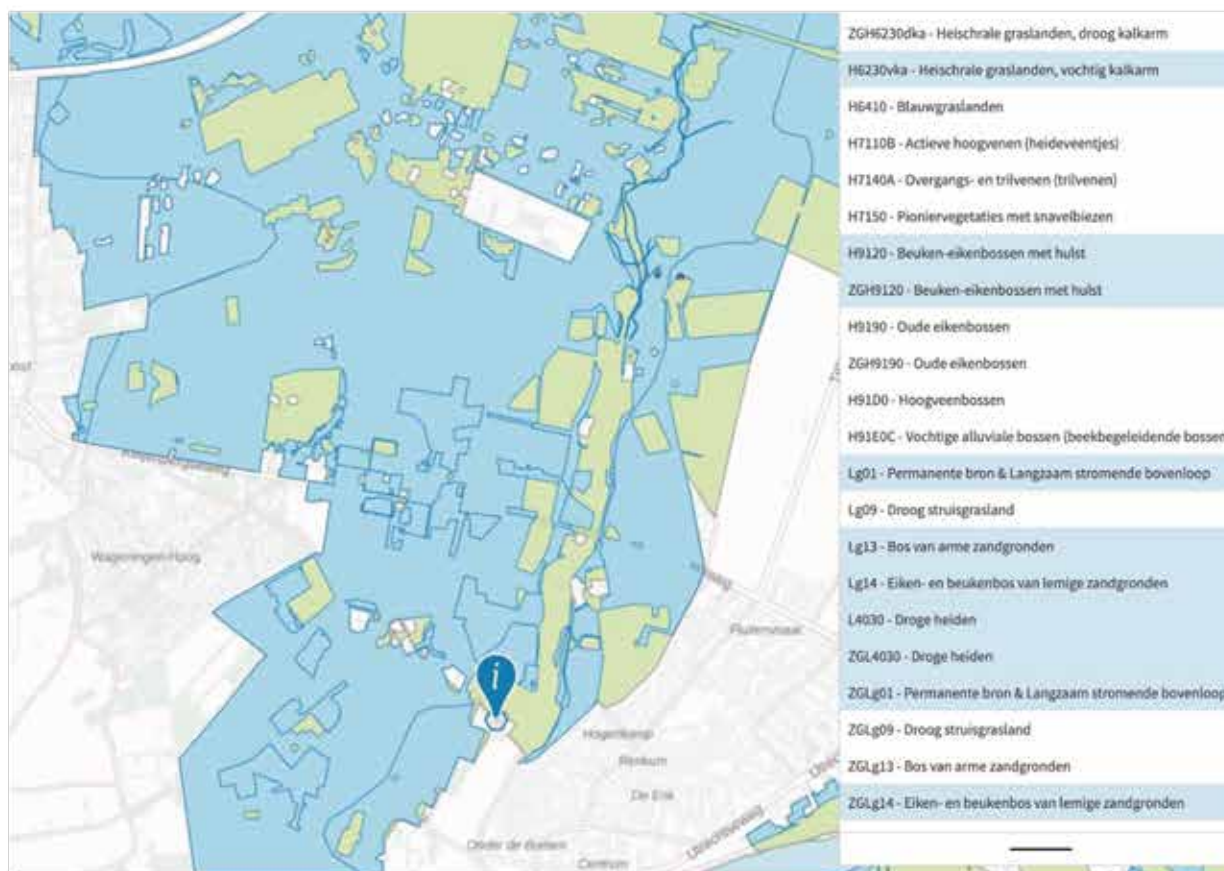
Het initiatief heeft geen effecten op beschermde soorten, omdat er gebouwd wordt binnen de contour van huidige gebouwen, waarin geen vleermuizen, mussen e.d. zijn aangetroffen.

Wet natuurbescherming - beschermde gebieden: Natura 2000: de stikstofdiscussie

Belangrijkste uitgangspunt is dat: aantasting van leefgebied van soorten met een instandhoudingsdoel voor Natura 2000-gebied Veluwe wordt voorkomen. Dat betekent dat op dit moment alleen gebouwd kan worden als dat stikstofdepositie-neutraal gebeurt. Hiernaast op kaart in blauw alle stikstofgevoelige habitats. In groen de overige Natura 2000-terreinen. Het "i'tje" is Hartenseweg 7. In de legenda zijn alle stikstofgevoelige habitattypen op de kaart eveneens in blauw aangegeven. In de omgeving is veel Beuken-eikenbos met hulst aanwezig.

Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) is het samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. De Groene Ontwikkelingszone (GO) is de zone die bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met het GNN en daar functioneel mee samenhangen en waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden. Wat bouwen betreft geldt het volgende:

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:

1. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang gezien, per saldo substantieel worden versterkt; en
2. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Hartenseweg 7 behoort tot deelgebied 142 van het Gelders Natuurnetwerk, te weten de Groene Ontwikkelingszone (en grenst aan 67). Voor dit deelgebied staan de kernkwaliteiten en doelen als volgt beschreven:

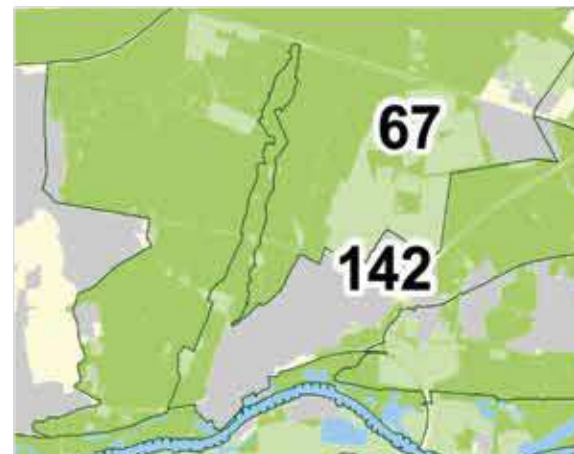
Kernkwaliteiten

- Overgangen tussen de Veluwe en het dal van de Neder-Rijn met Wolfhezer/Heelsumse Beek en de Renkumse Beek en hun beekdalen, veengebiedjes in het Renkums Beekdal
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- Parel Heelsumse Beek: waardevol beekdal met beekbegeleidende graslanden en bossen
- bijzondere natuur van sprengen en beken
- gave geomorfologie van het stroomdal van de Heelsumse Beek: droogdal achter de stuwwal van Arnhem met meanderende beek in het onderste deel
- Renkumse Poort: uitwisselingsgebied van planten en dieren tussen de Veluwe en het dal van de Neder-Rijn; bij Renkum inmiddels vrij beekdal (bedrijventerrein gesaneerd)
- leefgebied das
- leefgebied steenuil
- cultuurhistorische waarden van de landgoederen, oude ontginningen en kavelpatronen, hakhout, houtwallen, singels, sprengen en beken en boerderijen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoirsysteemdiensten: recreatie, drinkwater

Ontwikkelingsdoelen binnen de Groene Ontwikkelingszone:

- ontwikkeling ecologische verbinding Renkumse Poort: singels, poelen, plas-drasbermen en moeraszones, in het bijzonder langs de beken, dekking voor het wild
- vermindering barrièrewerking A12, A50, N225, N782, N783 en spoorlijn
- ontwikkeling bronnen en beken
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor vlinders, reptielen en amfibieën
- ontwikkeling landgoederen en hun cultuurhistorische patronen (watermolens)
- ontwikkeling overige cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- ontwikkeling van geleidelijke overgangen in het landschap langs de voet van de Veluwe: bosjes, singels, beken en graslanden

Zie verder de [omgevingsverordening Gelderland](#)

Bijlage 2 Lijst van plantensoorten die ontwikkeld kunnen worden op Hartenseweg 7

Gk Soorten van droge tot matig vochtige graslanden op matig voedselrijke, kalkrijke of kalkarme zand-, leem- en zavelgronden (vrij naar: Ger Londo: Natuurtuinen en -parken, 1977)

Akkerhoornbloem - <i>Cerastium arvense</i>
Beemdkroon - <i>Knautia arvensis</i>
Betonie - <i>Betonica officinalis</i>
Beventjes - <i>Briza media</i>
Cipreswolfsmelk - <i>Euphorbia cyparissias</i>
Duizendblad - <i>Achillea millefolium</i>
Echt bitterkruid - <i>Picris hieracioides</i>
Gele kamille - <i>Anthemis tinctoria</i>
Gele morgenster - <i>Tragopogon pratensis</i> subsp. <i>pratensis</i>
Gewone ereprijs - <i>Veronica chamaedrys</i>
Gewone rolklaver - <i>Lotus corniculatus</i> var. <i>corniculatus</i>
Gewone veldbies - <i>Luzula campestris</i>
Gewone vleugeltjesbloem - <i>Polygala vulgaris</i>
Gewone vogelmelk - <i>Ornithogalum umbellatum</i>
Gewoon struisgras - <i>Agrostis capillaris</i>
Goudhaver - <i>Trisetum flavescens</i>
Grasklokje - <i>Campanula rotundifolia</i>
Grasmuur - <i>Stellaria graminea</i>
Grote centaurie - <i>Centaurea scabiosa</i>
Grote ratelaar - <i>Rhinanthus angustifolius</i>
Grote tijm - <i>Thymus pulegioides</i>
Gulden sleutelbloem - <i>Primula veris</i>
Hazenpootje - <i>Trifolium arvense</i>
Heksenmelk - <i>Euphorbia esula</i>
Hopklaver - <i>Medicago lupulina</i>
Jacobskruiskruid - <i>Jacobaea vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i>
Kleine bevernel - <i>Pimpinella saxifraga</i>

Kleine pimpernel - <i>Poterium sanguisorba</i> subsp. <i>sanguisorba</i>
Kleine ratelaar - <i>Rhinanthus minor</i>
Kleine tijm - <i>Thymus serpyllum</i>
Knolboterbloem - <i>Ranunculus bulbosus</i>
Knoopkruid - <i>Centaurea jacea</i>
Kruisdistel - <i>Eryngium campestre</i>
Mannetjesereprijs - <i>Veronica officinalis</i>
Margriet - <i>Leucanthemum vulgare</i>
Muizenoor - <i>Pilosella officinarum</i>
Peen - <i>Daucus carota</i>
Rood zwenkgras - <i>Festuca rubra</i>
Ruige leeuwentand - <i>Leontodon hispidus</i>
Ruw vergeet-mij-nietje - <i>Myosotis ramosissima</i>
Schapezuring - <i>Rumex acetosella</i>
Sikkelklaver - <i>Medicago falcata</i>
Sint-Janskruid - <i>Hypericum perforatum</i>
Smal fakkelfras - <i>Koeleria macrantha</i>
Stijve ogentroost - <i>Euphrasia stricta</i>
Tripmadam - <i>Sedum rupestre</i>
Veldsalie - <i>Salvia pratensis</i>
Viltig kruiskruid - <i>Jacobaea erucifolia</i>
Voorjaarsganzerik - <i>Potentilla verna</i>
Wondklaver - <i>Anthyllis vulneraria</i>
Zachte dravik - <i>Bromus hordeaceus</i>
Zandblauwtje - <i>Jasione montana</i>

Beemdkroon

Peen

Knoopkruid

Duizendblad

Gr Soorten voor droge tot vochtige graslanden op voedselrijke (vaak humeuze) zand-, leem-, zavel-, klei- en gearde veengronden

Aardaker - *Lathyrus tuberosus*

Beemdkroon - *Knautia arvensis*

Beemdooievaarsbek - *Geranium pratense*

Dagkoekoeksbloem - *Silene dioica*

Fluitenkruid - *Anthriscus sylvestris*

Gele morgenster - *Tragopogon pratensis* subsp. *pratensis*

Gestreepte witbol - *Holcus lanatus*

Gewone agrimonie - *Agrimonia eupatoria*

Gewone berenklauw - *Heracleum sphondylium*

Gewone brunel - *Prunella vulgaris*

Gewone engelwortel - *Angelica sylvestris*

Gewone ereprijs - *Veronica chamaedrys*

Gewone hoornbloem - *Cerastium fontanum* subsp. *vulgare*

Gewone smeerwortel - *Symphitum officinale*

Gewone vogelmelk - *Ornithogalum umbellatum*

Gewoon speenkruid - *Ficaria verna*

Glad walstro - *Galium mollugo* subsp. *erectum*

Glanshaver - *Arrhenatherum elatius*

Goudhaver - *Trisetum flavescens*

Grasmuur - *Stellaria graminea*

Groot streepzaad - *Crepis biennis*

Grote bevernel - *Pimpinella major*

Grote vossenstaart - *Alopecurus pratensis*

Heksenmelk - *Euphorbia esula*

Kleine klaver - *Trifolium dubium*

Knolboterbloem - *Ranunculus bulbosus*

Knoopkruid - *Centaurea jacea*

Kruipend zenegroen - *Ajuga reptans*

Kruipende boterbloem - *Ranunculus repens*

Maarts viooltje - *Viola odorata*

Margriet - *Leucanthemum vulgare*

Muskuskaasjeskruid - *Malva moschata*

Peen - *Daucus carota*

Pinksterbloem - *Cardamine pratensis*

Rode klaver - *Trifolium pratense*

Scherpe boterbloem - *Ranunculus acris*

Veldlathyrus - *Lathyrus pratensis*

Veldzuring - *Rumex acetosa*

Vlasbekje - *Linaria vulgaris*

Vogelwikke - *Vicia cracca*

Weidehavikskruid - *Pilosella caespitosa*

Wilde cichorei - *Cichorium intybus*

Witte klaver - *Trifolium repens*

Stinze:

Boerenkrokus - *Crocus tommasinianus*

Gewone vogelmelk - *Ornithogalum umbellatum*

Gewoon sneeuwkllokje - *Galanthus nivalis*

Herfsttijloos - *Colchicum autumnale*

Oosterse sterhyacint - *Scilla siberica*

Vroege sterhyacint - *Scilla bifolia*

Wilde kievitsbloem - *Fritillaria meleagris*

Wilde narcis - *Narcissus pseudonarcissus* subsp. *major*

Winterakoniet - *Eranthis hyemalis*

Zomerklokje - *Leucojum aestivum*

Beemdooievaarsbek

Margriet en Groot streepzaad

Pinksterbloem

Scherpe boterbloem, Dagkoekoeksbloem en Margriet

Rr Soorten ruwe en boszomen op
voedselrijke grond

Akkerkool - *Lapsana communis*
 Boerenwormkruid - *Tanacetum vulgare*
 Dagkoekeksbloem - *Silene dioica*
 Dolle kervel - *Chaerophyllum temulum*
 Fluitenkruid - *Anthriscus sylvestris*
 Geel nagelkruid - *Geum urbanum*
 Gevlekte dovenetel - *Lamium maculatum*
 Gewone engelwortel - *Angelica sylvestris*
 Gewone klit - *Arctium minus*
 Grote kaardenbol - *Dipsacus fullonum*
 Heggendoornzaad - *Torilis japonica*
 Heggenduizendknoop - *Fallopia dumetorum*
 Heggenwikke - *Vicia sepium*
 Hondsdraf - *Glechoma hederacea*
 Kleefkruid - *Galium aparine*
 Kruisbladwalstro - *Cruciata laevipes*
 Look-zonder-look - *Alliaria petiolata*
 Robertskruid - *Geranium robertianum*
 Stinkende ballote - *Ballota nigra* subsp. *meridionalis*
 Stinkende gouwe - *Chelidonium majus*
 Witte dovenetel - *Lamium album*
 Ule dravik - *Anisantha sterilis*
 IJzerhard - *Verbena officinalis*
 Zevenblad - *Aegopodium podagraria*

Br Soorten voor bomen, zomen, mantels
en struiken op matig voedselrijke tot
voedselrijke bodems.

Bomen:

Es - *Fraxinus excelsior*
 Haagbeuk - *Carpinus betulus*
 Ratelpopulier - *Populus tremula*
 Schietwilg - *Salix alba*
 Turkse kraakwilg / Basterdkraakwilg - *Salix euxina* / *Salix x fragilis*
 Wilde lijsterbes - *Sorbus aucuparia*
 Wintereik - *Quercus petraea*
 Witte abeel - *Populus alba*
 Zoete kers - *Prunus avium*
 Zomereik - *Quercus robur*
 Zwarte els - *Alnus glutinosa*
 Zwarte populier - *Populus nigra*

Struiken en lage bomen:

Aalbes - *Ribes rubrum*
 Boswilg - *Salix caprea*
 Eenstijlige meidoorn - *Crataegus monogyna*
 Egelantier - *Rosa rubiginosa*
 Gelderse roos - *Viburnum opulus*
 Gewone vlier - *Sambucus nigra*
 Hazelaar - *Corylus avellana*
 Hondсроos - *Rosa canina*
 Rode kornoelje - *Cornus sanguinea*
 Sleedoorn - *Prunus spinosa*
 Spaanse aak - *Acer campestre*
 Taxus - *Taxus baccata*
 Trosvlier - *Sambucus racemosa*
 Tweestijlige meidoorn - *Crataegus laevigata*
 Vogelkers - *Prunus padus*
 Wegedoorn - *Rhamnus cathartica*
 Wilde kardinaalsmuts - *Euonymus europaeus*

Kruiden:

Bosaardbei - *Fragaria vesca*
Bosandoorn - *Stachys sylvatica*
Bosanemoon - *Anemone nemorosa*
Witte klaverzuring - *Oxalis acetosella*
Boskortsteel - *Brachypodium sylvaticum*
Bosvergeet-mij-nietje - *Myosotis sylvatica*
Boszegge - *Carex sylvatica*
Brede stekelvaren - *Dryopteris dilatata*
Daslook - *Allium ursinum*
Drienerfmuur - *Moehringia trinervia*
Gulden sleutelbloem - *Primula veris*
Gele dovenetel - *Lamiastrum galeobdolon*
Gevlekte aronskelk - *Arum maculatum*
Bleeksporig bosviooltje - *Viola riviniana*
Grote muur - *Stellaria holostea*
Grote veldbies - *Luzula sylvatica*
Klein springzaad - *Impatiens parviflora*
Klimopereprijs - *Veronica hederifolia*
Knopig helmkruid - *Scrophularia nodosa*
Kruipend zenegroen - *Ajuga reptans*
Lelietje-van-dalen - *Convallaria majalis*
Lievevrouwebedstro - *Galium odoratum*
Kleine maagdenpalm - *Vinca minor*
Mannetjesvaren - *Dryopteris filix-mas*
Muskuskruid - *Adoxa moschatellina*
Ruig klokje - *Campanula trachelium*
Schaduwgras - *Poa nemoralis*
Gewoon speenkruid - *Ficaria verna*
Gewone salomonszegel - *Polygonatum multiflorum*
Vingerhoedskruid - *Digitalis purpurea*
Vingerhelmbloem - *Corydalis solida*
Wijfjesvaren - *Athyrium filix-femina*

Stinze:

Adderwortel - *Persicaria bistorta*
Bostulp - *Tulipa sylvestris*
Daslook - *Allium ursinum*
Donkere ooievaarsbek - *Geranium phaeum*
Gele anemoon - *Anemone ranunculoides*
Gele dovenetel - *Lamiastrum galeobdolon*
Gevlekt longkruid - *Pulmonaria officinalis*
Gevlekte aronskelk - *Arum maculatum*
Gewone vogelmelk - *Ornithogalum umbellatum*
Gewoon sneeuwkllokje - *Galanthus nivalis*
Grote sneeuwroem - *Scilla forbesii*
Holwortel - *Corydalis cava*
Italiaanse aronskelk - *Arum italicum*
Lievevrouwebedstro - *Galium odoratum*
Maarts viooltje - *Viola odorata*
Oosterse sterhyacint - *Scilla siberica*
Vingerhelmbloem - *Corydalis solida*
Vroege sterhyacint - *Scilla bifolia*
Wilde hyacint - *Hyacinthoides non-scripta*
Winterakoniet - *Eranthis hyemalis*

Bijlage 3 Lijst van diersoorten die baat kunnen hebben bij biotoopverbetering op Hartenseweg 7

Reptielen -

[Hazelworm - Anguis fragilis](#)

[Levendbarende hagedis - Zootoca vivipara](#)

[Ringslang - Natrix helvetica](#)

Zoogdieren -

[Aardmuis - Microtus agrestis](#)

[Bosmuis- Apodemus sylvaticus](#)

[Bunzing - Mustela putorius](#)

[Dwergspitsmuis – Sorex minutus](#)

[Dwergmuis - Micromys minutus](#)

[Eekhoorn - Sciurus vulgaris](#)

[Egel - Erinaceus europaeus](#)

[Gewone bosspitsmuis - Sorex araneus](#)

[Gewone dwergvleermuis – Pipistrellus pipistrellus](#)

[Hermelijn - Mustela erminea](#)

[Konijn - Oryctolagus cuniculus](#)

[Laatvlieger - Eptesicus serotinus](#)

[Mol - Talpa europaea](#)

[Rosse vleermuis - Nyctalus noctula](#)

[Rosse woelmuis - Myodes glareolus](#)

[Ruige dwergvleermuis - Pipistrellus nathusii](#)

[Steenmarter - Martes foina](#)

[Veldmuis - Microtus arvalis](#)

[Vos - Vulpes vulpes](#)

[Wezel - Mustela nivalis](#)

Vogels -

[Appelvink - Coccothraustes coccothraustes](#)

[Blauwborst - Luscinia svecica](#)

[Bonte vliegenvanger - Ficedula hypoleuca](#)

[Boomklever - Sitta europaea](#)

[Boomkruiper - Certhia brachydactyla](#)

[Boompieper - Anthus trivialis](#)

[Bosrietzanger - Acrocephalus palustris](#)

[Bosuil - Strix aluco](#)

[Braamsluiper - Sylvia curruca](#)

[Buizerd - Buteo buteo](#)

[Fitis - Phylloscopus fuscatus](#)

[Geelgors - Emberiza citrinella](#)

[Gekraagde roodstaart - Phoenicurus phoenicurus](#)

[Glanskop - Poecile palustris](#)

[Goudvink - Pyrrhula pyrrhula](#)

[Grasmus - Sylvia communis](#)

[Gauwe vliegenvanger - Muscicapa striata](#)

[Groene specht - Picus viridis](#)

[Grote bonte specht - Dendrocopos major](#)

[Grote lijster - Turdus viscivorus](#)

[Havik - Accipiter gentilis](#)

[Heggenmus - Prunella modularis](#)

[Houtduif - Columba palumbus](#)

[Huismus – Passer domesticus](#)

[Kleine bonte specht - Dryobates minor](#)

[Kneu - Linaria cannabina](#)

[Koolmees – Parus major](#)

[Matkop - Poecile montanus](#)

[Merel – Turdus merula](#)

[Pimpelmees - Cyanistes caeruleus](#)

[Putter - Carduelis carduelis](#)

[Roodborst - Erithacus rubecula](#)

[Spotvogel - Hippolais icterina](#)

[Tijftjaf - Phylloscopus collybita](#)

[Tuinfluit - Sylvia borin](#)

[Veldleeuwerik - Alauda arvensis](#)

[Vink – Fringilla coelebs](#)

[Vuurgoudhaan - Regulus ignicapilla](#)

[Winterkoning - Troglodytes troglodytes](#)

[Zanglijster - Turdus philomelos](#)

[Zwartkop - Sylvia atricapilla](#)

Hazelworm

Wezel

Grasmus

Groene specht

Putter

Dagvlinders -

Argusvlinder - *Lasiommata megera*

Bont zandoogje - *Pararge aegeria*

Boomblauwtje - *Celastrina argiolus*

Bruin blauwtje - *Aricia agestis*

Bruin zandoogje - *Maniola jurtina*

Bruine eikenpage - *Satyrium ilicis*

Bruine vuurvlinder - *Lycaena tityrus*

Citroenvlinder - *Gonepteryx rhamni*

Eikenpage - *Favonius quercus*

Geelsprietdikkopje - *Thymelicus sylvestris*

Gehakkelde aurelia - *Polygonia c - album*

Groentje - *Callophrys rubi*

Groot dikkopje - *Ochlodes sylvanus*

Groot koolwitje - *Pieris brassicae*

Grote vos - *Nymphalis polychloros*

Hooibeestje - *Coenonympha pamphilus*

Icarusblauwtje - *Polyommatus icarus*

Klein geaderd witje - *Pieris napi*

Klein koolwitje - *Pieris rapae*

Kleine ijsvogelvlinder - *Limenitis camilla*

Koevinkje - *Aphantopus hyperantus*

Koninginnenpage - *Papilio machaon*

Oranje luzernevlinder - *Colias crocea*

Oranje zandoogje - *Pyronia tithonus*

Oranjetipje - *Anthocharis cardamines*

Sleedoorpage - *Thecla betulae*

Wilde bijen -

Aardhommel - *Bombus terrestris*

Akkerhommel - *Bombus pascuorum*

Berijpte geurgroefbij - *Lasioglossum albipes*

Biggenkruidgroefbij - *Lasioglossum villosulum*

Bleekvlekwespbij - *Nomada alboguttata*

Bonte viltbij - *Epeoloides coecutiens*

Boomhommel - *Bombus hypnorum*

Dikkopbloedbij - *Sphecodes monilicornis*

Donkere wespbij - *Nomada marshamella*

Geeltipje - *Nomada sheppardana*

Geelzwarte wespbij - *Nomada succincta*

Gewone franjegroefbij - *Lasioglossum sexstrigatum*

Gewone geurgroefbij - *Lasioglossum calceatum*

Gewone maskerbij - *Hylaeus communis*

Gewone slobkousbij - *Macropis europaea*

Gewone wespbij - *Nomada flava*

Goudpootzandbij - *Andrena chrysoceles*

Grasbij - *Andrena flavipes*

Grijze zandbij - *Andrena vaga*

Grote bladsnijder - *Megachile willughbiella*

Grote wolbij - *Anthidium manicatum*

Grote zijdebij - *Colletes cunicularius*

Heideviltbij - *Epeolus cruciger*

Kleine roetbij - *Panurgus calcaratus*

Kortsprietwespbij - *Nomada fucata*

Lathyrusbij - *Megachile (Chalicodoma) ericetorum*

Matte bandgroefbij - *Lasioglossum leucozonium*

Koninginnenpage

Oranjetip

Boomhommel

Heideviltbij

Wilde bijen (vervolg)-

Parkbronsgroefbij - *Halictus tumulorum*

Pluimvoetbij - *Dasygaster hirtipes*

Poldermaskerbij - *Hylaeus confusus*

Roodharige wespbij - *Nomada lathburiana*

Roodpotige groefbij - *Halictus rubicundus*

Rosse metselbij - *Osmia rufa (bicornis)*

Schoffelbloedbij - *Sphecodes pellucidus*

Sierlijke wespbij - *Nomada panzeri*

Slanke groefbij - *Lasioglossum fulvicorne*

Smalbandwespbij - *Nomada goodeniana*

Steenhommel - *Bombus lapidarius*

Tronkenbij - *Heriades truncorum*

Tuinbladsnijder - *Megachile centuncularis*

Tuinhommel - *Bombus hortorum*

Tuinmaskerbij - *Hylaeus hyalinatus*

Tweekleurige zandbij - *Andrena bicolor*

Veldhommel - *Bombus lucorum*

Vierkleurige koekoekshommel - *Bombus sylvestris*

Viltvlekzandbij - *Andrena nitida*

Vosje - *Andrena fulva*

Vroege zandbij - *Andrena praecox*

Weidehommel - *Bombus pratorum*

Witbaardzandbij - *Andrena barbilabris*

Witkopdwergzandbij - *Andrena subopaca*

Wormkruidbij - *Colletes daviesanus*

Zesvlekkige groefbij - *Lasioglossum sexnotatum*

Zwartbronzen zandbij - *Andrena nigroaenea*

Bijlage 4 Sinusmaaien

Maaibeheer kan voor veel diversiteit zorgen. Met name het klassieke mozaïekmaaien of het wat meer recentere sinusmaaien zijn zeer geschikt. Sinusmaaien gaat als volgt:

Bij omvormen naar bloemrijk grasland:

1. Eind april/begin mei: maaien van het sinuspad, een slingerend pad dat bij voorkeur rondloopt en zo een binnen- en buitenruimte creëert.
2. Mei/begin juni, maaien van de binnenzijde van het sinuspad.
3. Evt. tussendoor nogmaals maaien van de binnenzijde, afhankelijk van de productiviteit van de vegetatie.
4. Eind september: maaien van de buitenzijde van het sinuspad.

Bij instandhouding bloemrijk grasland:

1. Eind mei / begin juni: maaien van het sinuspad.
2. Na 15 juni, maaien van de binnenzijde van het sinuspad.
3. Eventueel tussendoor nogmaals maaien van de binnenzijde, afhankelijk van de productiviteit van de vegetatie.
4. Eind september: maaien van de buitenzijde van het sinuspad.

Enkele referentiebeelden van sinus- en mozaïekmaaien en het uitmaaien van graspaden.

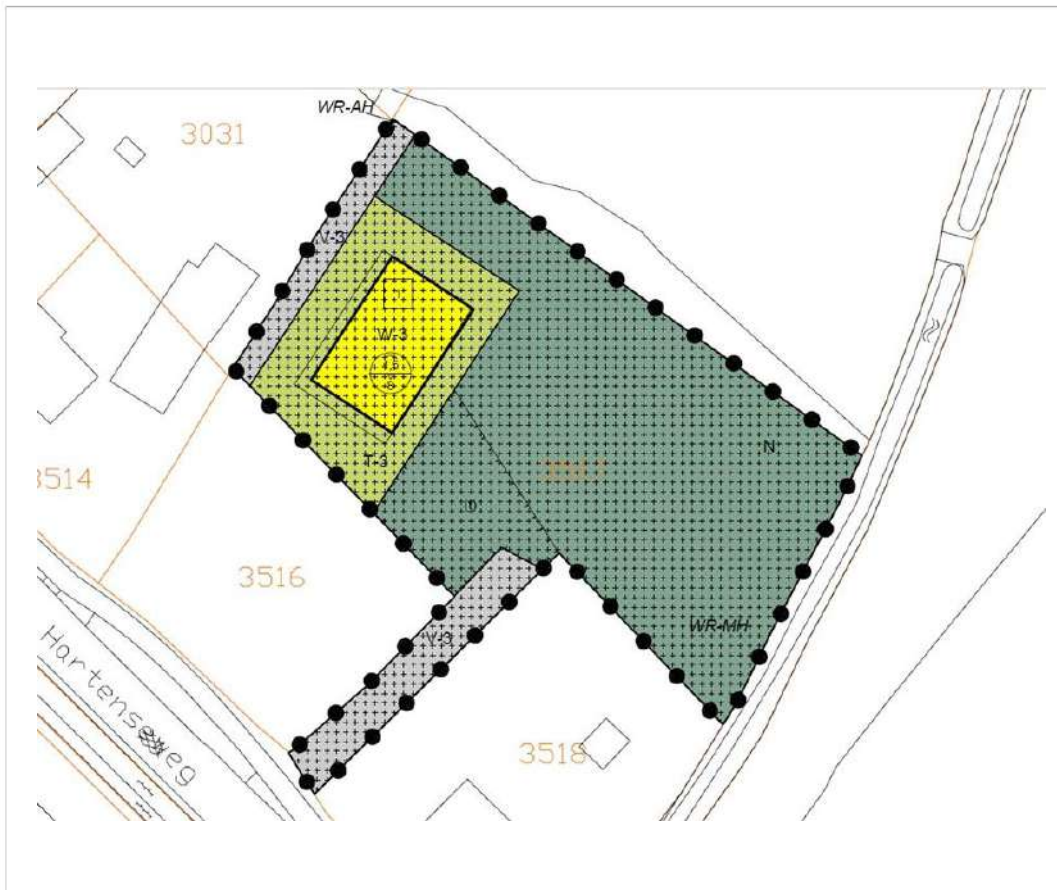

 Akoestisch onderzoek wegverkeerlawaai

 Bestemmingsplan Hartenseweg 7, Renkum

Datum 4 september 2023

Projectgegevens

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai Hartenseweg 7, Renkum

Opdrachtgever Harm Post Advies
Contactpersoon de heer H. Post

Werknummer 618.147.00

Datum 4 september 2023

Adviseur

KuiperCompagnons

Projectverantwoordelijke: ing. J. Kraaijeveld

Behandeld door: M. Delagas

Telefoonnummer: 06 - 22012330

File: j:\618\147\00\3 projectresultaat\hartenseweg 7\geluid\03 rapport\akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai hartenseweg 7 renkum_4 sept 2023 .docm

Inhoudsopgave	blz.
1 Inleiding	1
2 Wettelijk kader	2
2.1 Wet geluidhinder.....	2
Onderzoekszone wegverkeerslawaaï.....	2
Normstelling.....	2
Reductie geluidbelastingen wegverkeerslawaaï.....	2
2.2 Hogere waarden beleid gemeente Renkum.....	3
2.3 Bouwbesluit 2012.....	3
3 Uitgangspunten geluidberekeningen	4
3.1 Wegverkeer.....	4
3.2 Berekeningsmethode.....	4
4 Berekeningsresultaten	5
4.1 Wegverkeerslawaaï.....	5
4.2 Cumulatie.....	5
5 Conclusies	6

Bijlagen

Bijlage 1 Overzicht wegverkeersgegevens

Bijlage 2 Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaaï

Bijlage 3 Berekeningsresultaten wegverkeerslawaaï

1 Inleiding

Aan de Hartenseweg tussen de nummers 5 en 9 bevindt zich een paardenstal. De initiatiefnemer heeft het voornemen de paardenstal op de locatie te slopen en de schuur te vervangen door een woning. De woning zal op de locatie waar nu de schuur staat worden gebouwd. In opdracht van Harm Post Advies is door KuiperCompagnons een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor de projectie van deze nieuwe woning in dit bestemmingsplan.

De locatie is gelegen binnen de, in de Wet geluidhinder (Wgh) vastgelegde onderzoekszone van de Hartenseweg en de Kortenburg. Om deze reden is akoestisch onderzoek vanuit de Wgh noodzakelijk. Een zone rond een industrieterrein of langs een spoorlijn is niet aan de orde zodat de geluidsaspecten industrie en spoorweglawaai buiten beschouwing zijn gelaten.

Leeswijzer

Dit onderzoeksrapport bestaat uit vijf hoofdstukken, waarvan hoofdstuk 1 deze inleiding is. In hoofdstuk 2 is het wettelijk kader beschreven. In hoofdstuk 3 is een beschrijving van de gebruikte gegevens en berekeningsmethode opgenomen. De resultaten zijn in hoofdstuk 4 beschreven en het rapport wordt afgesloten met hoofdstuk 5 waarin de conclusies van het onderzoek worden beschreven.

2 Wettelijk kader

2.1 Wet geluidhinder

Onderzoekszone wegverkeerslawaaï

Langs een weg bevindt zich overeenkomstig artikel 74 Wgh aan weerszijden een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe woningen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd dient te worden onderzocht of aan de grenswaarden van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh. Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

De nieuwe ontwikkeling wordt gerealiseerd in de zone van de Hartenseweg en de Kortenburg. Voor de Hartenseweg is de zone 200 meter (2 x 1 rijstroken stedelijk gebied) en voor de Kortenburg 250 m (2 x 1 rijstroken buitenstedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

Normstelling

In het geval nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals nieuwe woningen, worden geprojecteerd binnen een zone van een weg dan mag de geluidbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk te zijn of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gennep bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden.

In tabel 1 is de voorkeurswaarde en de maximale hogere waarde voor wegverkeerslawaaï opgenomen.

Tabel 1: Grenswaarden wegverkeerslawaaï uit de Wet geluidhinder.

	Voorkeursgrenswaarde	Maximale hogere waarde
Lokale wegen	48 dB (art. 82, lid 1 Wgh)	63 dB (art. 83, lid 2 Wgh)

Reductie geluidbelastingen wegverkeerslawaaï

Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst afneemt, mogen de berekende geluidbelastingen op de gevels worden gereduceerd. Volgens artikel 110g Wgh is deze reductie 5 dB bij wegen met een rijnsnelheid van lager dan 70 km/h.

De resultaten van alle wegen die in dit onderzoek betrokken zijn, zijn daarom gereduceerd met 5 dB.

2.2 Hogere waarden beleid gemeente Renkum

Uit het onderzoek blijkt dat geen hogere waarde aan de orde is, zodat een beschrijving van het geluidbeleid in deze situatie geen meerwaarde heeft.

2.3 Bouwbesluit 2012

In het Bouwbesluit 2012 is aangegeven wat de karakteristieke geluidwering moet zijn om een binnenwaarde, bij gesloten ramen, te garanderen voor verblijfsgebieden van nieuwe woningen. De karakteristieke geluidwering is voor wegverkeerslawaai in het Bouwbesluit 2012 vastgesteld als de vastgestelde hogere waarde minus 33 dB. Er geldt een minimale eis van 20 dB. Het bepalen van de geluidwerende voorzieningen met betrekking tot de karakteristieke geluidwering valt buiten de opzet van dit rapport.

3 Uitgangspunten geluidberekeningen

Hierna worden de uitgangspunten voor de berekeningen van het wegverkeerlawaai beschreven. Het gaat om de gehanteerde gegevens en de gebruikte berekeningsmethode.

3.1 Wegverkeer

Voor de lokale wegen zijn de prognosegegevens voor het jaar 2030 aangeleverd door de Omgevingsdienst Regio Arnhem. Deze gegevens zijn afkomstig uit de RVMK Regio_Arnhem_V_2022.4_BASIS-RVMK_1_20230707.

Aangeleverd zijn de verkeersintensiteiten voor het prognosejaar 2030 onderverdeeld in lichte, middelzware en zware motorvoertuigen en de verdeling van het verkeer in de dag-, avond- en nachtperiode. Het wegdektype en de wettelijk toegestane rijnsnelheid is eveneens in deze gegevens opgenomen. Voordat alle verkeersgegevens zijn ingelezen is het meegeleverde wegdekkenbestand geïmporteerd zodat ook alle stille wegdekken correct worden ingelezen.

Voor de autonome groei van het verkeer in de periode van 2030 tot het voor dit onderzoek maatgevende jaar 2034 is uitgegaan van 1,0% per jaar.

Opgemerkt wordt dat in de aangeleverde gegevens niet het deel van de Hartenseweg is opgenomen waarlangs de woning wordt gebouwd. Wel is informatie aangeleverd van het deel van de Hartenseweg ten westen van de Kortenburg en voor de Beukenlaan ten oosten van de Hartenseweg. Omdat op alle aansluitende wegen een verkeersintensiteit aan de orde is van 300 motorvoertuigen is deze verkeersintensiteit ook aangehouden op het deel van de Hartenseweg ter hoogte van de nieuw te bouwen woning.

Een overzicht van alle gehanteerde gegevens voor de lokale wegen voor het prognosejaar 2034, is weergegeven in bijlage 1 van dit rapport.

3.2 Berekeningsmethode

Voor de berekening van de geluidsbelasting vanwege het wegverkeer is een rekenmodel opgesteld volgens Standaardrekenmethode 2 zoals vastgelegd in het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012.

In de rekenmodellen zijn de geluidbronnen (wegen), objecten (gebouwen/schermen enz.), bodemgebieden (hard/zacht gebieden) en toetspunten ingevoerd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Geomilieu, versie 2023.1.

Voor de ligging van de nieuwe woning is uitgegaan van de grenzen van het bouwvlak op de verbeelding van het bestemmingsplan. Voor de bouwhoogte is ook uitgegaan van de regels van het bestemmingsplan. Uitgegaan is van een maximale bouwhoogte van 8 m. Dit komt neer op een beoordelingshoogte van 1,5 m, 4,5 m en 7,5 m.

4 Berekeningsresultaten

4.1 Wegverkeerslawaaï

De berekeningsresultaten van dit onderzoek zijn in bijlage 3 opgenomen. Op de afbeelding in bijlage 3 is de geluidsbelasting gepresenteerd voor het verkeer op alle in het model opgenomen wegen. Dit zijn naast de Hartenseweg ook de Kortenburg, de Beukenlaan. De berekende geluidbelasting is voor deze wegen maximaal 39 dB en is daarom ruim lager dan de voorkeursgrenswaarde. Dit betekent dat geluid op grond van de Wgh geen belemmering oplevert en een hogere waarde procedure niet aan de orde is.

De verkeersintensiteit op het deel van de Hartenseweg is geschat op basis van de naastgelegen wegen. Omdat de geluidsbelasting laag is kan veel meer verkeer over deze weg rijden voordat de voorkeursgrenswaarde zal worden overschreden. De ruimte van 9 dB komt overeen met een 8 maal zo hoge verkeersintensiteit voordat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden.

4.2 Cumulatie

Uit het onderzoek volgt dat de voorkeursgrenswaarde door geen van de beschouwde bronnen wordt overschreden. Om deze reden is geen sprake van cumulatie van geluid.

5 Conclusies

In opdracht van Harm Post Advies is door KuiperCompagnons een akoestisch onderzoek uitgevoerd voor het adres Hartenseweg 7 in de gemeente Renkum. De initiatiefnemer heeft het voornemen de paardenstal op de locatie te slopen en te vervangen door één woning. De locatie is gelegen binnen de, in de Wgh vastgelegde onderzoekszone van de Hartenseweg en de Kortenburg zodat akoestisch onderzoek noodzakelijk is.

Een zone rond een industrieterrein of langs een spoorlijn is niet aan de orde zodat de geluidsaspecten industrie en spoorweglawaai buiten beschouwing zijn gelaten.

Uit het onderzoek volgt dat de voorkeursgrenswaarde door geen van de beschouwde bronnen wordt overschreden. Dit betekent dat het aspect wegverkeerslawaai niet leidt tot belemmeringen en dat een hogere waarde procedure niet aan de orde is.

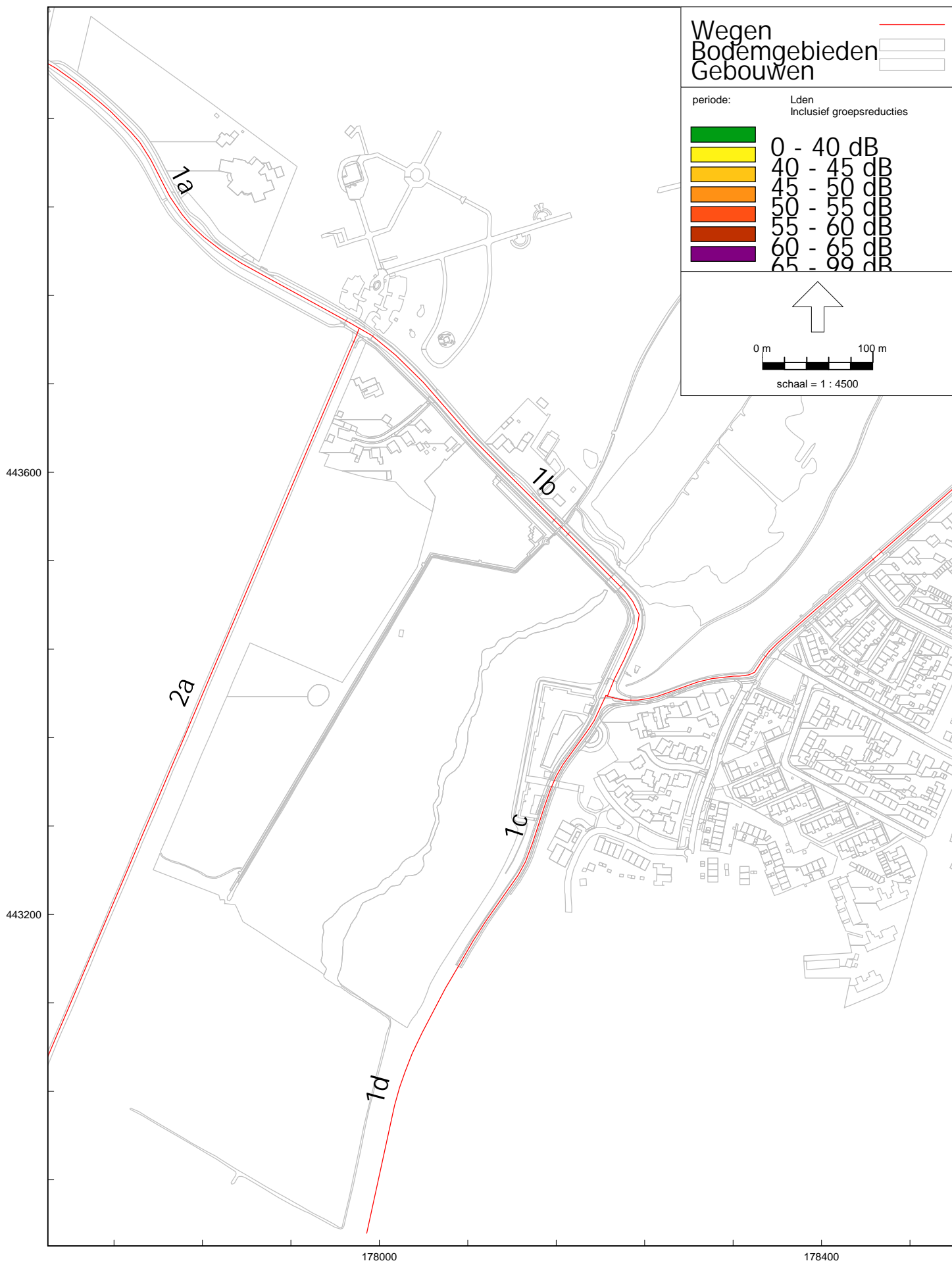
Bijlagen >>>

618.147.00

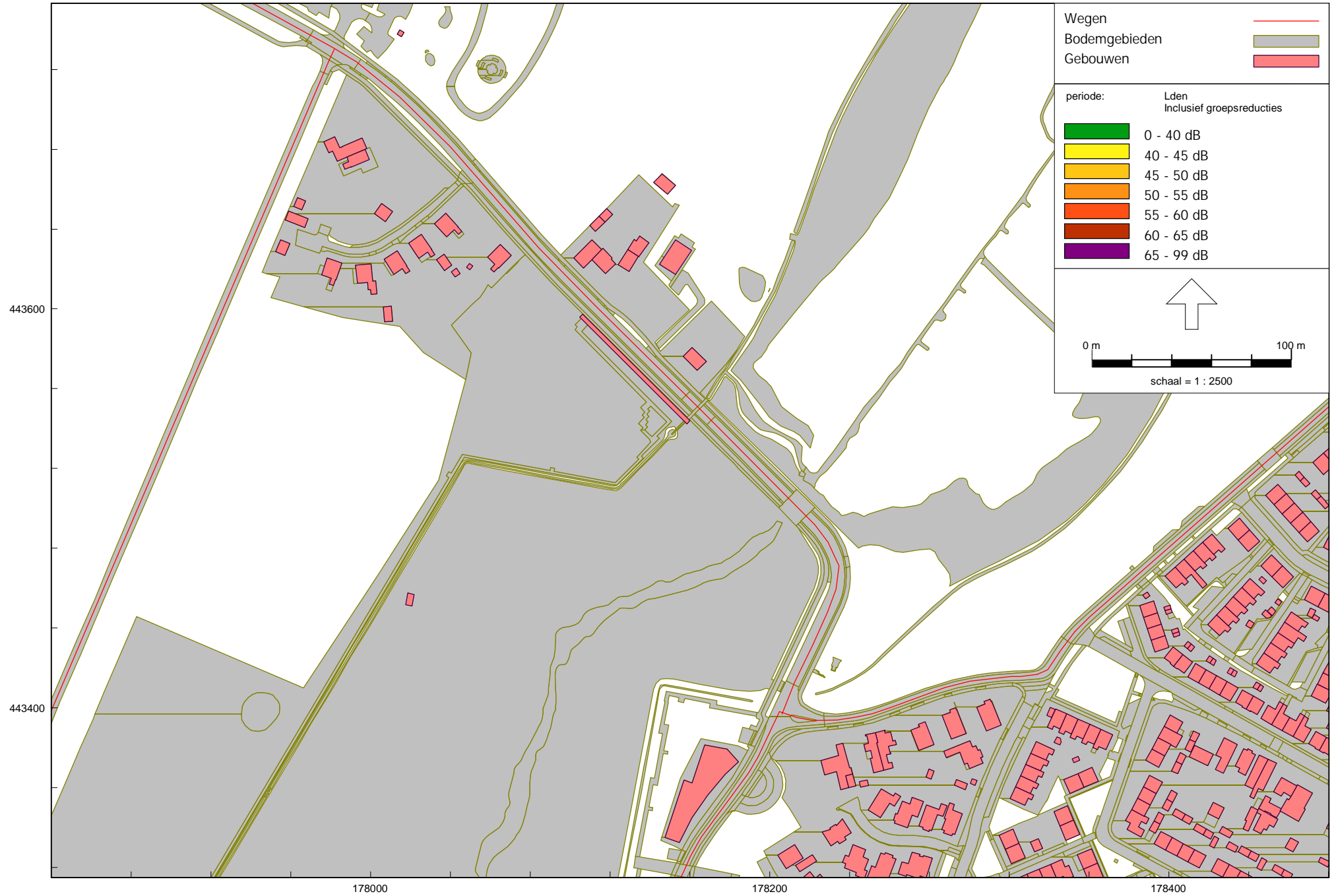

Verkeersgegevens prognosejaar 2034; Akoestisch onderzoek Hartenseweg 7, Renkum.

Wegnr	Naam weg	Intensiteit	Daguur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Avonduur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Nachtuur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Rijsnelheid	Wegdek
1a	Hartenseweg	312	6,75	96,54	2,86	0,60	2,91	98,19	1,54	0,27	0,92	95,82	3,34	0,84	60	Referentiewegdek
1b	Hartenseweg	312	6,75	96,54	2,86	0,60	2,91	98,19	1,54	0,27	0,92	95,82	3,34	0,84	50	Referentiewegdek
1c	Beukenlaan	312	6,78	95,70	3,75	0,54	3,05	97,66	2,08	0,26	0,80	94,99	4,27	0,74	30	Referentiewegdek
1d	Beukenlaan	312	6,80	91,48	5,34	3,18	2,99	95,43	3,03	1,54	0,81	89,73	6,00	4,27	30	Referentiewegdek
2a	Kortenburg	312	6,75	93,37	6,63	0,00	3,05	94,06	5,94	0,00	0,85	92,22	7,78	0,00	60	Referentiewegdek

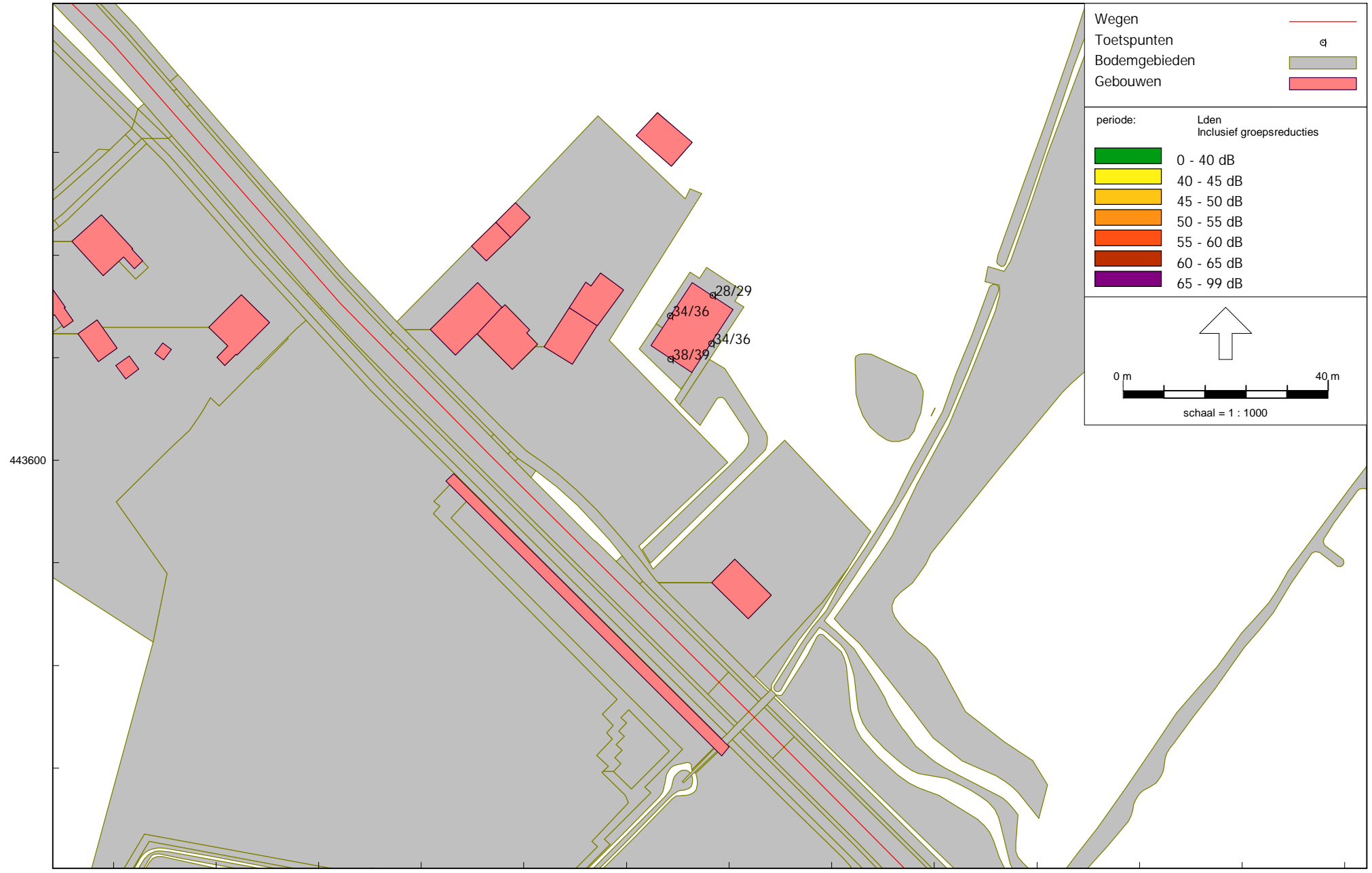

RMG-2012, wegverkeer, [Hartensweg 7 Renkum - wegverkeer] , Geomilieu V2023.1 Licentiehouders: KuiperCompagnons

Overzicht rekenmodel conform Standaardrekenmethode 2

RMG-2012, wegverkeer, [Hartenseweg 7 Renkum - wegverkeer] , Geomilieu V2023.1 Licentiehouder: KuiperCompagnons

Berekeningsresultaten wegverkeerslawaa

De resultaten zijn gereduceerd met 5 dB ex artikel 110g Wgh

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

*Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

KuiperCompagnons
Hartenseweg 7,
6871NB Renkum

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Hartenseweg 7 Renkum
Beweiding 2 paarden versus bouw van 1 woning

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

Rzfcqt1bq13
31 augustus 2023, 14:22
Wnb-rekengrid

Totale emissie

Beweiding - Referentie
Situatie 2 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2020	2,1 kg/j	-
2023	7,5 g/j	14,5 kg/j

Resultaten

Beweiding - Referentie
Situatie 2 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
0,27 mol/ha/j	4185812	Veluwe
0,13 mol/ha/j	4178166	Veluwe
0,00 ha		
72,03 ha		
0,01 mol/ha/j		
0,16 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen

	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
 Mobiele werktuigen Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning Bouw woning Hartenseweg 7 bouwkraan ; Aanleg	-	14,4 kg/j
 Verkeersnetwerk	7,5 g/j	0,1 kg/j

Beweiding (Referentie), rekenjaar 2020

Emissiebronnen

Emissie NH₃

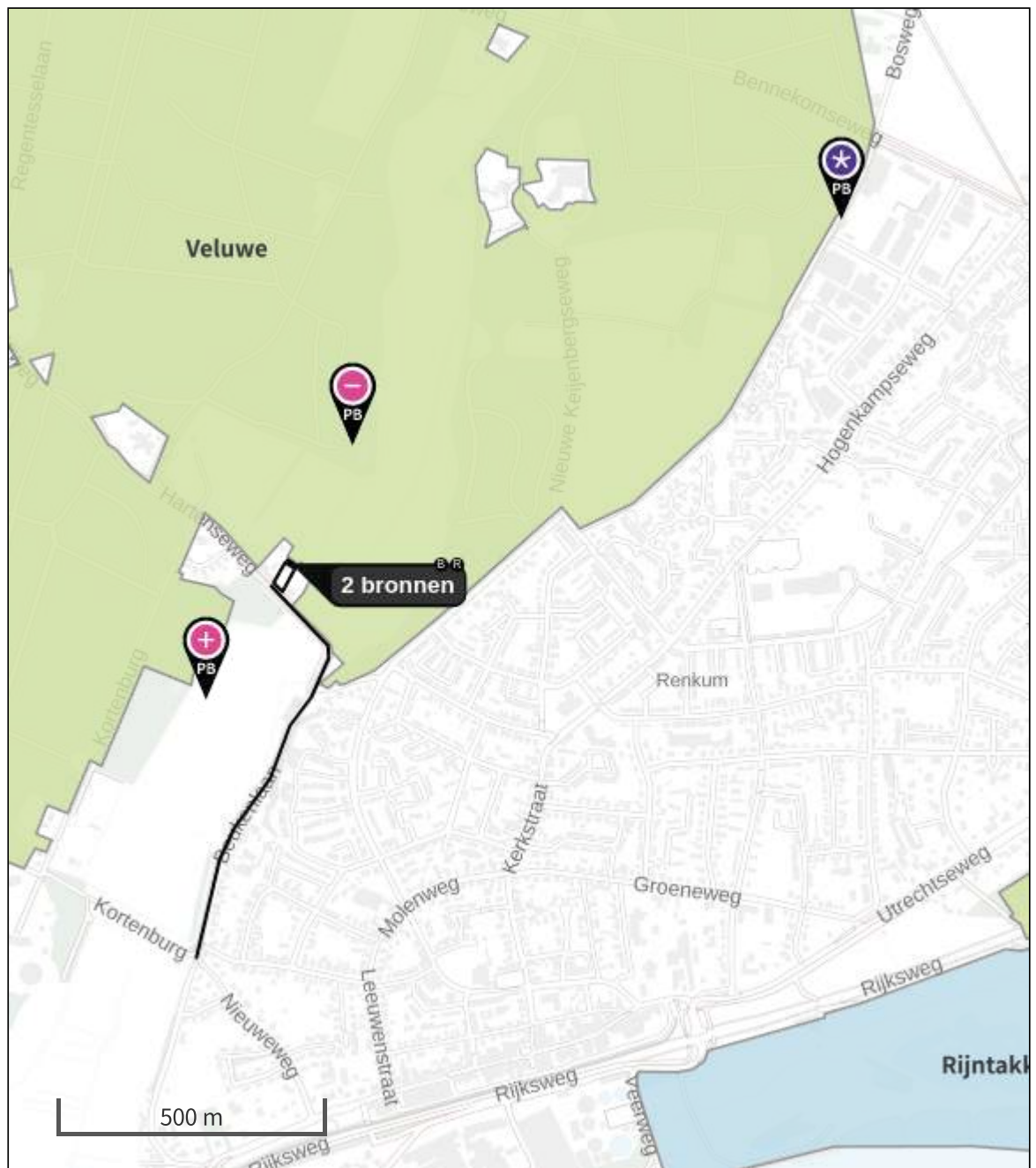
Emissie NO_x

1 Landbouw | Landbouwgrond | Beweiding

2,1 kg/j

-

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrictlijn	Grootste toename (projectberekening)
Vogelrichtlijn	Grootste afname (projectberekening)
Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn	Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
Niet bepaald	

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingsituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	72,03	2.389,28	0,00	0,01	72,03	0,16

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Veluwe (57)	72,03	2.389,28	0,00	0,01	72,03	0,16

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

Naam	Bouwen casco en afbouw	Links	Rechts	NO _x	0,1 kg/j
Locatie	X:178132,84 Y:443255,33	Type scherm	-	-	NO ₂ 31,3 g/j
Lengte	811,14 m	Hoogte	-	-	NH ₃ 7,5 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-	
Rijrichting	Beide richtingen				
Tunnelfactor	1				
Type hoogteligging	Normaal				
Weghoogte	0 m				

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	280,0 p/jaar	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 p/jaar	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	20,0 p/jaar	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/jaar	0,0 %

2 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouw woning	Uittreedhoogte	<u>4,0 m</u>	NO _x	14,4 kg/j
	Hartenseweg 7	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
	bouwkraan ; Aanleg	Spreiding	4 m		
Locatie	X:178147,34				
	Y:443609,99				
Oppervlakte	0,11 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Standaard Profiel				
	Industrie				

Beweiding, Rekenjaar 2020

1 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Beweiding	Uittreedhoogte	<u>0,5 m</u>	NH ₃	2,1 kg/j
Locatie	X:178159,39 Y:443637,03	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
Oppervlakte	0,01 ha	Spreiding	0 m		
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Beweiding	NO _x	0,0 kg/j
		NH ₃	2,1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van
 AERIUS versie 2022.2_20230808_506285819f
 Database versie 2022.2_506285819f
 Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- [Overzicht](#)
- [Samenvatting situaties](#)
- [Resultaten](#)
- [Detailgegevens per emissiebron](#)

*Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers*

Contactgegevens

Rechtspersoon
Inrichtingslocatie

KuiperCompagnons
Hartenseweg 7,
1111AA Renkum

Activiteit

Omschrijving
Toelichting

Hartenseweg 7 Renkum
Sloop paardenstal voor 2 rijpaarden en gebruik van 1 woning (8 personenauto's per dag en extra vrachtverkeer) Emissie referentie op basis van beweiding

Berekening

AERIUS kenmerk
Datum berekening
Rekenconfiguratie

S5ojNic2V6mL
04 september 2023, 14:16
Wnb-rekengrid

Totale emissie

Situatie 1 - Referentie
Situatie 2 - Beoogd

Rekenjaar	Emissie NH ₃	Emissie NO _x
2020	2,1 kg/j	-
2023	75,4 g/j	1,2 kg/j

Resultaten

Situatie 1 - Referentie
Situatie 2 - Beoogd
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)
Grootste toename
Grootste afname

Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
0,27 mol/ha/j	4185812	Veluwe
0,02 mol/ha/j	4173580	Veluwe
0,00 ha		
209,25 ha		
0,00 mol/ha/j		
0,26 mol/ha/j		

Situatie 2 (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen

Emissie NH₃

Emissie NO_x

 Verkeersnetwerk

75,4 g/j

1,2 kg/j

Situatie 1 (Referentie), rekenjaar 2020

Emissiebronnen

Emissie NH₃

Emissie NO_x

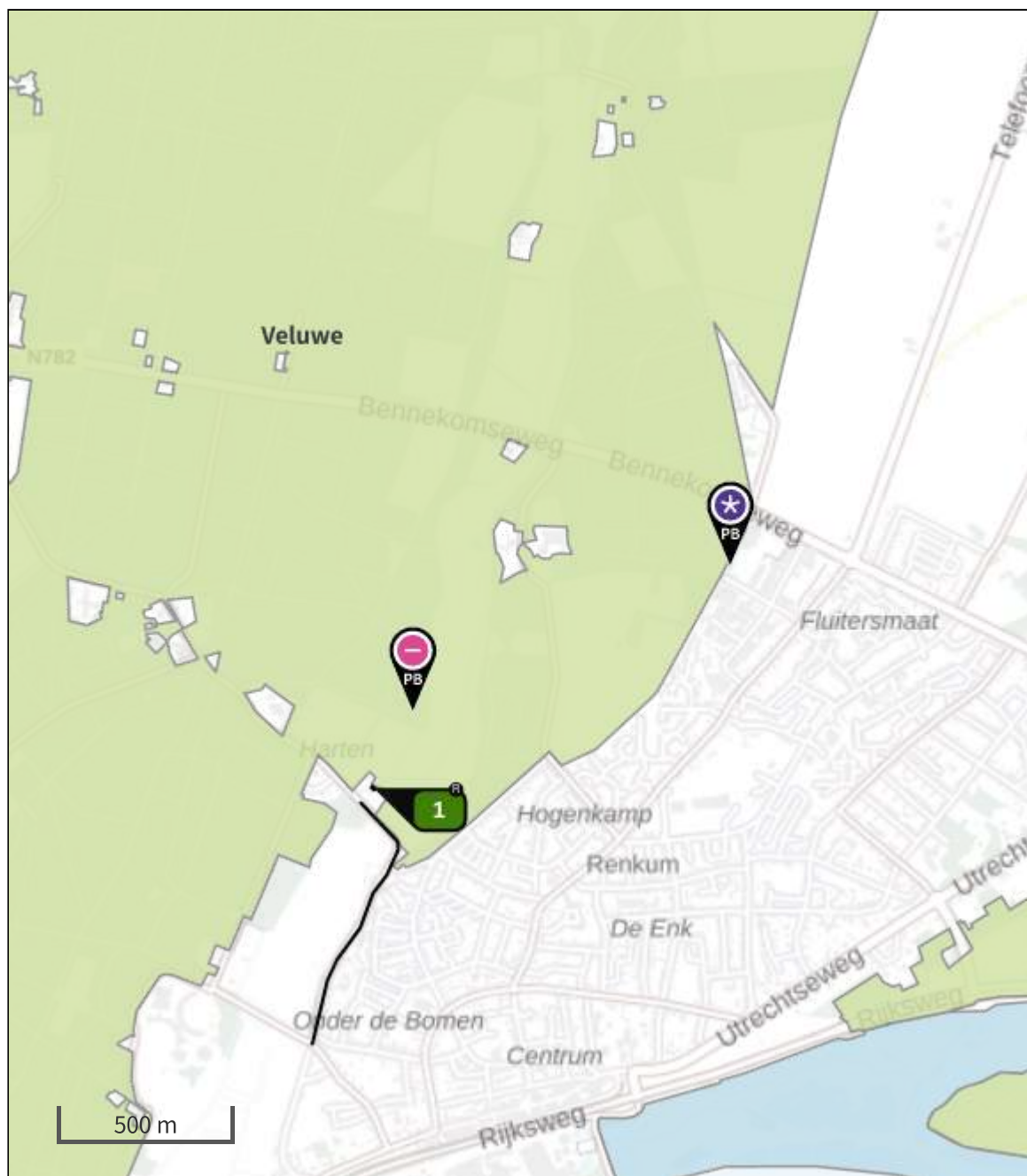
1 Landbouw | Landbouwgrond | Referentiesituatie

2,1 kg/j

-

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitrichtlijn	Grootste toename (projectberekening)
Vogelrichtlijn	Grootste afname (projectberekening)
Vogelrichtlijn, Habitrichtlijn	Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)
Niet bepaald	

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingsituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Situatie 2" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	209,25	2.389,27	0,00	0,00	209,25	0,26

Per gebied	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Veluwe (57)	209,25	2.389,27	0,00	0,00	209,25	0,26

Situatie 2, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

Naam	Verkeersproductie woning		Links	Rechts	NO _x	1,2 kg/j
Locatie	X:178132,84 Y:443255,33	Type scherm	-	-	NO ₂	0,3 kg/j
Lengte	811,14 m	Hoogte	-	-	NH ₃	75,4 g/j
Wegtype	Buitenweg	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					
Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file			
Licht verkeer	Voorgescreven factoren	8,0 p/etmaal				0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgescreven factoren	0,5 p/etmaal				0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgescreven factoren	0,5 p/etmaal				0,0 %
Busverkeer	Voorgescreven factoren	0,0 p/etmaal				0,0 %

Situatie 1, Rekenjaar 2020

1 Landbouw | Landbouwgrond

Naam	Referentiesituatie	Uittreedhoogte	<u>0,5 m</u>	NH ₃	2,1 kg/j
Locatie	X:178159,01	Warmteinhoud	<u>0,000 MW</u>		
	Y:443636,37	Spreiding	0 m		
Oppervlakte	0,00 ha				
Wijze van ventilatie	Niet geforceerd				
Temporele variatie	Meststoffen				

	Type	Stof	Emissie
	Beweiding	NO _x	0,0 kg/j
		NH ₃	2,1 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van
 AERIUS versie 2022.2_20230808_506285819f
 Database versie 2022.2_506285819f
 Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
<https://www.aerius.nl/>

adviesrapport

Voortoets woningbouw Hartenseweg 7, Renkum

Effectbeoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden

Opdrachtgever

Gemeente Renkum

Status

Definitief

T (085) 4871265
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Voortoets woningbouw Hartenseweg 7, Renkum

Subtitel

Effectbeoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden

Projectcode	Datum	Status
23-388	1 september 2023	Definitief

Auteur(s)

A. (Anne) Gerritsma

Modellering & GIS

A. (Anne) Gerritsma

Tweede lezer

M. (Marco) van der Sluis

Opdrachtgever

Gemeente Renkum

©Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Gerritsma, A. (2023). Voortoets woningbouw Hartenseweg 7, Renkum. Effectbeoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden. Rapport 23-388. Ecogroen bv, Arnhem.

Inhoud

	Samenvatting	4
1.	Inleiding	5
1.1	Aanleiding en doelstelling	5
1.2	Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling	5
1.2.1	Huidige situatie en ligging van het plangebied	5
1.2.2	Voorgenomen ontwikkeling	7
1.3	Leeswijzer	9
2.	Wettelijk kader	10
2.1	Wet natuurbescherming	10
2.2	Methode	11
3.	Effectbeoordeling	12
3.1	Relevante Natura 2000-gebieden	12
3.1.1	Ligging en afbakening Natura 2000-gebieden	12
3.1.2	Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Veluwe	13
3.2	Mogelijke effecten	14
3.3	Habitattypen	15
3.3.1	Verstoring van typische soorten	15
3.4	Habitatrichtlijnsoorten	16
3.4.1	Kamsalamander	16
3.4.2	Vliegend hert	16
3.4.3	Meervleermuis	17
3.4.4	Overige habitatrichtlijnsoorten	17
3.5	Broedvogels	18
3.5.1	Wespendief en zwarte specht	18
3.5.2	IJsvogel	19
3.5.3	Overige broedvogelsoorten	19
	Geraadpleegde bronnen	20

Samenvatting

Aanleiding en doelstelling

Gemeente Renkum verkent wat de (on)mogelijkheden zijn om een nieuwe woning te realiseren aan de Hartenseweg 7 te Renkum. Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan is noodzakelijk om hier een nieuwe woning te realiseren. Het realiseren van een woning gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of plannen en projecten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden. In voorliggende toets zijn de mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden beoordeeld.

Natura 2000-gebieden

- Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied Veluwe. Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan één kilometer afstand. Significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van overige Natura 2000-gebieden zijn uitgesloten.
- De mogelijke effecten van voorgenomen plan beperken zich tot verstoring door geluid, verstoring door licht en optische verstoring. Effecten als gevolg van stikstofdepositie zijn in een separate rapportage uitgewerkt (zie bijlage 5 van het ontwerp bestemmingsplan).
- Uit de effectbeoordeling blijkt dat op basis van de bestaande verstoringsbronnen in de omgeving van het plangebied de aanlegfase en gebruiksfase van de woning niet leiden tot extra verstoring van habitattypen en leefgebieden van habitatrictlijnsoorten en broedvogels. Significante gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Veluwe zijn uitgesloten.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Gemeente Renkum verkent wat de (on)mogelijkheden zijn om een nieuwe woning te realiseren aan de Hartenseweg 7 te Renkum. Het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan is noodzakelijk om hier een nieuwe woning te realiseren. Het realiseren van een woning gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving omtrent de bescherming van natuur verplicht vooraf te toetsen of plannen en projecten (kunnen) conflicteren met beschermde natuurwaarden.

In opdracht van de gemeente Renkum heeft Ecogroen een toets uitgevoerd om na te gaan of het plan strijdig is met de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000-gebieden. Hierbij zijn de effecten als gevolg van stikstofdepositie buiten beschouwing gelaten. Een stikstofberekening is separaat opgesteld en als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd (zie bijlage 5 van het ontwerpbestemmingsplan).

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkeling

1.2.1 *Huidige situatie en ligging van het plangebied*

Het plangebied is gelegen aan de Hartenseweg 7 te Renkum. Binnen het plangebied is een schuur, toegangsweg bestaande uit puinverharding en beplanting aanwezig (zie figuur 1.1 en figuur 1.2). Het perceel heeft in de huidige situatie de bestemming 'natuur, met agrarisch medegebruik'.

Het plangebied maakt onderdeel uit van een cluster van vier percelen met bebouwing. Op de overige drie percelen zijn woningen, schuren, een paardenstal en verschillende type beplanting aanwezig.

Het plangebied grenst aan het Renkums Beekdal en Natura 2000-gebied Veluwe. De bebouwde kom van Renkum ligt aan de andere kant van het Renkums Beekdal op ongeveer 250 meter ten oosten van het plangebied. Het Renkums Beekdal bestaat ter hoogte van het plangebied uit de loop van de Oliemolenbeek en de Halve radsbeek (zie figuur 1.3). Aan weerszijden van het beekdal bevindt zich bos op de hoger gelegen delen van het beekdal. In deze bossen lopen verschillende recreatiepaden.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (rood omlijnd). Bron achtergrond: PDOK.

Figuur 1.2 Huidige inrichting van het plangebied. Bron: Van Daatselaar & Jansen, 2023.

Figuur 1.3 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe (geel vlak), het Renkums Beekdal (groen omlijnd), de beken (blauwe lijnen) en de bebouwde kom van Renkum (rechtsonder). Bron achtergrond: PDOK.

1.2.2 Voorgenomen ontwikkeling

De bestaande schuur wordt gesloopt en op dezelfde plek wordt een nieuwe woning gebouwd. De woning is een zogenoemde schuurwoning. De woning wordt gebouwd van hout en bestaat uit één woonlaag met een kap met een nokhoogte van 8 meter en krijgt een landelijke, sobere uitstraling. Aan de noordkant van de woning wordt een terras gerealiseerd als integraal onderdeel van de woning (zie figuur 1.4). In het bestemmingsplan is vastgelegd dat er geen losse bijgebouwen mogen worden gerealiseerd op het perceel, dat er geen terreinverlichting toegestaan is en dat er maximaal drie verlichtingspunten die naar beneden moeten schijnen aan de gevel van de woning mogen worden aangebracht. Het hemelwater wordt op het terrein opgevangen en bewaard voor eigen gebruik. De toegangsweg naar de toekomstige woning bestaat uit halfverharding (Van Daatselaar & Jansen, 2023). De delen van het plangebied met de bestemming 'Natuur' worden ingericht en beheerd als kruidenrijk of bloemrijk grasland (zie figuur 1.4 en figuur 1.5; Van Daatselaar & Jansen, 2023).

Figuur 1.4 Schets van de toekomstige inrichting van het plangebied. Bron: Van Daatselaar & Jansen, 2023.

Figuur 1.5 Weergave van nieuwe bestemmingen binnen het ontwerp bestemmingsplan (grijs: verkeer; lichtgroen: tuin; geel: woning; donkergroen: natuur; gearceerd: dubbelbestemming archeologie). Bron: ruimtelijkeplannen.nl.

1.3 Leeswijzer

Het wettelijk kader waarbinnen de voortoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Vervolgens wordt een effectenanalyse en -beoordeling gegeven ten aanzien van Natura 2000 in hoofdstuk 3. Tot slot zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven.

2. Wettelijk kader

2.1 Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport wordt ingegaan op het onderdeel Natura 2000-gebieden. Het onderdeel soortbescherming is separaat getoetst (Adviesbureau Mertens B.V., 2020). Houtopstanden zijn niet aanwezig. In kader 2.1 is een samenvatting van de relevante wetteksten gegeven.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet natuurbescherming (ook: Wnb) kent een zorgplicht voor natuur en soorten. De zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn/haar handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege of voorkomt de gevolgen. Dit laatste kan door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van (een maatregelen in het kader van) zorgplicht is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 gebieden (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen en projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve gevolgen kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen significant negatieve gevolgen optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project niet nodig. Zijn significant negatieve gevolgen niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Toetsingskader bestemmingsplannen

Ten behoeve van vaststelling of wijziging van een bestemmingsplan dient (conform jurisprudentie¹) ten aanzien van Natura 2000 getoetst te worden aan artikel 2.7 en 2.8 van de Wet natuurbescherming. Dit houdt kortweg in dat voorafgaand aan vaststelling van het bestemmingsplan moet worden nagegaan of (uitvoering van) het plan kan leiden tot mogelijk significant negatieve gevolgen voor een Natura 2000-gebied. Volgens vaste jurisprudentie bestaat deze toets uit een vergelijking tussen de huidige feitelijke, planologisch legale situatie en de toekomstige maximale plansituatie.

¹ ECLI:NL:RVS:2020:2318

2.2 Methode

In een voortoets is beoordeeld of het bestemmingsplan kan leiden tot (significant) negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden. Er is gestart met het bepalen van welke vormen van mogelijke effecten sprake kan zijn. Vervolgens is op basis van literatuuronderzoek bepaald of er een ecologische relatie is tussen het plangebied en een Natura 2000-gebied en in hoeverre het initiatief kan leiden tot negatieve gevolgen voor aangewezen instandhoudingsdoelen voor een Natura 2000-gebied. Indien (mogelijk) sprake is van (significant) negatieve gevolgen is advies gegeven over te nemen vervolgstappen, zoals nader onderzoek of bepaling of er uitzicht is op een eventuele vergunning Wet natuurbescherming.

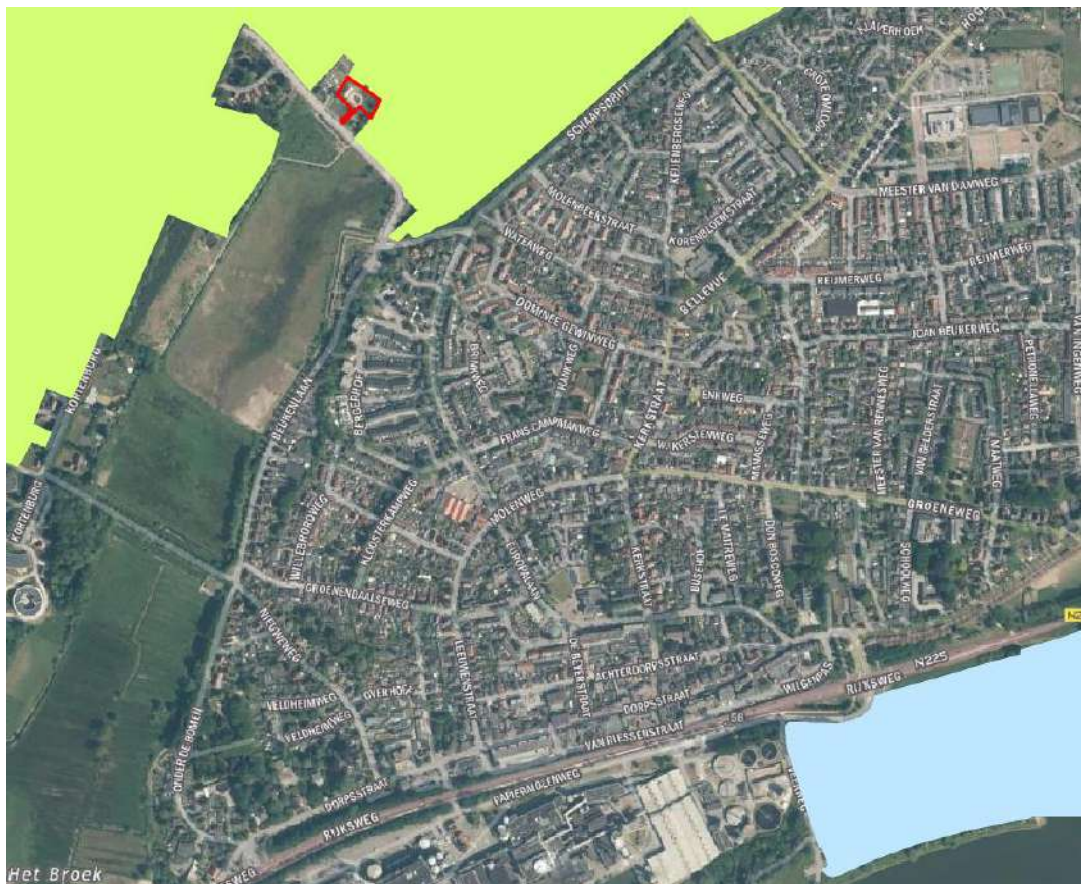

3. Effectbeoordeling

3.1 Relevante Natura 2000-gebieden

3.1.1 Ligging en afbakening Natura 2000-gebieden

Het plangebied grenst aan Natura 2000-gebied Veluwe. Overige omliggende Natura 2000-gebieden, zoals Natura 2000-gebied Rijntakken liggen op meer dan 1 kilometer afstand (zie figuur 3.1). Negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen van deze verder weg gelegen Natura 2000-gebieden zijn – met uitzondering van gevolgen door stikstofdepositie – uitgesloten vanwege de aard van het plan en de afstand tot het plangebied.

Figuur 3.1 Ligging van plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied Veluwe (groene vlak) en Natura 2000-gebied Rijntakken (blauwe vlak). Bron achtergrond: PDK.

3.1.2 Instandhoudingsdoelen Natura 2000-gebied Veluwe

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, duwden de ijslobben van het landijs enorme hoeveelheden door de rivieren aangevoerd zand en grond voor zich uit en opzij en vormden zo de stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in totaal nog 1.400 hectare stuifzand op de Veluwe. Bij Kootwijk is één van de grootste actieve stuifzandgebieden van Europa. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen (Mosterdveen) voor. In het beekdal van de Hierdense en Staverdense Beek worden schraallanden aangetroffen. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijke bronbossen voorkomen (Min. van EZ, 2014a). Tabel 3.1 geeft een overzicht van de instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebied Veluwe.

Tabel 3.1 Instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied Veluwe (Min. van EZ, 2014a).

>: uitbreidingsdoelstelling; =: behoudsdoelstelling.

Habitattypen		Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	
H2310	Stuifzandheiden met struikhei	>	>	
H2320	Binnenlandse kraaiheibegroeiingen	=	=	
H2330	Zandverstuivingen	>	>	
H3130	Zwakgebufferde vennen	=	=	
H3160	Zure vennen	=	>	
H3260A	Beken en rivieren met waterplanten - waterranonkels	>	>	
H4010A	Vochtige heiden - hogere zandgronden	>	>	
H4030	Droge heiden	>	>	
H5130	Jeneverbesstruwelen	=	>	
H6230	Heischrale graslanden	>	>	
H6410	Blauwgraslanden	>	>	
H7110B	Actieve hoogvenen - heideveentjes	>	>	
H7140A	Overgangs- en trilvenen - trilvenen	=	=	
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	>	>	
H7230	Kalkmoerassen	=	=	
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	>	>	
H9190	Oude eikenbossen	>	>	
H91D0	Hoogveenbossen	=	=	
H91E0C	Vochtige alluviale bossen - beekbegeleidende bossen	=	>	
Habitatrichtlijnsoorten		Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling populatie
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	>	>	>
H1083	Vliegend hert	>	>	>
H1096	Beekprik	>	>	>
H1163	Rivierdonderpad	>	=	>
H1166	Kamsalamander	=	=	=
H1318	Meervleermuis	=	=	=
H1831	Drijvende waterweegbree	=	=	=
Broedvogels		Doelstelling omvang leefgebied	Doelstelling kwaliteit leefgebied	Doelstelling aantal broedparen
A072	Wespendief	=	=	100
A224	Nachtzwaluw	=	=	610
A229	Ijsvogel	=	=	30
A233	Draaihals	>	>	(her)vestiging
A236	Zwarte specht	=	=	400
A246	Boomleeuwerik	=	=	2.400
A255	Duinpieper	>	>	(her)vestiging
A276	Roodborsttapuit	=	=	1.100
A277	Tapuit	>	>	100
A338	Grauwe klauwier	>	>	40

Voor alle habitattypen zijn typische soorten vastgesteld die mede de kwaliteit van het betreffende habitatype bepalen (zie kader 3.1).

Kader 3.1 Typische soorten en hun relatie tot het instandhoudingsdoel

De landelijke staat van instandhouding is voor habitattypen en soorten in Nederland op een aantal aspecten gescoord als gunstig, matig ongunstig, zeer ongunstig of onbekend. Hierbij gaat het bij de habitattypen om de aspecten verspreidingsgebied (range), oppervlakte, kwaliteit (structuur en functie, inclusief typische soorten) en toekomstperspectief. Effecten op typische (dier)soorten kunnen de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied aantasten. Een behoudsdoelstelling voor de kwaliteit van een habitatype betekent dat het aantal verschillende typische soorten (soortenrijkdom) dat op het moment van aanwijzen aanwezig was gemiddeld gelijk blijft per (deel)gebied. De 'staat van instandhouding' van een natuurlijke habitat wordt als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- het natuurlijke verspreidingsgebied van de habitat en de oppervlakte van die habitat binnen dat gebied stabiel zijn of toenemen, en
- de voor behoud op lange termijn nodige specifieke structuur en functies bestaan en in de afzienbare toekomst vermoedelijk zullen blijven bestaan, en
- de staat van instandhouding van de voor die habitat typische soorten gunstig is als bedoeld in artikel 1i Habitatrichtlijn.

De hierboven genoemde 'staat van instandhouding' van een typische soort wordt hierbij als 'gunstig' beschouwd wanneer:

- uit populatiedynamische gegevens blijkt dat de betrokken soort nog steeds een levensvatbare component is van de natuurlijke habitat waarin hij voorkomt, en dat vermoedelijk op lange termijn zal blijven, en
- het natuurlijke verspreidingsgebied van die soort niet kleiner wordt of binnen afzienbare tijd lijkt te zullen worden, en
- er een voldoende grote habitat bestaat en waarschijnlijk zal blijven bestaan om de populaties van die soort op lange termijn in stand te houden.

Het toetsingscriterium ten aanzien van typische soorten is dat de soortenrijkdom in het gebied behouden moet blijven en (bij grootschalige gebieden) de gemiddelde verspreiding niet afneemt. Het gaat hierbij dus niet om effecten op afzonderlijke individuen van een soort, maar om het kwaliteitsniveau dat de typische soorten als geheel aanduiden door de aanwezigheid in het (deel)gebied. Een afname in de populatiegroottes van deze soorten betekent dus nog geen negatief effect. Dit betekent dat er pas sprake is van een negatief effect (verslechtering) als een typische soort (volledig en langdurig) verdwijnt uit een gebied of uit een locatie van een habitatype (bij grootschalige gebieden met verspreid voorkomende habitattypen). Het gaat dus om een ander type verstoring dan de verstoringstoets op Habitatrichtlijnsoorten, of de verstoringstoets voor vogels in Vogelrichtlijngebieden, omdat daarbij een populatieafname wel relevant is, terwijl het voor typische soorten alleen gaat om aan- of afwezigheid.

Bron: Min. van EZ, 2014b.

3.2 Mogelijke effecten

Op basis van het ontwerp bestemmingsplan (zie paragraaf 1.2), de effectenindicator Natura 2000-gebieden, de verspreiding van habitattypen en (vogel)soorten, bekende dosis-effectrelaties en de aard en omvang van de ontwikkeling mogelijk gemaakt door het ontwerp bestemmingsplan, bestaan de mogelijk effecten van het plan op omliggende Natura 2000-gebieden uit:

- Verstoring door geluid
- Verstoring door licht
- Optische verstoring

Het amoveren van de bestaande schuur en het realiseren van de woning kan leiden tot verstoring door geluid, licht en optische verstoring door de aanwezigheid van menselijke activiteit in het plangebied. In de aanlegfase kan verstoring ontstaan door de aanwezigheid van machines en mensen in

het plangebied en het verkeer van en naar het plangebied. In de gebruiksfase van de woning kan verstoring ontstaan door de aanwezigheid van mensen in het plangebied en verkeer van en naar de woning.

3.3 Habitattypen

Het plangebied is gelegen buiten Natura 2000-gebied Veluwe, maar grenst wel aan dit Natura 2000-gebied. In de omgeving van het plangebied zijn geen habitattypen aanwezig. De dichtstbijzijnde habitattypen zijn habitattype H9120 Beuken-eikenbossen met hulst op ongeveer 175 meter afstand van het plangebied en habitattype H3260A Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels) op ongeveer 220 meter afstand van het plangebied (zie figuur 3.2).

Figuur 3.2 Ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van habitattype H9120 (groen vlak) en H3260A (blauwe vlak) en Natura 2000-gebied Veluwe (gele vlak). Bron achtergrond: PDOK.

3.3.1 Verstoring van typische soorten

Voor kwalificerende habitattypen geldt dat de kwaliteit mede wordt bepaald door de aanwezigheid van typische soorten (zie ook kader 3.1). In de profieldocumenten van de habitattypen zijn de typische soorten weergegeven die mede bepalend zijn voor de kwaliteit van het betreffende habitattypen (Min. van LNV, 2008).

In de directe omgeving van het plangebied (<250 meter) bevinden zich de habitattypen beken en rivieren met waterplanten - waterranonkels (H3260A) en beuken-eikenbossen met hulst (H9120). Verlies van fysiek leefgebied van typische soorten die voorkomen in kwalificerende habitattypen is geen sprake, omdat de habitattypen buiten het plangebied liggen.

De typische soorten van H3260A en H9120 zijn vooral soorten die niet gevoelig zijn voor de verstoringstypen als gevolg van voorliggend plan (o.a. insecten, vissen, vaatplanten, korstmossen en reptielen). Alle typische soorten voor H3260A vallen in een van de soortgroepen die niet gevoelig zijn voor

verstoringstypen als gevolg voor voorliggend plan. Voor habitattypen H9120 zijn als typische soorten ook vogelsoorten aangewezen (zie tabel 3.2). Deze soortgroepen zijn wel gevoelig voor bepaalde vormen van verstoring en zijn daarom hieronder verder beoordeeld.

Tabel 3.2 Overzicht van verstoringgevoelige typische soorten van habitattypen gelegen binnen 250 meter van het plangebied. 1: Krijgsveld et al., 2022.

Typische soort	Bijbehorende habitatype	Broedperiode	Verstoringsafstand ¹
Boomklever	Beuken-eikenbossen met hulst		250 meter
Zwarte specht	Beuken-eikenbossen met hulst		250 meter

Het plangebied bevindt zich binnen de verstoringafstand van de typische vogelsoorten voor het habitatype beuken-eikenbossen met hulst (H9120). Binnen de verstoringafstand van de vogelsoorten zijn ook de bebouwde kom van Renkum en de Hartenseweg gelegen. In de huidige situatie vindt verstoring van het habitatype plaats vanaf de bebouwde kom van Renkum en de Hartenseweg. Door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning neemt het gebied met habitatype beuken-eikenbossen met hulst waar sprake is van verstoring niet toe ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor leidt het voorgenomen plan niet tot het verdwijnen of het verminderd voorkomen van typische soorten. Significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor habitattypen voor Natura 2000-gebied Veluwe door verstoring van typische soorten door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning zijn op voorhand uitgesloten.

3.4 Habitatrictlijnsorten

3.4.1 Kamsalamander

In de voortplantingsperiode, april tot juli, verblijven volwassen kamsalamander in de voortplantingswateren. Deze bestaan uit vrij grote, geïsoleerde, stilstaande, onbeschaduwde tot licht beschaduwde, voedselrijke wateren met langs de oevers een goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. In de maanden november tot maart overwintert kamsalamander op het land in bosjes, hagen, struwelen, houtwallen, overhoekjes of bosranden (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017; BIJ12, 2017). Binnen Natura 2000-gebied Veluwe geldt een behoudsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied van kamsalamander.

Het Renkums Beekdal dat grenst aan het plangebied is mogelijk geschikt leefgebied voor kamsalamander (Provincie Gelderland, 2023). Binnen het plangebied ontbreken oppervlaktewateren waarvoor geen sprake is van voortplantingsbiotoop van kamsalamander. Meest dichtbijgelegen oppervlaktewateren als de Oliemolenbeek (grenzend aan het plangebied) en de Halve Radsbeek (op 70 meter) zijn ongeschikt als voortplantingsbiotoop, omdat de wateren niet geïsoleerd liggen en veel vis bevatten (NDFF, 2023). Hierdoor worden geen voortplantingsbiotopen aangetast door uitvoering van het plan. Verder ontbreken binnen het plangebied bosjes, hagen, struwelen of houtwallen die een functie als overwinteringsbiotoop voor kamsalamander kunnen hebben voor geschikte voortplantingswateren buiten het plangebied. Hierdoor levert het plangebied geen bijdrage aan de draagkracht van Natura 2000-gebied Veluwe voor kamsalamander. Significant negatieve gevolgen op het instandhoudingsdoel voor kamsalamander voor Natura 2000-gebied Veluwe door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning zijn op voorhand uitgesloten.

3.4.2 Vliegend hert

Vliegend hert is gebonden aan plekken met loofbomen waarin voldoende dode of kwijnende bomen aanwezig zijn. De belangrijkste voorwaarden voor de aanwezigheid van vliegend hert is de aanwezigheid van geschikt leefgebied voor de larven. De larven bevinden zich in bomen die aangetast zijn

door witrot en bij voorkeur eiken van grote omvang die zijn aangetast. De meest geschikte plekken voor larven bevinden zich in eeuwenoude, kwijnende eiken, stronken en in ondergrondse delen van het wortelstelsel (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). Binnen Natura 2000-gebied Veluwe geldt een uitbreidingsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied van vliegend hert.

In het plangebied en de directe omgeving ontbreken geschikte voortplantingsplekken en foerageerplekken voor vliegend hert door de afwezigheid van dood of kwijnende (eiken)bomen. Hierdoor levert het plangebied geen bijdrage aan de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor vliegend hert. Daarnaast is het gebied niet aangemerkt als maatregellootatie voor herstelmaatregelen om de uitbreidingsdoelstelling te behalen (Provincie Gelderland, 2017; Smit & Krekels, 2008). Bovendien is vliegend hert niet verstoringsgevoelig. Significant negatieve gevolgen op het instandhoudingsdoel voor vliegend hert voor Natura 2000-gebied Veluwe door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning zijn op voorhand uitgesloten.

3.4.3 **Meervleermuis**

Het leefgebied van de meervleermuis bestaat uit een grootschalig aaneengesloten waterrijk landschap met groot open water in de vorm van meren, rivieren, kanalen en vaarten, en met vochtige weidegebieden. Verblijfplaatsen bevinden zich in gebouwen op zolders, in spouwmuren en onder dakpannen. Voor vliegroutes van verblijfplaatsen naar foerageergebied maken vleermuizen vaak gebruik van lijnvormige landschapselementen zoals kanalen en bosranden. Binnen Natura 2000-gebied Veluwe geldt een behoudsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied van meervleermuis (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). De Veluwe levert als overwinterings- en zwermgebied van de meervleermuis een grote bijdrage aan de landelijke populatie. Het leefgebied is gelegen in het zuidelijke deel van de Veluwe.

In het plangebied ontbreken geschikte overwinterings- en zwermlocaties van meervleermuis. Dergelijke geschikte locaties liggen op ruim tien kilometer afstand van het plangebied (Van Adrichem *et al.*, 2022). Daarnaast is in de huidige situatie al sprake van verstoring door de woningen aan beide zijden van het plangebied, de Hartenseweg en de bebouwde kom van Renkum en verschillende recreatiepaden op de gronden binnen en rondom het plangebied. Door de voorgenomen ontwikkeling neemt de verstoring niet toe ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor geen sprake van verstoring van overwinterings- en zwermlocaties en migratie die leidt tot afname van de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor meervleermuis. Significant negatieve gevolgen op het instandhoudingsdoel voor meervleermuis voor Natura 2000-gebied Veluwe door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning zijn op voorhand uitgesloten.

3.4.4 **Overige habitatrictlijnsoorten**

De overige habitatrictlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel, beekprik, rivierdonderpad en drijvende waterweegbree zijn alle aan water gebonden. Grenzend aan het plangebied loopt de Oliemolenbeek en op ongeveer 70 meter loopt de Halve Radsbeek. De werkzaamheden in het plangebied blijven echter beperkt tot het plangebied, waardoor de Oliemolenbeek en Halve Radsbeek beschikbaar blijven voor de habitatrictlijnsoorten. Gevlekte witsnuitlibel, beekprik, rivierdonderpad en drijvende waterweegbree zijn bovendien niet gevoelig voor verstoring door geluid, licht of optische verstoring. Significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor de habitatrictlijnsoorten gevlekte witsnuitlibel, beekprik, rivierdonderpad en drijvende waterweegbree voor Natura 2000-gebied Veluwe door de aanlegfase en gebruiksfase van de woning zijn op voorhand uitgesloten.

3.5 Broedvogels

Het Natura 2000-gebied Veluwe heeft een functie als broed- en foerageergebied voor de kwalificerende broedvogelsoorten wespandief, nachtzwaluw, ijsvogel, draaihals, zwarte specht, boomleeuw-erik, duinpieper, roodborsttapuit, tapuit en grauwe klauwier. Tabel 3.3 geeft per kwalificerende broedvogel aan welke biotopen geschikt leefgebied vormen, in welke periode de soort broedt en of het instandhoudingsdoel gehaald wordt.

Tabel 3.3 Overzicht van broedperiode, beschrijving van leefgebied en het te behalen instandhoudingsdoel per kwalificerende broedvogelsoort (1: Vogelbescherming, 2023; 2: Provincie Gelderland, 2017; 3: Min. van LNV, 2008; 4: Krijgsveld et al., 2022; 5: Sovon, 2023).

Soort	Broedperiode ¹	Omschrijving van het leefgebied ^{2,3}	Bufferafstand ⁴ (meter)	Instandhoudingsdoel aantal broedparen	Behalen van instandhoudingsdoel ⁵
Wespandief	Mei - half sep	Bosgebied, met name oude grove dennendopstanden (>100j)	250	100	Nee
Nachtzwaluw	Mei - half sep	Bosranden en heiden met verspreide vliegdenen	100	610	Ja
Ijsvogel	Apr - okt	Beken met waterplanten, steilwanden en wortelkluiten	50	30	Nee
Draaihals	Half apr - sep	Bos en overgang naar heide en heischrale graslanden	250	(her)vestiging	Ja
Zwarte specht	Mrt - half juli	Grootschalig (>100ha) oud bos met veel dood hout	250	400	Nee
Boomleeuwerik	Half mrt - sep	Overgang van bos naar heide	100	2.400	Nee
Duinpieper	Mei - half aug	Zandverstuivingen en stuifzandheiden	250	(her)vestiging	Nee
Roodborsttapuit	Mrt - sep	Open terrein, zoals heide en heischraal grasland	100	1.100	Ja
Tapuit	Apr - aug	Stuifzandheiden en structuurrijkere heiden	250	100	Nee
Grauwe klauwier	Mei - sep	Halfopen structuurrijke vegetatie, met name de overgang van bos naar heide	100	40	Ja

3.5.1 Wespandief en zwarte specht

Het leefgebied van wespandief bestaat uit naaldbossen en opgaande loofbossen met een rijke ondergroei. De soort vermijdt jonge bossen en te sterk versnipperde bossen. De nesten worden gebouwd bij voorkeur in een spar. De minimale grootte van zijn gebied van activiteiten rond het nest bedraagt ongeveer 1.400 hectare (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). Binnen Natura 2000-gebied Veluwe geldt een behoudsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied van wespandief. Het aantal broedparen wordt niet gehaald (Sovon, 2023).

Het leefgebied van zwarte specht bestaat uit grootschalig (>100 ha) oud bos met veel dood hout. Ook middeloude bossen zijn geschikt mits nestgelegenheid in oude lanen van beuk, Amerikaanse eik of eik aanwezig is. Zwarte specht nagenoeg de hele Veluwe als leefgebied (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). De bossen aan weerszijden van het Renkums Beekdal zijn bezet leefgebied van zwarte specht (Provincie Gelderland, 2023). Binnen Natura 2000-gebied Veluwe geldt een behoudsdoelstelling voor zowel de omvang als de kwaliteit van het leefgebied van zwarte specht. Het aantal broedparen wordt niet gehaald voor zwarte specht (Sovon, 2023).

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor wespandief en zwarte specht aanwezig. Het Renkums Beekdal en de bossen aan weerszijden van het beekdal zijn wel geschikt leefgebied voor wespandief en zwarte specht. In de huidige situatie is sprake van verstoring van het leefgebied van

wespendief en zwarte specht door de woningen aan beide zijden van het plangebied, de Hartenseweg, de bebouwde kom van Renkum en verschillende recreatiepaden door de bossen aan weerszijden van het Renkums Beekdal. De sloop- en bouwwerkzaamheden en het gebruik van de woning leiden niet tot extra verstoring ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor neemt de draagkracht van het Natura 2000-gebied Veluwe voor wespandief en zwarte specht niet af door de voorgenoemde plannen. Significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor wespandief en zwarte specht voor Natura 2000-gebied Veluwe zijn uitgesloten.

3.5.2 *Ijsvogel*

Het broedbiotoop van ijsvogel bestaat uit beschutte visrijke, ondiepe, heldere en doorgaans langzaam stromende wateren van minimaal twee meter breed. Het nest is een holte gegraven in een steile wand van afgravingen of aardkluiten van omgewaaide bomen. Het nest ligt doorgaans direct aan of binnen 200 meter van de waterkant. Het foerageergebied van ijsvogel kan zich uitstrekken tot op enkele kilometers van het nest en de wateren waar ijsvogel foerageert moeten minimaal 10 centimeter diep zijn (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). Het Renkums Beekdal is bezet leefgebied van ijsvogel (Provincie Gelderland, 2023). Het instandhoudingsdoel voor ijsvogel is behoud van de omvang en kwaliteit van het leefgebied. Het aantal broedparen wordt niet gehaald (Sovon, 2023).

Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor ijsvogel aanwezig. Het Renkums Beekdal is wel geschikt leefgebied voor ijsvogel. In de huidige situatie is sprake van verstoring van het leefgebied van ijsvogel door de woningen aan beide zijden van het plangebied, de Hartenseweg, de bebouwde kom van Renkum en verschillende recreatiepaden door de bossen en het vlonderpad door het beekdal. De sloop- en bouwwerkzaamheden en het gebruik van de woning leiden niet tot extra verstoring ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor neemt de draagkracht van het Natura 2000-gebied Veluwe voor ijsvogel niet af. Significant negatieve gevolgen op het instandhoudingsdoel voor ijsvogel voor Natura 2000-gebied Veluwe zijn uitgesloten.

3.5.3 *Overige broedvogelsoorten*

Door het ontbreken van zandverstuivingen, stuifzanden, open gebieden met zandige bodems en schaarse begroeiing, (zandige of half open) heidevelden, de overgang van bos naar heide, open plekken (met zandige bodem) in het bos, kap- en brandvlakten in het plangebied en de directe omgeving (250 meter), is geen geschikt leefgebied voor nachtzwaluw, draaihals, boomleeuwerik, duinpieper, roodborsttapuit, tapuit en grauwe klauwier aanwezig (Min. van LNV, 2008; Provincie Gelderland, 2017). Hierdoor leiden de sloop- en bouwwerkzaamheden en het gebruik van de woning niet tot verstoring van het leefgebied van nachtzwaluw, draaihals, boomleeuwerik, duinpieper, roodborsttapuit, tapuit en grauwe klauwier. Hierdoor neemt de draagkracht van het Natura 2000-gebied Veluwe voor deze soorten niet af. Significant negatieve gevolgen op de instandhoudingsdoelen voor nachtzwaluw, draaihals, boomleeuwerik, duinpieper, roodborsttapuit, tapuit en grauwe klauwier voor Natura 2000-gebied Veluwe zijn uitgesloten.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Adrichem, M.H.C. van, Haarsma, A-J & Limpens, H.J.G.A. (2022). Concrete gebiedsdoelstelling en aanbevolen maatregelen voor de meervleermuis in Natura 2000-gebied Veluwe. Rapport 2022.02. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Adviesbureau Mertens B.V. (2020). Quick scan beschermde planten- en diersoorten Hartenseweg 7 te Renkum. Rapportnummer 2020.3590. Renkum.
- BIJ12 (2017). Kennisdocument Kamsalamander *Triturus cristatus*. versie 1.0. BIJ12, Utrecht.
- Daatselaar, A. van & Jansen, S. (2023). Beeldkwaliteitsplan met Groen- en beheerplan Hartenseweg 7 Renkum.
- Krijgsveld, K.L., Klaassen, B. & Winden, J. van der (2022). Verstoring van vogels door recreatie. Literatuurstudie van verstoringsevoeligheid en overzicht van maatregelen. Deel 2 Soortbesprekingen. Vogelbescherming Nederland, Zeist.
- Ministerie van Economische Zaken (2014a). Aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebied Veluwe. PDN/2014-057.
- Ministerie van Economische Zaken (2014b). Leeswijzer Natura 2000 profielen. Geheel herziene versie september 2014. Ten behoeve van de profielen behorende bij de aanwijzing van de Natura 2000-gebieden in de EEZ.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (2008). Profieldocumenten Natura 2000.
- Provincie Gelderland (2017). Beheerplan Natura 2000 Veluwe (057).
- Smit, J.T. & Krekels, R.F.M. (2008). Vliegend hert op de Veluwe. Beschermingsplan 2009-2013. EIS-Nederland en Bureau Natuurbalans Limes Divergens, Leiden - Nijmegen.
- Vogelbescherming (2023). Natuurkalender broedvogels. <https://www.vogelbescherming.nl/docs/2840f8f0-79aa-4bb8-956e-53476e87bf7b.pdf>.

Internet

- Provincie Gelderland (2023). Kaarten en Cijfers. Habitattypen en leefgebieden. <https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=4086ea4ca9944e6cbf4e493ae428e348>. Geraadpleegd 23 augustus 2023.
- NDFD (2023). Nationale Databank Flora en Fauna. <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/>. Geraadpleegd 23 augustus 2023.
- SOVON (2023). Gebiedsinformatie Natura 2000-gebied Veluwe. <https://stats.sovon.nl/stats/gebied/1000057>. Geraadpleegd 23 augustus 2023.

Schriftelijke raadsvragen

Onderwerp

Hartenseweg 7

Programma/ product of paragraaf begroting

2C. Bestemmingsplannen/ Omgevingsplannen

Vragen

Datum 08-09-2020

Fractie GroenLinks

Beantwoording door het college

Datum 22-09-2020

Portefeuillehouder Weth. J. Verstand

Zaaknummer 126445

Aanleiding:

Op 30 juni jl. hebben dhr P. Eitjes en mevr. A. van Daatselaar onder de noemer 'Presentatie landschapsplan locatie Hartenseweg 7 te Renkum' uitleg over hun plannen op genoemd perceel in een raadsontmoeting gegeven. Hier hebben we de volgende vragen over:

Vragen¹

- Vraag 1 Op het perceel 'Hartenseweg 7 te Renkum' ligt de enkelvoudige bestemming 'Natuur' volgens het Bestemmingsplan Renkum-Heelsum 2013 ([zie: www.ruimtelijkeplannen.nl](http://www.ruimtelijkeplannen.nl)). De raad heeft een bestemmingsplan vastgesteld waarin het betreffende stuk grond een natuurbestemming heeft en geen woonbestemming. Er ligt dus al een uitspraak van de raad over dit stuk grond. Hoe is het proces ambtelijk vergaan vanaf het moment dat de initiatiefnemer zijn plannen introduceerde aan de gemeente (inclusief de huidige stand van zaken) en welke afwegingen zijn hierin gemaakt?*

---

¹ Formuleer de schriftelijke vragen kort en duidelijk. Het antwoord volgt binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend bij de griffie.

Schriftelijke raadvragen

Antwoord Planologische achtergrond:

Ter plaatse van het betreffende perceel aan de Hartenseweg 7 in Renkum geldt het bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013'. Daarin heeft het perceel de bestemming 'Natuur'. In die bestemming is 'agrarisch medegebruik' toegestaan. Ter plaatse van de bestaande paardenstal – schuur (oppervlakte van circa 11 bij 17 meter) is een bouwvlak opgenomen. Daar mag volgens het bestemmingsplan 'uitsluitend een gebouw ten behoeve van het agrarisch medegebruik en/of hobbymatig houden van dieren, zoals opslag en dierenstal gebouwd worden'. Daarmee geldt dat het perceel gebruikt mag en kan worden voor natuur en agrarisch (mede)gebruik.

Dit toegestane gebruik ter plaatse is niet nieuw. Al voor het bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013' had het deze bestemming en dus toegestane gebruik. In het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008' en het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied' uit 2001 had het terrein dezelfde natuur en agrarische bestemming. Die bestemming is dus een voorzetting van bestaande planologie. Die ruime natuurbestemming waarbij agrarisch (mede)gebruik toegestaan is was daarmee niet door natuurbeleid ingegeven. Het was een voortzetting van het bestaande gebruik. Daarnaast hebben vele agrarische percelen in de gemeente (met name de beekdalen) de bestemming 'Natuur', net als deze al jaren agrarisch in gebruik zijnde percelen. Met die bestemming is beoogd om die percelen niet te intensief te (laten) gebruiken (voor bijvoorbeeld akkerbouw) en juist extensief (begrasd) grasland / hooiland te laten zijn. Op deze locatie is dat ook al jaren het geval.

Overigens was er ter plaatse tot aan het eind van de jaren vijftig van de vorige eeuw een boerderij aanwezig. De aanwezigheid van schuren aldaar en de leibomen langs de Hartenseweg stammen nog uit die tijd.

Inhoudelijk:

Na ontvangst initiatief voor de bouw van een woning, tussen de woningen en woonpercelen aan de Hartenseweg 5 en 9-11 in, zijn diverse stappen gezet en hebben gesprekken plaatsgevonden. Zowel intern met diverse vakafdelingen, waaronder natuur, als extern met de provincie (ecologie en planologie). Daar zijn ruimtelijke kaders besproken en de (on)mogelijkheden van het initiatief besproken. Daarbij bleek het vervangen van de agrarische functie en schuur en het gebruik voor een woonfunctie waarbij tevens natuur (aansluitend aan het Renkums Beekdal) wordt aangelegd een ruimtelijk acceptabele te zijn, ook volgens provinciaal beleid. Zo is het plan ontstaan om slechts één bouwvolume toe te staan zonder (losse) bijgebouwen en om de locatie van de nieuwe woning ook op dezelfde plek terug te bouwen als de schuur. Daardoor verandert het visuele en ruimtelijke situatie niet en wordt de rest van het terrein niet aangetast.

Vervolgens is de initiatiefnemer door de gemeente gestimuleerd om (natuur) advies te vragen aan enkele belangen-/natuurorganisaties zoals de Stichting Renkums Beekdal en de vereniging Vijf dorpen in 't Groen, maar ook om de communicatie te starten met omwonenden en ook met de politiek. In de tussentijd zijn de plannen steeds verder uitgewerkt en is ook aandacht gevraagd voor een goede landschappelijke en natuurlijk inpassing en inrichting van het terrein. Dat heeft geleid tot een beeldkwaliteitplan en een plan voor de landschappelijke inpassing. In dat inpassingsplan zorgt ervoor dat de kernkwaliteiten van het gebied worden versterkt. Door beide plannen wordt gewaarborgd dat de woning en het aanliggende terrein een grote ruimtelijke en natuurlijke kwaliteit krijgt die past op de locatie.

Vervolgens is dit allemaal vertaald in een nieuw bestemmingsplan met zeer specifieke en beperkende bestemmingsplanregels en verbeelding. Daarmee wordt optimaal gezorgd dat de doelstelling van het plan wordt gewaarborgd; te weten

- 1: verdwijnen van agrarisch gebruik (met bijhorende, rekenkundige, milieu-uitstoot),
- 2: het bouwen van een (duurzame) woning, en,
- 3: natuurrealisatie.

Dat bestemmingsplan is de afgelopen tijd verder aangepast en verbeterd, ook nog na de presentatie die de initiatiefnemer aan de gemeenteraad heeft gegeven op 30 juni 2020. Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp-beeldkwaliteitplan voor Hartenseweg 7 zijn nu gereed voor de start van de procedure en worden binnenkort ter inzage gelegd.

Schriftelijke raadsvragen

Abbeelding: verbeelding ontwerpbestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2020'

Vraag 2 Het Renkums Beekdal is een natura 2000 gebied en maakt deel uit van het Gelders Natuurnetwerk. Het perceel aan de Hartenseweg 7, dat direct tegen het Renkums Beekdal aan ligt, is onderdeel van de Groene Ontwikkelingszone. Welke gevolgen hebben deze kwalificaties (natura 2000, GNN en GON) en de direct liggende omgeving voor de ontwikkeling van het perceel en de plannen zoals gepresenteerd op de Raadsontmoeting.

Antwoord De stelling in de vraag dat het Renkums Beekdal een Natura 2000-gebied is, is niet geheel juist. Het Renkums Beekdal is slechts deels gelegen in het Natura 2000-gebied De Veluwe, namelijk alleen het gebied ten noorden van de Hartenseweg. Het gebied ten zuiden van de Hartenseweg tot aan de N225 ligt niet in het Natura 2000-gebied. De planlocatie aan de Hartenseweg 7 ligt ook niet in het Natura 2000-gebied, net zoals omliggende woningen met woonpercelen.

Het hele Renkums Beekdal is inderdaad gelegen in het provinciale Gelders NatuurNetwerk. De planlocatie aan de Hartenseweg 7 en de omliggende woningen en de Hartenseweg echter niet. Die liggen net als nagenoeg alle woningen, (agrarische) bedrijven, wegen, snelwegen, spoorlijnen en agrarische percelen in het buitengebied van onze gemeente in het gebied dat door de provincie is aangewezen als Groene Ontwikkelingszone (GO). In de GO liggen bijvoorbeeld ook Avolare, Kasteel Doorwerth, alle agrarische bedrijven met gebouwen (bijvoorbeeld Veld en Beek), alle woningen tussen Kievitsdel en Heelsum, de woningen aan de Hartenseweg, papierfabriek Schut en de golfbaan inclusief bedrijfsgebouwen. De ligging van het perceel aan de Hartenseweg 7 is daarmee niet uniek of bijzonder.

De aanpassing van een agrarische schuur (en gebruik) naar een woning heeft geen gevolgen voor Natura 2000, GNN of GO. Het gebied aan de Hartenseweg 7 ligt, zoals hiervoor beschreven niet in het Natura 2000-gebied. Daardoor kan het plan, behoudens eventuele stikstofemissie, geen effect hebben op het Natura 2000 gebied. Uit onderzoek blijkt dat er geen toename van de stikstofuitstoot is. Omdat het gebied niet in het GNN ligt is het GNN-beleid niet van toepassing / belang op de locatie. Het GO wel. De provincie geeft aan dat kleinschalige ontwikkelingen (zoals het vervangen van

Schriftelijke raadsragen

de agrarische functie en schuur naar wonen) mogelijk is als de kernkwaliteiten die toegedicht zijn aan dat gebied worden versterkt. Door de wijze waarop het gedeelte met natuur wordt ingericht, met ruig grasland, ruigtestroken en een poel, worden deze kernkwaliteiten versterkt.

Kern is dat de natuurwaarden van het plangebied en het aangrenzende beekdal worden vergroot en een deel van het plangebied daadwerkelijk natuurlijk wordt ingericht. Het perceel aan de Hartenseweg 7 en de omliggende woonpercelen aan de Hartenseweg 5 en 9-11 liggen niet in het gebied wat bedoeld wordt als Renkums Beekdal en ook als zodanig is ingericht. Dat gebied, Het Renkums Beekdal, begint formeel bij de Oliemolenbeek in het westen tot aan de Molenbeek in het oosten. De ontwikkeling heeft geen (negatief) effect op het Renkums Beekdal dan wel de mogelijke migratie van dieren aldaar, eerder een positief effect omdat nu ook de rand van het beekdal (ten westen van de Oliemolenbeek) ter plaatse natuurlijk wordt ingericht en de agrarische functie verliest.

Vraag 3 Het betreffende perceel ligt direct tegen het Renkums Beekdal aan. Bij de transformatie van industriegebied naar natuurgebied, dat in 2013 is voltooid, was het (financieel) niet mogelijk om het perceel Hartenseweg 7 te Renkum bij het Renkums Beekdal te betrekken. Het perceel Hartenseweg 7 te Renkum kan een natuurlijke doorgang bieden van de noordzijde van het Renkums Beekdal naar het monument op de Hartenseweg en verder naar het zuiden. Is de gemeente, toen duidelijk werd dat dit perceel te koop kwam, benaderd door de verkoper van het perceel en/of heeft de gemeente onderzocht of het perceel verworven zou kunnen worden, eventueel met hulp van de Provincie Gelderland, om zo de natuurwaarden te vergroten en de ecologische verbinding te verbeteren? Graag een toelichting.

Antwoord Zie ook hetgeen is beschreven bij vraag 1 en vraag 2.

Het programma/ beleid 'Veluwe 2010' (Hert aan de Rijn) van de provincie voorzag onder andere in de migratieverbetering van dieren van de Veluwe naar de Rijn. Naast de route door het open beekdal was ook de route door de bossen (Wageningse berg) daar onderdeel van. Veel dieren gebruiken en kunnen de route door de bossen en het beekdal inmiddels gebruiken. 'Veluwe 2000' voorzag onder andere in het verbeteren van de ecologische kwaliteit van het Renkums Beekdal en de migratiemogelijkheden daarvan door dieren, zoals amfibieën, marters, vossen, dassen, en indien mogelijk herten. Daarvoor zijn inmiddels diverse maatregelen genomen, zoals de aanleg van ecoducten over de A12 en A50, de snelheidsverlaging op de Bennekomseweg, de tunnel onder de Hartenseweg en de natuurlijke herinrichting van het beekdal (door Staatsbosbeheer en recent door ONO). Een laatste stap is een tunnel onder de N225 tussen Renkum en Wageningen (zie vraag 4). Dit plan uit 'Veluwe 2010' kon op deze wijze ontwikkeld worden doordat destijds een aantal bedrijven in het beekdal ging stoppen. Daarbij werd toen besloten om alle bedrijven aldaar te verplaatsen en het bedrijventerrein om te zetten in natuur. Het ging toen echt om de aankoop en uitkoop van de bedrijven en niet, zoals in de vraag wordt aangegeven, van de woningen en andere agrarische percelen buiten het formele beekdal, dus ten westen van de Oliemolenbeek. De aankoop van Hartenseweg 7, of het nog dichter op het beekdal gelegen Hartenseweg 5, is geen reëel niet onderdeel geweest van die plannen. Sterker nog; in het kader van die uitkoop van de bedrijven en inrichting als natuur van dat gebied is bewust besloten de monumentale muur van het bedrijfsterrein is ter hoogte van Hartenseweg 5, 7 en 9 te laten staan, waardoor er geen sprake is en kan zijn van een ecologische verbinding over het terrein van Hartenseweg 7, laat staan dat dat toen ook de bedoeling was om die daar te realiseren.

Het perceel Hartenseweg 7 is en kan dus geen reële doorgang vormen voor dieren om van en naar het zuiden te migreren over het perceel (het beekdal, tussen de Oliemolenbeek en de Molenbeek, is daarvoor bedoeld en ingericht). Daarvoor zijn er te veel fysieke blokkades aanwezig, waarbij de Hartenseweg, de bestaande woningen en de monumentale muur die is blijven staan de grootste zijn. Maar met de nu voorziene natuurlijke ontwikkeling (zij het kleinschalig) wordt wel de migratie van en naar het beekdal over de Oliemolenbeek naar het plangebied in noordwest-zuidoost-richting beter mogelijk.

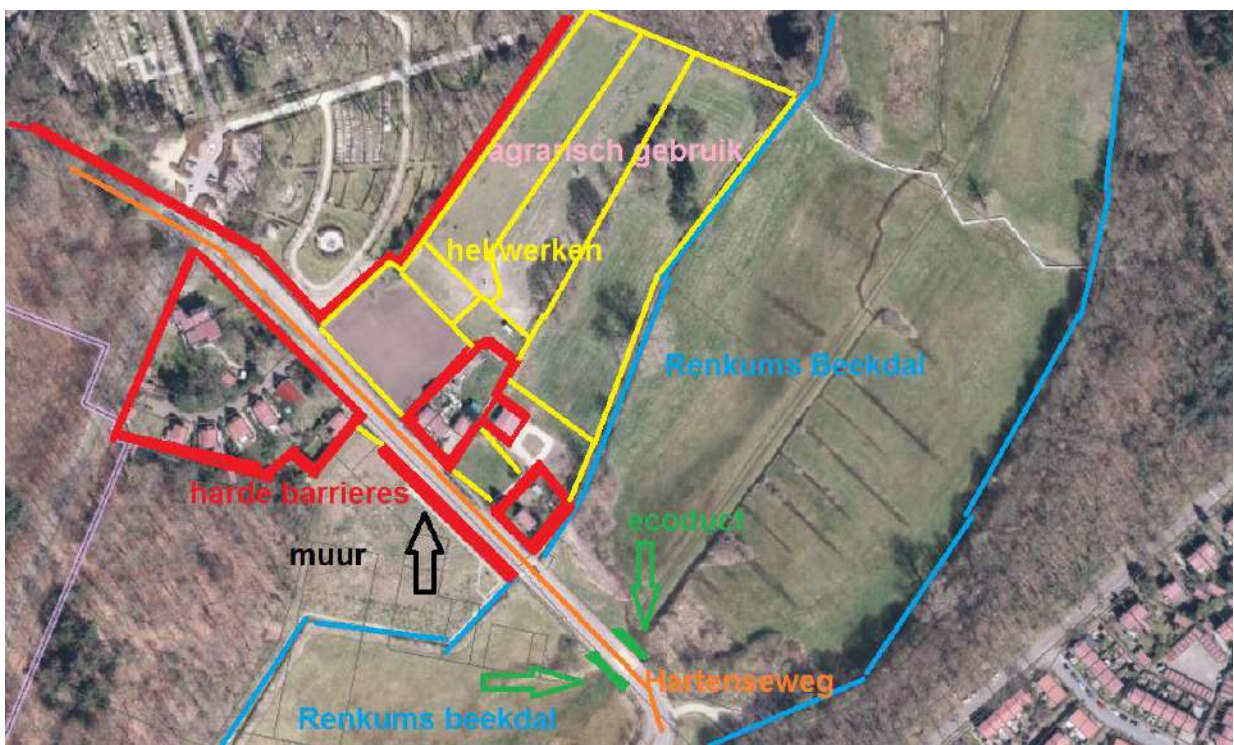

Schriftelijke raadvragen

Er is, voordat de plannen voor Hartenseweg 7 bij de gemeente bekend werden, geen sprake geweest dat de grond te koop werd aangeboden. Er is sprake geweest van een initiatiefnemer die een plan kwam presenteren aan de gemeente om wat met de grond te doen. De gemeente heeft geen geld of doelstelling om gronden natuurlijk in te richten. Het aankopen van een terrein hiervoor is ook geen gemeentelijke taak. De provincie heeft geen actieve doelstelling om het gebied in GO, en dus ook de Hartenseweg 7, natuurlijk in te (laten) richten. Elk (particulier) initiatief hiertoe wordt uiteraard wel positief ontvangen.

Migratie van (grote) dieren over het terrein naar het zuiden of het noorden is, zoals beschreven, nu en straks het zelfde en niet eenvoudig. De reden daarvoor is de ter plaatse slechte oversteekbaarheid van de Hartenseweg en vooral de bestaande lange en hoge monumentale muur van de voormalige bedrijfsgebouwen aan de zuidzijde van de Hartenseweg die het hele gebied tussen Hartenseweg 5, 7 en 9 afschermt. Migratie is voorzien in het Renkums Beekdal (ten oosten van de Oliemolenbeek), waar niet zo heel lang geleden een tunnel is aangebracht onder de Hartenseweg, en ook door de bossen ten westen van de begraafplaats en restaurant Campman. De woonbebouwing / wooncluster aan de Hartenseweg (even en oneven nummers) is daarvoor niet geschikt en ook niet geschikt te maken. Wel wordt het terrein van de bestemmingsplanwijziging deels voor natuur ingericht waardoor dieren in en over dat deel van het terrein kunnen leven / bewegen richting het noorden en oosten over de Oliemolenbeek

Zie de navolgende schetsmatig weergave van diverse belemmeringen (aan de buitenkant) van het beekdal.

Afbeelding: impressie barrières en ligging Renkums Beekdal. Daaruit blijkt dat er in de huidige situatie al grote barrières aanwezig zijn, en een noord-zuid verbinding over de Hartenseweg ter plaatse van Hartenseweg 5 tot en met de begraafplaats er niet is. Dit door de Hartenseweg, de bebouwing, hekwerken en met name de monumentale muur aan de zuidzijde van de Hartenseweg. De nieuwe ontwikkeling zal er juist voor zorgen dat over het plangebied van en naar het beekdal richting het noordwesten en zuidoosten migratie beter mogelijk is.

Schriftelijke raadvragen

Vraag 4 De stichting Renkums Beekdal heeft in de afgelopen periode (voorjaar en zomer 2020) dialoogavonden georganiseerd om tot een 'omgevingsvisie voor het gehele Renkums Beekdal' te komen. De beken die uiteindelijk uitmonden in de Rijn in de gemeente Renkum doorkruisen ook de gemeente Ede en de gemeente Wageningen. Door de gemeente Wageningen is het Renkums Beekdal benoemd 'als een Robuuste Ecologische Corridor met beekdalflank'. Tegelijkertijd onderzoekt de Provincie Gelderland de mogelijkheden voor een ecoduct ter hoogte van de N225 zodat de Renkumse Poort (de toegang tot de Rijn) ook daadwerkelijk gerealiseerd kan worden. Hoe staat het College tegenover deze initiatieven en hoe vindt het College dat bouwontwikkelingen zo direct tegen het Renkums Beekdal hier in passen?

Antwoord Zie de beantwoording van vraag 2. Daarin staat dat de plannen voor de onderdoorgang onder de N225 tussen Renkum en Wageningen past binnen de visie voor het beekdal en provinciaal beleid en als het ware het sluitstuk is van 'Veluwe 2010'. De geplande onderdoorgang is, nadat de onderdoorgang is gemaakt onder de Hartenseweg, het logische vervolg om ook de oversteekbaarheid van de laatste weg door het beekdal te verbeteren. Dat is een positieve ontwikkeling. Zoals beschreven bij de reactie op de vragen 1, 2 en 3, heeft dat plan bij de N225 geen gevolgen voor het plan bij Hartenseweg 7 en andersom. De initiatieven bijten elkaar niet, eerder vult het initiatief aan de Hartenseweg 7 het zelfs een klein beetje aan door de inrichting van een gedeelte als natuur. Bij Hartenseweg 7 staat een agrarisch gebouw die slechts vervangen wordt door een woning. Dus ruimtelijk wordt dat niet anders, feitelijk alleen de functie. Met de onderdoorgang onder de N225 wordt het mogelijk voor dieren om de N225 te passeren van en naar het beekdal richting het noorden en naar de uiterwaarden in het zuiden. Ook wordt het daardoor mogelijk voor dieren om vanuit de bossen van ONO, het beekdal in, ter plaatse via de onderdoorgang de uiterwaarden te bereiken en andersom. Naast de route door het open beekdal gebruiken de dieren ook het dichte bos ten westen van de planlocatie voor de migratie van en naar de Veluwe.

**Uitspraak Raad van State
1 maart 2023
202108045/2/R4**

**beroep
weigering vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Raad van de gemeente Renkum
Postbus 9100
6860 HA RENKUM

GEMEENTE RENKUM		
CLASS.NR:		
02 MRT 2023		
INB.NR:		

Datum
1 maart 2023

Ons nummer
202108045/2/R4

Uw kenmerk

Inlichtingen
N. Verweij
070-4264815

Onderwerp
Renkum
weigering vaststelling bestemmingsplan
Hartenseweg 7, 2021

Procedure
Beroep

Geachte heer/mevrouw,

In bovengenoemde procedure heeft de Afdeling uitspraak gedaan. De procedure is daarmee beëindigd.

Een kopie van deze uitspraak treft u hierbij aan.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak in het geding tussen:

P.J.M. Eitjes en K. Hooijer, wonend te Renkum (hierna tezamen en in
enkelvoud: Eitjes),
appellant,

en

de raad van de gemeente Renkum,
verweerder.

Procesverloop

Bij tussenuitspraak van 12 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2920 (hierna: de tussenuitspraak), heeft de Afdeling de raad opgedragen om binnen 12 weken na verzending van deze tussenuitspraak het daar omschreven gebrek in het besluit van 26 mei 2021 te herstellen. Deze uitspraak is aangehecht.

Op 21 december 2022 heeft de raad het besluit van 26 mei 2021 voorzien van een aanvullende motivering.

Eitjes heeft, daartoe in de gelegenheid gesteld, een zienswijze naar voren gebracht. Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen heeft geen zienswijze naar voren gebracht.

De Afdeling heeft bepaald dat een nadere zitting achterwege blijft.

Vervolgens heeft de Afdeling het onderzoek gesloten.

Overwegingen

Tussenuitspraak

1. De Afdeling heeft in de tussenuitspraak, onder 6.1 en 6.2, overwogen dat het besluit van 26 mei 2021 geen argumenten bevat op grond waarvan de raad heeft geweigerd het bestemmingsplan vast te stellen. Gelet op het voorgaande is het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan niet vast te stellen, genomen in strijd met de artikelen 3:46 en 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: de Awb). Het beroep is gegrond, zodat het besluit van 26 mei 2021 moet worden vernietigd.

Op 23 februari 2022 heeft de raad het besluit van 26 mei 2021 nader gemotiveerd.

De Afdeling heeft – gelet op deze nadere motivering – aan de hand van de beroepsgronden beoordeeld of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand konden blijven.

2. De Afdeling heeft in de tussenuitspraak, onder 11, overwogen dat de raad aan het besluit het bestemmingsplan niet vast te stellen vijf weigeringsgronden ten grondslag heeft gelegd. Kort samengevat heeft de raad het bestemmingsplan niet vastgesteld, omdat het bouwen van een woning niet in overeenstemming is met het Landschapsbasisplan 2017 (hierna: het LBP), de Omgevingsvisie Renkum 2040 (hierna: de omgevingsvisie), de Strategische Visie 2040 en de Ruimtelijke Visie 2025. Het perceel aan de Hartenseweg 7 te Renkum (hierna: het perceel) is in het Renkums beekdal gelegen, waar nieuwe bebouwing niet is toegestaan.

3. In de tussenuitspraak heeft de Afdeling, onder 13.3, 15.3, 17.2 en 19.2, overwogen dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom het LBP, de omgevingsvisie, de Strategische Visie 2040 en de Ruimtelijke Visie 2025 zich verzetten tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel. Omdat de weigeringsgronden ten aanzien van het LBP en de omgevingsvisie geen stand kunnen houden, heeft de Afdeling in

de tussenuitspraak, onder 21.1, overwogen dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de algemene weigeringsgrond over het Renkums Beekdal in de weg staat aan de vaststelling van het plan.

4. Op grond van het voorgaande is de Afdeling in de tussenuitspraak tot de conclusie gekomen dat de raad met de nadere motivering van 23 februari 2022 zijn besluit van 26 mei 2021 tot het niet vaststellen van het bestemmingsplan ook niet deugdelijk heeft gemotiveerd. De Afdeling zag daarom geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand te laten.

Opdracht in de tussenuitspraak

5. In de tussenuitspraak heeft de Afdeling de raad opgedragen om met inachtneming van wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, alsnog het besluit van 26 mei 2021 te voorzien van een toereikende motivering, dan wel in plaats daarvan een ander besluit te nemen.

Aanvullende motivering

6. In de aanvullende motivering van 21 december 2022 staat dat de raad op 30 juni 2021 de Motie "Gebiedsvisie brede stroomgebied Renkumse beken" heeft aangenomen. Daarbij heeft de raad uitgesproken dat de ecologische corridor "Renkumse Poort" niet alleen moet worden beschermd, maar ook moet worden versterkt en verbeterd. Daarvoor is een gebiedsvisie nodig met concrete ontwikkelmogelijkheden om de natuurwaarden en de corridorfunctie te verbeteren. Deze motie heeft als input gediend voor de omgevingsvisie, wat het meest actuele visiedocument van de gemeente is op het gebied van de fysieke leefomgeving.

Op het perceel is de omgevingsvisie van toepassing. Deze visie brengt tot uitdrukking dat de beekdalen beschermd natuurgebied zijn en dat de gemeente met betrekking tot die gronden een uiterst restrictief beleid voert, als het gaat om het toelaten van activiteiten die het gebruik van die gronden doet afwijken dan wel verder doet afwijken van hun natuurfunctie. Dit restrictieve beleid is verwoord door een dam op te werpen tegen nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties. Met de woorden "nieuwe bebouwing" is een onbedoelde verenging aangebracht, die ruimte laat voor de interpretatie dat vervangende nieuwbouw, in combinatie met functieverzwaring ten opzichte van natuur, wel zou zijn toegelaten. Dat is evenwel nadrukkelijk niet de bedoeling van de raad. In plaats daarvan stelt hij zich op het standpunt dat de beekdalen, waartoe het perceel behoort, grotendeels beschermd natuurgebied zijn waar geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties – waartoe ook locaties met planologische rechten behoren – mogelijk wordt gemaakt, maar ook niet wordt meegewerkt aan functieverzwaring van gronden waar al sprake is van bebouwing. Elke ontwikkeling is ongewenst die de beekdalen in functionele zin doet afwijken dan wel verder doet afwijken van hun primaire natuurfunctie, respectievelijk niet is te herleiden tot de speerpunten voor de beekdalen. Vervangende nieuwbouw ten behoeve van een niet bestaande woonfunctie valt hier nadrukkelijk ook onder, omdat dit een juridisch-planologische onomkeerbaarheid inhoudt die ten nadele strekt van de gewenste natuurontwikkeling ter plaatse. Het belang van het tegengaan van

ongewenste precedentwerking ligt aan deze terughoudendheid mede ten grondslag. Dit is in lijn met eerdere initiatieven voor woningbouw aan de Hartenseweg. Met het voorgaande is paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie nader ingevuld.

Gelet op het voorgaande houdt de raad vast aan het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan niet vast te stellen.

Beoordeling

7. Eitjes is niet bekend met procedures die de raad het recht geven onbedoelde passages uit een omgevingsvisie nader aan te vullen. Het is volgens Eitjes in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel om de omgevingsvisie anders aan- of in te vullen.

7.1. De omgevingsvisie is door de raad vastgesteld met het oog op het creëren van een langetermijnvisie op hoofdlijnen voor de ontwikkeling van de leefomgeving. De Afdeling overweegt dat de raad gelet op artikel 4:81 van de Awb de omgevingsvisie kan wijzigen. Alleen al hierom faalt het betoog.

8. Volgens Eitjes kan de weigeringsgrond over de omgevingsvisie met de aanvullende motivering van 21 december 2021 ook geen stand houden, omdat geen sprake is van strijd met deze visie.

Eitjes betoogt dat de omgevingsvisie tot uitdrukking brengt dat de beekdalen grotendeels beschermd natuurgebied zijn. Met beschermd natuurgebied worden in de omgevingsvisie die delen van de beekdalen bedoeld die vanuit het rijk en de provincie worden beschermd; de Natura 2000-gebieden en het Gelders Natuurnetwerk. Omdat het perceel niet is gelegen in een Natura 2000-gebied, is geen sprake van een beschermd natuurgebied in de zin van de omgevingsvisie waarvoor restrictief beleid geldt. Het perceel ligt in de Groene Ontwikkelingszone waar ontwikkelingen onder voorwaarden zijn toegestaan.

Daarnaast betoogt Eitjes dat de raad niet heeft onderkend dat geen sprake is van een functieverzwarende ten opzichte van de functie natuur, maar juist van natuurontwikkeling daar waar deze in het geldende plan ontbreekt en niet kan worden afgedwongen. Ook is de raad niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden, aldus Eitjes.

8.1. Zoals onder 15.2 van de tussenuitspraak is overwogen, is volgens de kaart op pagina 12 van de omgevingsvisie het perceel aangewezen als "Divers landschap: Beekdalen". De aanduiding "Renkumse Poort" is volgens de kaart op pagina 40 van de omgevingsvisie toegekend aan het perceel. De aanduiding "Herkenbare en beleefbare beekdalen" is volgens deze kaart niet toegekend aan het perceel.

In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie staat – naast wat onder 15.2 van de tussenuitspraak al is opgenomen – ook nog het volgende: "Nieuwe bebouwing in het landschap

De aanwezige ruimte en de kwaliteit en diversiteit van ons landschap zijn belangrijke sterke punten van onze gemeente. Dit betekent niet dat er nergens in het landschap nieuwe bebouwing of een nieuwe functie mogelijk is. Bij de afweging tussen aanwezige waarden en maatschappelijk belang kan de afweging, wat het meest noodzakelijke geacht wordt, uitvallen ten gunste van energietransitie, woningbouw of maatschappelijke functies, die uit de

bebouwde kom naar het buitengebied verplaatst kunnen worden. Op deze wijze kan binnen de kernen meer ruimte ontstaan voor woningbouw. Ontwikkelingen vergen maatwerk en zo goed mogelijke landschappelijke inpassingen. Voor alle nieuwe bebouwing in het landschap gelden de voorwaarden dat:
[...].”

8.2. Uit het voorgaande volgt dat bij de vraag of nieuwe bebouwing in het landschap kan worden opgericht een afweging moet worden gemaakt tussen de aanwezige waarden en het maatschappelijk belang. Weliswaar heeft de raad met de aanvullende motivering van 21 december 2021 de omgevingsvisie aangepast, maar de raad heeft geen afweging gemaakt als bedoeld in paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie, terwijl de raad op grond van artikel 4:84 van de Awb in beginsel is gehouden te handelen overeenkomstig beleidsregels. De raad is ook niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan “Renkum – Heelsum 2013” al biedt. In dat verband merkt de Afdeling op dat onder 13.3 van de tussenuitspraak is overwogen dat bij een vergelijking tussen het niet vastgestelde bestemmingsplan en het bestemmingsplan “Renkum – Heelsum 2013” een vergelijkbaar gebouw kan worden teruggebouwd, dat op grond van artikel 6.4.2 van de planregels van het niet vastgestelde bestemmingsplan landschappelijk moet worden ingepast. Het voorgaande klemt temeer, omdat onder 26 van de tussenuitspraak is overwogen dat met inachtneming van wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, alsnog het besluit van 26 mei 2021 moet worden voorzien van een toereikende motivering, dan wel in plaats daarvan een ander besluit moet worden genomen.

8.3. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de omgevingsvisie zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel zoals voorzien in het niet vastgestelde plan. Dit betekent dat de in de tussenuitspraak geconstateerde gebreken in het besluit van 26 mei 2021 niet zijn hersteld. De Afdeling zal daarom niet meer ingaan op de beroepsgronden van Eitjes over de Motie “Gebiedsvisie brede stroomgebied Renkumse beken”, de natuurontwikkeling die al zou hebben plaatsgevonden en de ongewenste precedentwerking.

Conclusie

9. Gelet op wat in de tussenuitspraak is overwogen, is het beroep gegrond. Het besluit van 26 mei 2021 dient te worden vernietigd wegens strijd met de artikelen 3:46 en 3:2 van de Awb. De Afdeling ziet gelet op wat hiervoor onder 8.1 tot en met 8.3 is overwogen in de aanvullende motivering van 21 december 2022 geen aanleiding om de rechtsgevolgen van dat besluit in stand te laten.

10. De Afdeling ziet aanleiding de raad op te dragen met inachtneming van wat in deze uitspraak en de tussenuitspraak is overwogen een nieuw besluit te nemen. De Afdeling zal daartoe met toepassing van artikel 8:72, vierde lid, aanhef en onder b, van de Awb een termijn stellen. De Afdeling ziet in de handelwijze van de raad geen reden om – zoals Eitjes heeft

verzocht – met toepassing van artikel 8:72, zesde lid, van de Awb een dwangsom op te leggen.

Proceskosten

11. De raad moet de proceskosten van Eitjes vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep van P.J.M. Eitjes en K. Hooijer tegen het besluit van de raad van de gemeente Renkum van 26 mei 2021 gegrond;
- II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente Renkum van 26 mei 2021 tot het niet vaststellen van het bestemmingsplan "Hartenseweg 7, 2021";
- III. draagt de raad van de gemeente Renkum op om binnen 16 weken na de verzending van deze uitspraak met inachtneming van wat hierin en in de tussenuitspraak is overwogen een nieuw besluit te nemen en dat besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken;
- IV. veroordeelt de raad van de gemeente Renkum tot vergoeding van bij P.J.M. Eitjes en K. Hooijer in verband met de behandeling van het beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 2.511,00 geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand, met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan één van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan;
- V. gelast dat de raad van de gemeente Renkum aan P.J.M. Eitjes en K. Hooijer het door hen voor de behandeling van het beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 181,00 vergoedt, met dien verstande dat bij betaling van genoemd bedrag aan één van hen het bestuursorgaan aan zijn betalingsverplichting heeft voldaan.

Aldus vastgesteld door mr. E. Steendijk, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. M.L. Franke, griffier.

w.g. Steendijk
lid van de enkelvoudige kamer

w.g. Franke
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 1 maart 2023

926

Verzonden: 1 maart 2023

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Tussenuitspraak met toepassing van artikel 8:51d van de Algemene wet
bestuursrecht (hierna: de Awb) in het geding tussen:

P.J.M. Eitjes en K. Hooijer, wonend te Renkum (hierna tezamen en in
enkelvoud: Eitjes),
appellant,

en

de raad van de gemeente Renkum,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 26 mei 2021 heeft de raad besloten het bestemmingsplan "Hartenseweg 7, 2021" niet vast te stellen.

Tegen dit besluit heeft Eitjes beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

Eitjes heeft nadere stukken ingediend.

Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen (hierna: de vereniging) heeft gebruik gemaakt van de geboden gelegenheid een schriftelijke uiteenzetting te geven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 september 2022, waar P.J.M. Eitjes, bijgestaan door mr. drs. I.E. Nauta, advocaat te Deventer, en de raad, vertegenwoordigd door ing. A. Ruiter, zijn verschenen. Verder is ter zitting de vereniging, vertegenwoordigd door J.P.M. Witte en mr. M.F.H.S. Haan, als partij gehoord.

Overwegingen

Inleiding

1. Op het perceel aan de Hartenseweg 7 te Renkum (hierna: het perceel) bevindt zich een (paarden)schuur. Eitjes wil de schuur slopen en op dezelfde plek een woning bouwen. Het is de bedoeling dat de nieuwe woning zorgvuldig in het landschap wordt ingepast en dat de natuurlijke inrichting van het perceel in stand wordt gehouden en versterkt.
2. Op het perceel rust nu de bestemming natuur met agrarisch medegebruik. Om de woning planologisch mogelijk te maken, heeft Eitjes de gemeente verzocht een bestemmingsplan vast te stellen. Het college van burgemeester en wethouders van Renkum (hierna: het college) heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht dat voorziet in een planologische inpassing van de door Eitjes gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 30 september 2020 tot en met 10 november 2020 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn verschillende zienswijzen naar voren gebracht.
3. De raad heeft kennis genomen van het ontwerpbestemmingsplan en de daaraan ten grondslag gelegde stukken, de verschillende naar voren gebrachte zienswijzen en de beantwoording daarvan door het college. Na kennisneming van de hiervoor genoemde stukken heeft de raad in zijn vergadering van 26 mei 2021 besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen.
4. Eitjes vindt dat het besluit van de raad van 26 mei 2021 niet in stand kan blijven, omdat het besluit niet berust op een deugdelijke motivering. Volgens hem had het bestemmingsplan moeten worden vastgesteld.

Toetsingskader

5. Bij het besluit over de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsruimte en moet hij de betrokken belangen afwegen. De Afdeling maakt die belangenafweging niet zelf, maar beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met dat besluit te dienen doelen.

Het besluit van 26 mei 2021

6. Eitjes betoogt dat niet inzichtelijk is hoe de raad tot het besluit van 26 mei 2021 is gekomen. Dit besluit bevat volgens hem namelijk geen motivering en een kenbare belangenafweging.

6.1. De Afdeling stelt vast dat het besluit van 26 mei 2021 geen argumenten bevat op grond waarvan de raad heeft geweigerd het bestemmingsplan vast te stellen. De raad heeft dat in zijn verweerschrift onderkend. Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat het besluit van 26 mei 2021 gebrekkig is gemotiveerd en onzorgvuldig is genomen.

Het betoog slaagt.

7. Gelet op het voorgaande is het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan niet vast te stellen, genomen in strijd met de artikelen 3:46 en 3:2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het besluit van 26 mei 2021 moet worden vernietigd.

In stand laten rechtsgevolgen

8. Op 23 februari 2022 heeft de raad het besluit van 26 mei 2021 nader gemotiveerd.

9. De Afdeling zal – gelet op deze nadere motivering – aan de hand van de beroepsgronden beoordelen of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb in stand kunnen blijven.

Procedureel

10. Eitjes betoogt dat de procedure die heeft geleid tot het besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen, onzorgvuldig is verlopen. Hij betoogt daarover dat over de nieuwe weigeringsgronden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet door de raad is gedebatteerd. Dit klemt temeer, omdat de in dit stuk opgenomen weigeringsgronden grotendeels nieuw zijn.

10.1. De Afdeling overweegt dat de omstandigheid dat over de weigeringsgronden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet door de raad zou zijn gedebatteerd, onverlet laat dat in dit stuk de redenen zijn neergelegd die de raad ertoe hebben gebracht het bestemmingsplan niet vast te stellen. Gelet hierop volgt de Afdeling Eitjes niet in zijn stelling dat de raad

heeft gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.
Het betoog slaagt niet.

Inhoudelijk

11. Aan het besluit het bestemmingsplan niet vast te stellen, heeft de raad vijf weigeringsgronden ten grondslag gelegd. Kort samengevat heeft de raad het bestemmingsplan niet vastgesteld, omdat het bouwen van een woning niet in overeenstemming is met het Landschapsbasisplan 2017 (hierna: het LBP), de Omgevingsvisie Renkum 2040 (hierna: de omgevingsvisie), de Strategische Visie 2040 en de Ruimtelijke Visie 2025. Het perceel is in het Renkums beekdal gelegen, waar nieuwe bebouwing niet is toegestaan.

Het LBP

12. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Het Renkums landschap is een landschap met duidelijk herkenbare karakteristieke eigenschappen. Voor dit landschap geldt de strategie "Behoud door ontwikkeling". Het perceel is in het LBP aangewezen als "beekdallandschap (met natuurontwikkeling)". Ook is in het LBP vastgelegd dat de zichtlijnen moeten worden behouden. Gelet op de visie die in het LBP is neergelegd over het Renkums landschap en de belangen die daarmee samenhangen, past het bouwen van een woning op het perceel niet binnen dit beleidskader.

13. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van het LBP. Het perceel is volgens de kaart op pagina 22 van het LBP weliswaar in het beekdallandgebied gelegen, maar dat betekent niet dat op het perceel geen woningbouw mogelijk is. In dat verband wijst Eitjes erop dat het perceel niet solitair in het landschap is gelegen, maar te midden van andere woningen die onderdeel zijn van het Buurtschap Harten. Gelet op de monumentale muur en de al aanwezige woningen zal de vaststelling van het bestemmingsplan niet leiden tot een mindere herkenbaarheid of beleefbaarheid van het landschap of een fysieke blokkade voor planten en dieren. Het initiatief kwalificeert volgens Eitjes als een herstel van het bestaande Buurtschap Harten. Eitjes wijst er verder op dat op de kaart op pagina 22 van het LBP ter plaatse van het perceel geen te behouden zichtlijnen zijn ingetekend.

13.1. Artikel 21.1 van de regels van het bestemmingsplan "Renkum - Heelsum 2013" behorend bij de bestemming "Natuur" luidt:
"De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn als volgt bestemd:

[...]

met daaraan ondergeschikt:

[...]

e. extensieve recreatie;

f. agrarisch medegebruik;

g. hobbymatig houden van dieren;

[...]."

Artikel 21.2.1 luidt:

“Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd, met dien verstande dat:

[...]

- b. een bouwvlak voor 100% mag worden bebouwd;
- c. de goothoogte van een gebouw maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte' aangegeven goothoogte bedraagt;
- d. de bouwhoogte van een gebouw maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' aangegeven bouwhoogte bedraagt.”

Artikel 29.2.1 behorend bij de bestemming “Wonen” luidt:

“Voor het bouwen van gebouwen binnen het bouwvlak gelden de volgende bepalingen:

[...]

- d. het aantal woningen per bouwvlak bedraagt het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal;
  - e. een bouwvlak mag voor 100% worden bebouwd, met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' waar het aangegeven bebouwingspercentage als maximum geldt;
  - f. de goothoogte van de gebouwen bedraagt maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte' aangegeven goothoogte;
- [...].”

Artikel 6.4.2 van het niet vastgestelde bestemmingsplan luidt:

“Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting natuur' is bewoning van de woning pas toegestaan (en is dat een gebruik strijdig als niet voldaan is) dan nadat het naastgelegen gebied met de bestemming 'Natuur' is ingericht / aangelegd met de landschappelijke en natuurlijke elementen conform hetgeen is opgenomen in de 'Landschappelijke inpassing' voor project Hartenseweg 7 Renkum van Annerie van Daatselaar van 20 april 2020 (welke als Bijlage 1 bij de regels van dit bestemmingsplan is gevoegd). Hierbij dient die natuurlijke inrichting duurzaam in stand gehouden te worden ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de nieuwe woning en de duurzame instandhouding en ontwikkeling van de natuur ter plaatse.”

13.2. Volgens de kaarten op pagina's 22 en 36 van het LBP is het perceel aangewezen als “beekdallandschap (met natuurontwikkeling)”. De aanduiding “zichtlijnen open houden” is – anders dan Eitjes heeft betoogd – toegekend aan het perceel.

In paragraaf 3.2 van het LBP met als kopje “Visie op hoofdlijnen” staat het volgende:

“Behoud door ontwikkeling

Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan het behoud en versterking van de karakteristieke waarden in het Renkumse landschap. Dit is enerzijds het kader waarbinnen nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Anderzijds is het landschap vaak afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen, omdat daarmee een economische basis wordt gelegd, waardoor andere delen van het landschap beter behouden, of zelfs versterkt kunnen worden. Zonder deze ontwikkelingen ligt verwaarlozing van de landschapsonderdelen op de loer.

[...]

Deze strategie willen we in de looptijd van dit LandschapsBasisplan zoveel

mogelijk toepassen en benutten. Soms zal dat kaderstellend zijn en star waar het moet. Maar veel meer willen we daarmee flexibel en stimulerend zijn waar dat kan. Dat betekent dat aan dit plan minder dan voorheen een 'starre' lijst met projecten hangt om deze visie uit te voeren, maar dat we veel beter, flexibeler en sneller willen inspelen op behoeften en initiatieven uit de samenleving. Maar uiteraard wel met als doel dat het landschap daar sterker van wordt en dat meer mensen daar meer van kunnen genieten."

Over de beekdalen staat in paragraaf 5.2 van het LBP het volgende:

"De beekdalen zijn de levensaders van ons landschap. Daarom:

- Moeten de beekdalen herkenbaar en beleefbaar zijn en blijven;
- Vervullen de beekdalen een belangrijke rol voor de verbindingen in de natuur;
- Moeten de beken jaarrond watervoerend zijn;
- Zijn we zuinig op onze cultuurhistorische elementen in de beekdalen."

13.3. Uit het LBP volgt weliswaar dat de beekdalen herkenbaar en beleefbaar moeten zijn en blijven, maar de Afdeling is van oordeel dat de raad in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet is ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden. De raad is niet ingegaan op de omstandigheid dat ten zuidoosten van het perceel een oude papierfabriek is gelegen, dat tegenover het perceel een monumentale muur is gelegen en dat ten zuidwesten van het perceel twee woningen zijn gelegen. In het bestemmingsplan "Renkum – Heesum 2013" is aan het perceel met de oude papierfabriek en het perceel ten zuidwesten van het perceel een woonbestemming en een bouwvlak toegekend. Het bouwvlak op het perceel met de oude papierfabriek mag 100% worden bebouwd met één woning met een maximum bouw- en goothoogte van 8 en 4 m op grond van artikel 29.2.1, aanhef en onder d, e en f, van de planregels. Het bouwvlak op het perceel ten zuidwesten van het perceel mag 100% worden bebouwd met twee woningen met een maximum bouw- en goothoogte van 10 en 6 m op grond van de hiervoor genoemde bepaling. Gelet hierop zal een woning op het perceel tussen al bestaande bebouwing komen te liggen.

De raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 ook niet ingegaan op de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum – Heesum 2013" al biedt. In dit plan is de bestemming "Natuur" en een bouwvlak aan het perceel toegekend. Op grond van artikel 21.1, aanhef en onder e, f en g, van de planregels zijn de voor "Natuur" aangewezen gronden bestemd voor onder meer extensieve recreatie, agrarisch medegebruik en het hobbymatig houden van dieren. Op grond van artikel 21.2.1, aanhef en onder b, c en d, van de planregels in samenhang met de verbeelding mag het bouwvlak 100% worden bebouwd met een gebouw met een maximum bouw- en goothoogte van 6 en 4 m. Bij een vergelijking tussen het niet vastgestelde bestemmingsplan en bestemmingsplan "Renkum – Heesum 2013" kan een vergelijkbaar gebouw worden teruggebouwd. Bovendien zou dat nieuwe gebouw op grond van artikel 6.4.2 van de planregels van het niet vastgestelde bestemmingsplan landschappelijk moeten worden ingepast.

Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom het LBP zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Omgevingsvisie 2040

14. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. In de door de raad op 26 januari 2022 vastgestelde omgevingsvisie is het perceel aangewezen als "Divers landschap: beekdalen". Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen wordt nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties niet wenselijk geacht. Binnen de groene ontwikkelzones en de onbeschermd gebieden is bebouwing onder voorwaarden mogelijk, met uitzondering van gebieden die zijn aangeduid als "Divers landschap: beekdalen" en "Divers landschap: uiterwaarden". Omdat nieuwe bebouwing op de gronden die zijn aangewezen als "Divers landschap: beekdalen" is uitgesloten, strookt het bouwen van een woning op het perceel niet met de in de omgevingsvisie neergelegde uitgangspunten.

15. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat de raad de omgevingsvisie niet had mogen betrekken in de nadere motivering van 23 februari 2022. Deze visie gold ten tijde van het nemen van het bestreden besluit niet. Een verwijzing naar de omgevingsvisie is daarom in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

Als de omgevingsvisie van toepassing zou zijn, betoogt Eitjes dat er geen sprake is van strijd met deze visie, omdat van nieuwe bebouwing geen sprake is en de voorziene woning tussen de al bestaande woningen zal worden gebouwd. Met de bouw van de woning zal dan ook geen afbreuk worden gedaan aan de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van het beekdal.

15.1. Zoals hiervoor onder 9 is overwogen, zal de Afdeling – gelet op de nadere motivering van 23 februari 2022 – aan de hand van de beroepsgronden beoordelen of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand kunnen blijven. Bij de beoordeling of de rechtsgevolgen in stand kunnen worden gelaten, moet in beginsel worden uitgegaan van de op het moment van de uitspraak geldende feiten en omstandigheden en het dan geldende recht (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 15 oktober 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BF8977, onder 2.9.1). Dit betekent dat – anders dan Eitjes heeft betoogd – moet worden uitgegaan van de op 26 januari 2022 vastgestelde omgevingsvisie.

15.2. In paragraaf 1.1 van de omgevingsvisie is vermeld dat deze visie een vooruitblik biedt op de leefomgeving tot het jaar 2040.

Volgens de kaart op pagina 12 van de omgevingsvisie is het perceel aangewezen als "Divers landschap: Beekdalen". De aanduiding "Renkumse Poort" is volgens de kaart op pagina 40 van de omgevingsvisie toegekend aan het perceel. De aanduiding "Herkenbare en beleefbare beekdalen" is volgens deze kaart niet toegekend aan het perceel.

In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie met als kopje "Beekdalen" staat het volgende:

"Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- Natuurontwikkeling;
- Herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels
- Ecopassages in beken;
- Verminderen grondwateronttrekking.

Grote delen van de beekdalen zijn belangrijke Natura2000-gebieden en waardevol voor de biodiversiteit in onze gemeente. Het tegengaan van versnippering en nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties heeft hier daarom prioriteit. Dit laten we samengaan met een goede herkenbaarheid, toegankelijkheid en beleefbaarheid van de beekdalen voor inwoners en recreanten.

[...]

De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar we geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk maken. Maar er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermden delen. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen vinden we nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen echter niet passend."

15.3. Niet in geschil is dat op het perceel een (paarden)schuur staat. Zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen, is in het bestemmingsplan "Renkum – Heesum 2013" de bestemming "Natuur" en een bouwvlak aan het perceel toegekend. Dit betekent dat geen sprake is van een onbebouwde en ongebruikte locatie waar geen nieuwe bebouwing mogelijk is, als bedoeld in paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie. De raad heeft dat niet onderkend in de nadere motivering van 23 februari 2022. Alleen al hierom is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de omgevingsvisie zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Strategische Visie 2040

16. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Volgens paragraaf 2 van de Strategische Visie 2040 geldt het uitgangspunt behoud en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap. Daarnaast moet het landschap worden ontsloten voor recreatieve belevingen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op de toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie. Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Het bouwen van een woning op het perceel strookt volgens de raad niet met de uitgangspunten van de Strategische Visie 2040.

17. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van de Strategische Visie 2040. Eitjes betoogt hierover dat onduidelijk is waarom de bouw van een woning tussen de al bestaande woningen afbreuk zou doen aan het authentieke landschap van Renkum of aan de recreatieve beleving. Het perceel kan bovendien geen bijdrage leveren aan de ecologische verbindingzone Renkumse Poort vanwege de al aanwezige woningen en de te behouden monumentale muur. Het perceel bevat ook geen te beschermen waardevolle landschapselementen of locaties die zichtbaar en beleefbaar kunnen worden gemaakt.

17.1. In paragraaf 1 van de Strategische Visie 2040 is vermeld dat de hoofdlijnen van de thematische visies en de daarin verwoorde ambities

samen met de wensen van de bewoners zijn geïntegreerd in de Strategische Visie 2040.

In paragraaf 2 van de Strategische Visie 2040 met als kopje

“Beleefbaar landschap” staat het volgende:

“Behoud en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap.

Het landschap ontsluiten voor recreatieve belevingen (ontspanning en ontplooiing).

[...]

De beekdalen, een belangrijk onderdeel van het Renkumse landschap, verbinden het landschap van De Veluwe en het rivierengebied met elkaar. Met name de beekdalen van Renkumse en Heelsumse beek zijn belangrijke structuurdragers.

[...]

Het bijzondere palet van authentieke landschappen zoals in Renkum is schaars en zal in de toekomst een steeds hogere waardering krijgen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie.

Aandachtspunten:

Algemeen:

- Het beschermen, zichtbaar en beleefbaar maken van landschappelijk waardevolle elementen en locaties

[...]

Beekdalen:

Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Zo heeft het bedrijventerrein in het Renkums beekdal recent plaatsgemaakt ten gunste van de natuur (EHS - Renkumse Poort). De sprengbeken lijden onder een wisselende waterkwantiteit. Er staat minder water in dan vroeger, maar al weer meer dan enkele jaren geleden. Renkum wil door het tegengaan van grondwateronttrekkingen bovenloops het waterniveau van de beken minimaal op peil houden.”

17.2. Uit de Strategische Visie 2040 volgt weliswaar dat beekdalen behouden en versterkt moeten worden, maar de raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 – zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen – niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan “Renkum – Heelsum 2013” al biedt. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de Strategische Visie 2040 zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Ruimtelijke Visie 2025

18. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. In de Ruimtelijke Visie 2025 is het perceel aangewezen als “park Veluwewaaier”. Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken zoals genoemd in de visie. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting de Veluwe. Gestreefd wordt naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek. Daarnaast wordt

gestreefd naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park. Gelet hierop strookt het bouwen van een woning op het perceel volgens de raad niet met de in de Ruimtelijke Visie 2025 neergelegde ambities.

19. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van de Ruimtelijke Visie 2025. Daarover betoogt Eitjes dat het perceel is gelegen in een uithoek van de Veluwe-waaier. Vrij uitzicht vanuit de rivier richting de Veluwe is hier niet aan de orde, omdat tegenover de percelen aan de Hartensweg een monumentale muur is gelegen. Gelet hierop kan het perceel geen onderdeel uitmaken van de ecologische verbindingszone. Ook kan het perceel het herstel en de verdere ontwikkeling van deze zone niet in de weg staan. Aan de andere aandachtspunten voor de Veluwe-waaier doet het bestemmingsplan ook geen afbreuk.

19.1. In paragraaf 1 van de Ruimtelijke Visie 2025 is vermeld dat met deze visie het vierluik van strategische visies wordt voltooid. Het vierluik bestaat uit de Sociale Visie, de Strategische Visie 2040, de Economische Visie en de Ruimtelijke Visie 2025.

Volgens de kaart op pagina 14 van de Ruimtelijke Visie 2025 is het perceel aangewezen als "Visie "Veluwewaaier"". In paragraaf 2.2 met als kopje "Parkvisie "Veluwewaaier"" staat hierover het volgende:

"Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting Veluwe (als een 'waaier') en het park verbijzondert zich door de mogelijkheden voor (bewegend) ontspannen (leisure) en ontplooiing (educatie) in een zeer afwisselend cultuurlandschap.

De gemeente

[...]

- streeft naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek

[...]

- streeft naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park (productmarktcombinaties, arrangementen e.d.)."

19.2. Uit de Ruimtelijke Visie 2025 volgt weliswaar dat wordt gestreefd naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, maar de raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 – zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen – niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" al biedt. Voor zover de raad wijst op het belang bij de recreatieve economische ontwikkelingen, merkt de Afdeling op dat het perceel niet recreatief wordt gebruikt. Aan het perceel is in het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" namelijk een natuurbestemming en een

bouwvlak toegekend. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de Ruimtelijke Visie 2025 zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Renkums beekdal

20. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Het perceel is gelegen in het Renkums beekdal, wat een smal, open landschap met een hoofdbeek en parallel lopende nevenbeken betreft. De gemeente voert een consistent beleid voor beekdalen. Behoud en herstel staan voorop, maar tegelijkertijd zijn nieuwe ontwikkelingen niet per definitie onmogelijk. Deze ontwikkelingen zien niet op woningbouw, maar op natuurontwikkeling en/of recreatie. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in beekdalen niet passend. Dat kan alleen daar waar bestaande bouw- en gebruiksrechten aanwezig zijn voor andere functies dan natuur en bos. In het hier aan de orde zijnde geval is daarvan geen sprake. De raad ziet geen reden om van dit beleid af te wijken.

21. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het perceel niet in maar nabij het Renkums beekdal is gelegen, dat onderdeel is van de ecologische verbindingzone Renkumse Poort. Daarover voert Eitjes aan dat in het door gedeputeerde staten van de provincie Gelderland opgestelde inrichtingsplan van 10 mei 2005 volgt dat het perceel niet behoort tot het Renkums beekdal. Bovendien is het perceel ongeschikt als ecologische verbindingzone vanwege de al aanwezige woningen en de te behouden monumentale muur.

Er bestaat daarnaast geen consistent beleid op grond waarvan alleen nieuwe bebouwing in de Renkumse beekdalen binnen andere functies dan de functies natuur en bos is toegestaan. In dat verband wijst Eitjes er onder meer op dat dit beleid niet in het door het college opgestelde raadsvoorstel van 11 april 2021 is beschreven. Voor zover de raad wijst op de Omgevingsvisie 2040, merkt Eitjes op dat dit nieuw beleid betreft. Bovendien gaat het in dit geval niet om het oprichten van nieuwe bebouwing, omdat de beoogde woning is voorzien op gronden waarop nu een (paarden)schuur staat.

21.1. Zoals hiervoor onder 13.2 is overwogen, is het perceel in het LBP aangewezen als "beekdallandschap (met natuurontwikkeling)". Zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen, is de Afdeling van oordeel dat in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet is ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" al biedt. Zoals hiervoor onder 15.2 is overwogen, is het perceel in de omgevingsvisie aangewezen als "Divers landschap: Beekdalen". Zoals hiervoor onder 15.3 is overwogen, heeft de raad in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet onderkend dat geen sprake is van een onbebouwde en ongebruikte locatie waar geen nieuwe bebouwing mogelijk is, als bedoeld in paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie. Omdat de weigeringsgronden ten aanzien van het LBP en de omgevingsvisie geen stand kunnen houden, is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de algemene weigeringsgrond

over het Renkums Beekdal in de weg staat aan de vaststelling van het plan. Gelet op het voorgaande kan in het midden blijven of het perceel in of nabij het Renkums beekdal is gelegen.

Vertrouwensbeginsel

22. Eitjes betoogt onder verwijzing naar het ten tijde van het besluit van 26 mei 2021 geldende gemeentelijke beleid dat verwachtingen zijn gewekt dat de woning op het perceel mogelijk zou worden gemaakt. Gelet hierop heeft Eitjes forse investeringen gedaan. In zoverre is de toepassing van de later vastgestelde omgevingsvisie onredelijk bezwarend voor Eitjes.

22.1. Voor zover Eitjes betoogt dat hij aan het ten tijde van het besluit van 26 mei 2021 geldende gemeentelijke beleid het gerechtvaardigd vertrouwen mocht ontleen dat de woning op het perceel mogelijk zou worden gemaakt, overweegt de Afdeling dat dit betoog niet slaagt. Hiertoe wordt overwogen dat de raad destijds niet in een raadsbesluit heeft ingestemd met de voorziene woning op het perceel, nog daargelaten dat planologische inzichten kunnen wijzigen. Dit betekent dat het de raad vrij staat om in een nieuw te nemen besluit medewerking aan de vaststelling van het plan te weigeren, zij het dat de weigering deugdelijk moet worden gemotiveerd.

Overig

23. De vereniging stelt onder meer dat rekening had moeten worden gehouden met de omstandigheid dat het perceel aan verschillende zijden grenst aan het Natura 2000-gebied en het Gelders Natuurnetwerk. Daarnaast had volgens de vereniging de substantiële versterking van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, als bedoeld in artikel 2.52 van de Omgevingsverordening Gelderland, centraal moeten staan. De vereniging heeft verder op de zitting toegelicht dat draagvlak bij Staatsbosbeheer ontbreekt.

De Afdeling overweegt dat deze omstandigheden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet zijn genoemd als redenen die de raad ertoe hebben gebracht het bestemmingsplan niet vast te stellen. Deze omstandigheden kunnen daarom geen rol spelen bij de beantwoording van de vraag of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand kunnen blijven.

Conclusie

24. Gelet op wat hiervoor onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, is de Afdeling van oordeel dat de raad met de nadere motivering van 23 februari 2022 zijn besluit van 26 mei 2021 ook niet deugdelijk heeft gemotiveerd. De Afdeling ziet daarom geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.

Bestuurlijke lus

25. Ingevolge artikel 8:51d van de Awb kan de Afdeling het bestuursorgaan opdragen een gebrek in het bestreden besluit te herstellen of te laten herstellen.

26. Met het oog op een spoedige beslechting van het geschil zal de Afdeling de raad opdragen om binnen 12 weken na verzending van deze uitspraak alsnog:

- met inachtneming van wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, alsnog het besluit van 26 mei 2021 te voorzien van een toereikende motivering, dan wel in plaats daarvan een ander besluit te nemen;
- de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Proceskosten en griffierecht

27. In de einduitspraak wordt beslist over vergoeding van de proceskosten en het betaalde griffierecht.

Bestissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

draagt de raad van de gemeente Renkum op om binnen 12 weken na verzending van deze tussenuitspraak:

- met inachtneming van overweging 26 het daar omschreven gebrek in het besluit van 26 mei 2021 te herstellen, en
- de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Aldus vastgesteld door mr. E. Steendijk, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. M.L. Franke, griffier.

w.g. Steendijk
lid van de enkelvoudige kamer

w.g. Franke
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 12 oktober 2022

926

Verzonden: 12 oktober 2022

**4^e raadsvoorstel en -besluit
21 december 2022**

**tweede
nadere onderbouwing
op
weigeringsbesluit vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Raad 21 december 2022

Voorstel is aangenomen met 15 stemmen voor (PvdA, GL, GB, CDA en Fractie John Bartels) en 6 stemmen tegen (VVD D66).

Verantwoordelijke afdeling
Griffie

Nummer
5

Zaaknummers:
151829 & 142074
Steller:
Juul Cornips (griffier)

Raad d.d.
21 december 2022

Portefeuillehouder
C.D. van Bentem

Datum
15 december 2022

Onderwerp
Ruimtelijke onderbouwing afwijzingsbesluit
bestemmingsplan Hartenseweg 7

Geadviseerd besluit

Naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Raad van state d.d. 12-10-2022 (108045/1/R4), inzake het beroep over uw besluit het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' niet vast te stellen, de door de raad vastgestelde ruimtelijke onderbouwing van 23 februari 2022 aan te vullen met de in dit raadsvoorstel genoemde motivering.

Toelichting op beslispunten

Op 26 mei 2021 heeft uw raad het bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het daarbij horende beeldkwaliteitsplan behandeld en op grond van de beraadslagingen is toen besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Op 23 februari 2022 heeft uw raad een nadere onderbouwing voor dit weigeringsbesluit vastgesteld.

Op 12 oktober 2022 heeft de Raad van State (RvS) geoordeeld dat deze onderbouwing niet voldoende is om het weigeringsbesluit in stand te houden en de RvS heeft op grond van artikel 8:51d Algemene wet bestuursrecht (Awb) de mogelijkheid tot een bestuurlijke lus toegepast. De RvS heeft daarmee de Gemeente Renkum 12 weken gegeven om een gewijzigd besluit voor te leggen. Op 2 november 2022 heeft uw Raad besloten om in te gaan op deze mogelijkheid en op grond van artikel 8:51d Awb het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitsplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen nogmaals nader te laten onderbouwen voor besluitvorming. Uw raad heeft hiervoor de griffie de opdracht laten verstrekken aan een externe juridisch deskundige om deze nadere onderbouwing op te stellen.

Beoogd effect

In de uitspraak van 12 oktober 2022, zaakno. 202108045/1/R4, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een tussenuitspraak gedaan. De Afdeling draagt de gemeenteraad op het geconstateerde motiveringsgebrek te herstellen, door het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' niet vast te stellen, alsnog van een toereikende motivering te voorzien. Met deze notitie geeft de raad gevolg aan de aan hem verstrekte opdracht.

Argumenten

De gemeenteraad houdt vast aan zijn besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen en legt daaraan de volgende motivering ten grondslag:

'Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad de Motie Gebiedsvisie brede stroomgebied Renkumse beken aangenomen. De raad heeft daarbij uitgesproken dat de ecologische corridor 'Renkumse Poort' niet alleen moeten worden beschermd, maar ook versterkt en verbeterd moet worden. Daarvoor is een gebiedsvisie nodig met concrete ontwikkelmogelijkheden om de natuurwaarden en de corridorfunctie te verbeteren. Deze motie heeft als input gediend voor de 'Omgevingsvisie 2040'. Deze visie is het meest actuele visiedocument van de gemeente op het gebied van de fysieke leefomgeving en werd door de gemeenteraad op 26 januari 2022 vastgesteld.

Op het perceel Hartensweg 7 te Renkum is de 'Omgevingsvisie 2040' van toepassing. Krachtens het bepaalde in rechtsoverweging 15.1 van de tussenuitspraak, heeft deze omgevingsvisie rechtskracht ten aanzien van dit geschil.

In paragraaf 1.1 van de omgevingsvisie is vermeld dat deze visie een vooruitblik biedt op de leefomgeving tot het jaar 2040. Volgens de kaart op pagina 12 van de omgevingsvisie is het perceel aan de Hartensweg 7 te Renkum aangewezen als 'Divers landschap: Beekdalen'. De aanduiding 'Renkumse Poort' is volgens de kaart op pagina 40 van de omgevingsvisie toegekend aan het perceel. De aanduiding 'Herkenbare en beleefbare beekdalen' is volgens deze kaart niet toegekend aan het perceel. In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie met als kopje "Beekdalen" staat het volgende:

'Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- *natuurontwikkeling;*
- *herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels;*
- *ecopassages in beken;*
- *verminderen grondwateronttrekking.*

Grote delen van de beekdalen zijn belangrijke Natura2000-gebieden en waardevol voor de biodiversiteit in onze gemeente. Het tegengaan van versnippering en nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties heeft hier daarom prioriteit. Dit laten we samengaan met een goede herkenbaarheid, toegankelijkheid en beleefbaarheid van de beekdalen voor inwoners en recreanten.

[...]

De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar we geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk maken. Maar er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermd delen. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen vinden we nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen echter niet passend.'

De Omgevingsvisie brengt tot uitdrukking dat de beekdalen beschermd natuurgebied zijn en dat de gemeente met betrekking tot die gronden een uiterst restrictief beleid voert als het gaat om het toelaten van activiteiten die het gebruik van die gronden doet afwijken, dan wel verder doet afwijken, van hun natuurfunctie. Dit restrictieve beleid is verwoord door een dam op te werpen tegen 'nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties'. Met de woorden 'nieuwe bebouwing' is een onbedoelde verenging aangebracht, die ruimte laat voor de interpretatie dat vervangende nieuwbouw, in

Onderwerp

Ruimtelijke onderbouwing afwijzingsbesluit bestemmingsplan Hartensweg 7

Datum

21 december 2022

Kenmerken

151829 & 142074

Pagina

combinatie met functieverzwarende ten opzichte van natuur, wel zou zijn toegelaten. Dat is evenwel nadrukkelijk niet de bedoeling van de gemeenteraad. In plaats daarvan stelt hij zich op het standpunt dat de beekdalen, waartoe de gronden aan de Hartenseweg 7 behoren, grotendeels beschermd natuurgebied zijn waar niet alleen geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk wordt gemaakt, maar evenmin wordt meegewerkt aan functieverzwarende van gronden waar reeds sprake is van bebouwing. Elke ontwikkeling, hetzij door de activiteit bouwen, hetzij door de activiteit gebruik, die de beekdalen in functionele zin doet afwijken, dan wel verder doet afwijken, van hun primaire natuurfunctie, respectievelijk niet is te herleiden tot de speerpunten voor de beekdalen, is ongewenst. Vervangende nieuwbouw ten behoeve van een niet bestaande woonfunctie - hoe gering ook qua ruimtelijke impact - valt hier nadrukkelijk ook onder, nu dit een juridisch-planologische onomkeerbaarheid inhoudt die ten nadele strekt van de gewenste natuurontwikkeling ter plaatse. Het bestuurlijke belang van het tegengaan van ongewenste precedentwerking ligt aan deze terughoudendheid mede ten grondslag. Dit is in lijn met eerdere initiatieven voor woningbouw aan de Hartenseweg.

Paragraaf 4.6 van de 'Omgevingsvisie 2040' is met bovenstaande nader ingevuld.'

Draagvlak

- Het voorstel Bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het bijbehorende Beeldkwaliteitsplan is op 26 mei 2021 verworpen met 11 stemmen vóór (VVD, FS, PvdA, D66) en 12 stemmen tegen (GL, PRD, GB, CDA).
- Het voorstel tot nadere onderbouwing van het wijzigingsbesluit van 26 mei 2021 is op 23 februari 2022 unaniem aangenomen.
- Het voorstel om naar aanleiding van de uitspraak van de Raad van State tot nadere onderbouwing te komen is op 2 november 2022 aangenomen met 13 stemmen vóór (CDA, GB, GL, FJB, ONE, PvdA) en 6 stemmen tegen (D66, VVD).

Communicatie

Na uw besluit om de nadere onderbouwing van het weigeringsbesluit vast te stellen ontvangen de indieners van een zienswijze én initiatiefnemer van de woningbouw hiervan bericht. Een afschrift van het gewijzigde besluit zal ook toegezonden worden aan de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Financiële consequenties

De kosten voor het inwinnen van het juridisch advies komen ten laste van het raadsbudget.

Juridische consequenties

Op grond van artikel 8:51d Awb heeft de RvS de mogelijkheid om middels een bestuurlijke lus tot definitieve geschilbeslechting te komen. Daarom heeft de RvS de raad 12 weken de tijd gegeven om het besluit van 21 mei 2021, met inachtneming wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 in de uitspraak is overwogen, nader te motiveren.

Op grond van artikel 8:51b lid 3 Awb krijgen partijen vier weken de tijd om schriftelijk een zienswijze over het herstelbesluit in te brengen. De RvS zal op grond van artikel 8:51c Awb vervolgens meedelen hoe het beroep verder afgehandeld zal worden.

Onderwerp

Ruimtelijke onderbouwing afwijzingsbesluit bestemmingsplan Hartenseweg 7

Datum

21 december 2022

Kenmerken

151829 & 142074

Pagina

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Alternatieven

- Wanneer uw raad het niet eens is met de nadere duiding van de argumenten, kan uw raad de argumenten zelf aanvullen/aanpassen d.m.v. een amendement.
- Uw raad kan besluiten dit raadsvoorstel niet aan te nemen. De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) zal dan een uitspraak over het ingestelde beroep op basis van de diverse ruimtelijke argumenten die tijdens de behandeling in de raad van 26 mei 2021 en 23 februari 2022 door uw raad naar voren zijn gebracht.
- Wordt het ingestelde beroep gegrond verklaard door de ABRvS dan leidt dit, op grond van artikel 8:72 lid 3, tot vernietiging van uw besluit van 26 mei 2021.

Bijlagen

- a. Raadsvoorstel BP Hartenseweg 7, 25 mei 2021;
- b. Raadsvoorstel Nadere onderbouwing weigeringsbesluit bestemmingsplan Hartenseweg 7, 23 februari 2022;
- c. Tussenuitspraak RvS inzake weigeringsbesluit bestemmingsplan Hartenseweg 7, 12 oktober 2022;
- d. Raadsvoorstel- Tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan Hartenseweg 7 2021, 2 november 2022.

Onderwerp

Ruimtelijke onderbouwing afwijzingsbesluit bestemmingsplan Hartensweg 7

Datum

21 december 2022

Kenmerken

151829 & 142074

Pagina

PRD

Raad 30 juni 2021
Motie vreemd is unaniem
aangenomen.

Motie Gebiedsvisie brede stroomgebied Renkumse beken

De raad van de gemeente Renkum, in vergadering bijeen op 30 juni 2021,

Constaterende dat

- In 2013 het project Renkums Beekdal, waarbij industrieterrein Beukenlaan teruggegeven is aan de natuur teneinde een ecologische verbinding met de Veluwe tot stand te brengen, tot afronding is gekomen;
- De Renkumse beken waar het beekdal naar vernoemd is beginnen in gemeente Ede en eindigen in gemeente Wageningen;
- Stichting Renkums Beekdal samen met 6 andere organisaties en in overleg met de drie gemeenten en Provincie Gelderland werkt aan een gebiedsvisie voor het brede stroomgebied van de Renkumse beken;
- De Provincie aan een ecopassage onder de N225 werkt om de uiterwaarden en het Renkums Beekdal met elkaar te verbinden;

Overwegende dat

- De ecologische corridor 'Renkumse Poort' niet alleen beschermd, maar ook versterkt en verbeterd moet worden;
- Daarvoor een gebiedsvisie nodig is met concrete ontwikkelmogelijkheden om de natuurwaarden en de corridorfunctie te verbeteren;
- De gemeente Renkum weinig capaciteit en middelen heeft om die visie zelf op te stellen;
- Een visie die ontwikkeld wordt vanuit de samenleving voor extra draagvlak zorgt;
- Een gemeentegrens overstijgende visie voor een meer integrale insteek zorgt;
- Natuurversterking bekeken moet worden in relatie tot andere ruimtelijke opgaven zoals woningbouw en energietransitie;

Verzoekt het college

- Aangehaakt te zijn en blijven bij de ontwikkeling van een gebiedsvisie door Stichting Renkums Beekdal en de samenwerkende organisaties op het brede stroomgebied van de Renkumse beken;
- Ervoor te waken dat de inwoners van Renkum vanuit een brede invalshoek (natuur- en landschapswaarden, recreatief medegebruik, overige ruimtelijke functies) actief worden betrokken bij het opstellen van de gebiedsvisie;
- De samenwerkende organisaties te vragen om concrete kansen, ontwikkelmogelijkheden en aanbevelingen te noemen voor het versterken van de natuurwaarden en de corridorfunctie van de Renkumse Poort;
- Deze input, in samenhang met de visies van Wageningen en Ede en in overleg met de Provincie, in relatie tot andere ruimtelijke opgaven, te gebruiken bij het opstellen/actualiseren van de Omgevingsvisie en de concrete uitwerking in het Omgevingsplan en in die vorm ter vaststelling voor te leggen aan de raad;

En gaat over tot de orde van de dag.

Fractie GroenLinks

Fractie PRD

Fractie D66

Fractie GemeenteBelangen

Fractie VVD

Fractie PvdA

Gemeente Renkum

Kenmerken
151829 & 142074

Datum
21 december 2022

Onderwerp
Ruimtelijke onderbouwing afwijzingsbesluit
bestemmingsplan 'Hartensweg 7, 2021'

De raad van de gemeente Renkum;
gezien het voorstel d.d. 15 december 2022

Besluit

1. Naar aanleiding van de tussenuitspraak van de Raad van state d.d. 12-10-2022 (108045/1/R4), inzake het beroep over uw besluit het bestemmingsplan 'Hartensweg 7, 2021' niet vast te stellen, de door de raad vastgestelde ruimtelijke onderbouwing van 23 februari 2022 aan te vullen met de volgende motivering:

De gemeenteraad houdt vast aan zijn besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen en legt daaraan de volgende motivering ten grondslag.

Op 30 juni 2021 heeft de gemeenteraad de Motie Gebiedsvisie brede stroomgebied Renkumse beken aangenomen. De raad heeft daarbij uitgesproken dat de ecologische corridor 'Renkumse Poort' niet alleen moeten worden beschermd, maar ook versterkt en verbeterd moet worden. Daarvoor is een gebiedsvisie nodig met concrete ontwikkelmogelijkheden om de natuurwaarden en de corridorfunctie te verbeteren. Deze motie heeft als input gediend voor de 'Omgevingsvisie 2040'. Deze visie is het meest actuele visiedocument van de gemeente op het gebied van de fysieke leefomgeving en werd door de gemeenteraad op 26 januari 2022 vastgesteld.

Op het perceel Hartensweg 7 te Renkum is de 'Omgevingsvisie 2040' van toepassing. Krachtens het bepaalde in rechtsoverweging 15.1 van de tussenuitspraak, heeft deze omgevingsvisie rechtskracht ten aanzien van dit geschil.

In paragraaf 1.1 van de omgevingsvisie is vermeld dat deze visie een vooruitblik biedt op de leefomgeving tot het jaar 2040. Volgens de kaart op pagina 12 van de omgevingsvisie is het perceel aan de Hartensweg 7 te Renkum aangewezen als 'Divers landschap: Beekdalen'. De aanduiding 'Renkumse Poort' is volgens de kaart op pagina 40 van de omgevingsvisie toegekend aan het perceel. De aanduiding 'Herkenbare en beleefbare beekdalen' is volgens deze kaart niet toegekend aan het perceel. In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie met als kopje "Beekdalen" staat het volgende:

'Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- natuurontwikkeling;
- herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels;
- ecopassages in beken;
- verminderen grondwateronttrekking.

Grote delen van de beekdalen zijn belangrijke Natura2000-gebieden en waardevol voor de biodiversiteit in onze gemeente. Het tegengaan van versnippering en nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties heeft hier daarom prioriteit. Dit laten we samengaan met een goede herkenbaarheid, toegankelijkheid en beleefbaarheid van de beekdalen voor inwoners en recreanten.

[...]

De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar we geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk maken. Maar er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermd delen. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen vinden we nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen echter niet passend.'

De Omgevingsvisie brengt tot uitdrukking dat de beekdalen beschermd natuurgebied zijn en dat de gemeente met betrekking tot die gronden een uiterst restrictief beleid voert als het gaat om het toelaten van activiteiten die het gebruik van die gronden doet afwijken, dan wel verder doet afwijken, van hun natuurfunctie. Dit restrictieve beleid is verwoord door een dam op te werpen tegen 'nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties'. Met de woorden 'nieuwe bebouwing' is een onbedoelde verenging aangebracht, die ruimte laat voor de interpretatie dat vervangende nieuwbouw, in combinatie met functieverzwarende ten opzichte van natuur, wel zou zijn toegelaten. Dat is evenwel nadrukkelijk niet de bedoeling van de gemeenteraad. In plaats daarvan stelt hij zich op het standpunt dat de beekdalen, waartoe de gronden aan de Hartensweg 7 behoren, grotendeels beschermd natuurgebied zijn waar niet alleen geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk wordt gemaakt, maar evenmin wordt meegewerkt aan functieverzwarende van gronden waar reeds sprake is van bebouwing. Elke ontwikkeling, hetzij door de activiteit bouwen, hetzij door de activiteit gebruik, die de beekdalen in functionele zin doet afwijken, dan wel verder doet afwijken, van hun primaire natuurfunctie, respectievelijk niet is te herleiden tot de speerpunten voor de beekdalen, is ongewenst. Vervangende nieuwbouw ten behoeve van een niet bestaande woonfunctie - hoe gering ook qua ruimtelijke impact - valt hier nadrukkelijk ook onder, nu dit een juridisch-planologische onomkeerbaarheid inhoudt die ten nadele strekt van de gewenste natuurontwikkeling ter plaatse. Het bestuurlijke belang van het tegengaan van ongewenste precedentwerking ligt aan deze terughoudendheid mede ten grondslag. Dit is in lijn met eerdere initiatieven voor woningbouw aan de Hartensweg. Paragraaf 4.6 van de 'Omgevingsvisie 2040' is met bovenstaande nader ingevuld.

de griffier,

dr. J. (Juil) Cornips

de voorzitter,

A.M.J. (Agnes) Schaap

Onderwerp

Ruimtelijke onderbouwingsafwijzingsbesluit bestemmingsplan Hartensweg

Datum

21 december 2022

Kenmerken

151829 & 142074

Pagina

2 van 2

**3^e raadsvoorstel en -besluit
2 november 2022**

**kennisgeving
tussenuitspraak Raad van State
en
opstellen nadere onderbouwing op
weigeringsbesluit vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Raad 2 november 2022

Voorstel is aangenomen met 13 stemmen voor (GB GL Fractie John Bartels CDA Omzien naar elkaar PvdA) en 6 stemmen tegen (VVD en D66).

Verantwoordelijk team

Team Beleid Ruimtelijk Domein

Nummer

13

Kenmerk

151829

Raad d.d.

02-11-2022

Paragraaf begroting

2

Portefeuillehouder

C.D. (Daniëlle) van Bentem

Steller

A. (Arjen) Ruiter

Datum

27 oktober 2022

Onderwerp

Tussenuitspraak Raad van State inzake bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'

Geadviseerd besluit

1. Kennis te nemen van de tussenuitspraak van de Raad van State d.d. 12-10-2022 (202108045/1/R4), inzake het beroep over uw besluit het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' niet vast te stellen;
2. Op grond van artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen nogmaals nader te laten onderbouwen voor besluitvorming in de raadsvergadering van 21 december 2022, en hiervoor de griffie opdracht te laten verstrekken aan een externe deskundige om dit te onderbouwen.

Toelichting op beslispunten

Op 26 mei 2021 heeft uw raad het collegevoorstel om het bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het daarbij horende beeldkwaliteitsplan vast te stellen behandeld. Uw raad heeft toen op grond van de beraadslagingen besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Met uw besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen, blijft het huidige bestemmingsplan onverkort van kracht. Dit is ook het doel van het raadsbesluit geweest. Zie het bijgevoegde raadsvoorstel.

Op 23 februari 2022 heeft u het besluit van 26 mei 2021 nader gemotiveerd. Zie het bijgevoegde raadsvoorstel.

Tegen uw besluit het bestemmingsplan, voor de realisatie van een woning op de plek van een agrarisch bedrijfsgebouw, niet vast te stellen en daarmee ook tegen het nadere motivering is beroep ingesteld door de initiatiefnemer van het bestemmingsplan.

Op 12 oktober 2022 heeft de Raad van State een zogenaamde 'tussenuitspraak' gedaan in het beroep (zie de bijlage).

Voorstel aan de raad

De Raad van State geeft daarbij (samengevat) het volgende aan:

- 1- De Raad van State constateert dat het (primaire) besluit van 26 mei 2021 (de weigering het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' vast te stellen) niet gemotiveerd is. Dus het beroep is op dat punt gegrond zodat het besluit van 26 mei 2021 moet worden vernietigd (punt 7 uit de uitspraak);
- 2- De Raad van State constateert ook dat de gemeenteraad dat besluit op 23 februari 2022 nader heeft gemotiveerd (punt 8 uit de uitspraak).
- 3- De Raad van State gaat vervolgens beoordelen of de rechtsgevolgen van het (primaire) besluit van 26 mei 2021 op basis van die nadere motivering in stand kan blijven (punt 9 en verder van de uitspraak).
- 4- De Raad van State constateert bij de punten 13.3, 15.3 17.2, 19.2 en 21.1 dat de gemeenteraad met de nadere motivering van 23 februari 2022 zijn besluit van 26 mei 2021 ook niet deugdelijk heeft gemotiveerd. De Raad van State ziet daarom geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand te laten. Dat betekent in feite dat het beroep gegrond is en het besluit van de gemeenteraad (de weigering het bestemmingsplan vast te stellen) vernietigd zou moeten worden (punt 24 van de uitspraak).
- 5- De Raad van State besluit vervolgens om de 'bestuurlijke lus' toe te passen zodat de gemeenteraad binnen 12 weken na de uitspraak het geconstateerde motiveringsgebrek kan herstellen (punt 25-27 van de uitspraak). (Dus u dient uiterlijk 3 januari 2023 een nieuw besluit te nemen).
- 6- Na die 12 weken en met een eventuele nadere motivering zal de Raad van State daarna uitspraak doen in hoofdzaak (definitieve uitspraak).

Met andere woorden:

Als de gemeente (uw raad) niet een nieuwe nadere motivering vaststelt binnen die 12 weken (dus voor 3 januari 2023) of het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' alsnog vaststelt zal de Raad van State na die 12 weken een definitieve uitspraak doen en besluiten het beroep gegrond te verklaren en het weigeringsbesluit van de gemeenteraad van 26 mei 2021 te vernietigen.

De enige mogelijkheid om voor 3 januari 2023 een nieuwe nadere motivering vast te stellen is in de raadsvergadering van 21 december 2022.

Voor die tijd dient dus die nieuwe nadere motivering opgesteld te worden waarover u dan op 21 december 2022 kunt besluiten.

Voorgesteld wordt om extern advies in te (laten) winnen door de griffie om dit nader te onderbouwen, rekening houdend met de uitspraak van de Raad van State.

Dit om de volgende redenen:

- het nogmaals vaststellen van een (nieuwe) nadere motivering is in de lijn met uw standpunten en besluiten van 26 mei 2021 en die van 23 februari 2023;
- het besluit van 23 februari 2023 met de nadere motivering is opgesteld door en na inwinning van extern advies (in opdracht van de griffie).

Beoogd effect

Met het nu voorliggende besluit worden de eerder genomen weigeringsargumenten voor de raadsvergadering van 21 december 2022 nader geduïd. Mogelijk kan dit leiden tot het alsnog in standhouden van uw weigeringsbesluit van 26 mei 2021.

Kader

- Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit.

Argumenten

De Raad van State heeft in haar tussenuitspraak van 12 oktober 2022 het volgende aangegeven:

Conclusie

24. *Gelet op wat hiervoor onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, is de Afdeling van oordeel dat de raad met de nadere motivering van 23 februari 2022 zijn besluit van 26 mei 2021 ook niet deugdelijk heeft gemotiveerd. De Afdeling ziet daarom geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.*

Bestuurlijke lus

25. *Ingevolge artikel 8:51d van de Awb kan de Afdeling het bestuursorgaan opdragen een gebrek in het bestreden besluit te herstellen of te laten herstellen.*
26. *Met het oog op een spoedige beslechting van het geschil zal de Afdeling de raad opdragen om binnen 12 weken na verzending van deze uitspraak alsnog:*
- *met inachtneming van wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, alsnog het besluit van 26 mei 2021 te voorzien van een toereikende motivering, dan wel in plaats daarvan een ander besluit te nemen;*
  - *de Afdeling en de andere partij en de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.*
-

Het opstellen van een nieuwe nadere motivering van uw besluit van 6 mei 2021 is in de lijn met uw besluiten van 26 mei 2021 en van 23 februari 2022.

Als u, nadat een externe adviseur een nieuwe nadere en specifieke motivering heeft opgesteld, de nieuwe nadere motivering op 21 december 2022 vaststelt dan zal die motivering betrokken worden bij de definitieve uitspraak van de Raad van State.

Op 23 februari 2022 heeft u uw besluit van 26 mei 2021 nader gemotiveerd op basis van de volgende beleidsstukken:

1. Huidige bestemmingsplan
2. Landschapsbasisplan (LBP) 2017
3. Strategische visie 2040
4. Ruimtelijke visie 2025
5. Omgevingsvisie Renkum 2040

De eerste vier beleidsstukken waren van kracht ten tijde van uw weigeringsbesluit van 26 mei 2021. De Omgevingsvisie Renkum 2040 was van kracht op het moment van het nadere motiveringsbesluit van 23 februari 2022.

De Raad van State is van mening dat de gegeven nadere motivering voor alle beleidstukken niet concreet genoeg is / niet specifiek genoeg aangeeft waarom het bestemmingsplan niet mogelijk is voor die locatie.

De Raad van State geeft aan dat de gemeente niet goed gemotiveerd heeft waarom de nieuwe woning met aanleg van natuur nadeliger is dan de huidige schuur (met dezelfde omvang) met bouwrechten en toegestaan agrarische (mede) gebruik aldaar.

De nog op te stellen nieuwe nadere motivering zal dus voor elk van die beleidstukken nog specifiekere moeten aangeven waarom die beleidstukken zich verzetten tegen de ontwikkeling die voorzien is in het bestemmingsplan.

Kanttekeningen

Het is in beginsel niet mogelijk om niet eerdere vastgestelde argumenten / onderwerpen / beleidsstukken te gebruiken als nieuwe nadere motivering. De nieuwe nadere motivering dient in principe gezocht te worden binnen reeds eerder (in de nadere motivering van 23 februari 2022) genoemde beleidsdocumenten.

Draagvlak

Niet van toepassing.

Aanpak/Uitvoering

Met uw besluit kan door de griffie opdracht gegeven worden aan een externe adviseur om een nieuwe nadere motivering op te stellen en aan u voor de vergadering van 21 december 2022 ter besluitvorming voor te leggen.

Communicatie

Na uw besluit om de nadere onderbouwing van het weigeringsbesluit vast te stellen ontvangt de indiener van het beroep en de derde belanghebbende in het beroep hiervan bericht. Ook wordt het definitieve besluit voor 4 januari 2023 doorgestuurd naar de Raad van State.

Financiële consequenties

De kosten voor het inwinnen van het juridisch advies komen ten laste van het raadsbudget, meer specifiek de kostenpost inhuur derden. Het raadsbudget is hiervoor niet toereikend. De kosten worden verantwoord bij de jaarrekening.

Juridische consequenties

Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit. Er is dus geen verlies van rechtsbescherming voor (eventuele) appellanten. De Raad van State heeft via deze tussenuitspraak de gemeente deze mogelijkheid gegeven. De nadere besluitvorming zal betrokken worden in het lopende beroep en dus in de definitieve uitspraak van de Raad van State.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Alternatieven

- 1- Het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitsplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen niet nader te onderbouwen en dus de definitieve uitspraak van de Raad van State af te wachten. Die definitieve uitspraak zal dan zijn dat uw besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen wordt vernietigd. Dat betekent dat u daarna opnieuw moet besluiten over het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'. Het nadeel hiervan is dat u tegen die tijd opnieuw moet besluiten over het vaststellen van het bestemmingsplan. Het lijkt er op dat u dan het bestemmingsplan moet vaststellen. Het

Voorstel aan de raad

voordeel hiervan is dat u uw nieuwe besluitvorming over het bestemmingsplan uitstelt en u meer tijd heeft om na te denken over wat dan te doen / besluiten over het bestemmingsplan. Wellicht is er dan in de tussentijd nieuw rijks- of provinciaal beleid van kracht die nog nieuwe argumenten biedt om het bestemmingsplan niet alsnog vast te stellen. Maar dat is nu nog niet duidelijk. Een mogelijk (politiek) voordeel kan ook zijn dat u met de definitieve uitspraak van de Raad van State in de hand ook kunt aangeven dat u niet anders kan dan het alsnog vaststellen van het bestemmingsplan voor Hartenseweg 7.

Bijlagen:

- Raadsvoorstel 26 mei 2021 inzake 'bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'';
- Raadsvoorstel 23 februari 2022; inzake 'Nadere onderbouwing weigeringsbesluit bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'';
- Tussenuitspraak Raad van State, d.d. 12 oktober 2022 (zaak 202108045/1/R4).

**Tussenuitspraak Raad van State
12 oktober 2022
202108045/1/R4**

**beroep
weigering vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Pagina 1 van		
GEMEENTE RENKUM		
CLASS.NR:		
13 OKT 2022		
INS.NR:		

AANTEKENEN

Raad van de gemeente Renkum
Postbus 9100
6860 HA RENKUM

Datum
12 oktober 2022

Ons nummer
202108045/1/R4

Uw kenmerk

Inlichtingen
N. Verweij
070-4264815

Onderwerp
Renkum
weigering vaststelling bestemmingsplan
Hartenseweg 7, 2021

Procedure
Beroep

Geachte heer/mevrouw,

In bovengenoemde procedure heeft de Afdeling een tussenuitspraak gedaan. Een afschrift van deze uitspraak treft u hierbij aan.

De behandeling van de zaak is daarmee nog niet beëindigd. In de uitspraak kunt u lezen welke opdracht de Afdeling heeft gegeven.

De verdere behandeling wordt voortgezet onder het zaaknummer: 202108045/2.

Voor zover de opdracht met zich brengt dat er een nieuw IMRO-bestand geupload moet worden, kunt u gebruikmaken van de gebruikersnaam en het wachtwoord dat u eerder hebt ontvangen.

Aangezien dit bericht geautomatiseerd is aangemaakt, is dit niet ondertekend.

Hoogachtend,
de griffier

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Tussenuitspraak met toepassing van artikel 8:51d van de Algemene wet
bestuursrecht (hierna: de Awb) in het geding tussen:

P.J.M. Eitjes en K. Hooijer, wonend te Renkum (hierna tezamen en in
enkelvoud: Eitjes),
appellant,

en

de raad van de gemeente Renkum,
verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 26 mei 2021 heeft de raad besloten het bestemmingsplan "Hartenseweg 7, 2021" niet vast te stellen.

Tegen dit besluit heeft Eitjes beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

Eitjes heeft nadere stukken ingediend.

Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen (hierna: de vereniging) heeft gebruik gemaakt van de geboden gelegenheid een schriftelijke uiteenzetting te geven.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 14 september 2022, waar P.J.M. Eitjes, bijgestaan door mr. drs. I.E. Nauta, advocaat te Deventer, en de raad, vertegenwoordigd door ing. A. Ruiter, zijn verschenen. Verder is ter zitting de vereniging, vertegenwoordigd door J.P.M. Witte en mr. M.F.H.S. Haan, als partij gehoord.

Overwegingen

Inleiding

1. Op het perceel aan de Hartenseweg 7 te Renkum (hierna: het perceel) bevindt zich een (paarden)schuur. Eitjes wil de schuur slopen en op dezelfde plek een woning bouwen. Het is de bedoeling dat de nieuwe woning zorgvuldig in het landschap wordt ingepast en dat de natuurlijke inrichting van het perceel in stand wordt gehouden en versterkt.
2. Op het perceel rust nu de bestemming natuur met agrarisch medegebruik. Om de woning planologisch mogelijk te maken, heeft Eitjes de gemeente verzocht een bestemmingsplan vast te stellen. Het college van burgemeester en wethouders van Renkum (hierna: het college) heeft een ontwerpbestemmingsplan in procedure gebracht dat voorziet in een planologische inpassing van de door Eitjes gewenste ruimtelijke ontwikkeling. Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 30 september 2020 tot en met 10 november 2020 ter inzage gelegen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn verschillende zienswijzen naar voren gebracht.
3. De raad heeft kennis genomen van het ontwerpbestemmingsplan en de daaraan ten grondslag gelegde stukken, de verschillende naar voren gebrachte zienswijzen en de beantwoording daarvan door het college. Na kennisneming van de hiervoor genoemde stukken heeft de raad in zijn vergadering van 26 mei 2021 besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen.
4. Eitjes vindt dat het besluit van de raad van 26 mei 2021 niet in stand kan blijven, omdat het besluit niet berust op een deugdelijke motivering. Volgens hem had het bestemmingsplan moeten worden vastgesteld.

Toetsingskader

5. Bij het besluit over de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de raad beleidsruimte en moet hij de betrokken belangen afwegen. De Afdeling maakt die belangenafweging niet zelf, maar beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met dat besluit te dienen doelen.

Het besluit van 26 mei 2021

6. Eitjes betoogt dat niet inzichtelijk is hoe de raad tot het besluit van 26 mei 2021 is gekomen. Dit besluit bevat volgens hem namelijk geen motivering en een kenbare belangenafweging.

6.1. De Afdeling stelt vast dat het besluit van 26 mei 2021 geen argumenten bevat op grond waarvan de raad heeft geweigerd het bestemmingsplan vast te stellen. De raad heeft dat in zijn verweerschrift onderkend. Gelet hierop is de Afdeling van oordeel dat het besluit van 26 mei 2021 gebrekkig is gemotiveerd en onzorgvuldig is genomen.

Het betoog slaagt.

7. Gelet op het voorgaande is het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan niet vast te stellen, genomen in strijd met de artikelen 3:46 en 3:2 van de Awb. Het beroep is gegrond, zodat het besluit van 26 mei 2021 moet worden vernietigd.

In stand laten rechtsgevolgen

8. Op 23 februari 2022 heeft de raad het besluit van 26 mei 2021 nader gemotiveerd.

9. De Afdeling zal – gelet op deze nadere motivering – aan de hand van de beroepsgronden beoordelen of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, aanhef en onder a, van de Awb in stand kunnen blijven.

Procedureel

10. Eitjes betoogt dat de procedure die heeft geleid tot het besluit om het bestemmingsplan niet vast te stellen, onzorgvuldig is verlopen. Hij betoogt daarover dat over de nieuwe weigeringsgronden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet door de raad is gedebatteerd. Dit klemmt temeer, omdat de in dit stuk opgenomen weigeringsgronden grotendeels nieuw zijn.

10.1. De Afdeling overweegt dat de omstandigheid dat over de weigeringsgronden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet door de raad zou zijn gedebatteerd, onverlet laat dat in dit stuk de redenen zijn neergelegd die de raad ertoe hebben gebracht het bestemmingsplan niet vast te stellen. Gelet hierop volgt de Afdeling Eitjes niet in zijn stelling dat de raad

heeft gehandeld in strijd met het zorgvuldigheidsbeginsel.
Het betoog slaagt niet.

Inhoudelijk

11. Aan het besluit het bestemmingsplan niet vast te stellen, heeft de raad vijf weigeringsgronden ten grondslag gelegd. Kort samengevat heeft de raad het bestemmingsplan niet vastgesteld, omdat het bouwen van een woning niet in overeenstemming is met het Landschapsbasisplan 2017 (hierna: het LBP), de Omgevingsvisie Renkum 2040 (hierna: de omgevingsvisie), de Strategische Visie 2040 en de Ruimtelijke Visie 2025. Het perceel is in het Renkums beekdal gelegen, waar nieuwe bebouwing niet is toegestaan.

Het LBP

12. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Het Renkums landschap is een landschap met duidelijk herkenbare karakteristieke eigenschappen. Voor dit landschap geldt de strategie "Behoud door ontwikkeling". Het perceel is in het LBP aangewezen als "beekdallandschap (met natuurontwikkeling)". Ook is in het LBP vastgelegd dat de zichtlijnen moeten worden behouden. Gelet op de visie die in het LBP is neergelegd over het Renkums landschap en de belangen die daarmee samenhangen, past het bouwen van een woning op het perceel niet binnen dit beleidskader.

13. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van het LBP. Het perceel is volgens de kaart op pagina 22 van het LBP weliswaar in het beekdallandgebied gelegen, maar dat betekent niet dat op het perceel geen woningbouw mogelijk is. In dat verband wijst Eitjes erop dat het perceel niet solitair in het landschap is gelegen, maar te midden van andere woningen die onderdeel zijn van het Buurtschap Harten. Gelet op de monumentale muur en de al aanwezige woningen zal de vaststelling van het bestemmingsplan niet leiden tot een mindere herkenbaarheid of beleefbaarheid van het landschap of een fysieke blokkade voor planten en dieren. Het initiatief kwalificeert volgens Eitjes als een herstel van het bestaande Buurtschap Harten. Eitjes wijst er verder op dat op de kaart op pagina 22 van het LBP ter plaatse van het perceel geen te behouden zichtlijnen zijn ingetekend.

13.1. Artikel 21.1 van de regels van het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" behorend bij de bestemming "Natuur" luidt:
"De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn als volgt bestemd:
[...]
met daaraan ondergeschikt:
[...]
e. extensieve recreatie;
f. agrarisch medegebruik;
g. hobbymatig houden van dieren;
[...]."

Artikel 21.2.1 luidt:

“Op deze gronden mogen geen gebouwen worden gebouwd, met dien verstande dat:

[...]

- b. een bouwvlak voor 100% mag worden bebouwd;
- c. de goothoogte van een gebouw maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte' aangegeven goothoogte bedraagt;
- d. de bouwhoogte van een gebouw maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte' aangegeven bouwhoogte bedraagt.”

Artikel 29.2.1 behorend bij de bestemming “Wonen” luidt:

“Voor het bouwen van gebouwen binnen het bouwvlak gelden de volgende bepalingen:

[...]

- d. het aantal woningen per bouwvlak bedraagt het ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden' aangegeven aantal;
  - e. een bouwvlak mag voor 100% worden bebouwd, met uitzondering van gronden ter plaatse van de aanduiding 'maximum bebouwingspercentage' waar het aangegeven bebouwingspercentage als maximum geldt;
  - f. de goothoogte van de gebouwen bedraagt maximaal de ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte' aangegeven goothoogte;
- [...].”

Artikel 6.4.2 van het niet vastgestelde bestemmingsplan luidt:

“Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting natuur' is bewoning van de woning pas toegestaan (en is dat een gebruik strijdig als niet voldaan is) dan nadat het naastgelegen gebied met de bestemming 'Natuur' is ingericht / aangelegd met de landschappelijke en natuurlijke elementen conform hetgeen is opgenomen in de 'Landschappelijke inpassing' voor project Hartenseweg 7 Renkum van Annerie van Daatselaar van 20 april 2020 (welke als Bijlage 1 bij de regels van dit bestemmingsplan is gevoegd). Hierbij dient die natuurlijke inrichting duurzaam in stand gehouden te worden ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de nieuwe woning en de duurzame instandhouding en ontwikkeling van de natuur ter plaatse.”

13.2. Volgens de kaarten op pagina's 22 en 36 van het LBP is het perceel aangewezen als “beekdallandschap (met natuurontwikkeling)”. De aanduiding “zichtlijnen open houden” is – anders dan Eitjes heeft betoogd – toegekend aan het perceel.

In paragraaf 3.2 van het LBP met als kopje “Visie op hoofdlijnen” staat het volgende:

“Behoud door ontwikkeling

Nieuwe ontwikkelingen dragen bij aan het behoud en versterking van de karakteristieke waarden in het Renkumse landschap. Dit is enerzijds het kader waarbinnen nieuwe ontwikkelingen kunnen plaatsvinden. Anderzijds is het landschap vaak afhankelijk van nieuwe ontwikkelingen, omdat daarmee een economische basis wordt gelegd, waardoor andere delen van het landschap beter behouden, of zelfs versterkt kunnen worden. Zonder deze ontwikkelingen ligt verwaarlozing van de landschapsonderdelen op de loer.
[...]

Deze strategie willen we in de looptijd van dit LandschapsBasisplan zoveel

mogelijk toepassen en benutten. Soms zal dat kaderstellend zijn en star waar het moet. Maar veel meer willen we daarmee flexibel en stimulerend zijn waar dat kan. Dat betekent dat aan dit plan minder dan voorheen een 'starre' lijst met projecten hangt om deze visie uit te voeren, maar dat we veel beter, flexibeler en sneller willen inspelen op behoeften en initiatieven uit de samenleving. Maar uiteraard wel met als doel dat het landschap daar sterker van wordt en dat meer mensen daar meer van kunnen genieten."

Over de beekdalen staat in paragraaf 5.2 van het LBP het volgende:

"De beekdalen zijn de levensaders van ons landschap. Daarom:

- Moeten de beekdalen herkenbaar en beleefbaar zijn en blijven;
- Vervullen de beekdalen een belangrijke rol voor de verbindingen in de natuur;
- Moeten de beken jaarrond watervoerend zijn;
- Zijn we zuinig op onze cultuurhistorische elementen in de beekdalen."

13.3. Uit het LBP volgt weliswaar dat de beekdalen herkenbaar en beleefbaar moeten zijn en blijven, maar de Afdeling is van oordeel dat de raad in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet is ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden. De raad is niet ingegaan op de omstandigheid dat ten zuidoosten van het perceel een oude papierfabriek is gelegen, dat tegenover het perceel een monumentale muur is gelegen en dat ten zuidwesten van het perceel twee woningen zijn gelegen. In het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" is aan het perceel met de oude papierfabriek en het perceel ten zuidwesten van het perceel een woonbestemming en een bouwvlak toegekend. Het bouwvlak op het perceel met de oude papierfabriek mag 100% worden bebouwd met één woning met een maximum bouw- en goothoogte van 8 en 4 m op grond van artikel 29.2.1, aanhef en onder d, e en f, van de planregels. Het bouwvlak op het perceel ten zuidwesten van het perceel mag 100% worden bebouwd met twee woningen met een maximum bouw- en goothoogte van 10 en 6 m op grond van de hiervoor genoemde bepaling. Gelet hierop zal een woning op het perceel tussen al bestaande bebouwing komen te liggen.

De raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 ook niet ingegaan op de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" al biedt. In dit plan is de bestemming "Natuur" en een bouwvlak aan het perceel toegekend. Op grond van artikel 21.1, aanhef en onder e, f en g, van de planregels zijn de voor "Natuur" aangewezen gronden bestemd voor onder meer extensieve recreatie, agrarisch medegebruik en het hobbymatig houden van dieren. Op grond van artikel 21.2.1, aanhef en onder b, c en d, van de planregels in samenhang met de verbeelding mag het bouwvlak 100% worden bebouwd met een gebouw met een maximum bouw- en goothoogte van 6 en 4 m. Bij een vergelijking tussen het niet vastgestelde bestemmingsplan en bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" kan een vergelijkbaar gebouw worden teruggebouwd. Bovendien zou dat nieuwe gebouw op grond van artikel 6.4.2 van de planregels van het niet vastgestelde bestemmingsplan landschappelijk moeten worden ingepast.

Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom het LBP zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Omgevingsvisie 2040

14. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. In de door de raad op 26 januari 2022 vastgestelde omgevingsvisie is het perceel aangewezen als "Divers landschap: beekdalen". Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen wordt nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties niet wenselijk geacht. Binnen de groene ontwikkelzones en de onbeschermd gebied is bebouwing onder voorwaarden mogelijk, met uitzondering van gebieden die zijn aangeduid als "Divers landschap: beekdalen" en "Divers landschap: uiterwaarden". Omdat nieuwe bebouwing op de gronden die zijn aangewezen als "Divers landschap: beekdalen" is uitgesloten, strookt het bouwen van een woning op het perceel niet met de in de omgevingsvisie neergelegde uitgangspunten.

15. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat de raad de omgevingsvisie niet had mogen betrekken in de nadere motivering van 23 februari 2022. Deze visie gold ten tijde van het nemen van het bestreden besluit niet. Een verwijzing naar de omgevingsvisie is daarom in strijd met het rechtszekerheidsbeginsel.

Als de omgevingsvisie van toepassing zou zijn, betoogt Eitjes dat er geen sprake is van strijd met deze visie, omdat van nieuwe bebouwing geen sprake is en de voorziene woning tussen de al bestaande woningen zal worden gebouwd. Met de bouw van de woning zal dan ook geen afbreuk worden gedaan aan de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van het beekdal.

15.1. Zoals hiervoor onder 9 is overwogen, zal de Afdeling – gelet op de nadere motivering van 23 februari 2022 – aan de hand van de beroepsgronden beoordelen of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand kunnen blijven. Bij de beoordeling of de rechtsgevolgen in stand kunnen worden gelaten, moet in beginsel worden uitgegaan van de op het moment van de uitspraak geldende feiten en omstandigheden en het dan geldende recht (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling van 15 oktober 2008, ECLI:NL:RVS:2008:BF8977, onder 2.9.1). Dit betekent dat – anders dan Eitjes heeft betoogd – moet worden uitgegaan van de op 26 januari 2022 vastgestelde omgevingsvisie.

15.2. In paragraaf 1.1 van de omgevingsvisie is vermeld dat deze visie een vooruitblik biedt op de leefomgeving tot het jaar 2040.

Volgens de kaart op pagina 12 van de omgevingsvisie is het perceel aangewezen als "Divers landschap: Beekdalen". De aanduiding "Renkumse Poort" is volgens de kaart op pagina 40 van de omgevingsvisie toegekend aan het perceel. De aanduiding "Herkenbare en beleefbare beekdalen" is volgens deze kaart niet toegekend aan het perceel.

In paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie met als kopje "Beekdalen" staat het volgende:

"Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- Natuurontwikkeling;
- Herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels
- Ecopassages in beken;
- Verminderen grondwateronttrekking.

Grote delen van de beekdalen zijn belangrijke Natura2000-gebieden en waardevol voor de biodiversiteit in onze gemeente. Het tegengaan van versnippering en nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties heeft hier daarom prioriteit. Dit laten we samengaan met een goede herkenbaarheid, toegankelijkheid en beleefbaarheid van de beekdalen voor inwoners en recreanten.

[...]

De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar we geen nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) mogelijk maken. Maar er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermden delen. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen vinden we nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen echter niet passend."

15.3. Niet in geschil is dat op het perceel een (paarden)schuur staat. Zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen, is in het bestemmingsplan "Renkum – Heesum 2013" de bestemming "Natuur" en een bouwvlak aan het perceel toegekend. Dit betekent dat geen sprake is van een onbebouwde en ongebruikte locatie waar geen nieuwe bebouwing mogelijk is, als bedoeld in paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie. De raad heeft dat niet onderkend in de nadere motivering van 23 februari 2022. Alleen al hierom is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de omgevingsvisie zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Strategische Visie 2040

16. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Volgens paragraaf 2 van de Strategische Visie 2040 geldt het uitgangspunt behoud en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap. Daarnaast moet het landschap worden ontsloten voor recreatieve belevingen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op de toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie. Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Het bouwen van een woning op het perceel strookt volgens de raad niet met de uitgangspunten van de Strategische Visie 2040.

17. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van de Strategische Visie 2040. Eitjes betoogt hierover dat onduidelijk is waarom de bouw van een woning tussen de al bestaande woningen afbreuk zou doen aan het authentieke landschap van Renkum of aan de recreatieve beleving. Het perceel kan bovendien geen bijdrage leveren aan de ecologische verbindingszone Renkumse Poort vanwege de al aanwezige woningen en de te behouden monumentale muur. Het perceel bevat ook geen te beschermen waardevolle landschapselementen of locaties die zichtbaar en beleefbaar kunnen worden gemaakt.

17.1. In paragraaf 1 van de Strategische Visie 2040 is vermeld dat de hoofdlijnen van de thematische visies en de daarin verwoorde ambities

samen met de wensen van de bewoners zijn geïntegreerd in de Strategische Visie 2040.

In paragraaf 2 van de Strategische Visie 2040 met als kopje “Beleefbaar landschap” staat het volgende:

“Behoud en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap. Het landschap ontsluiten voor recreatieve belevingen (ontspanning en ontplooiing).

[...]

De beekdalen, een belangrijk onderdeel van het Renkumse landschap, verbinden het landschap van De Veluwe en het rivierengebied met elkaar. Met name de beekdalen van Renkumse en Heelsumse beek zijn belangrijke structuurdragers.

[...]

Het bijzondere palet van authentieke landschappen zoals in Renkum is schaars en zal in de toekomst een steeds hogere waardering krijgen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie.

Aandachtspunten:

Algemeen:

- Het beschermen, zichtbaar en beleefbaar maken van landschappelijk waardevolle elementen en locaties

[...]

Beekdalen:

Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Zo heeft het bedrijventerrein in het Renkums beekdal recent plaatsgemaakt ten gunste van de natuur (EHS - Renkumse Poort). De sprengbeken lijden onder een wisselende waterkwantiteit. Er staat minder water in dan vroeger, maar al weer meer dan enkele jaren geleden. Renkum wil door het tegengaan van grondwateronttrekkingen bovenloops het waterniveau van de beken minimaal op peil houden.”

17.2. Uit de Strategische Visie 2040 volgt weliswaar dat beekdalen behouden en versterkt moeten worden, maar de raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 – zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen – niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan “Renkum – Heelsum 2013” al biedt. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de Strategische Visie 2040 zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Ruimtelijke Visie 2025

18. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. In de Ruimtelijke Visie 2025 is het perceel aangewezen als “park Veluwewaaier”. Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken zoals genoemd in de visie. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting de Veluwe. Gestreefd wordt naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingzone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek. Daarnaast wordt

gestreefd naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park. Gelet hierop strookt het bouwen van een woning op het perceel volgens de raad niet met de in de Ruimtelijke Visie 2025 neergelegde ambities.

19. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het bestemmingsplan niet in strijd is met de uitgangspunten van de Ruimtelijke Visie 2025. Daarover betoogt Eitjes dat het perceel is gelegen in een uithoek van de Veluwe-waaier. Vrij uitzicht vanuit de rivier richting de Veluwe is hier niet aan de orde, omdat tegenover de percelen aan de Hartenseweg een monumentale muur is gelegen. Gelet hierop kan het perceel geen onderdeel uitmaken van de ecologische verbindingszone. Ook kan het perceel het herstel en de verdere ontwikkeling van deze zone niet in de weg staan. Aan de andere aandachtspunten voor de Veluwe-waaier doet het bestemmingsplan ook geen afbreuk.

19.1. In paragraaf 1 van de Ruimtelijke Visie 2025 is vermeld dat met deze visie het vierluik van strategische visies wordt voltooid. Het vierluik bestaat uit de Sociale Visie, de Strategische Visie 2040, de Economische Visie en de Ruimtelijke Visie 2025.

Volgens de kaart op pagina 14 van de Ruimtelijke Visie 2025 is het perceel aangewezen als "Visie "Veluwewaaier"". In paragraaf 2.2 met als kopje "Parkvisie "Veluwewaaier"" staat hierover het volgende:

"Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting Veluwe (als een 'waaier') en het park verbijzondert zich door de mogelijkheden voor (bewegend) ontspannen (leisure) en ontplooiing (educatie) in een zeer afwisselend cultuurlandschap.

De gemeente

[...]

- streeft naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek

[...]

- streeft naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park (productmarktcombinaties, arrangementen e.d.)."

19.2. Uit de Ruimtelijke Visie 2025 volgt weliswaar dat wordt gestreefd naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingszone, maar de raad is in de nadere motivering van 23 februari 2022 – zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen – niet ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" al biedt. Voor zover de raad wijst op het belang bij de recreatieve economische ontwikkelingen, merkt de Afdeling op dat het perceel niet recreatief wordt gebruikt. Aan het perceel is in het bestemmingsplan "Renkum – Heelsum 2013" namelijk een natuurbestemming en een

bouwwvlak toegekend. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de Ruimtelijke Visie 2025 zich verzet tegen het mogelijk maken van een woning op het perceel.

Renkums beekdal

20. In de nadere motivering van 23 februari 2022 heeft de raad deze weigeringsgrond als volgt gemotiveerd. Het perceel is gelegen in het Renkums beekdal, wat een smal, open landschap met een hoofdbek en parallel lopende nevenbeken betreft. De gemeente voert een consistent beleid voor beekdalen. Behoud en herstel staan voorop, maar tegelijkertijd zijn nieuwe ontwikkelingen niet per definitie onmogelijk. Deze ontwikkelingen zien niet op woningbouw, maar op natuurontwikkeling en/of recreatie. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in beekdalen niet passend. Dat kan alleen daar waar bestaande bouw- en gebruiksrechten aanwezig zijn voor andere functies dan natuur en bos. In het hier aan de orde zijnde geval is daarvan geen sprake. De raad ziet geen reden om van dit beleid af te wijken.

21. Eitjes betoogt dat deze weigeringsgrond geen stand kan houden, omdat het perceel niet in maar nabij het Renkums beekdal is gelegen, dat onderdeel is van de ecologische verbindingszone Renkumse Poort. Daarover voert Eitjes aan dat in het door gedeputeerde staten van de provincie Gelderland opgestelde inrichtingsplan van 10 mei 2005 volgt dat het perceel niet behoort tot het Renkums beekdal. Bovendien is het perceel ongeschikt als ecologische verbindingszone vanwege de al aanwezige woningen en de te behouden monumentale muur.

Er bestaat daarnaast geen consistent beleid op grond waarvan alleen nieuwe bebouwing in de Renkumse beekdalen binnen andere functies dan de functies natuur en bos is toegestaan. In dat verband wijst Eitjes er onder meer op dat dit beleid niet in het door het college opgestelde raadsvoorstel van 11 april 2021 is beschreven. Voor zover de raad wijst op de Omgevingsvisie 2040, merkt Eitjes op dat dit nieuw beleid betreft. Bovendien gaat het in dit geval niet om het oprichten van nieuwe bebouwing, omdat de beoogde woning is voorzien op gronden waarop nu een (paarden)schuur staat.

21.1. Zoals hiervoor onder 13.2 is overwogen, is het perceel in het LBP aangewezen als "beekdallandschap (met natuurontwikkeling)". Zoals hiervoor onder 13.3 is overwogen, is de Afdeling van oordeel dat in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet is ingegaan op de locatie-specifieke omstandigheden en de planologische mogelijkheden die het bestemmingsplan "Renkum - Heesum 2013" al biedt. Zoals hiervoor onder 15.2 is overwogen, is het perceel in de omgevingsvisie aangewezen als "Divers landschap: Beekdalen". Zoals hiervoor onder 15.3 is overwogen, heeft de raad in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet onderkend dat geen sprake is van een onbebouwde en ongebruikte locatie waar geen nieuwe bebouwing mogelijk is, als bedoeld in paragraaf 4.6 van de omgevingsvisie. Omdat de weigeringsgronden ten aanzien van het LBP en de omgevingsvisie geen stand kunnen houden, is de Afdeling van oordeel dat de raad niet deugdelijk heeft gemotiveerd waarom de algemene weigeringsgrond

over het Renkums Beekdal in de weg staat aan de vaststelling van het plan. Gelet op het voorgaande kan in het midden blijven of het perceel in of nabij het Renkums beekdal is gelegen.

Vertrouwensbeginsel

22. Eitjes betoogt onder verwijzing naar het ten tijde van het besluit van 26 mei 2021 geldende gemeentelijke beleid dat verwachtingen zijn gewekt dat de woning op het perceel mogelijk zou worden gemaakt. Gelet hierop heeft Eitjes forse investeringen gedaan. In zoverre is de toepassing van de later vastgestelde omgevingsvisie onredelijk bezwarend voor Eitjes.

22.1. Voor zover Eitjes betoogt dat hij aan het ten tijde van het besluit van 26 mei 2021 geldende gemeentelijke beleid het gerechtvaardigd vertrouwen mocht ontlene dat de woning op het perceel mogelijk zou worden gemaakt, overweegt de Afdeling dat dit betoog niet slaagt. Hiertoe wordt overwogen dat de raad destijds niet in een raadsbesluit heeft ingestemd met de voorziene woning op het perceel, nog daargelaten dat planologische inzichten kunnen wijzigen. Dit betekent dat het de raad vrij staat om in een nieuw te nemen besluit medewerking aan de vaststelling van het plan te weigeren, zij het dat de weigering deugdelijk moet worden gemotiveerd.

Overig

23. De vereniging stelt onder meer dat rekening had moeten worden gehouden met de omstandigheid dat het perceel aan verschillende zijden grenst aan het Natura 2000-gebied en het Gelders Natuurnetwerk. Daarnaast had volgens de vereniging de substantiële versterking van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, als bedoeld in artikel 2.52 van de Omgevingsverordening Gelderland, centraal moeten staan. De vereniging heeft verder op de zitting toegelicht dat draagvlak bij Staatsbosbeheer ontbreekt.

De Afdeling overweegt dat deze omstandigheden in de nadere motivering van 23 februari 2022 niet zijn genoemd als redenen die de raad ertoe hebben gebracht het bestemmingsplan niet vast te stellen. Deze omstandigheden kunnen daarom geen rol spelen bij de beantwoording van de vraag of de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 in stand kunnen blijven.

Conclusie

24. Gelet op wat hiervoor onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, is de Afdeling van oordeel dat de raad met de nadere motivering van 23 februari 2022 zijn besluit van 26 mei 2021 ook niet deugdelijk heeft gemotiveerd. De Afdeling ziet daarom geen aanleiding om de rechtsgevolgen van het besluit van 26 mei 2021 met toepassing van artikel 8:72, derde lid, van de Awb in stand te laten.

Bestuurlijke lus

25. Ingevolge artikel 8:51d van de Awb kan de Afdeling het bestuursorgaan opdragen een gebrek in het bestreden besluit te herstellen of te laten herstellen.

26. Met het oog op een spoedige beslechting van het geschil zal de Afdeling de raad opdragen om binnen 12 weken na verzending van deze uitspraak alsnog:

- met inachtneming van wat onder 13.3, 15.3, 17.2, 19.2 en 21.1 is overwogen, alsnog het besluit van 26 mei 2021 te voorzien van een toereikende motivering, dan wel in plaats daarvan een ander besluit te nemen;
- de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Proceskosten en griffierecht

27. In de einduitspraak wordt beslist over vergoeding van de proceskosten en het betaalde griffierecht.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

draagt de raad van de gemeente Renkum op om binnen 12 weken na verzending van deze tussenuitspraak:

- met inachtneming van overweging 26 het daar omschreven gebrek in het besluit van 26 mei 2021 te herstellen, en
- de Afdeling en de andere partijen de uitkomst mede te delen en een gewijzigd of nieuw besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze bekend te maken en mede te delen.

Aldus vastgesteld door mr. E. Steendijk, lid van de enkelvoudige kamer, in tegenwoordigheid van mr. M.L. Franke, griffier.

w.g. Steendijk
lid van de enkelvoudige kamer

w.g. Franke
griffier

Uitgesproken in het openbaar op 12 oktober 2022

926

Verzonden: 12 oktober 2022

WIJZIGING ZITTING

ZITTINGSDATUM	<u>Donderdag 6 oktober 2022</u>
KAMER	R3
GEHELE ZITTING	Ja
REDEN	Medische redenen str. Drop
ZETEL IS	Van Ettekovén / Drop / Baldinger
ZETEL WORDT	Van Ettekovén / Steendijk / Baldinger
JURIST(EN)	Van Ewijk

**2e raadsvoorstel en -besluit
23 februari 2022**

**nadere onderbouwing
weigeringsbesluit vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Raad 23 februari 2022
Voorstel unaniem aangenomen.

Verantwoordelijk team

Griffie

Nummer

6

Kenmerk

151829

Raad d.d.

23-02-2022

Paragraaf begroting

2

Portefeuillehouder

M.J.P. (Mark) Sandmann

Steller

Juul Cornips (griffier)

Rolf Sieben (juridisch adviseur)

Datum

2 februari 2022

Onderwerp

**Nadere onderbouwing weigeringsbesluit
bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'
en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'**

Geadviseerd besluit

1. Op grond van artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen te wijzigen en nader te onderbouwen met de in dit voorstel genoemde argumenten;
2. Het besluit zes weken ter inzage leggen voor beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Toelichting op beslispunten

Op 26 mei 2021 heeft uw raad het bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het daarbij horende beeldkwaliteitsplan behandeld en op grond van de beraadslagingen is toen besloten het bestemmingsplan niet vast te stellen. Met uw besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen, blijft het huidige bestemmingsplan (zie onderstaande afbeelding) onverkort van kracht. Dit is ook het doel van het raadsbesluit geweest.

Bouwrechten

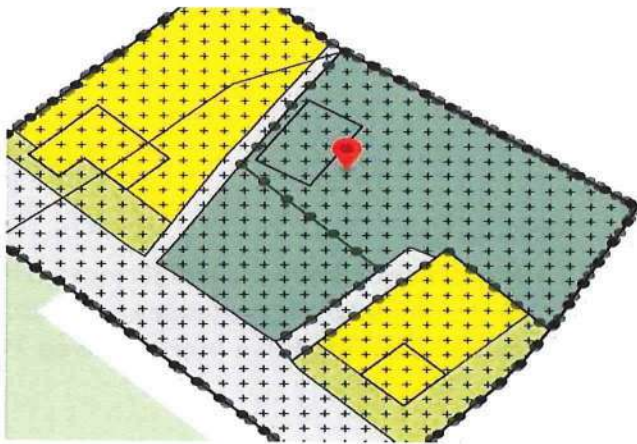
Door uw raad zijn diverse ruimtelijke argumenten ingebracht om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en het beeldkwaliteitsplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen. U heeft de griffie gevraagd juridisch advies in te winnen om het besluit en de onderbouwing daarvan te laten toetsen aan de geldende wet- en regelgeving. Dit om te bepalen in hoeverre verwacht kan worden dat het raadsbesluit met de door u ingebrachte argumenten standhouden, mocht dit voorgelegd worden aan de bestuursrechter. Dit advies is gevraagd aan Sieben&Lont-Bestuursrechtadviseurs en wordt in dit voorstel aan u voorgelegd ter vaststelling.

Beoogd effect

Met het nu voorliggende besluit worden de weigeringsargumenten nader geduid.

Kader

- Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit.
- De Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat uw raad bevoegd is om te besluiten een bestemmingsplan al dan niet vast te stellen, nadat deze daarvoor in ontwerp ter inzage heeft gelegen. Door het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen, blijft het huidige bestemmingsplan gelden. Zie daarvoor onderstaande afbeelding.

Argumenten

Het perceel Hartenseweg 7 te Renkum is gelegen in het Renkums Beekdal. Het Renkumse Beekdal is een smal, open landschap met een hoofdbeek en parallel lopende (opgeleide) nevenbeken, deels omsloten door bossen. De beek ontspringt ten noorden van de spoorlijn Utrecht-Arnhem en wordt gevoed door enkele sprengen. Het middengedeelte van het beekdal bestaat uit moerasgebieden tussen de parallel lopende beken en uit weilanden die begrensd worden door bossen. De benedenloop van de beek kent in tijden van grote regenval en hoge rivierstand een drassige bodem. Dit gedeelte wordt sterk geleed door de weg Kortenburg en de N225. Ten zuiden van de Hartenseweg ligt een bijzonder deel van het Renkums Beekdal. In 2013 heeft het voormalige bedrijventerrein plaats gemaakt voor natuur, waardoor de Renkumse Poort (de verbindingzone van de droge voedselarme Veluwe naar de vochtige voedselrijke uiterwaarden van de Neder-Rijn) compleet is. Het Renkums Landschap is één van de kwaliteitsdragers van de gemeente. Het heeft duidelijk herkenbare en karakteristieke eigenschappen die behouden moeten worden.

1. Huidige bestemmingsplan

In het huidige bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013' heeft de locatie de bestemmingen 'Natuur' en 'Verkeer'. Op de kavel is in de bestemming 'Natuur' een bouwvlak aanwezig waar een gebouw gebouwd mag worden met een maximale nokhoogte van 6 meter en een goothoogte van 4 meter. Binnen dat bouwvlak is nu uitsluitend (zie artikel 21.2.1.) een gebouw toegestaan ten behoeve van agrarisch medegebruik en/of het hobbymatig houden van dieren, zoals opslag en dierenstal. Het bouwvlak mag voor 100% worden bebouwd. Op deze locatie staat op dit moment de schuur, die de initiatiefnemer wil(de) vervangen door een woning. In de bestemming 'Natuur' ter plaatse is ook agrarisch medegebruik toegestaan, net als in het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008'.

Uit de toelichting (paragraaf 3.5.2) bij het nu geldende bestemmingsplan blijkt dat dit plan consoliderend/conservend van aard is en er geen mogelijkheden zijn opgenomen voor

nieuwbouw en/of uitbreiding. Dit consoliderende karakter van het bestemmingsplan wordt nog eens benadrukt/bevestigd in de huidige bestemming, gelet op het feit dat er geen wijzigings- of afwijkmogelijkheid is opgenomen. Uw raad heeft er met het weigeringsbesluit bewust voor gekozen op deze plek geen andere functies toe te staan. Immers met uw weigeringsbesluit blijft het huidige bestemmingsplan onverkort van kracht.

Conclusie: met het vigerende bestemmingsplan en het weigeringsbesluit dit bestemmingsplan te wijzigen, zet de raad in op handhaving van de bestaande situatie.

2. Landschapsbasisplan (LBP) 2017

Het Landschapsbasisplan 2017 is op 19 april 2017 door de raad van de gemeente Renkum vastgesteld. Het LBP 2017 dient als input bij de actualisatie van bestemmingplannen of verordeningen. Het LBP 2017 is een sectoraal plan dat een visie weergeeft op het Renkumse landschap en de belangen die daarmee samenhangen.

In het LBP wordt ook verwezen naar de al eerder vastgestelde Strategische Visie 2040 'Renkum (ver)bindt'. In deze visie wordt het Renkums landschap benoemd als één van de vier kwaliteitsdragers die de gemeente Renkum maken tot wat ze nu is.

De Gemeente Renkum prijst zich gelukkig met het prachtige landschap. Een landschap met duidelijk herkenbare en karakteristieke eigenschappen. Aantasting van het landschap heeft in de loop van de decennia al plaatsgevonden en er blijft altijd een risico bestaan dat nieuwe initiatieven het gebied onder druk zetten. Uiteraard zijn niet al deze ontwikkelingen negatief; de afgelopen 10 jaar heeft het Renkumse buitengebied ook positieve ontwikkelingen doorgemaakt. Zo heeft in het Renkums Beekdal het bedrijventerrein Beukenlaan plaats gemaakt voor een natuurgebied, zorgt de aanleg van klompenpaden als het Molenbeeksepad en het Dorenweertse pad dat inwoners en toeristen het landschap kunnen beleven en heeft de aanleg van ecoducten ervoor gezorgd dat planten en dieren de snelwegen kunnen passeren. De strategie 'Behoud door ontwikkeling' staat nog steeds als een huis.

Beekdalen

■ beekdallandschap (met natuurontwikkeling)

Het perceel Hartenseweg 7 is in het Landschapsbasisplan aangewezen als beekdal met natuurontwikkeling. Ook is daarin vastgelegd dat de zichtlijnen moeten worden behouden.

Conclusie: in het Landschapsbasisplan is het betreffende perceel aangewezen als beekdallandschap met natuurontwikkeling. Gelet op de visie die in het LBP is neergelegd op het Renkumse landschap en de belangen die daarmee samenhangen, past het bouwen van een woning niet binnen dit beleidskader. Wel ontwikkelde initiatieven zien ook niet op woningbouw.

3. Strategische visie 2040

De Strategische visie 2040 is in december 2010 door de raad vastgesteld. Hoofdkeuze 2 van deze visie is een 'be-leefbaar' landschap. Uitgangspunt is dat behoud, en waar mogelijk versterking van de diversiteit in het landschap, voorop staat. Daarnaast moet het landschap worden ontsloten voor recreatieve belevingen (ontspanning en ontplooiing). Het bijzondere palet van authentieke landschappen, zoals in Renkum, is schaars en zal in de toekomst een steeds hogere waardering krijgen. Renkum wil inspelen op langdurige trends die duiden op toename van de zorg voor biodiversiteit, authenticiteit en natuurgerichte recreatie. Renkum blijft in de toekomst zoveel mogelijk ruimte creëren voor de beekdalen. Zo heeft het bedrijventerrein in het Renkums beekdal recent plaatsgemaakt ten gunste van de natuur (EHS - Renkumse Poort).

Conclusie: Het bouwen van een woning past niet in de Strategische visie 2040, een visie die uitgaat van het behoud en de versterking van een be-leefbaar landschap.

4. Ruimtelijke visie 2025

In de Ruimtelijke visie 2025 die in september 2011 door de raad is vastgesteld, is het perceel Hartenkampseweg 7 gelegen in het zogenoemde 'park Veluwewaaier'. Dit park heeft de breedste landschappelijke en cultuurhistorische mix en de meeste potentie voor economische dragers ten opzichte van de andere drie parken zoals genoemd in de visie. Kenmerkend voor dit park is de steeds breder wordende blik vanaf de rivier richting de Veluwe (als een 'waaier'). Het park verbijzondert zich verder door de mogelijkheden voor (bewegend) ontspannen (leisure) en ontplooiing (educatie) in een zeer afwisselend cultuurlandschap. Voor dit gebied wordt gestreefd naar een verder herstel en verdere ontwikkeling van de Renkumse beek en de Renkumse Poort als robuuste ecologische verbindingzone, gekoppeld aan diverse manieren van bewegen en genieten van de natuur langs en om de beek. Daarnaast wordt gestreefd naar samenhang en verbinding van mogelijke recreatieve economische ontwikkelingen in het park en met de ontwikkelingen in de drie dorpen in het betreffende park (productmarktcombinaties, arrangementen e.d.).

Conclusie: gelet op de ambities neergelegd in de Ruimtelijke visie 2025 past woningbouw niet binnen de Veluwewaaier, ontwikkeling is wel mogelijk maar op andere gebieden.

5. Omgevingsvisie 2040

Het college van Burgemeester en Wethouders van Renkum heeft het ontwerp van de 'Omgevingsvisie Renkum 2040' met ingang van 29 september 2021 tot en met 9 november 2021 ter inzage gelegd. De Visie is op 26 januari 2022 door de Raad geamendeerd vastgesteld. Het perceel heeft het kenmerk en kwaliteit 'Divers landschap: beekdalen'.

De beekdalen kenmerken zich door openheid en zijn gelet op hun ecologisch, landschappelijk en cultuurhistorisch waarden van groot belang.

Het gebied is belangrijk als ecologische verbinding tussen de Veluwe en het rivierenlandschap. De beekdalen zijn grotendeels beschermd natuurgebied waar nieuwe bebouwing op onbebouwde en ongebruikte locaties (hiertoe horen ook locaties met planologische rechten) niet wenselijk worden geacht.

Er zijn ook delen die vallen binnen de groene ontwikkelzone en onbeschermden delen. Echter, vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is ook hier nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen niet passend.

Belangrijke speerpunten voor de beekdalen zijn:

- Natuurontwikkeling;
- Herstel sprengen en beeklopen: het bovengronds halen van ontbrekende schakels;
- Ecopassages in beken;
- Verminderen grondwateronttrekking.

Om aan bovenstaande urgente opgaven gehoor te geven is woningbouw in het landschap niet of minder wenselijk. In het landschap voorzien we daarom geen grootschalige bebouwing. Alleen kleinschalige maatwerkoplossingen die passend zijn in het landschap en op basis van strikte voorwaarden en leidende principes zijn hier denkbaar.

Het Raadsvoorstel tot vaststelling van de Omgevingsvisie is op basis van een amendement gewijzigd vastgesteld. Kern van het amendement is dat binnen De Groene ontwikkelzones en de onbeschermden gebieden, met uitzondering van die delen gelegen in de (zie kaart pagina 12) als 'divers landschap: beekdalen' en 'divers landschap: uiterwaarden' aangeduide gebieden, onder voorwaarden wel bebouwing mogelijk is. Nieuwe bebouwing binnen 'Divers landschap: beekdalen' wordt echter uitgesloten.

Conclusie: op basis van de Omgevingsvisie 2040 is woningbouw op voorliggende locatie niet mogelijk.

Samengevat:

De gemeente Renkum voert een consistent beleid voor de beekdalen. Behoud en herstel staan voorop, tegelijkertijd zijn ontwikkelingen niet persé onmogelijk. Daarbij dient te worden opgemerkt dat inmiddels ontplooiden initiatieven niet zien op woningbouw, maar op natuurontwikkeling en/of recreatie. Vanwege de natuurlijke en ruimtelijke kwaliteiten van de beekdalen is nieuwe bebouwing op onbebouwde of ongebruikte locaties in de beekdalen niet passend. Dat kan alleen daar waar bestaande bouwrechten en gebruiksrechten aanwezig zijn voor een andere dan een natuur-/bos-functie. Op voorliggende locatie (zoals bedoeld in het raadsvoorstel van 26 mei 2021) is dat echter niet het geval. Gelet op alle hiervoor genoemde argumenten is er geen enkele reden om van dit beleid af te wijken.

	Gelders Natuur Netwerk
	Groene ontwikkelingszones
	Natura2000
	Natura2000 + Gelders Natuur netwerk
	Natura2000 + Groene ontwikkelingszones
	De dorpen van Renkum

Kanttekeningen

Geen directe.

Draagvlak

Voorstel aan de raad

Het voorstel Bestemmingsplan Hartenseweg 7 en het bijbehorende Beeldkwaliteitsplan is op 26 mei 2021 verworpen met 11 stemmen vóór (VVD, FS, PvdA, D66) en 12 stemmen tegen (GL, PRD, GB, CDA).

Aanpak/Uitvoering

Het besluit wordt na vaststelling door uw raad zes weken ter inzage gelegd. Voor belanghebbenden staat beroep open bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Communicatie

Na uw besluit om de nadere onderbouwing van het weigeringsbesluit vast te stellen ontvangen de indieners van een zienswijze én initiatiefnemer van de woningbouw hiervan bericht.

Financiële consequenties

De kosten voor het inwinnen van het juridisch advies komen ten laste van het raadsbudget, meer specifiek de kostenpost inhuur derden.

Juridische consequenties

Artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht (Awb) maakt het mogelijk om een al genomen besluit in te trekken, te wijzigen of te vervangen. Eventueel al ingediende beroepen richten zich daarbij automatisch tegen het 6:19-besluit. Er is dus geen verlies van rechtsbescherming voor (eventuele) appellanten.

WMO-aspecten

Niet van toepassing.

Gezondheid

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Alternatieven

- Wanneer uw raad het niet eens is met de nadere duiding van de argumenten, kan uw raad de argumenten zelf aanvullen/aanpassen d.m.v. een amendement.
- De mogelijkheid bestaat uiteraard ook om een ander juridisch advies in te winnen.
- Wanneer u dit voorstel niet aanneemt, doet de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) een uitspraak over het ingestelde beroep op basis van de diverse ruimtelijke argumenten die tijdens de behandeling in de raad van 26 mei 2021 door uw raad naar voren zijn gebracht.

Wordt het ingestelde beroep gegrond verklaard door de ABRvS dan leidt dit, op grond van artikel 8:72 leden 1 en 2, tot vernietiging van uw besluit van 26 mei 2021.

De ABRvS kan ook gebruik maken van artikel 8:51a Awb en de mogelijkheid tot een bestuurlijke lus toepassen. Het betreffende bestuursorgaan krijgt dan via een tussenuitspraak de mogelijkheid om een gebrek in het bestreden besluit te (laten) herstellen.

Gemeente Renkum

Raadsbesluit

Kenmerk

151829

Raadsbesluit 23 februari 2022, nummer 6

Datum

23 februari 2022

Onderwerp

**Nadere onderbouwing weigeringsbesluit
bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en
beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'**

De raad van de gemeente Renkum;

- gezien het raadvoorstel me voornoemde kenmerk;

Besluit

1. Op grond van artikel 6:19 Algemene wet bestuursrecht het besluit van 26 mei 2021 om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' niet vast te stellen te wijzigen en nader te onderbouwen met de in dit voorstel genoemde argumenten;
2. Het besluit zes weken ter inzage leggen voor beroep bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State.

de griffier,

dr. J. (Juil) Cornips

de voorzitter,

A.M.J. (Agnes) Schaap

**1^e raadsvoorstel en -besluit
26 mei 2021**

**weigering vaststelling
bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021'**

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Raad 26 mei 2021
Voorstel is niet aangenomen; verworpen met 12 stemmen tegen (GB CDA PRD GL) en 11 stemmen voor (VVD Fractie Streefkerk PvdA D66).

Verantwoordelijk team
Team Beleid Ruimtelijk Domein

Nummer
6

Kenmerk
120696

Raad d.d.
26-05-2021

Paragraaf begroting
2

Portefeuillehouder
M.J.P. (Mark) Sandmann

Steller
A. (Arjen) Ruiten

Datum
11 april 2021

Onderwerp
**Vaststellen bestemmingsplan
'Hartenseweg 7, 2021' en
beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'**

Geadviseerd besluit

1. In te stemmen met de gegeven reactie op de ingediende zienswijzen;
2. Het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' gewijzigd vast te stellen;
3. Het beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' gewijzigd vast te stellen;
4. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Toelichting op beslispunten

Aan de Hartenseweg tussen de nummers 5 en 9 bevindt zich een (paarden)stal (van circa 11 meter bij 17 meter) met ruimte voor 2 paarden op een kavel op enige afstand van de weg. De initiatiefnemer heeft het voornemen de paardenstal op de locatie te slopen en de schuur te vervangen door een duurzame en ecologische woning, zonder bijgebouwen. De woning zal op de locatie waar nu de schuur staat worden gebouwd. De woning is qua oppervlakte kleiner dan de schuur. Rondom de nieuwe woning zal een natuurtuin / natuur worden aangelegd. Op dit moment is het perceel agrarisch in gebruik. Dat gebruik zal dan vervallen en omgezet worden in een klein deel wonen en een groter deel natuur. In de huidige situatie wordt het terrein agrarisch gebruikt. Met de bouw van de woning wordt ook dat gebruik gestopt en wordt ook daadwerkelijk natuur aangelegd.

Het bouwen van een woning op de locatie van de huidige schuur is in strijd met het bestemmingsplan. Om mee te werken aan dat initiatief dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Hiervoor is het voorliggende bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' opgesteld.

Afbeelding, locatie plangebied

Huidige bestemmingsplan:

In het huidige bestemmingsplan 'Renkum – Heelsum 2013' heeft de locatie de bestemmingen 'Natuur' en 'Verkeer'. Op de kavel is in de bestemming 'Natuur' een bouwvlak aanwezig waar een gebouw gebouwd mag worden met een maximale nokhoogte van 6 meter en een goothoogte van 4 meter. Binnen dat bouwvlak is nu uitsluitend (zie artikel 21.2.1.) een gebouw toegestaan ten behoeve van agrarisch medegebruik en/of het hobbymatig houden van dieren, zoals opslag en dierenstal. Het bouwvlak mag voor 100% worden bebouwd. Op deze locatie staat de eerder beschreven schuur. In de bestemming 'Natuur' ter plaatse is ook agrarisch medegebruik toegestaan, net als in het daarvoor geldende bestemmingsplan 'Buitengebied, (correctieve) herziening 2008'.

Nieuw bestemmingsplan:

In het nieuwe bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' krijgt de locatie op de plek van de woning de bestemming 'Wonen-3'. De grens van bestemming 'Verkeer(-3)' blijft ongewijzigd ten opzichte van het huidige bestemmingsplan. Het betreft de toerit naar de planlocatie en die van de woning aan de Hartenseweg 5 en, aan de (noord)oostzijde, de bestaande toerit naar het achterterrein van de buurman. De ruimte rond de woning 'Tuin-3'. Voor het overige blijft de bestemming 'Natuur' gehandhaafd, maar deze krijgt voor een klein deel ook de functieaanduiding 'tuin'. De bestemmingen 'Wonen', 'Verkeer' en 'Tuin' krijgen de toevoeging -3 om ze te onderscheiden van de reguliere bestemmingen 'Wonen', 'Verkeer' en 'Tuin' die we in de gemeente gebruiken. Om de kwaliteit van de ontwikkeling van de locatie te borgen zijn de mogelijkheden van die bestemmingen namelijk in dit nieuwe bestemmingsplan flink ingeperkt. Normaal gesproken zou de tuin achter en naast een woning de woonbestemming krijgen om bijgebouwen en uitbouwen toe te staan. Dat is hier bewust niet gedaan. Er is gekozen om een tuinbestemming op te leggen op een smalle strook rondom het huis. Daardoor is daar slechts het gebruik als tuin toegestaan en zijn daar geen bijgebouwen en uitbouwen toegestaan volgens het bestemmingsplan. Dus in het bouwvlak voor de woning dient ook een inpandig berging gerealiseerd te worden.

Voor het oprichten van de woning is een bouwvlak opgenomen. Het bouwvlak is kleiner dan het huidige bouwvlak van de schuur. Het bouwvlak is even groot als de bestemming 'Wonen'. De regels zijn daarbij, zoals aangegeven, wel aangepast aan de bijzondere situatie en zijn zo aangepast dat de randvoorwaarden vastgelegd in het Beeldkwaliteitplan zo goed mogelijk worden geborgd. Het plan kent voor de bouw en ontwikkeling van het initiatief voor een woning meer beperkingen dan aan een regulier plan voor een woning op een andere locatie zouden worden opgelegd.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

2 van 19

In de bestemming 'Natuur' is in het nieuwe bestemmingsplan het agrarisch medegebruik weggehaald. Daarmee, en met het weghalen van de (paarden)stal, is in het nieuwe bestemmingsplan planologisch toegestane agrarisch (mede)gebruik met de mogelijke agrarische milieuhinder / -belasting weggehaald.

Voor de locatie is een 'landschappelijke inpassing' gemaakt en een beeldkwaliteitplan. De eerste zorgt voor een landschappelijke inpassing van het plan en de daadwerkelijke realisatie van natuur. Het beeldkwaliteitplan zorgt er voor dat de woning daadwerkelijk een goede en duurzame kwaliteit krijgt zoals beoogd en past in de omgeving.

Afbeelding, luchtfoto plangebied (voorjaar 2019) (Bron: GeoWeb)

Afbeelding: luchtfoto plangebied (voorjaar 2019) (Bron: GeoObliek, Slagboom en Peeters)

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

3 van 19

Afbeelding: luchtfoto plangebied (voorjaar 2019) (Bron: GeoOblik, Slagboom en Peeters), (kijkrichting naar het zuiden)

Afbeelding: Situatie tussen 1920 en 1950 (kaartbeeld 1925). Langs de Hartenseweg bevindt zich een klein lint van bebouwing. Op de planlocatie staat een kleine boerderij (rode cirkel). Deze situatie heeft tot in de jaren 50 van de vorige eeuw bestaan. De schuren van de boerderij hebben hier nog tot circa 2010 gestaan en zijn daarna vervangen door de huidige schuur.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

4 van 19

Afbeelding: Situatie in 1980 met alleen nog de papierfabriek. De fabriek van Vredestein volgde later meer naar het zuiden. De boerderij op de planlocatie is verdwenen. Er resteren alleen nog enkele schuren. Een aantal lindes langs de straat herinnert nu nog aan de oorspronkelijke boerderij (zie afbeeldingen de navolgende afbeeldingen).

Afbeelding: Recente (zomer 2020) foto van de planlocatie met rechts de nieuwe schuur en op de achtergrond de Hartenseweg met de historische muur aan de andere zijde van de weg. In de huidige situatie ligt er meer (puin-)verharding dan op de luchtfoto's zichtbaar is. Het weiland voorbij de erfafscheiding met palen hoort niet bij de bestemmingsplanwijziging.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

5 van 19

Afbeelding: *bestaande schuur(zomer 2020)*

Afbeelding: *bestaande schuur (zomer 2020),
kijkrichting naar het zuiden, pad en rechts
woonbebouwing bij Hartenseweg 9.*

Afbeelding: *Hartenseweg, kijkrichting naar het westen.
Links de historische muur, in de verte woning
Hartenseweg 8 en rechts de lindes. (zomer 2020)*

Afbeelding: *Bestaande schuur, kijkrichting naar het
noorden, rechts oprit Hartenseweg 5 en 7 en links
Hartenseweg 9 (zomer 2020)*

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

6 van 19

Afbeelding: Hartenseweg, kijkrichting naar het westen, met uitzicht op lindes en Hartenseweg 9, de bestaande schuur (rechts) en richt inrit perceel Hartenseweg 5 en 7. Weiland op voorgrond hoort niet bij bestemmingsplanwijziging.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

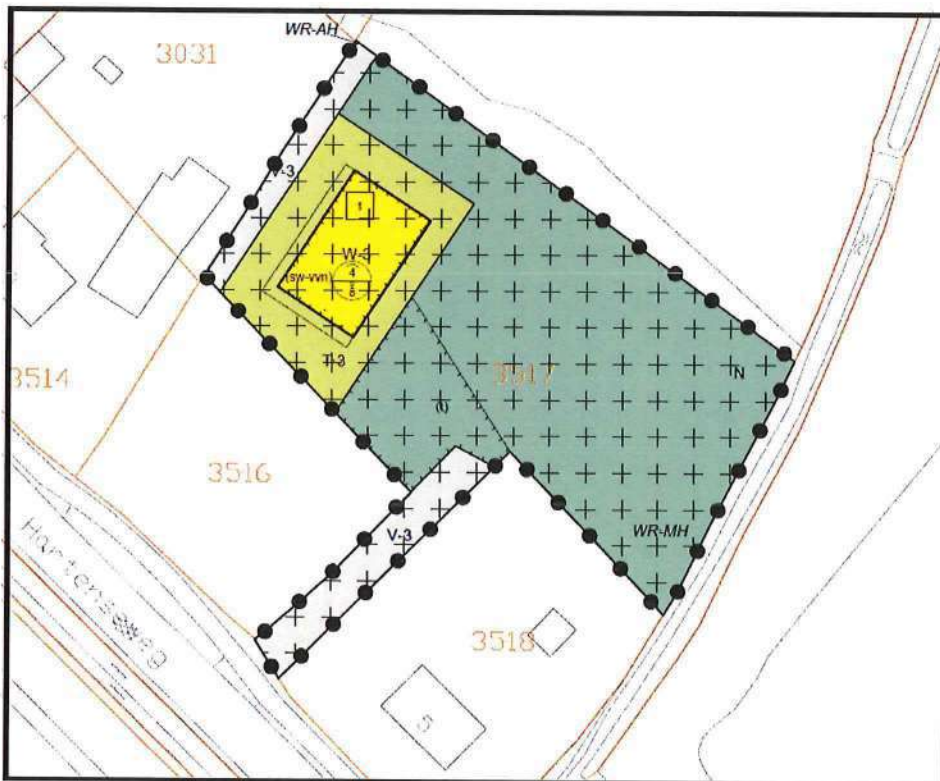
120696

Pagina

7 van 19

Afbeelding: locatie plangebied in huidig bestemmingsplan 'Renkum - Heesum 2013'

Afbeelding: plankaart bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

8 van 19

Afbeelding: ontwerp inrichtingsplan (bron: Beeldkwaliteitplan Hartenseweg 7 (juni 2020); Annerie van Daatselaar)

Afbeelding: Impressie van de woning (bron: Beeldkwaliteitplan Hartenseweg 7 (juni 2020); Annerie van Daatselaar)

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

9 van 19

Beoogd effect

A. Bestemmingsplan

Met het vaststellen van het bestemmingsplan wordt het mogelijk een omgevingsvergunning voor de bouw van de woning te verkrijgen, in overeenstemming met de in het bestemmingsplan opgenomen planregels.

B. Beeldkwaliteitplan

Door het vaststellen van het beeldkwaliteitplan krijgt het welstandsbeleid voor de locatie meer en betere handvatten om het bouwplan voor de woning (omgevingsvergunning) aan te toetsen en te zorgen dat de nieuw te bouwen woning de gewenste beeldkwaliteit krijgt.

Kader

A. bestemmingsplan

Omdat het bouwplan niet past in het huidige bestemmingsplan is een bestemmingsplanwijziging nodig om de ontwikkeling mogelijk te maken.

Een bestemmingsplan is het enige juridisch bindende plan voor het gebruik van gronden en gebouwen in de gemeente. Een bestemmingsplan legt in principe alleen vast op welke wijze gronden en gebouwen gebruikt mogen worden, wat niet is toegestaan en hoe hoog er maximaal gebouwd mag worden. Het bestemmingsplan schrijft niet dwingend voor dat de gronden en gebouwen op een bepaalde wijze gebruikt of bebouwd moeten worden. Het bestemmingsplan geeft alleen de maximale ruimtelijke kaders aan voor het gebruik en bouwrecht van de gronden en gebouwen in het plangebied (zogenaamde 'toelatingsplanologie').

De Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat u bevoegd bent een bestemmingsplan vast te stellen, nadat deze daarvoor in ontwerp ter inzage heeft gelegen.

B. Beeldkwaliteitplan

De Woningwet bepaalt dat u een welstandnota kunt vaststellen. Deze nota geeft criteria aan waaraan een bouwplan via een omgevingsvergunning aan moet voldoen (redelijke eisen van welstand). Een beeldkwaliteitplan is specifieke welstandnota voor een bepaald gebied/project. Deze geeft specifiekere welstandsregels (uiterlijk van bouwwerken) voor die locatie en vult de bestaande welstandnota voor het gebied aan.

Argumenten

Bestemmingsplan

Om de bouw van de nieuwe woning mogelijk te maken en het terrein natuurlijk in te richten moet een nieuw bestemmingsplan gemaakt worden. Het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' is dat bestemmingsplan. Het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' heeft strenge bouwregels en gebruiksregels vastgelegd.

Ook is de bouwhoogte en het bouwvlak beperkt. Daarmee wordt gezorgd dat de woning klein blijft en de impact op de omgeving ook beperkt (beperkt dan de al reeds bestaande naastgelegen woningen). Met het bijbehorende beeldkwaliteitsplan wordt gezorgd dat ook daadwerkelijk alleen een bijzondere bouwvorm, passend in het buitengebied, gebouwd kan worden. Ook wordt hiermee gezorgd dat de inrichting van de tuin en het natuurgeedeelte conform het inrichtingsplan worden ingericht.

Met de bouw van de woning verdwijnt het agrarische gebruik van het perceel en ook de agrarische schuur. Hiervoor komt een woonfunctie (binnen het woonlint / woonclave aan de Hartenseweg) met natuur terug. De ontwikkeling zorgt er dus voor dat er ook daadwerkelijk natuur wordt aangelegd (het terrein wordt nu agrarisch gebruikt). Doordat de woning iets verder van de weg afligt ontstaat er een ruimtelijk luchtiger beeld dan wanneer het vlak langs de weg gebouwd zou worden. Omdat de woning gebouwd wordt op de locatie van de schuur verandert er ook nog eens

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

10 van 19

niets aan het bebouwingsbeeld. Ook zorgt het plan er (uiteraard zeer beperkt) voor dat er weer een woning wordt toegevoegd aan de Renkumse woningbehoefte. De initiatiefnemer zal namelijk zijn huidige woning in Renkum verlaten om hier te komen wonen. De woning wordt toekomstbestendig, duurzaam en ecologisch en daarmee uitstekend passend in de omgeving. Er komen geen bijgebouwen bij. Het bestemmingsplan laat dat niet toe, dus een berging dient inpandig gebouwd te worden. De woning bestaat uit één laag met kap, met daarin een inpandige berging. Daarmee wordt het (voor een vrijstaande woning in het buitengebied) een kleine woning.

De ontwikkeling op zich en op die locatie is niet in strijd met Rijks of Provinciaal beleid. Sterker nog, het zorgt juist voor een toevoeging van natuur en het weghalen van mogelijke milieuhinderlijke toegestane agrarisch gebruik van het perceel. Het plangebied ligt niet in het Natura 2000-gebied De Veluwe. Uit onderzoek blijkt dat het niet leidt tot aantasting van leefgebied of verstoring van dieren. Het plangebied ligt ook niet in het Gelders Natuurnetwerk. Het plangebied ligt wel, zoals vrijwel alles (qua agrarische percelen, (woon)bebouwing, wegen, (agrarische) bedrijven en horeca en dergelijke) in het buitengebied van onze gemeenten in de Groene Ontwikkelingszone (GO). De ontwikkeling is niet in strijd met het GO. Sterker nog is draagt juist bij aan de ontwikkeldoelstellingen van de GO.

Volgens het provinciaal beleid zijn kleinschalige ontwikkelingen mogelijk in GO indien de kernkwaliteiten worden versterkt. Dat is hier het geval. (verwezen wordt naar paragraaf 2.2 en 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan). Door onder andere het terrein in te richten als natuur zoals opgenomen in de 'landschappelijke inrichting' (o.a. opgenomen in het beeldkwaliteitplan) wordt dit geregeld.

Het terrein is ook geen onderdeel van het en niet in strijd met Renkums Beekdal wat is ingericht als verbindingszone voor het provinciaal plan 'Veluwe 2010' (Hert aan de Rijn). Dat gebied daarvoor ligt ten oosten van het perceel en ten oosten van de oostelijk gelegen woning aan de Hartenseweg 5. Voor dat project hebben de laatste jaren diverse ontwikkelingen plaatsgevonden, zoals aanleg ecoducten (A12 en A50), reconstructie en snelheidsverlaging op de Bennekomseweg, uitkoop en verplaatsing bedrijventerrein in het beekdal (er is nooit sprake geweest dat dit perceel en de woningen aan de Hartenseweg daar ook onderdeel van waren of zouden zijn; sterker nog de historische muur van het bedrijfsterrein is ter hoogte van Hartenseweg 7 blijven staan waardoor er geen sprake is en kan zijn van een ecologische verbinding over het terrein van Hartenseweg 7), verminderen van hekwerken in het gebied, aanleg tunnel onder de Hartenseweg, vernatten Renkums Beekdal en aanleg natuur (door o.a. Staatsbosbeheer en recent ook op het terrein van ONO). Binnenkort wordt ook het ecoduct onder de provinciale weg van Renkum naar Wageningen ingericht. Dan is alles gedaan om herten, maar vooral ook kleinere dieren zoals amfibieën, vossen, marters en dassen beter gebruik te laten maken van deze verbinding. Naast de route door het open beekdal gebruiken veel van deze dieren (vooral de herten en reeën) ook het dichte bos ten westen van de planlocatie hiervoor. Zie voor een uitgebreidere uitleg de bijgevoegde memo aan de gemeenteraad van 22 september 2020 (nr. 126445) over vragen GroenLinks: 'Hartenseweg 7'.

De provincie heeft geen beleid voor het actief aankopen of subsidiëren van het omzetten van dit perceel (of het noordelijke perceel) naar natuur (dit geldt ook de voor de naastgelegen woningen aan de Hartenseweg). Dit omdat het niet is gelegen in GNN en ook niet is opgenomen in het Natuurbeheerplan van de provincie. Ook Staatsbosbeheer heeft niet direct behoefte om dit terrein te kopen en in te richten. Het ligt net naast het gebied wat wel prioriteit had voor het project Veluwe 2000. Doordat initiatiefnemer er een woning bouwt komt er desondanks toch natuur bij en wordt het ook als zodanig ingericht.

Zie verder ook hetgeen is beschreven bij de kopjes 'Kanttekeningen' en 'Draagvlak'.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

11 van 19

Ad. 1- In te stemmen met de gegeven reactie op de ingediende zienswijzen

Het ontwerpbestemmingsplan heeft samen met het ontwerp-beeldkwaliteitplan vanaf 30 september 2020 tot en met 10 november 2020 ter inzage gelegen. In die periode zijn vijf zienswijzen ingediend (waarvan twee gezamenlijke zienswijzen). Het ging om de volgende zienswijzen:

- een gezamenlijke zienswijzen van Hartenseweg 5, 9, 11 en de eigenaar van een agrarisch gebruikt perceel naast Hartenseweg 7;
- een inwoner uit Renkum;
- een gezamenlijke zienswijze van Vijf Dorpen in 't Groen en Mooi Wageningen;
- Stichting Renkums Beekdal;
- Gelderse Natuur- en Milieufederatie.

De eerste zienswijze stelt o.a., naast het stellen van vraagtekens bij de onderbouwing van het bouwplan, dat onterecht een beroep gedaan wordt op huisnummer Hartenseweg 7 en geeft aan het recht te hebben op dat huisnummer en dat ze zelf een woning willen bouwen voor het nu voorliggende bouwplan. Daarvoor hebben ze een verzoek ingediend bij de gemeente. Dat verzoek is door de gemeente in december 2020 afgewezen. Overigens heeft de paardenstal al in 2015 het betreffende huisnummer gekregen.

De andere zienswijzen geven in hoofdlijnen aan dat men geen woning wil op deze locatie (o.a. omdat het in strijd zou zijn met provinciaal beleid). Daarnaast worden vragen gesteld bij de handhaafbaarheid van de voorgestelde natuurlijke inrichting en de voorgestelde kwaliteit van de woning.

In hoofdstuk 6 van de toelichting van het bestemmingsplan zijn de zienswijzen weergegeven en de reactie daarop en ook of de zienswijzen wel of niet tot aanpassing van het bestemmingsplan hebben geleid. Hierna, bij Ad. 2-, zijn die wijzigingen ook weergegeven.

Ad. 2- Het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' gewijzigd vast te stellen

De zienswijzen leiden samen met ambtshalve wijzigingen tot de volgende wijzigingen van het bestemmingsplan.

- 'Voorwaardelijke verplichting': Ambtshalve was al vlak na terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan besloten om een 'voorwaardelijke verplichting' op te gaan nemen in de regels van het bestemmingsplan om zo ook planologisch vast te sleggen dat de geplande natuurlijke inrichting er ook komt. Uit de zienswijzen en uit de inspraakreactie van de provincie (zie hetgeen is beschreven bij het kopje 'Kanttekeningen') kwam (indirect) dat verzoek ook voor meer zekerheid. Dus ook naar aanleiding van de zienswijzen is een aanpassing van het bestemmingsplan gemaakt door een 'voorwaardelijke verplichting' in de regels op te nemen waarin o.a. is aangegeven dat de woning pas gebruikt mag worden als het terrein conform het inrichtingsplan is ingericht.

Het betreft de volgende voorwaardelijke verplichting:

Artikel 6.4.2 voorwaardelijke verplichting

Ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van wonen - voorwaardelijke verplichting natuur' is bewoning van de woning pas toegestaan (en is dat een gebruik strijdig als niet voldaan is) dan nadat het naastgelegen gebied met de bestemming 'Natuur' is ingericht / aangelegd met de landschappelijke en natuurlijke elementen conform hetgeen is opgenomen in de 'Landschappelijke inpassing' voor project Hartenseweg 7 Renkum van Annerie van Daatselaar van 20 april 2020 (welke als Bijlage 1 bij de regels van dit bestemmingsplan is gevoegd). Hierbij dient die natuurlijke inrichting duurzaam in stand gehouden te worden ten behoeve van de landschappelijke inpassing van de nieuwe woning en de duurzame instandhouding en ontwikkeling van de natuur ter plaatse.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

12 van 19

- Toelichting verduidelijkt: Daarnaast is de toelichting is op enkele punten verduidelijkt en aangevuld, zoals de hoofdstukken 1.3, 3.3 en 4.9. Dit naar aanleiding van de nieuwe Omgevingsverordening van de provincie (7e wijziging) die 31 maart 2021 is vastgesteld en eind april 2021 in werking treedt. Maar ook naar aanleiding van de inspraakreactie van de provincie over de beschrijving over de kernkwaliteiten van de GO en de ingediende zienswijzen.
- Vervallen van artikel 11.1 'evenementen' van de Algemene gebruiksregels.
- Verlaging goothoogte: Op 5 oktober 2020 heeft de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) geadviseerd over het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp-beeldkwaliteitplan. Daarin heeft de CRK ingestemd met beide plannen, maar is wel aangegeven dat het niet gewenst was om woning te ontwerpen met een lage en een hoge goothoogte (asymmetrisch). Dus het moest een woning worden met gelijke goothoogte. Dit leidt tot een aanpassing in het beeldkwaliteitplan en bood ook de mogelijkheid om een aanpassing door te voeren in het bestemmingsplan. Nu de goot aan beide kanten even hoog moet zijn kan de maximale goothoogte met een halve meter verlaagd worden. Daardoor is nu in het bestemmingsplan een maximale goothoogte van 4 meter opgenomen in plaats van 4,5 meter.

Ad. 3- Het beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' gewijzigd vast te stellen

Om de ontwikkelingen binnen het plangebied een goede beeldkwaliteit mee te geven is een beeldkwaliteitplan opgesteld. Met een beeldkwaliteitplan wordt richting gegeven aan de beeldkwaliteit voor de nieuwe woning. Maar ook om de kwaliteit van de tuin en het natuurgeedeelte vast te leggen en om deze te richten. Een beeldkwaliteitplan is een soort 'welstandsnota' voor de nieuwe ontwikkeling.

Er zijn vijf (waarvan enkele gezamenlijke) zienwijzen ingediend over het bestemmingsplan. In drie daarvan wordt aangegeven dat de zienswijzen ook betrekking hebben op het beeldkwaliteitplan. Echter in twee daarvan worden geen inhoudelijke opmerkingen geplaatst over het ontwerp-beeldkwaliteitplan. Allen in de gezamenlijke zienswijze van Vijf Dorpen in 't Groen en Mooi Wageningen worden enkele inhoudelijke opmerkingen geplaatst, die overigens vaak ook verbonden zijn aan het bestemmingsplan. De zienswijze(n) leiden niet tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan. Echter ambtshalve is wel een kleine aanpassing doorgevoerd in het vast te stellen beeldkwaliteitplan.

Zoals vermeld heeft de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (CRK) geadviseerd dat het niet gewenst was om woning te ontwerpen met een lage en een hoge goothoogte (asymmetrisch). Dus het moest een woning worden met gelijke goothoogte. Dit leidt tot een aanpassing in het beeldkwaliteitplan (qua tekst en enkele afbeeldingen). Daarom wordt de gemeenteraad voorgesteld het beeldkwaliteitplan gewijzigd vast te stellen.

Ad. 4- Geen exploitatieplan vast te stellen

Op grond van artikel 6.12 van de Wro dient bij het vaststellen van een bestemmingsplan dat nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt, in principe een exploitatieplan te worden vastgesteld om kostenverhaal van onder andere bovenwijkse voorzieningen te regelen. Echter, bij dit kleine bestemmingsplan is er geen sprake van bovenwijkse kosten en zijn de overige, procedurele kosten reeds verrekend met de initiatiefnemer. Tot slot is een overeenkomst gesloten met de initiatiefnemer dat eventuele planschadeclaims als gevolg van het vastgestelde bestemmingsplan voor rekening zijn van de initiatiefnemer. Een exploitatieplan is daarom niet nodig.

Samengevat:

- Het plangebied ligt niet in Natura 2000 en heeft geen invloed daarop.
- Het gebied ligt niet in het Gelders NatuurNetwerk (GNN).
- Het gebied ligt niet in het Renkums Beekdal, wel er tegenaan.
- Het gebied ligt wel in de Groene Ontwikkelingszone (GO).
- Het plan is niet in strijd met provinciaal beleid (voor o.a. het GO). Zie hiervoor ook de inspraakreactie van de provincie, zoals genoemd bij het kopje 'Kanttekeningen' en zoals genoemd in hoofdstuk 6 van de toelichting van het bestemmingsplan.
- Het plan zorgt voor versterking van de kernkwaliteiten.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

13 van 19

- Het gebied is nooit onderdeel geweest van de plannen voor het verplaatsen van het bedrijventerrein in het Renkums Beekdal, en is daar ook niet mee in strijd. De bestaande naastgelegen woningen aan de Hartenseweg 5, 9, 11 en verder zijn nooit onderdeel geweest voor sanering vanuit de provincie, en zijn dat nog steeds niet.
- Het plan is niet in strijd met en zorgt niet voor beperkingen voor het provinciale plan 'Veluwe 2010' (Hert aan de Rijn) voor de 'Renkumse Poort'.
- Het plan zorgt niet voor meer barrièrewerking voor dieren.
- Het plan zorgt juist voor het realiseren van natuur (tegen het beekdal aan), en dit is gewaarborgd met het opnemen van een 'voorwaardelijke verplichting'.
- Het zorgt voor het vervallen van het planologisch recht op agrarisch (mede)gebruik van het perceel met bijbehorende mogelijke (planologische) milieuhinder. Ook zorgt het voor het verdwijnen van de (paarden)schuur (bouw en gebruik).
- De oppervlakte van de nieuwe woning wordt net iets kleiner dan die van huidige schuur en het bestemmingsplan laat bijgebouwen niet toe. Het zorgt voor een vergelijkbare bebouwing ter plaatse als in de huidige situatie. Het is als het ware het voorzetten van een bestaand bebouwingslint met woningen (zonder dat er een nieuwe bouwmassa wordt gecreëerd).
- De bestemmingsregels in de gekozen bestemmingen in dit bestemmingsplan zijn bewust strenger / strikter dan de standaardregels voor de bestemmingen 'Wonen', 'Tuin' en 'Verkeer' in de gemeente Renkum. Daarom zijn hier specifieke bestemmingen gecreëerd.
- De gewenste beeldkwaliteit wordt gewaarborgd door het beeldkwaliteitplan.

Kanttekeningen

Geen directe. Tenzij het de principiële overweging betreft om nabij het Renkums Beekdal dan wel in de natuurbestemming (huidig bestemmingsplan) geen woningen te bouwen gelijk aan de pre-reactie van Vijf Dorpen in te Groen en de later ingediende zienswijzen.

Daarover kan echter worden opgemerkt dat in de gemeente vele agrarische percelen (in en nabij met name de beekdalen) de bestemming 'Natuur' hebben, net als deze al jaren agrarisch in gebruik zijnde percelen. Met die bestemming is beoogd om die percelen niet te intensief te (laten) gebruiken (voor akkerbouw) en juist extensief (begrasd) grasland / hooiland te laten zijn. Op deze locatie is dat ook al jaren het geval. Hier staat dus zelfs een grote schuur / paardenstal (op dit moment). (zie ook de tekst bij het kopje 'Draagvlak' en hetgeen bij paragraaf 2.2 en 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan is beschreven).

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000 gebied (wel er vlakbij) en niet in het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het NNN (hier Gelders NatuurNetwerk (GNN) genoemd) ligt ten oosten van de Oliemolenbeek en ten zuiden van de Hartenseweg. De geplande ontwikkeling zal een positief effect hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het nabij gelegen GNN, zie hiervoor hetgeen is beschreven bij paragraaf 2.2 en 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan. Mede ook omdat het agrarische gebruik van het perceel zal vervallen en een groot deel van het terrein actief als natuur wordt ingericht. De bescherming van het GNN, waar het plangebied dus niet in ligt, staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

De locatie ligt wel in de Groene Ontwikkelingszone (GO). nr. 142 'Renkumse en Heelsumse beken', net als alle (naastgelegen) woningen met tuinen aan de Hartenseweg (5,9,11 en de even nummers 8 tot en met 22), de aansluitende noordelijke en westelijke agrarische percelen, de Hartenseweg zelf en de begraafplaats. De omvorming van een paardenschuur en bijbehorend agrarische gebruik naar een iets kleinere woning met de inrichting van natuur betreft een kleinschalige ontwikkeling/verandering. Daarbij wordt een groot deel van het terrein nu actief ingericht als natuur, met ruig grasland, ruigtestroken en een poel (nabij de Oliemolenbeek). Hiermee worden de kernkwaliteiten van het gebied versterkt. Het agrarisch gebruik zal verdwijnen evenals een groot deel van de puinverharding. De kernkwaliteiten van het gebied worden hiermee verbeterd. Zie hiervoor het landschapsinrichtingsplan (opgenomen in het bijgevoegde Beeldkwaliteitsplan), zie ook de eerder vertoonde afbeelding en hetgeen is beschreven bij paragraaf 2.2 en 4.9 van de toelichting van het bestemmingsplan.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum	Kenmerk	Pagina
11 april 2021	120696	14 van 19

Migratie van (grote) dieren over het terrein naar het zuiden of het noorden is nu en straks het zelfde en niet eenvoudig. De reden daarvoor is de ter plaatse slechte oversteekbaarheid van de Hartenseweg en vooral de bestaande lange en hoge historische muur van de voormalige bedrijfsgebouwen aan de zuidzijde van de Hartenseweg die het hele gebied tussen Hartenseweg 5, 7 en 9 afschermt. Migratie is voorzien in het Renkums Beekdal (ten oosten van de Oliemolenbeek), waar een niet zo heel lang geleden een tunnel is aangebracht onder de Hartenseweg, en ook door de bossen ten westen van de begraafplaats en restaurant Campman). De woonbebouwing / wooncluster aan de Hartenseweg (even en oneven nummers) is daarvoor niet geschikt en ook niet geschikt te maken. Wel wordt het terrein van de bestemmingsplanwijziging deels voor natuur ingericht waardoor dieren in en over dat deel van het terrein kunnen leven / bewegen richting het noorden en oosten over de Oliemolenbeek

Deze ontwikkeling heeft waarschijnlijk nog een positief bijeffect/gevolg. Namelijk dat de kans hiermee groter wordt dat ook het noordelijk gelegen agrarisch gebruikte perceel langs de Oliemolenbeek tot aan de noordelijke bosrand op termijn omgezet kan worden tot een daadwerkelijk natuurperceel. Dat perceel is namelijk ook eigendom van dezelfde familie die het voorliggende perceel, waar de schuur staat, verkoopt. Met de bouw van de woning en de bijbehorende inrichting als natuur van het bijbehorende wordt de bereikbaarheid van dat noordelijke perceel moeilijker.

Op dit moment wordt gezocht naar mogelijkheden om dat noordelijke perceel ook om te (laten) vormen qua gebruik en inrichting.

Draagvlak

Het planinitiatief is door initiatiefnemer eind 2019 aan de gemeente Renkum (ambtelijk) voorgelegd. De gemeente heeft aangegeven dat zij een woning op de plaats van de huidige schuur voorstelbaar acht als de nieuwe woning zorgvuldig in het landschap wordt ingepast en er aandacht is voor het ontwikkelen van natuur (in combinatie met het weghalen van het agrarische gebruik). Daarna zijn de ideeën verder uitgewerkt en is gestart met het voorleggen van de plannen aan de verschillende betrokkenen (mede op verzoek van de gemeente is gevraagd om de burens en deskundigen/belangengroepen, zoals Vijf Dorpen in 't Groen, om advies/reactie te vragen).

In maart 2020 zijn de bewoners van de aangrenzende woningen met de nummers 9 en 11 op de hoogte gebracht van het voornemen van de initiatiefnemer. In een persoonlijk gesprek van de initiatiefnemer met elk van de omwonenden zijn de plannen aan hen gepresenteerd. In maart 2020 is ook gesproken met een ecooloog van de provincie Gelderland. Door de initiatiefnemer zijn de plannen aan hem voorgelegd. In het gesprek is aan de orde gekomen op welke wijze de ecologische kernkwaliteiten van het beekdal kunnen worden versterkt. Naar aanleiding van dit gesprek is Annerie van Daatselaar gevraagd een plan voor de landschappelijke inpassing te verzorgen (zie Bijlage 1 bij de regels).

Het plan is ook door de initiatiefnemer voorgelegd aan de Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen (telefonisch en via de mail) en aan de Stichting Het Renkums Beekdal (eveneens telefonisch en via de mail). Aan de vereniging en aan de stichting is advies gevraagd. Aan Vijf Dorpen in 't Groen is ten behoeve van de aanleg van de poel advies gevraagd over de waterhuishouding. Aan de stichting is advies gevraagd over de wijze waarop de doelsoorten het beste kunnen worden ontwikkeld na aanleg van de terreinontwikkeling. Van beiden is geen (echt) inhoudelijk advies ontvangen.

In juni 2020 is contact gezocht met de bewoonster van de Hartenseweg 5. Vanwege haar leeftijd en het heersende corona-virus is dit contact via haar familie verlopen. Aan de familie is de presentatie getoond die ook tijdens de raadsontmoeting is gepresenteerd. De familie heeft ook geparticipeerd in de raadsontmoeting.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

15 van 19

Op 30 juni 2020 zijn de plannen via een (digitale) raadsontmoeting gepresenteerd door de initiatiefnemer aan de raadsleden. De initiatiefnemer werd hierbij ondersteund door de opsteller van het beeldkwaliteitsplan. Ook de vertegenwoordiger van de bewoonster van Hartenseweg 5 was daarbij aanwezig. In de raadsontmoeting van 30 juni werden de plannen door de raadsleden in principe positief ontvangen. In algemene zin wordt de integriteit en de zorgvuldigheid waarmee de initiatiefnemer het plan oppakt en heeft uitgewerkt gewaardeerd.

Provincie en Stichting Het Renkums Beekdal hadden zich er toen nog niet expliciet over uitgesproken. De provincie heeft geen zienswijze ingediend over het ontwerpbestemmingsplan. Later, op 27 november 2020, heeft de provincie op verzoek per mail een informeel vooroverlegadvies over het bestemmingsplan gegeven. Hierna is deze reactie weergegeven:

Inspraakreactie:

'Zoals zojuist telefonisch besproken ontvangt u langs deze weg een informeel vooroverlegadvies voor het bestemmingsplan Hartenseweg 7.

U heeft ons in eerder stadium al gevraagd of met het oog op het provinciaal beleid de realisatie van een woning ter plaatse mogelijk is. Wij hebben daarbij aangegeven dat realisatie van de woning in principe mogelijk is, mits voldoende rekening gehouden met de kernkwaliteiten ter plaatse. U heeft ons het bestemmingsplan vervolgens niet voor een formeel vooroverlegadvies aan ons toegezonden. U heeft aan ons wel gemeld dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage ligt. Het ontwerpbestemmingsplan geeft ons geen aanleiding een zienswijze in te dienen. Ter plaatse wordt een stal gesloopt. Hiervoor in de plaats wordt een woning met een aantrekkelijke beeldkwaliteit teruggebouwd. Door de uitvoering van het plan verbetert de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Ook worden de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelzone (deelgebied Renkumse en Heelsumse beken) in voldoende mate versterkt. Wij vragen u wel door middel van een voorwaardelijke verplichting de aanleg, beheer en instandhouding hiervan zeker te stellen. Voor de goede orde vermelden wij nog dat u in het beeldkwaliteitplan niet in bent gegaan op de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Veluwe. Het plangebied maakt hier ook deel van uit. Wij verzoeken u in de toelichting van het bestemmingsplan alsnog te motiveren dat de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap De Veluwe niet worden aangetast.'

Reactie gemeente:

Het was al de bedoeling om met een ambtshalve wijziging in het vast te stellen bestemmingsplan een 'voorwaardelijke verplichting' met een gelijke strekking op te nemen. Dus de inspraakreactie sluit hier goed bij aan. Ook uit de zienswijzen komt deze wens (indirect) naar voren. Dit vooroverleg advies heeft, gezamenlijk met een ambtshalve wijziging en (indirect) de zienswijzen bij de vaststelling geleid tot het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in de bestemming 'Wonen-3' bij artikel 6.4. Met de strekking dat de woning pas bewoond mag worden als de natuur zoals opgenomen in het 'landschappelijke inpassingsplan' is aangelegd (zie ook de opgenomen 'voorwaardelijke verplichting' zoals weergegeven bij het kopje 'Argumenten' bij punt Ad. 2-.

De omwonenden gaven destijds aan (voor de zomer van 2020) positief tegenover het plan te staan, als zij niet in hun belangen worden geschaad (zoals het behouden van een recht van overpad naar hun woning). Eén van de omwonenden / grondeigenaren heeft daarbij aangegeven de mogelijkheden voor het bouwen van een woning op het perceel aan de straat (geen onderdeel van het plangebied), dus voor Hartenseweg 7, te willen verkennen en zijn steun aan het plan hiervan afhankelijk te willen maken. Aangegeven was om dit separaat aan de gemeente kenbaar maken. Dit valt daarmee in principe buiten de context van de planprocedure. Op 20 augustus 2020 is dat verzoek ingediend. Later heeft deze persoon een gezamenlijke zienswijze ingediend, met deels argumenten om slechts medewerking te willen verlenen aan Hartenseweg 7 als ook zij een woning daarvoor mogen bouwen.

Op 22 december 2020 hebben wij verzoeker een brief gestuurd waarin we aangeven niet mee te werken aan het verzoek om die extra woning daar te bouwen.

De Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen staat kritisch tegenover het plan, dat heeft zij met een brief van 21 juli 2020 kenbaar gemaakt (zie de bijlage). Zij is tegen omvorming van het deel van de

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum	Kenmerk	Pagina
11 april 2021	120696	16 van 19

natuurbestemming dat een andere bestemming krijgt (wonen en tuin) en voorziet – indien het plan wordt mogelijk gemaakt – in de toekomst (bij een volgende eigenaar) een ontwikkeling waarbij de (beoogde) natuurwaarden en de ruimtelijke kwaliteit teniet worden gedaan. Tot slot geeft de vereniging aan dat de bouw van een woning inbreuk maakt op het idee om het beekdal open te maken en te houden. In de bijlage is de brief van 21 juli 2020 bijgevoegd die de vereniging daarover heeft gestuurd naar de initiatiefnemer, het college en de gemeenteraad.

Zoals in de toelichting van het bestemmingsplan (zie paragraaf 2.2 en 4.9) is aangegeven, is voor de classificatie als natuur vooral het provinciaal beleid aan de orde. De locatie ligt in de Groene Ontwikkelingszone (GO) waarin kleine ontwikkelingen mogelijk zijn. Met de plannen zoals daar beschreven (inrichtingsplan, beeldkwaliteitplan en zeer beperkte regels voor de woon- en tuinbestemming op deze locatie) worden de kernkwaliteiten van natuur en landschap op de locatie versterkt. Zeker als dat afgezet wordt tegen de huidige kwaliteiten. De risico's voor de toekomst zijn beperkt door voor het plan een pakket aan regels op maat op te stellen. De (bouw)mogelijkheden zijn ten opzichte van de regels die normaal worden gehanteerd sterk beperkt.

Met de bouw van de woning wordt het bebouwde oppervlak iets verkleind. De woning is kleiner dan de bestaande schuur. De zichtlijnen op het dal vanaf de Hartenseweg blijven behouden. Tegenover de locatie staat aan de andere kant van de weg de historische muur die hier het zicht op het dal naar het zuiden belemmert maar ook de eventuele migratie van dieren. Van een verdichting van het beekdal door de bouw van de woning is dan ook geen sprake. De woning wordt daarnaast gebouwd tussen de bestaande woningen met tuinen aan de Hartenseweg 5 en 9, 11, nabij Hartenseweg 9. Tussen het daadwerkelijke beekdal en Hartenseweg 7 ligt nog de woning met tuin aan de Hartenseweg 5. Ook past het nieuwe gebruik beter op de locatie, een nieuwe woning tussen woningen in een lint, waarbij het agrarische gebruik en bebouwing verdwijnt.

Zoals vermeld zijn er vijf (gezamenlijke) zienswijzen ingediend. Een heel aantal daarvan bevatten het principiële standpunt hier geen woning te willen en te vinden dat het in strijd is met het provinciale beleid (waarbij overigens de provincie die net mening is toegedaan). Vooral bij de (gezamenlijk opererende) natuurgroeperingen lijkt dat het sterkst te zijn.

Aanpak/Uitvoering

Het uiteindelijk vastgestelde bestemmingsplan en beeldkwaliteitplan vormen de grondslag om omgevingsvergunningen te kunnen verlenen voor de geplande nieuwe woning.

1. & 2. Bestemmingsplan

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 30 september 2020 tot en met 10 november 2020 ter inzage gelegen. Er zijn een aantal zienswijzen ingediend. Die hebben samen met een ambtelijke aanpassing geleid tot een paar kleine aanpassingen in het vast te stellen bestemmingsplan. Daarom kan het bestemmingsplan nu gewijzigd vastgesteld worden door de gemeenteraad. Na het raadsbesluit tot vaststelling van het bestemmingsplan kunnen in principe alleen belanghebbenden die tijdig een zienswijze hebben ingediend beroep indienen bij de Raad van State. Na afloop van de beroepstermijn van zes weken treedt het bestemmingsplan in werking.

3. Beeldkwaliteitplan

U stelt het definitieve beeldkwaliteitplan vast. Het ontwerp-beeldkwaliteitplan en het ontwerpbestemmingsplan lagen gelijktijdig ter inzage. Over het beeldkwaliteitplan zijn enkele zienswijzen ingediend, hoewel de opmerkingen met name gingen over het bestemmingsplan en slechts beperkt over de bepalingen uit het beeldkwaliteitplan. De reactie op de zienswijzen zijn verwerkt in een reactienota (zie hoofdstuk 6 van de toelichting van het bestemmingsplan). De zienswijzen hebben niet geleid tot aanpassing van het beeldkwaliteitplan. Wel zijn enkele kleine ambtshalve aanpassingen doorgevoerd, mede naar aanleiding van de opmerkingen van de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit. Daarom wordt voorgesteld om het beeldkwaliteitplan gewijzigd (slechts op kleine delen) vast te stellen). Tegen het vastgestelde beeldkwaliteitplan kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

11 april 2021

Kenmerk

120696

Pagina

17 van 19

Communicatie

Verwezen wordt naar hetgeen bij het kopje 'Draagvlak' is beschreven.

Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp-beeldkwaliteitplan hebben vanaf 30 september 2020 tot en met 10 november ter inzage gelegen. Dit is op 20 september 2020 bekend gemaakt in de gebruikelijke kanalen (Staatscourant, Rijn en Veluwe en gemeentelijke website).

Daarnaast is op 23 september 2020 in de 'Rijn en Veluwe' en op onze website bekend gemaakt dat voor het plan een nieuw bestemmingsplan werd voorbereid.

Na uw besluit om het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan vast te stellen ontvangen de indieners van een zienswijze de reactie op de zienswijze en de bekendmaking dat het bestemmingsplan aan de gemeenteraad ter vaststelling wordt aangeboden.

Na uw vaststelling ontvangen de indieners van een zienswijzen weer een brief met deze keer de bekendmaking van de vaststelling en het feit dat beroep kan worden ingesteld tegen dat besluit. Het uiteindelijk vastgestelde digitale bestemmingsplan wordt op onze website en op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl geplaatst. Een analoge versie van het bestemmingsplan wordt bij de publieksbalie ter inzage gelegd.

Financiële consequenties

Alle ambtelijke en externe kosten die worden gemaakt ten behoeve van de totstandkoming van het bestemmingsplan en de vaststellingsprocedure zijn voor rekening van de initiatiefnemer en inmiddels al aan ons betaald. Verder is met de initiatiefnemer een overeenkomst aangegaan voor eventuele planschadeclaims nadat het bestemmingsplan definitief is vastgesteld. Hiermee is geborgd dat de gemeente geen financiële risico's draagt.

Juridische consequenties

Gedurende de beroepstermijn na vaststelling van het bestemmingsplan, kunnen uitsluitend belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend in beroep bij de Raad van State. Dit geldt ook voor eventuele belanghebbenden die kunnen aantonen dat zij redelijkerwijs geen zienswijze hadden kunnen indienen gedurende de ter inzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

U bent bevoegd om zowel het bestemmingsplan als het beeldkwaliteitplan vast te stellen. Tegen het vastgestelde beeldkwaliteitplan kan geen bezwaar of beroep worden ingesteld.

WMO-aspecten

De eisen die de gemeente stelt op het gebied van levensloopbestendig bouwen en de van toepassing zijnde WMO-aspecten worden meegenomen in het ontwerp van de woning en zijn indirect vertaald in het Beeldkwaliteitsplan en de maximale (relatief lage) maatvoering van de woning.

Gezondheid

Het project zal voldoen aan de actueel geldende beleidseisen en wetgeving op zowel stedenbouwkundig- als woningniveau.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk kader voor het project. De geplande woning wordt een duurzame woning en passend in het landschap. Speciaal daarvoor is ook het Beeldkwaliteitsplan opgesteld om die ruimtelijke kwaliteit en duurzaamheidskwaliteit te halen.

Effect op vermindering regeldruk

Niet van toepassing.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

Datum

Kenmerk

Pagina

11 april 2021

120696

18 van 19

Alternatieven

Geen reëel inhoudelijk alternatief. Bij de raadsontmoeting van 30 juni 2020 was de raadscommissie in meerderheid in de basis positief over het plan voor het bouwen van een duurzame woning, het planologisch weghalen van agrarisch (mede)gebruik ter plaatse EN de daadwerkelijke realisatie van natuur.

Het college heeft ingestemd met het ontwerpbestemmingsplan en beeldkwaliteitplan en het starten van de bijbehorende procedure op basis van nagenoeg dezelfde argumenten als nu. Bij de start van de procedure waren de bedenkingen van Vijf Dorpen in t Groen bekend en meegewogen in het besluit van het college. De argumenten uit de ingediende zienswijzen waren destijds in grote lijnen ook bekend en meegewogen door het college en bevatten geen (grote) nieuwe argumenten om nu een ander standpunt in te nemen.

In enkele zienswijzen worden vragen gesteld / opmerkingen geplaatst om een aantal reeds vele jaren in alle gemeentelijke bestemmingsplannen gebruikte standaardflexibiliteitsregels weg te halen. U zou kunnen besluiten (enkele van) die flexibiliteitsregels uit het plan weg te halen, maar:

- Die zullen bij een volgende algehele herziening van het bestemmingsplan voor bijvoorbeeld het buitengebied alsnog opgenomen worden en gaan gelden, want die zijn in elk gemeentelijk bestemmingsplan opgenomen om in bijzondere situaties maatwerk te kunnen bieden;
- Het betreffen afwijkingen en het is dus geen recht om daarvan gebruik te kunnen en mogen maken door een initiatiefnemer waardoor een initiatiefnemer daar geen rechten kan aan ontleen. Het betreffen dus 'slechts' bepalingen om eventueel af te wijken in bijzonder situaties. Het college kan na een goede ruimtelijke afweging meewerken aan een afwijking. Daarvoor is dus een apart besluit nodig die weer voor bezwaar en beroep vatbaar is. Dergelijke afwijkingen worden slechts in bijzondere omstandigheden gebruikt;
- De indieners van de zienswijzen gebruiken hun opmerkingen over die afwijkingen eigenlijk alleen om twijfels te uiten en om hun argumenten kracht bij te zetten voor hun eigenlijke standpunt, namelijk om NIET mee te werken aan de bouw van een woning aldaar. Dus het weghalen van de afwijkingsregels draagt niet (echt) bij aan het tegemoetkomen aan de principiële zienswijze om hier geen woning te bouwen. Een groot aantal zienswijzen wil gewoon geen woning hier, en het weghalen van enkele afwijkingsregels draagt daar niet aan bij. Één gezamenlijke zienswijze geeft eigenlijk aan dat wanneer zij niet ook zelf nog een woning voor Hartenseweg 7 mogen bouwen zij ook tegen de bouw van de nu voorliggende woning zijn.

Bijlagen:

1. Beeldkwaliteitsplan Hartenseweg 7, juli 2020.
2. Bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' (toelichting (zienswijzen zijn integraal opgenomen in hoofdstuk 6), regels, bijlagen en verbeelding);
3. Reactie Vijf Dorpen in 't Groen, 21-07-2020;
4. Presentatie aan raadscommissie 6 juni 2020;
5. Memo 22-09-2020 (nr. 126445) aan raad over vragen GroenLinks: 'Hartenseweg 7'.

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7'

<i>Datum</i>	<i>Kenmerk</i>	<i>Pagina</i>
11 april 2021	120696	19 van 19

Gemeente Renkum

Raadsbesluit

Kenmerk

120696

Raadsbesluit 26 mei 2021, nummer 6

Datum

26 mei 2021

Onderwerp

Vaststellen bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021'

De raad van de gemeente Renkum;

- gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouder d.d. 13 april 2021 (= datum besluit college);
- gezien het ter besluitvorming voorgelegde raadsvoorstel gedateerd d.d. 11 april 2021, met het daarin het navolgende geadviseerde besluit:
  - 1- In te stemmen met de gegeven reactie op de ingediende zienswijzen;
  2. Het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' gewijzigd vast te stellen;
  3. Het beeldkwaliteitplan 'Hartenseweg 7' gewijzigd vast te stellen;
  4. Geen exploitatieplan vast te stellen.

Besluit

Het in het voorgelegde raadsvoorstel geadviseerde besluit niet aan te nemen en daarmee te besluiten te weigeren om het bestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2021' en het bijbehorende beeldkwaliteitplan vast te stellen.

de griffier,

dr. J. (Juil) Cornips

de voorzitter,

A.M.J. (Agnes) Schaap

Bestemmingsplan Hartenseweg 7

Het ontwerpbestemmingsplan 'Hartenseweg 7, 2020' heeft van 30 september 2020 tot en met 10 november 2020 ter inzage gelegen. In die periode is er geen zienswijze ingediend door de Provincie Gelderland. Ten tijde van de terinzagelegging was de Omgevingsverordening Gelderland van december 2018 van toepassing.

Toen het bestemmingsplan op 26 mei 2021 ter vaststelling aan de gemeenteraad werd aangeboden was de Omgevingsverordening Gelderland van maart 2021 van toepassing. Echter die verordening bevatte geen wijziging in de regels voor wat betreft kleinschalige ontwikkelingen in de Groene Ontwikkelingszone (GO) zoals opgenomen in artikel 2.52 van de verordening). Daarnaast kent de Omgevingsverordening van maart 2021 een overgangsregel, zie artikel 8.1, lid 1 die het volgende aangeeft:

1. Een instructieregel in hoofdstuk 2 is van toepassing op een bestemmingsplan dat na de datum van inwerkingtreding van die regel wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.

Aangezien de provincie Gelderland geen zienswijze heeft ingediend is in principe de Omgevingsverordening Gelderland 2018 nog van toepassing. Maar omdat de Omgevingsverordening van 2021 dezelfde regels bevat in artikel 2.52 maakt dat niet zoveel uit.

Sinds januari 2023 is de nieuwe Omgevingsverordening Gelderland van toepassing. Echter ook daarin staat dezelfde overgangsregel waardoor de regeling van de Omgevingsverordening van december 2018 van toepassing blijft. In de Omgevingsverordening van januari 2023 is de opmaak van artikel 2.52 aangepast. Inhoudelijk verschilt het echter niet zoveel met de daarvoor geldende regeling in de vorige verordeningen. Nu is in de nieuwe Omgevingsverordening van januari 2023 de toelichting die bij de Omgevingsverordening van maart 2021 bij artikel 2.52 was opgenomen vertaald in regels in de nieuwe verordening.

Het plan voor Hartenseweg 7 voldoet in feite zowel aan de regels van de Omgevingsverordening van 2018, 2021 en die van 2023. Op basis van het overgangsrecht zou getoetst moeten worden aan de regels van 2018, maar in de toelichting in het bestemmingsplan is ook aangegeven dat voldaan wordt aan de Omgevingsverordening van januari 2023.

Hierna zijn de relevante artikelen (2.52) van de Omgevingsverordeningen van december 2018, maart 2021 en januari 2023 weergegeven, inclusief toelichting en ook het overgangsartikel (8.1). In geel zijn de relevante artikelen voor het plangebied / ontwikkeling aan de Hartenseweg 7 weergegeven

Provincie Gelderland:

Omgevingsverordening december 2018:

Artikel 2.52 (nieuwe ontwikkelingen in bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de [Groene ontwikkelingszone](#) maakt geen nieuwe grootschalige ontwikkeling mogelijk die leidt tot een significante aantasting van de [kernkwaliteiten Groene ontwikkelingszone](#) van het betreffende gebied, tenzij:
  - a. er geen reële alternatieven zijn;
  - b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
  - c. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
  - d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd overeenkomstig de artikelen [2.39](#), derde tot en met zesde lid, en paragraaf [2.6.3](#).
2. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als:
  - a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt;
  - b. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Toelichting

Al in 1999 zijn met gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt om ecologische verbindingzones volgens een aantal modellen te ontwikkelen en te beschermen. Per model is er een beschrijving van de aard en omvang van kleine natuurelementen, de zogeheten "stapstenen", en hun gewenste onderlinge afstand. In de beschrijving van de modellen is een "landschapszone" onderscheiden. Voor een goed functioneren van de verbinding is het noodzakelijk dat deze zone zoveel mogelijk vrijgehouden wordt van nieuwe ingrepen. Waar toch een ontwikkeling plaatsvindt die ingrijpt in de landschapszone - en dus de verbinding als het ware insnoert - kan de ecologische samenhang behouden blijven door de aanleg van een extra natuurelement. Voor delen van de Groene ontwikkelingszone die ook weidevogel- en rustgebied voor winterganzen zijn, is vooral een conserverend beleid van kracht, gericht op het behoud van openheid. Hier ligt geen ontwikkelingsdoelstelling. Bij ruimtelijke ingrepen in de Groene ontwikkelingszone is allereerst onderscheid gemaakt tussen enerzijds nieuwvestiging en anderzijds uitbreiding van bestaande bestemmingen. Vervolgens is een onderscheid gemaakt naar de schaal van de ingreep en daarmee naar het effect ervan op de [kernkwaliteiten](#).

Eerste lid: Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe infrastructuur of woningbouwlocatie. In alle gevallen waarin een significante aantasting niet bij voorbaat kan worden uitgesloten, zal de initiatiefnemer van een grootschalige ontwikkeling of een combinatie van ontwikkelingen binnen het Gelders natuurnetwerk, de effecten van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk moeten onderzoeken. Van een grootschalige ontwikkeling als bedoeld in artikel 2.52 is sprake als de nieuwe ontwikkeling het karakter van het betreffende gebied verandert. Daarvan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij nieuwe infrastructuur of bij een nieuwe woningbouwlocatie. Niet voldoende is dat de ontwikkeling zelf omvangrijk is. Als het gaat om een grootschalige ontwikkeling, moet worden aangetoond dat deze niet zal leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. Daarbij mag geen rekening worden gehouden met mogelijke mitigerende of compenserende maatregelen.

De kernkwaliteiten die gelden binnen het Gelders natuurnetwerk zijn neergelegd in de [atlas Kernkwaliteiten GNN en GO](#), of in [bijlage 5](#) Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone bij deze verordening. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezige natuurwaarden, maar ook om de nagestreefde natuurwaarden en de bijbehorende milieucondities. Een ontwikkeling kan een significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg hebben, als deze leidt tot een:

- vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen verstaan wij onder andere heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
- vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het Gelders natuurnetwerk;
- een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor in overeenstemming de Wet natuurbescherming ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing is vereist;
- vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);
- belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
- verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming;
- verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
- verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting;
- toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zo veel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

Daar waar het geluidbelasting, lichten verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is.

Tweede lid: Ter invulling van het begrip "substantieel" kan bij een functiecombinatie met wonen bijvoorbeeld worden gedacht aan een nieuw landgoed waarbij wij onder een substantiële versterking van de kernkwaliteiten verstaan: de combinatie van één huis van allure met ten hoogste drie wooneenheden met minimaal 5 ha natuur. Bij meer huizen of wooneenheden verwachten wij een evenredige vermeerdering van de versterking van de kernkwaliteiten. Bij de keuze voor de te ontwikkelen natuur verwachten wij dat - in geval van een ontwikkeling binnen een verbindingzone - wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone in het algemeen en het betreffende gebied in het bijzonder. In het geval van een ontwikkeling buiten een verbindingzone verwachten wij dat wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van het aangrenzende Gelders natuurnetwerk in hetzelfde deelgebied.

De substantiële versterking van de kernkwaliteiten kan ook worden verzekerd door het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag (eventueel in combinatie met een boetebeding), voordat een bestemmingsplan wordt vastgesteld.

Omgevingsverordening maart 2021:

§ 2.6.5 Instructieregels bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone

Toelichting

Zowel bij nieuwvestiging als bij een grootschalige uitbreiding moet er, naast een goede landschappelijk inpassing, sprake zijn van een per saldo substantiële versterking van de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone. Daarbij is zowel de invulling van het begrip "substantieel" van belang als de wijze waarop de afspraken worden vastgelegd.

Artikel 2.52 (nieuwe ontwikkelingen in bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone maakt geen nieuwe grootschalige ontwikkeling mogelijk die leidt tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten Groene ontwikkelingszone van het betreffende gebied, tenzij:
  - a. er geen reële alternatieven zijn;
  - b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
  - c. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt;
  - d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd overeenkomstig paragraaf 2.6.2

2. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen binnen de Groene ontwikkelingszone kan een nieuwe kleinschalige ontwikkeling mogelijk maken, als:

- a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt;
- b. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Toelichting

Al in 1999 zijn met gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt om ecologische verbindingzones volgens een aantal modellen te ontwikkelen en te beschermen. Per model is er een beschrijving van de aard en omvang van kleine natuurelementen, de zogeheten "stapstenen", en hun gewenste onderlinge afstand. In de beschrijving van de modellen is een "landschapszone" onderscheiden. Voor een goed functioneren van de verbinding is het noodzakelijk dat deze zone zoveel mogelijk vrijgehouden wordt van nieuwe ingrepen. Waar toch een ontwikkeling plaatsvindt die ingrijpt in de landschapszone - en dus de verbinding als het ware insnoert - kan de ecologische samenhang behouden blijven door de aanleg van een extra natuurelement. Voor delen van de Groene ontwikkelingszone die ook weidevogel- en rustgebied voor winterganzen zijn, is vooral een conserverend beleid van kracht, gericht op het behoud van openheid. Hier ligt geen ontwikkelingsdoelstelling. Bij ruimtelijke ingrepen in de Groene ontwikkelingszone is allereerst onderscheid gemaakt tussen enerzijds nieuwvestiging en anderzijds uitbreiding van bestaande bestemmingen. Vervolgens is een onderscheid gemaakt naar de schaal van de ingreep en daarmee naar het effect ervan op de kernkwaliteiten.

Eerste lid: Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe infrastructuur of woningbouwlocatie. In alle gevallen waarin een significante aantasting niet bij voorbaat kan worden uitgesloten, zal de initiatiefnemer van een grootschalige ontwikkeling of een combinatie van ontwikkelingen binnen het Gelders natuurnetwerk, de effecten van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het Gelders natuurnetwerk moeten onderzoeken. Van een grootschalige ontwikkeling als bedoeld in artikel 2.52 is sprake als de nieuwe ontwikkeling het karakter van het betreffende gebied verandert. Daarvan kan bijvoorbeeld sprake zijn bij nieuwe infrastructuur of bij een nieuwe woningbouwlocatie. Niet voldoende is dat de ontwikkeling zelf omvangrijk is. Als het gaat om een grootschalige ontwikkeling, moet worden aangetoond dat deze niet zal leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. Daarbij mag geen rekening worden gehouden met mogelijke mitigerende of compenserende maatregelen.

De kernkwaliteiten die gelden binnen het Gelders natuurnetwerk zijn neergelegd in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, of in bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone bij deze verordening. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezige natuurwaarden, maar ook om de nagestreefde natuurwaarden en de bijbehorende milieucondities. Een ontwikkeling kan een significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg hebben, als deze leidt tot een:

- vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen verstaan wij onder andere heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
- vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het Gelders natuurnetwerk;
- een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor in overeenstemming de Wet natuurbescherming ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing is vereist;
- vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);
- belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
- verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming;
- verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
- verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting;
- toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

Daar waar het geluidbelasting, lichten verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is.

Tweede lid: Ter invulling van het begrip "substantieel" kan bij een functiecombinatie met wonen bijvoorbeeld worden gedacht aan een nieuw landgoed waarbij wij onder een substantiële versterking van de kern kwaliteiten verstaan: de combinatie van één huis van allure met ten hoogste drie wooneenheden met minimaal 5 ha natuur. Bij meer huizen of wooneenheden verwachten wij een evenredige vermeerdering van de versterking van de kernkwaliteiten. Bij de keuze voor de te ontwikkelen natuur verwachten wij dat - in geval van een ontwikkeling binnen een verbindingzone - wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van de Groene ontwikkelingszone in het algemeen en het betreffende gebied in het bijzonder. In het geval van een ontwikkeling buiten een verbindingzone verwachten wij dat wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van het aangrenzende Gelders natuurnetwerk in hetzelfde deelgebied.

De substantiële versterking van de kernkwaliteiten kan ook worden verzekerd door het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag (eventueel in combinatie met een boetebeding), voordat een bestemmingsplan wordt vastgesteld.

1 Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Afdeling 8.1 Overgangsrecht hoofdstuk 2 Ruimte

Artikel 8.1 (doorwerking instructieregel in bestemmingsplan)

1. Een instructieregel in hoofdstuk 2 is van toepassing op een bestemmingsplan dat na de datum van inwerkingtreding van die regel wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.
2. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen [2.15](#), [2.16](#), [2.17](#), [2.18](#), [2.22](#), [2.24](#), [2.25](#), [2.26](#), [2.27](#) en [2.34](#) van toepassing op een op de datum van inwerkingtreding van die instructieregel vigerend bestemmingsplan, voor zover dat bestemmingsplan met die instructieregel in strijd is.
3. De gemeenteraad geeft uiterlijk binnen twee jaar na inwerkingtreding van een instructieregel als bedoeld in het tweede lid uitvoering aan die regel in een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening of in een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.26 van die wet, voor zover dat bestemmingsplan of die beheersverordening met die instructieregel in strijd is.
4. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen [2.2](#), [2.9](#), [2.10](#), [2.13](#) en [2.14](#) van toepassing op een na de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage gelegd ontwerp van een wijzigingsplan of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening.

Toelichting

In het opschrift van dit artikel wordt vast vooruitgegrepen op de terminologie van de Omgevingswet door te spreken van 'instructieregel'. Die term is duidelijker dan de term 'regel' uit de Wet ruimtelijke ordening.

Eerste lid: De meeste instructieregels voor bestemmingsplannen in hoofdstuk 2 gelden alleen voor nieuwe situaties. Over het algemeen worden bestaande situaties, dus feitelijk al in overeenstemming met het vigerende bestemmingsplan gerealiseerde bestemmingen, ontzien, ook al zijn deze in strijd met de in werking getreden nieuwe of gewijzigde instructieregel. Als een nieuw bestemmingsplan of een wijziging van een bestemmingsplan wordt voorbereid, houdt de gemeenteraad rekening met de nieuwe of gewijzigde instructieregel. Ligt een ontwerpbestemmingsplan of -omgevingsvergunning ter inzage op het moment dat een instructieregel in werking treedt, die relevant is voor dat ontwerpplan of die ontwerpvergunning, dan kunnen Gedeputeerde Staten een zienswijze indienen op dat ontwerp. Laten Gedeputeerde Staten dit ach terwege, dan geldt het eerbiedigende overgangsrecht ook voor dit nieuwe, in procedure gebrachte bestemmingsplan.

Tweede lid: Voor een aantal instructieregels geldt geen eerbiedigende werking, maar wordt van de gemeenteraden verwacht dat deze instructies 'onmiddellijk' worden doorvertaald in de eigen gemeentelijke planologische regelgeving (bestemmingsplan, beheersverordening, omgevingsvergunning). Het woord onmiddellijk staat tussen haakjes, vanwege het derde lid. De uitzonderingen, waarvoor geen eerbiedigende werking geldt, betreft de deprogrammering van het overaanbod aan werklocaties, het concentratiebeleid voor glastuinbouwbedrijven en het tijdelijk verbod op nieuwvestiging en uitbreiding geitenhouderij.

Derde lid: Artikel 4.1 van de Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat, tenzij bij de verordening een andere termijn wordt gesteld, de gemeenteraad binnen een jaar na inwerkingtreding van (een wijziging van) de verordening een bestemmingsplan of een beheersverordening vaststelt met inachtneming van die (wijziging van de) verordening. In dit derde lid is de termijn waarbinnen de gemeenten hun bestemmingsplannen of beheersverordeningen moeten vaststellen of wijzigen, voor zover bestaande plannen in strijd zijn met de (gewijzigde) verordening, verruimd tot twee jaar. Deze bepaling geldt uitdrukkelijk alleen voor bestemmingsplannen in de zin van artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening en niet voor de bredere categorie 'bestemmingsplannen' als bedoeld in artikel 1.3 van deze verordening.

Vierde lid: De hoofdregel met eerbiedigende werking voor lopende procedures tot wijziging van een bestemmingsplan (eerste lid) geldt niet voor wijzigings- en uitwerkingsplannen als bedoeld in artikel 3.6 Wet ruimtelijke ordening, die betrekking hebben op werklocaties: de doorvertaling van de regionale woonagenda, locaties voor kantoren, bedrijventerreinen en (perifere) detailhandel.

Omgevingsverordening januari 2023:

§ 2.6.5 Instructieregels bestemmingsplan Groene ontwikkelingszone

Artikel 2.52 (beschermen Groene ontwikkelingszone)

1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op locaties binnen de Groene ontwikkelingszone, laat het een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toe als uit onderzoek blijkt dat:
  - a. de kernkwaliteiten of ontwikkelingsdoelen, genoemd in [bijlage Kernkwaliteiten Gelders natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone](#), per saldo en naar rato van de ingreep worden versterkt; en
  - b. de samenhang niet verloren gaat.
2. Gedeputeerde Staten stellen regels vast om de versterking uit te werken.

Artikel 2.53 (uitbreiding grondgebonden veehouderij, landgoederen en extensieve openluchtrecreatie)

In afwijking van artikel [2.52](#) kan een bestemmingsplan de volgende activiteiten of ontwikkelingen toelaten als de activiteit of ontwikkeling landschappelijk wordt ingepast zodat de kernkwaliteiten niet significant worden aangetast:

- a. een uitbreiding van de hoofdfunctie van een grondgebonden veehouderij;
- b. een uitbreiding van een landgoed in de zin van de Natuurschoonwet 1928, voor zover het daarbij opstellen betreft als bedoeld in het Rangschikkingsbesluit Natuurschoonwet 1928; en
- c. extensieve openluchtrecreatie.

Artikel 2.53a (onderzoek kernkwaliteiten Groene ontwikkelingszone)

1. Bij toepassing van artikel [2.52](#) bevat de toelichting bij het bestemmingsplan een beschrijving van de resultaten van het onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de oppervlakte, samenhang en kwaliteit van de Groene ontwikkelingszone.
2. In de beschrijving van de onderzoeksresultaten worden in ieder geval betrokken de in het gebied aanwezige:
  - a. actuele en potentiële natuurwaarden;
  - b. in de bij of krachtens de Wet natuurbescherming aangewezen beschermde soorten en soorten van nationale Rode Lijsten; en
  - c. ecologische samenhang.
3. Voor zover de ontwikkeling of activiteit daar effect op kan hebben, wordt in de beschrijving van de onderzoeksresultaten betrokken de in het gebied aanwezige:
  - a. kwaliteit van water, bodem en lucht;
  - b. stilte, rust en duisternis; en
  - c. landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische, bodemkundige waarden en het reliëf.

Artikel 2.53b (versterkingsplan)

Als de Groene ontwikkelingszone wordt versterkt op grond van artikel [2.52](#), eerste lid, onderdeel a, bevat het bestemmingsplan dat de activiteit of ontwikkeling mogelijk maakt een versterkingsplan, dat in ieder geval inzicht geeft in:

- a. hoe verzekerd is dat de versterking wordt uitgevoerd;
- b. hoe monitoring van en rapportage over de uitvoering van de versterking plaatsvinden;
- c. hoe de natuur wordt ingericht en beheerd gedurende de ontwikkeltijd;

- d. de locatie waar de nadelige gevolgen voor de oppervlakte, samenhang of kwaliteit van de [Groene ontwikkelingszone](#) optreden; en
- e. de locatie waarop de versterking plaatsvindt.

Artikel 2.53c (borging versterking)

Planologische verankering van de versterking vindt plaats in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan als waarin de nieuwe activiteit of ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

Artikel 2.53d (borging uitvoering versterking)

1. De uitvoering van de versterking wordt verzekerd door het opnemen van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan, waarin wordt bepaald dat:
  - a. alleen gebruik kan worden gemaakt van de bouw- of gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsplan als de maatregelen overeenkomstig het versterkingsplan worden uitgevoerd binnen een termijn van vijf jaar, of een kortere termijn als dat mogelijk is, na vaststelling van het bestemmingsplan waarin de activiteit is toegelaten; en
  - b. de maatregelen overeenkomstig het versterkingsplan in stand worden gehouden.
2. In afwijking van het eerste lid, onder a, geldt dat als op de locatie van de fysieke ingreep een beschermde inheemse diersoort of een soort, genoemd in de nationale Rode Lijsten, voorkomt, alleen gebruik kan worden gemaakt van de bouw- of gebruiksmogelijkheden van het bestemmingsplan nadat de maatregelen conform het versterkingsplan zijn uitgevoerd

Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Afdeling 8.1 Overgangsrecht hoofdstuk 2 Ruimte

Artikel 8.1 (doorwerking instructieregel in bestemmingsplan)

Een instructieregel in hoofdstuk 2 is van toepassing op een bestemmingsplan dat na de datum van inwerkingtreding van die regel wordt vastgesteld, tenzij het ontwerpbestemmingsplan voor de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage is gelegd en op dat ontwerp door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.

1. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen [2.15](#), [2.16](#), [2.17](#) en [2.34](#) van toepassing op een op de datum van inwerkingtreding van die instructieregel vigerend bestemmingsplan, voor zover dat bestemmingsplan met die instructieregel in strijd is.
2. De gemeenteraad geeft uiterlijk binnen twee jaar na inwerkingtreding van een instructieregel als bedoeld in het tweede lid uitvoering aan die regel in een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening of in een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.26 van die wet, voor zover dat bestemmingsplan of die beheersverordening met die instructieregel in strijd is.
3. In afwijking van het eerste lid is een instructieregel gesteld in de artikelen [2.2](#), [2.9](#), [2.10](#), [2.13](#) en [2.14](#) van toepassing op een na de datum van inwerkingtreding van die regel ter inzage gelegd ontwerp van een wijzigingsplan of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6 van de Wet ruimtelijke ordening.

Van: Pree, Niels <n.pree@gelderland.nl>
Verzonden: maandag 23 november 2020 13:21
Aan: Arjen Ruiter
CC: Gerritsen-Eggink, Eelke; Muijt, Valentijn
Onderwerp: informeel 3.1.1 Bro vooroverlegadvies Hartenseweg 7

Beste heer Ruiter,

Zoals zojuist telefonisch besproken ontvangt u langs deze weg een informeel vooroverlegadvies voor het bestemmingsplan Hartenseweg 7.

U heeft ons in eerder stadium al gevraagd of met het oog op het provinciaal beleid de realisatie van een woning ter plaatse mogelijk is. Wij hebben daarbij aangegeven dat realisatie van de woning in principe mogelijk is, mits voldoende rekening gehouden met de kernkwaliteiten ter plaatse. U heeft ons het bestemmingsplan vervolgens niet voor een formeel vooroverlegadvies aan ons toegezonden. U heeft aan ons wel gemeld dat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage ligt.

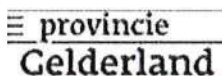
Het ontwerpbestemmingsplan geeft ons geen aanleiding een zienswijze in te dienen. Ter plaatse wordt een stal gesloopt. Hiervoor in de plaats wordt een woning met een aantrekkelijke beeldkwaliteit teruggebouwd. Door de uitvoering van het plan verbetert de ruimtelijke kwaliteit ter plaatse. Ook worden de kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelzone (deelgebied Renkumse en Heelsumse beken) in voldoende mate versterkt. Wij vragen u wel door middel van een voorwaardelijke verplichting de aanleg, beheer en instandhouding hiervan zeker te stellen. Voor de goede orde vermelden wij nog dat u in het beeldkwaliteitplan niet in bent gegaan op de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap Veluwe. Het plangebied maakt hier ook deel van uit. Wij verzoeken u in de toelichting van het bestemmingsplan alsnog te motiveren dat de kernkwaliteiten van Nationaal Landschap De Veluwe niet worden aangetast.

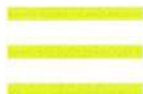
Met vriendelijke groet,

Niels Pree
Planbegeleider Liemers

| n.pree@gelderland.nl | www.gelderland.nl

werkdagen: maandag | dinsdag | woensdagochtend | donderdag | vrijdag

provincie
Gelderland

Advies Voorontwerp-bestemmingsplan

Gemeente Renkum
T.a.v. de Raad
Postbus 9100
6869HA OOSTERBEEK

Datum
28 juni 2023

GEMEENTE RENKUM

Zaaknummer

CLASS.NR:

3 JUL 2023

Onderwerp

Bestemmingsplan Hartenseweg 7

INB.NR:

Inlichtingen bij

Valentijn Muit

026-3599257

post@gelderland.nl

Blad

1 van 1

Geachte gemeenteraad,

Op 5 oktober 2020 ontvingen wij het bestemmingsplan Hartenseweg 7, gelegen op de locatie Hartenseweg 7.

Provinciaal belang

Het plan ligt in de provinciale beleidscategorie Groene Ontwikkelingszone. Uw college heeft ons gevraagd te bevestigen dat het plan voldoet aan ons beleid. Wij hebben hier destijds uitgebreid over afgestemd en zijn toen tot de conclusie gekomen dat het beleid voor de Groene Ontwikkelingszone goed is verwerkt in het plan.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neem dan contact op met Valentijn Muit.

Wij versturen deze brief in cc naar Waterschap Vallei en Veluwe.

Met vriendelijke groet,
namens de algemeen directeur van de provincie Gelderland,

Marieke Kassenberg
Teammanager Wonen

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

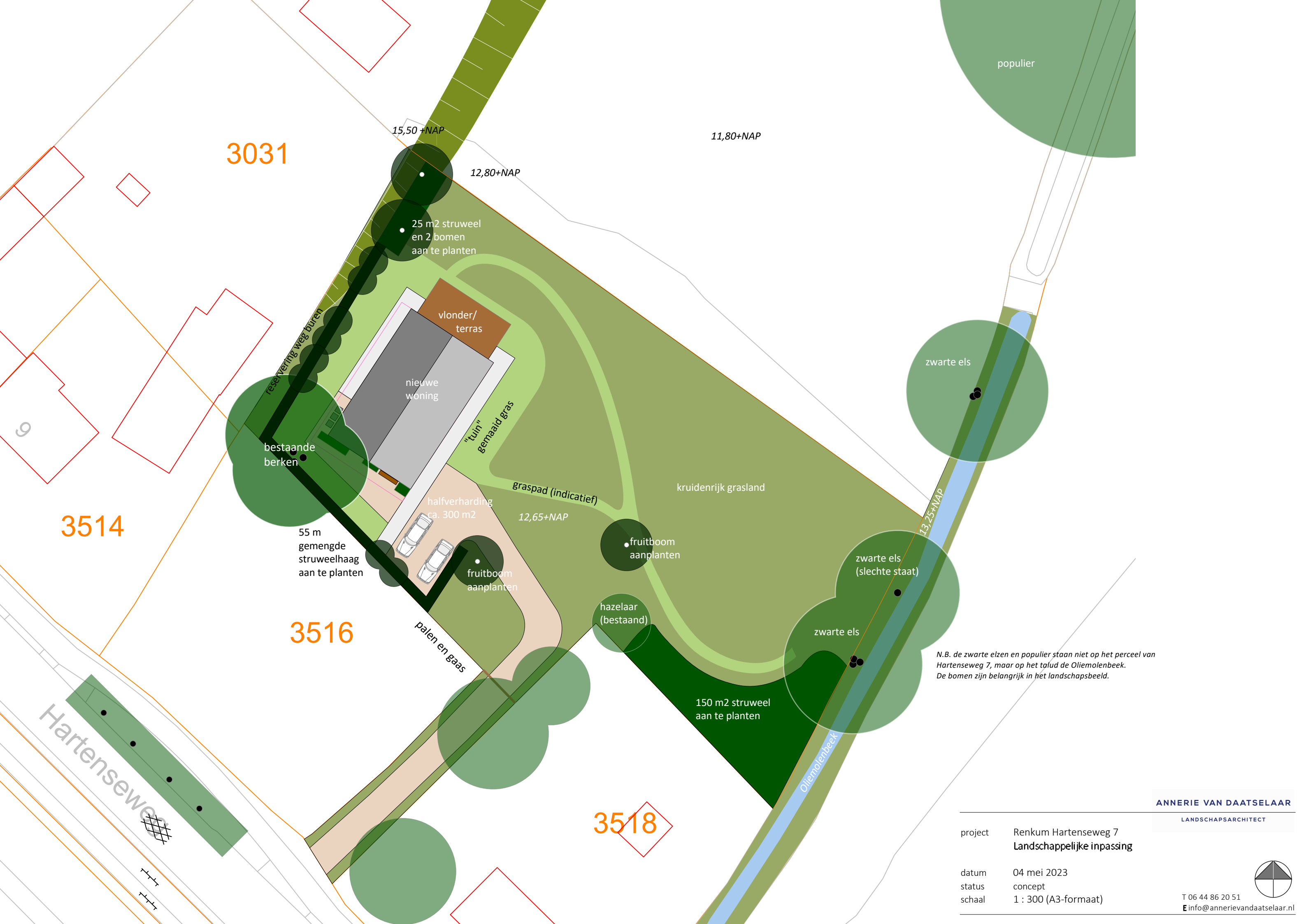
026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

3031

3514

3516

3518

Hartenseweg

populier

zwarte els

zwarte els (slechte staat)

zwarte els

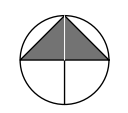
N.B. de zwarte elzen en populier staan niet op het perceel van Hartenseweg 7, maar op het talud de Oliemolenbeek. De bomen zijn belangrijk in het landschapsbeeld.

ANNERIE VAN DAATSELAAR
LANDSCHAPSARCHITECT

project Renkum Hartenseweg 7
Landschappelijke inpassing

datum 04 mei 2023
status concept
schaal 1 : 300 (A3-formaat)

T 06 44 86 20 51
E info@annerievandaatselaar.nl

Generaal Urquhartlaan
6861 GG Oosterbeek

Postbus 9100
6860 HA Oosterbeek
Telefoon (026) 33 48 111
Fax (026) 33 48 310

Internet www.renkum.nl

Gemeente Renkum

